

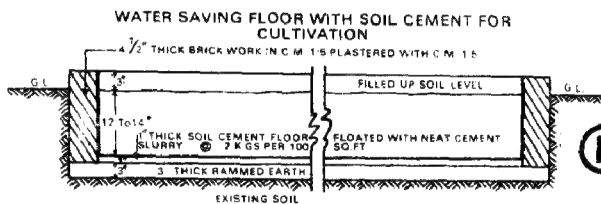
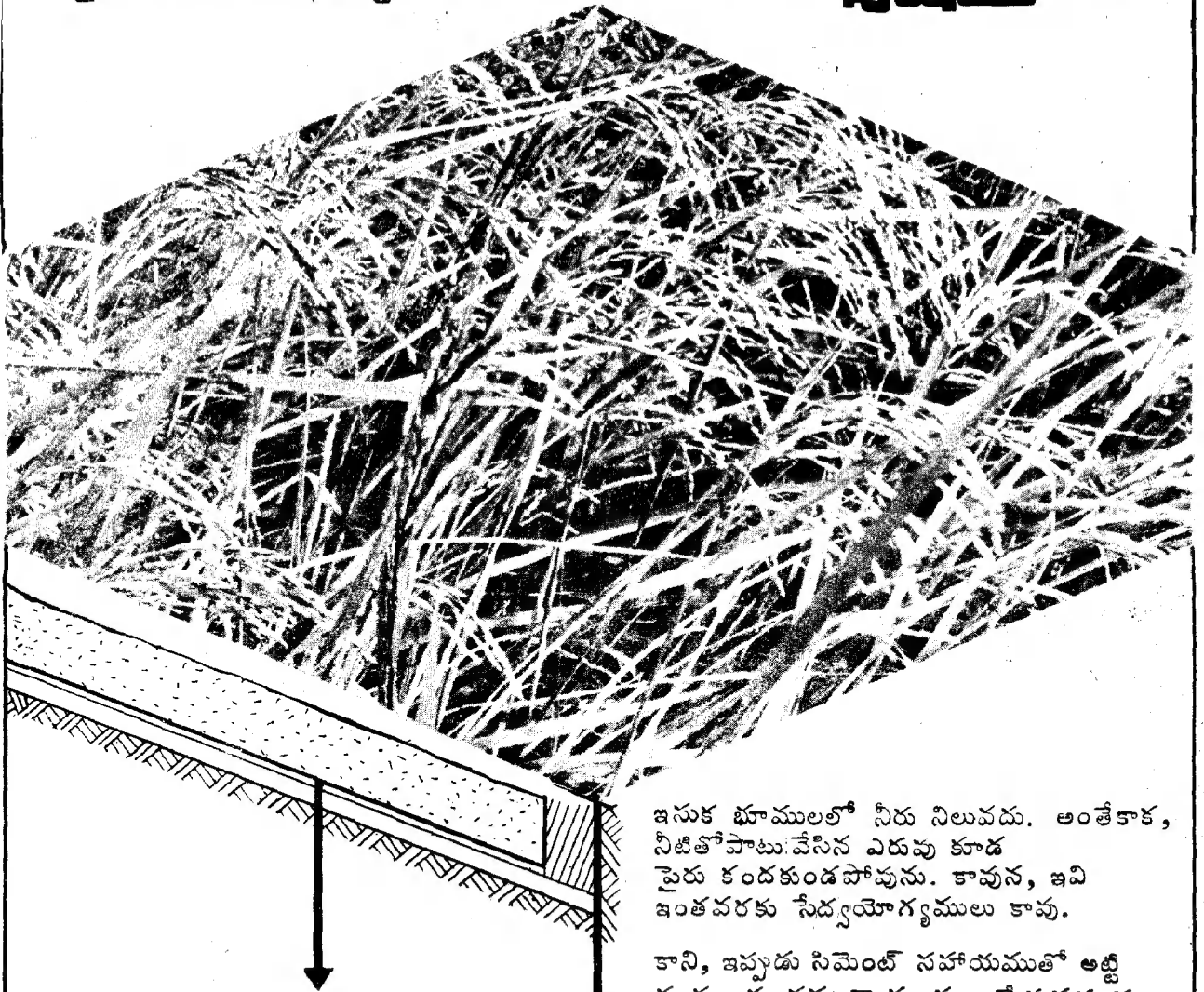
ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

13-7-73

50 పైసలు

ఇసుక భూమిలో సస్యక్షేత్రము

ఇసుక భూములలో నీరు నిలువదు. అంతేకాక, నీటితోపాటు వేసిన ఎరువు కూడ పైరు కందకుండపోవును. కావున, ఇవి ఇంతవరకు సేద్యయోగ్యములు కావు.

కాని, ఇప్పుడు సిమెంట్ సహాయముతో అట్టి భూములను సస్య శ్యామలము చేయవచ్చును. ఇసుక భూమిపై 5 శాతము సిమెంట్ కలిపిన మట్టిని ఒక పొర వేసిన, పెట్టిన నీరు, చల్లిన ఎరువు లోపలికి పోవు పొరపై పరచిన మట్టిలో ఎట్టి సైరైన పండించవచ్చును.

సిమెంటు — వ్యవసాయములో ఒక కొత్త అధ్యాయము ప్రారంభించినది.

డి.కె.సి.సి.ఎమెటిడ్.

వారిచే ప్రకటించబడినది.

ఇతర వివరములకు:

డి సిమెంట్ సర్వీస్ బ్యూరో

!, ఎల్జామ్స్ రోడ్, మద్రాసు-18. ఫోన్: 445799

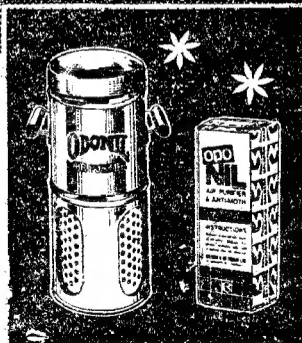
వారిని సంప్రదించండి.

అమ్మా,
వాళ్ళ
బాత్‌రూమునుండి
అంత చెడ్డ
వాసన వస్తుందేం,
మనదాంట్లోమంచి
వాసనేస్తుండగా?

మనం
బిడ్డోనిల్
వాడతాముగామరి!

ఓడోనిల్ తరించలేని దుర్వాసనలను మరుడబంతో దూరం చేసి
మీ మరుగు దొడ్డిని పరిశుభ్రంగా తాజా సువాసనలతో నింపుతుంది.
ఓడోనిల్ అనేక సువాసనలలో లభిస్తుంది. రకరకాల ప్రైవేట్‌నూ,
నమూనాలలోనూ, ప్యాక్‌లలోనూ లభిస్తుంది.

B బల్సారా
— సౌఖ్యమైన జీవనానికి
అనునాతన సాధనాలు
BALSARA బల్సారా అండ్ కంపెనీ (ప్రై) లి.
43, వాగ్డేవాడ మార్కెట్ రోడ్, బొంబాయి-400 001.

'డాక్టర్ నలవోలు' టీర్నికకి రాసేవారు
తల్లు పేరు, పూర్తి చిరునామాని రాయటం
అవసరం. ప్రభుత్వ పిల్లల సంఘ చిట్టానిగా
ఉత్తర రాయాలి. అందరికీ ఉపయోగకర
మైన ప్రశ్నలని కూడా పంపవచ్చు. ప్రశ్నలని
'డాక్టర్ నలవోలు, ఆంధ్రనదిత్రవారపత్రిక.
7, తంబుచెట్టి, ప్లీట్, మదరాసు-1'కి
పంపాలి. —పం.

మూలశంకరు
త్వరగా
నమ్మకమైన
హెడన్ సా
ఎరేపనముతో
చికిత్సను పొందండి
- శస్త్రచికిత్స
అవసరములేదు!
Bensons-2141.TEL.

మూత్రము తరచుగా విసర్జిస్తున్నారా?

(Sai Sai Booli)

"యూరిబోల్ బిళ్ళలు" ప్రాచీన కాలం నుండి
ప్రఖ్యాతిచెందిన యువాని వైద్యవిధానంలో అపూర్వ
మైన వనమూలికలు, ఓషధులతోను, కషాయముల
తోను శాస్త్రీయంగా అయారైన బిళ్ళలు— ఈ
వ్యాధిని నిర్మూలించగలవు.

"యూరిబోల్" పొదుపై సీడి. నిరాపాయమైనది.
మలభంగా తీసికోవచ్చును. ప్రత్యేక ఆహారనియమాలూ
లేవు. సామాన్య ఆరోగ్యంకలవారుకూడా ఈ మందుతో
జిక్కినిచ్చే గుణముకలదు గాన, వాడవచ్చును వివరముల
కృతల గుఱు వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపెదము.
ధర-40 షెల్లులకు సీసా రు 10 మాత్రమే ప్యాకింగ్
అండ్ పోస్టేజీరు. 2 అడసం. ఒకేదాని 2 లేక అంతకు
ధిక్కున సీసాలకు అర్హులను పంపువారికి పోస్టేజీ ఉచితం.

BARRYS' (HERBAL) LABORATORIES (A.P.)
G.P.O. BOX No. 107, Calcutta.

కూత్వం

విశాఖపట్నం పాఠకుని ఉత్తరానికి సంబంధించిన
భోజని శ్లోకం "సమయోచిత పద్యమాలిక" అన్న
సంస్కృత గ్రంథంలో లభ్యమయింది. ఆ శ్లోకం
రీతి పాఠం ఇది

1. "భిక్ష" మాంస విషేషణం,
2. కిముచితం కింతేన మధ్యంవిసా
3. మధ్యంవాపి తప్రియం
4. ప్రియ మహావారాగవాధి: సహ
5. వారస్త్రి రతయేకుతస్తవధనం
6. ద్యూతేన చార్యేణవా
7. చార్యద్యూత పరిశ్రమోనిభవతో
8. భ్రష్మస్య కావగతి:"

1. భోజని ప్రశ్న	2. కాళిదాసు సమాధానం
3. "	4. "
5. "	6. "
7. "	8. "

ఈ ప్రశ్న — సమాధానము మొత్తం కలిసి
పూర్తి శ్లోకం వాలుగుదరణలూ అవుతాయి.
డాక్టర్ ముదిరాండ్ శివప్రసాద్, (వరంగల్)

కథలు

15—6—73 ఆంధ్ర నవిత్ర వారపత్రికలో
ప్రచురించబడిన మధురాంతకం రాజారాం గారి
కథ బంగారు పొయ్యి చాలా బావుంది. ఒక ఆడది,
మగవాడు ఉత్తమ స్నేహితులుగా జీవితాంతం సహ
జీవనం చేయటం అనోన్య దాంపత్యానికి పుణది అని
అని రచయిత అందజేసిన సందేశం అందరూ
గమనించడగ్గది. రచయితకు నా అభినందనలు.
ఉమ, 30 స్కాక్లడ్స్ బి. ఏ. ఎస్ 99 ఎ.సి.బి.

ముఖచిత్రం

నర్తకి కిక్కిమన్ ముఖ చిత్రంతో వెలువడిన
ఆంధ్ర నవిత్ర వార పత్రిక (22—6—73)
అత్యకర్షణీయకరమగా యున్నది మా అభిమాన
నాట్యతార (నర్తకి) జ్యోతిలక్ష్మి ముఖ చిత్ర
ముతో పత్రిక ఎక్కడు వెలువడునా అని ఆకతో
ఎదురు చూస్తున్నాము.

కె గోరింగేశ్వరస్వామి, ఆర్. రాజా అలితకమార్,
(అమలాపురము)

ప్రత్యేక రాశి నమస్క

కలసియుంటిమి నేటి దాకను
కలసియుంటుంటున్నామను
తెలిసిన్నాడు వడకుండన్
కలసియుంటుంటు యెట్టులు?
కలసియుండము కలసియుండము
కలసియుంటుంటు లాభమంచును
తెలుపుచుండెడి వారి మాటలు
తలచుకొను వారెవరు?

కలసియుంటుంటిమి కలసియుంటుంటిమి
కలసియుంటుంటిమి కలసియుంటుంటిమి
కలసియుంటుంటిమి కలసియుంటుంటిమి
కలసియుంటుంటిమి కలసియుంటుంటిమి

కలిసమతుల్య బోధలాంధ్రుః
కార్మి చంపుట జరిగిజన్మం
కన్నులారగ జాచియుంటియు
కలసియుంటుంటు యెట్టులు?

కోగంటి తున్నా మర్రికాత్తున్నాని (పాకుర్రు)

29—6—73 పత్రికలోని శ్రీనివాసారెడ్డి
గారి ఉత్తరం పదవగా, వారు నాటి, నేటి,
తెలంగాణ, ఆంధ్రోద్ధమాల్లో గల వాస్తవాన్ని
నిష్పక్షపాత దృష్టితో చూడలేక పోయారనిపిస్తుంది
ఏ పాక్కులకొరకు ఆంధ్రులు ఉద్యమం
హిందూ 6 నెలలలోని దినపత్రికలు మరల
ఒకసారి చదివితే తెలుస్తుంది.

ఇక 69లో జరిగిన తెలంగాణ ఉద్యమానికి
ఆంధ్రులు సానుభూతి చూపింకారమంటారా —
"అనాడు తెలంగాణ ఉద్యమం ఆంధ్రులకు వ్యతి
రేకంగా ప్రారంభించ బడింది. ఇంటనగలలోని
ఆంధ్రులు నానాబాధలకు గురిచేయ బడ్డారు.
దినదిన గండంగా గడిచిన రోజులు ఎన్నో దానికి
సాక్షుల్లో రాజధానిలోని ప్రవారిగోడలు, నాడు
బాధించబడిన ఆంధ్రులతో సహా వేనూబడిని.
ఇలాంటి పరిస్థితిలో, ఆంధ్రులు ప్రేమతో తెలం
గాణా ఉద్యమానికి సానుభూతి చూపలేదనా శ్రీరెడ్డి
గారి అవేదన!

అసలు ఎలా చూపించగలరని నాప్రశ్న!
శై ఆంధ్ర! శై తెలంగాణ నివాదంగా సమ్యక్
దృష్టితో ఉద్యమం జరుపగలవిషయ నేటి ఆంధ్రో
ద్ధమానికే దక్కింది. అవే ఇతర రాష్ట్రాలవారిని
కూడ ఆలోచింప చేసింది. తత్ఫలితంగా వారి
మధ్యకు కూడా లభించింది.

ఇంతకూ ఇది వేను వ్రాయడానికికారణం
శ్రీరెడ్డి గారివలె ఎందరో అసహనోపేక్షండి
యుండవచ్చు. వారందరికీ ఇదే సమాధానం.

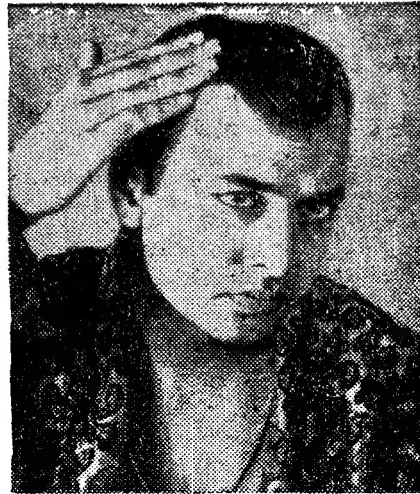
అసలు ఈ విభేదాలు తొలగి భారతభారతమనే
భావంతో మనగలలోజాకోసం ఎదురుచూద్దాం.
మల్లారి చానుమయ్య. (వరంగల్)

22—6—73 పత్రికలో బరంపురం గావె
సుబ్బారావు వ్రాసిన ఉత్తరం చదివిన ప్రతి
ఆంధ్రుడు కూడా ఇంతకాలం నిద్రపాటూ నేడు
నేలకు కొచ్చుట్టుగా కనపడు తున్నది. నేటికి అయినా
అయిన గారు తన సంస్కృతను వెల్లడించినందు
లకు కృతజ్ఞతలు. ఈయన హైదరాబాద్ లో
20 రోజులు ఉన్నంత మాత్రాచే, ఆంధ్రా తెలం
గాణా సమైక్యరమ గురించి తెలిసిందా! అక్కడ
కొన్ని సంవత్సరాలుగా నివసించిన ఆంధ్రులను
అడిగితే తెలిసి ఉండేది 69 సం. లో జరిగిన తెలం
గాణా ఉద్యమం ఆంధ్రులను హింసించిన హింస
కాండ మరచిపోయి యుండవచ్చు. మొన్న జరిగిన

రాలిపోతున్న
జుట్టును గురించి
నేడే
ఆలోచించండి.

రేపటి వరకు
ఆగితే తరువాత
చింతిస్తారు!

ఫ్యూర్ సిల్విక్రిన్ నేడే వాడటం ప్రారంభించండి. ఇది శాస్త్రీయమైన పరిశోధనలు జరిపి, పరిశీలించబడిన పొహ్యురా. ఇది 1) జుట్టు రాలిపోవటాన్ని ఆపి వేస్తుంది. 2) దీనిలో జుట్టు యొక్క కుదుళ్ళలోనికి దొచ్చుకొని పోయి రోపములను పూరించటానికి అత్యవశ్యకమైన 17 ప్రోటీన్లు ఉన్నాయి—జుట్టు తిరిగి ఒత్తుగా మరియు ఆరోగ్యవంతంగా పెరగటానికి సహకరిస్తాయి.

ఫ్యూర్ సిల్విక్రిన్ జుట్టు రాలిపోవటాన్ని అరికడుతుందనటానికి ఋజువు. వెంట్రుకల కుదుళ్ళలో అతి ముఖ్యమైన అమినోఎసిడ్స్ లేక పోవటం వల జుట్టు పెరుగుదల పలుచగా అనారోగ్యంగా ఉంటుంది. ఈ పరిస్థితిని సరిదిద్దకపోతే అది జుట్టును బలహీన పరచి రాలి పోవటానికి దారి తీస్తుంది.

ఫ్యూర్ సిల్విక్రిన్ జుట్టు (బాగా పెద్దదిగా చేసినప్పుడు) ఆరోగ్యవంతమైన జుట్టు పెరుగుదలకు అవసరమైన 17 అమినోఎసిడ్స్, సహజమైన ప్రోటీన్లు కలిగి ఉంటుంది. ఫ్యూర్ సిల్విక్రిన్ వెంట్రుకల కుదుళ్ళ లోతులకు శీఘ్రంగా దొచ్చుకుపోయి మీ జుట్టు తిరిగి ఒత్తుగా, ఆరోగ్యవంతంగా పెరగటానికి ముఖ్యంగా కావలసిన ప్రోటీన్లను అందిస్తుంది.

ఫ్యూర్ సిల్విక్రిన్ దికితప్ప నేడే ప్రారంభించండి!

మంచి పరికాలకు ఫ్యూర్ సిల్విక్రిన్ క్రమబద్ధంగా వాడాలి. ఫ్యూర్ సిల్విక్రిన్ కొలత ప్రకారం తీసికొని రోజూ రెండు సార్లు, ప్రతి రోజూ పుష్టి అంటా మర్తన చెయ్యండి మీ జుట్టు దక్కగా పెరగటం ఆరోగ్యంగా కనిపించటం మీరు గమనిస్తారు కొద్ది కాలంలోనే విశిష్టమైన ఫ్యూర్ సిల్విక్రిన్ దికితప్ప మీ జుట్టుకు దాని సహజ పెరుగుదలను చేకూర్చుతుంది.

ఫ్యూర్ సిల్విక్రిన్

జుట్టు యొక్క సహజ ప్రోటీన్ ఆహారం,

(mcm/S/13 tel)

(mcm/S/13 tel)

రూ. 71,000
రిటర్న్ ట్యాక్ నెం. 114 & 115 లో
గెలవండి
 ముగింపు తేది : 10-7-73.
 సావ్యాపన్ 15-7-73.
 పిక్చర్ క్యాన్సెల్లర్లలో కూడా కలెక్టుండి.
 రిటర్న్ ట్యాక్ పిక్చర్ క్యాన్సెల్ వ్రాయండి :
రిటర్న్ ట్యాక్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,
బొంబాయి-7. (400-007)

WHEN NATURE FAILS
 New Super eight మీరింత ఎక్స్ట్రా దుగు కాగలదు
 (2 ముడి 8 అం. వరకు పూచీ)
 మీరూ పాడుగుగా పెరగడం ముకుంటే
 ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి పొందిన మా హైటెక్స్ **HYTEX**
 బాషాన్ని వాడండి. వయోసమితి లేదు. స్త్రీలు,
 పురుషులు కూడా పుచ్చుకోవచ్చు. **HYTEX** is a
 great name and meant for popular
 people. వెం. బుడ్డి 1 కి (20 Tabs)
 Rs. 3-75. పోస్ట్ జి అదనం.

SCIENCE HAS SOLVED THE PROBLEMS
STOP GREY HAIR పిచ్చవారుగా అగుపించండి. మీరు పిచ్చవా
 GREY దైవట్లే మీకు అనిపిస్తుంది. (Feel)
HAIR Unobtainable anywhere else
 in the world. సంవత్సరాలగా జరిపిన పరిశోధనా
 పరిశ్రమైన బాల్ కాలర్ తేరీ **BAL KALA**
TEL Brilliantine Hair Colour అద్భు
 తంగా తెల్ల జుట్టును కాళ్ళరంగువేళ్ళను చిన్నబడేట్లు
 చేస్తుంది. వెం. బుడ్డి 1కి Rs. 3 only. పోస్ట్ జి
 అదనం. 3 బుడ్డు Rs. 7-50 పోస్ట్ జి ఉచితం. తం
 తెల్లగా గాని, రంగు వేసేట్లుగాని అగుపించదు.
 కర్ర : ఉత్తరాలా ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.
M/s UNITED COMMERCIAL Coy
 Beat No. 29 (A.M.W/7)
 Flat Door No. 3883 X,
 Ambala Cantt. (N. India) Pin 133001

దేహపుష్టికి
ఆరోగ్యానికి
 ఘడిత-డిగడాలాచ్యులవారి
బీవామృతం
 1998 ముడి ప్రసిద్ధి గాంచివది

అయ్యుర్వేదాశ్రమం
 (ఘోషపాఠశాల)
 సుద్రాసు-17.

ఉత్తరాలు

ఆంధ్ర ఉద్యమములో కూడ పాల్గొనలే ఆంధ్ర
 ఇంజనీర్లకు అల్లిమేటను యిచ్చి వెళ్ళ గొట్టిన
 సంగతి కూడ తెలియదనుకుంటాను.

ఆంధ్రులకు జరుగుతున్న అన్యాయాలు (బడ్డ
 టులో పడుతున్న గారడి అంకెలు) జైలు పడినవి.
 మొదట ఏ. జి. ఆఫీసులోనే అనే విషయం కూడ
 తెలియదనుకుంటాను. ఏ. జి. ఆఫీసులో వ్రాత
 పరీక్షకు అనేక ఆంధ్రులు వెళ్ళినా యెవరూ
 గ్రహించని విషయం ఈయన గ్రహించినందుకు
 ఆంధ్రులు గర్వించాలి అనుకుంటాను! పాలుపొంగే
 ఈ తెలుగు గడ్డను రెండుగా చీల్చటానికి, అటు
 వంటి ఆలోచన ఆంధ్రుల మనసులోనికి రావ
 టానికి కూడ సమ్మె కృతావధులను అని ప్రచారం
 చేసుకునే వారే కారకులు. ఈ ప్రత్యేక రాష్ట్ర
 ఉద్యమానికి ముఖ్యకారణం ప్రభుత్వం రెండు
 ప్రాంతాలుగా పరిపాలించుటయే కారణం!

ప్రతి విషయంలో కూడ ఆంధ్రా, తెలంగాణా
 అనే భేదం సుదూరపుగా మి దృష్టిలో లేకపో
 వచ్చు. ప్రభుత్వ దృష్టిలో మాత్రం ఉన్నది ఎమ్మె
 క్యత అంటే ఒక రాష్ట్రాన్ని రెండు ప్రాంతాలుగా
 పరిపాలించుట అని మన ప్రజా ప్రభుత్వం చెప్ప
 చున్నది.

జై హింద్. జై ఆంధ్రా!
 మదాల సత్సవారాధుని, (నూజివీడు)
సంకయం

పాకిస్తాన్ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఖుట్టా తమ రాజ్యాంగ
 చట్టంలో, స్వతంత్ర రాజ్యమైన బంగ్లాదేశ్ ను
 పాకిస్తాన్ లోని భాగమే అని చిత్రించారుకదా! మరి
 పాకిస్తాన్ ను కూడా భారతదేశంలో భాగంగా మన
 రాజ్యాంగ చట్టంలో స్పష్టమై అప్పుడు శ్రీ ఖుట్టా
 విమంతుడా?

(వభాకరం, (తెక్కలి) త్యాం.

మనవి
 'డాక్టరు నలవోలు'కి రాస్తున్న వారితో
 చాలామంది చర్మవ్యాధులు, జుట్టుకి సంబం
 ధించిన సమస్యలను గురించి అడుగుతున్నారు.
 వాటికి జవాబులు చాలా పెద్దవిగా ఉంటాయి.
 కాబట్టి ఆంధ్ర పత్రిక (దినపత్రిక) ఆదివారం
 సారస్వతానుబంధంలో 'డాక్టరు కుమార్' శీర్షిక
 కింద పడుతున్న వ్యాసాలని వదిలివారు తమ
 సం దేశా ల్ని తీర్చుకోవలసిందిగా కోరు
 తున్నాము. —నం.

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
వాగేశ్వరరావు వంతులుగాధ
జీవలెంక శంభునసాద్
సంపాదకుడు
(1938-1972)

కుక్రవారం : 13-7-73
శ్రీ ప్రమాదివాసం అంశమునం. శుద్ధ త్రయో.
సంపుటము : 66 నంబిక : 49

స్థాపితం 1908
సంపాదకుడు :
జీవలెంక రాధాకృష్ణ
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7. తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1
విడి ప్రతి వెం 50 పైసలు

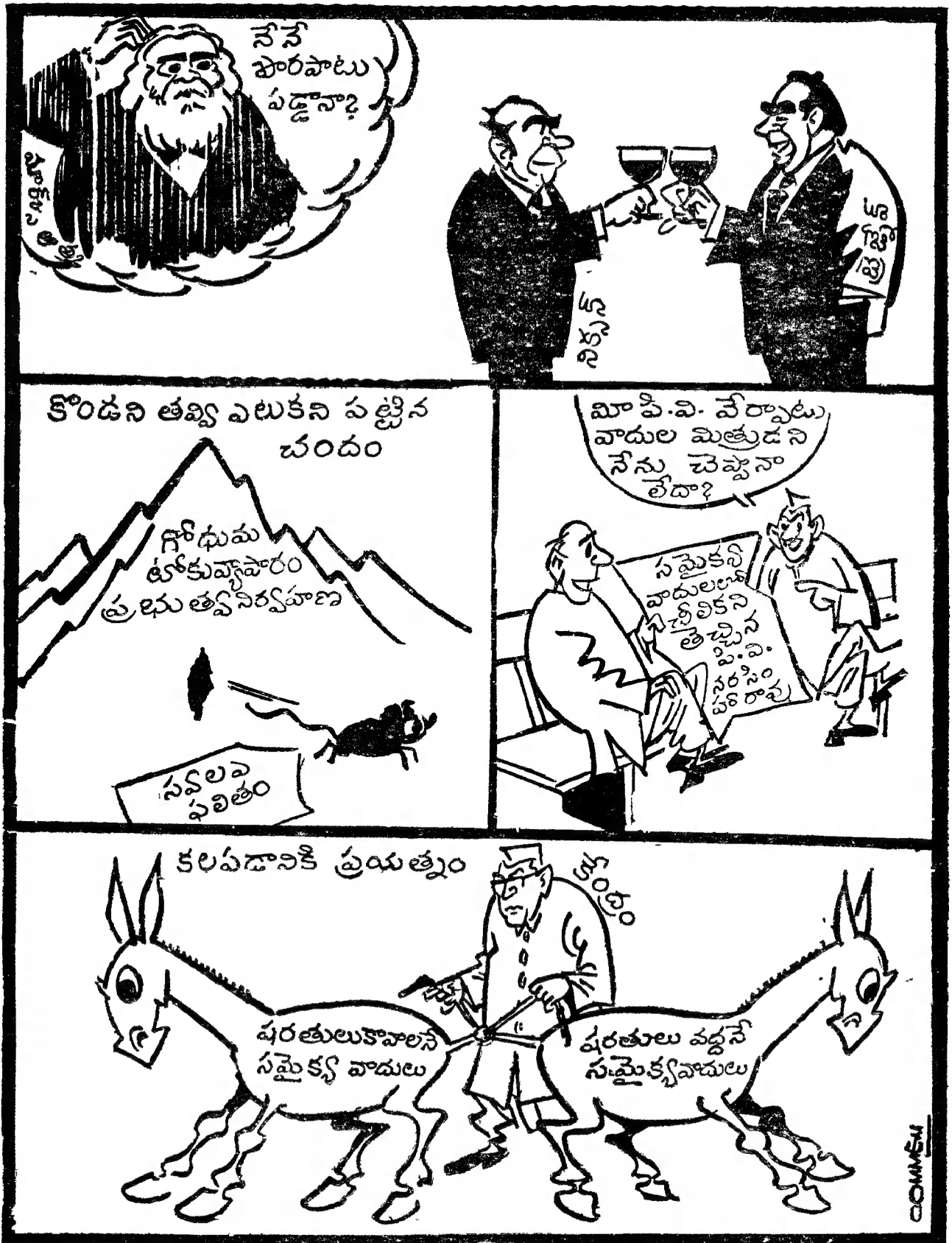
విషయానుక్రమణిక
 ముఖచిత్రం
 సభా సమితి.
 (సభా : శ్రీ వి. వారాయణ)

కథలు :

సభా సమితి	— 13
తెరచి మూసిన తలుపు (పెద్ద కథ)	— 26
ఈ బ్రతుకు చాలు !	— 41
కథ	— 60
వీరియతో నవలలు :	
చరితార్థులు	— 20
విడిన ముప్పలు	— 52

వ్యాసాలు, శీర్షికలు, సినిమా :
 ఉత్తరాలు-2, ఈమెకొర్రాన్-5, హైద
 రాబాద్ నోట్ బుక్-6, ముగురు మూర్కులు-
 8 నిధుల కోసం వేట-10, ప్రస్థానం-12,
 ధర్మపథం-19, కోయిల కూత (గేయం)-
 24, డాక్టర్ చువోలు-25, సినిమా-32,
 సినిమాబ్యాటి జులెట్-40, ప్రాచీన వైద్య
 పద్ధతులు-46, భారతీయ చిత్రకారులు-48,
 వారసలు-49, లిపి సంస్కరణ-50,
 క్రిక్కింటికోర్కె-57, ఒక వారం వివరీతం-
 58, పుస్తకాలు, అలీ-ఇబ్న...-64.

సాహిత్యాంధాన్ హాటక్ యుక్

చిదుమలరామనంబ్ర

వాన చాకడ, నాయకుల పోకడ

✽ 'వానచాకడ, ప్రాణం పోకడ తెలియ బారలో' అనేది పాతకాలం సామెత. వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు వీరిత లెక్కలు కట్టి చెప్పినా, వాన విస్తృతమవుతున్నప్పుడు, అలాగే ప్రాణం పోకడకూడా, జ్యోతిష్యులు, చైతన్యములు 'ఇక' భయం లేదు. వెత్తిమీద రాయివేసినా చావరండి. దూంచి గట్టి అయిదుమీద 'అని వాక్కి' వక్కాచించి మరణక్షణంలోనే ప్రాణాలు విడిచిపోతాయి! వివరీకీ తెలియకుండా. కాని, ఈ సామెతను-నానుడిని - ప్రస్తుత రాష్ట్ర రాజకీయాలకు అన్వయించక తప్పదు. ఆంధ్రనాయకుల హత్యాదండన గమనాగమనాలనుబట్టి శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి, తామర అలలుతూతూ ఇక్కడినుంచి వలపురు ఇంద్రవర్షం వెళ్ళాడు జూన్ 21 ప్రాంతీయసంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ రాజమృగ్గ ధీర్జికి పయనం కావడం ఒక విశిష్టమైన ఘట్టానికి నాంది అనే తోస్తుంది. ఈయన ధీర్జి వెళ్ళడానికి ముందు వలపురు నాయకులతో మాజీ మంత్రి శ్రీ ప్రభాకరరెడ్డి బసలో సంప్రదింపులు జరిపినట్టు తెలుస్తున్నది. ఈ సమావేశంలో సమైక్యవాదులోని వివిధ మూలవారి భావనిమిషయం, సందేహ పరిపూరకం జరిగిందని అంటున్నారు. ఏమైనా, ఆంధ్రనామంపై ప్రేరణ పరచుకొని మార్గం విచ్చుకొని ఘట్టానికి చివరికి చింతిస్తూ ఉన్నారనిపిస్తున్నది.

అంజలిదేవి చలన చిత్రోత్సవం

జూన్ 23 వారం చివరి శాంతిధీని బుర్లో శ్రీమతి అంజలిదేవి చలనచిత్రోత్సవం వాల్చి ఊర్వశి శారద ప్రారంభించడం వింతైనా బాగుంది. ఈ ప్రారంభోత్సవానికి అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ జి ఎస్. వెంకటేశ్వర అన్నట్టు ప్రేక్షకులు అరంభాక్షరణ ప్రారంభం ఉత్సాహాన్ని విజయవంతం చేశారు. అంజలిదేవి చిత్రాల ఎడల విశేష

శక్తికి తార్కాణం. ఊర్వశి శారద అన్నట్టు అంజలిదేవి దాని ఒక తరంగా దక్షిణాన చలన చిత్రరంగంలో ప్రముఖురాలు. అవకాశంలో ఆమె సేత పాత్ర ప్రబంధ నాయకులకు ఏమీ తీసిపోదు. స్వర్ణమంజరిగా దక్షిణాన వాల్చి ఉపవేషం అంజలిదేవి వీరిలో బరువైన పాత్రలైనా అపూర్వంగా నిర్వహించి ప్రేక్షకుల నవస్మయంలో, హృదయాలలో కలకాశం వీట వేసుకొన్నది, ఊర్వశి శారద అన్నట్టు నటులు తరం పైగా కీర్తి ప్రతిష్ఠతో ఉండడం మరల భంగం నటించుట ఉండడం కష్టం. కాని, శ్రీమతి అంజలిదేవి దీని అవవాదం. ఉత్తమ చిత్రోత్సవాల నిర్వాహకీ, నేనీ,

మదనవతి ఎన్ టి ఆర్ సొంకొత్త తన సంఘం నిర్వహణలో జరిగిన స్వతంత్ర పోటీల్లో ప్రథమ బహుమతిని పొందిన తుమారి కె. సుమతి.

ద్వంద్వమైన ప్రజల మనస్సు ప్రేమ రమణీయం చేస్తున్న ఆంధ్ర పదేళ్ల పేసీ గోయర్స్ అసోసియేషన్ నిర్వహకులు అభి నందనీయుల గిరిజన పురోగతి

తెలుగువారికి గేడు కావలసింది కలిపి కట్టుగా పనిచేసే మనస్సుతో రాజకీయ రంగం మొదలు వానమూల సంఘంవరకు ఇది అవసరం ఇలాటి మనస్తత్వం అలవరచుకోడానికి బాల భూద్వంపం వంటిని వీరితో తోడ్పడుకొని, సంఘానికి దూరంగా ఇంకావున గిరిజనుల అభివృద్ధికి ఇలాటివి మరి అవసరం అందవల్సి గిరిజన ప్రాంతాలలో బాలభూద్వంపం వ్యాపించి దని శ్రీ శరీన్ అన్నట్టు గిరిజన శ్రేయోబి అమలందరూ నందం వారు గేడు రాష్ట్రంలో 4500 మంది గిరిజన బాల బాలికలు బాలభూద్వంపం పొందుతున్నారని శ్రీ శరీన్ తెలిపారు.

శ్రీరామ రక్షి నాకు అరవైదాటినా, విస్తృతమైన జైటికి వెళ్ళినా 'నాయనా, నీకు రామలక్ష్మణులు తోడుగా వుండవీ' అని మా అమ్మ దీక్షా వుంటుంది. ఆ దీక్షల బలమే కాదు రోడ్డు ప్రమాదాలలో నేను మరణించడం లేదు ఇటీవల జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదాల మానుంటే, మా అమ్మ దీక్షలపై నాకు నీ నమ్మకం కలుగుతుంది. లారీదారుల నమ్మకం అని, స్వేచ్ఛకొనబడకుండా అనుగ్రహ బలమే అని రోడ్డున పోయేవారు బతికి పోతున్నారని, వారు కొంచెం స్వీరింగు గ్రాఫ్ ఇటు తిప్పారా, ఆ చక్ర పాణి చక్రానికన్నా గతి తప్పుతుందిగాని, వీరి స్వీరింగు చక్రానికి అప్పుడు పోలి ప్లాటు పారించడం నడుద్దామా, అంటే, గండ కత్తిరలలాగ బండలు లేచి పుంటాయి. ఆ బండలు విడుపుకొని పండ్లు రాలగొట్టుకొని తీసుకొని తీసుకొని చావడంకన్నా ఇకలు ప్రమాదం - పదోవందలమే మేలని

పిన్నుంది. మానవజాతి ఆయురప్రమాణం
 ఐదేని, గొప్పనలు చేయాలి అని ఒక
 దైవు ప్రయత్నిస్తున్నారు, శాస్త్రజ్ఞులు.
 తద్విరుద్ధంగా ఈ ప్రమాదాలు మానవుణ్ణి
 విట్టనిలుపుగా పడగొట్టి వేస్తున్నవి. వింత
 దైవరీత్యం! ఇలాటిది తగ్గులంటే, పట్నా
 లకు తోడు పొందేతనయ్య, సంఘవైతనయ్య
 పెరగాలి.

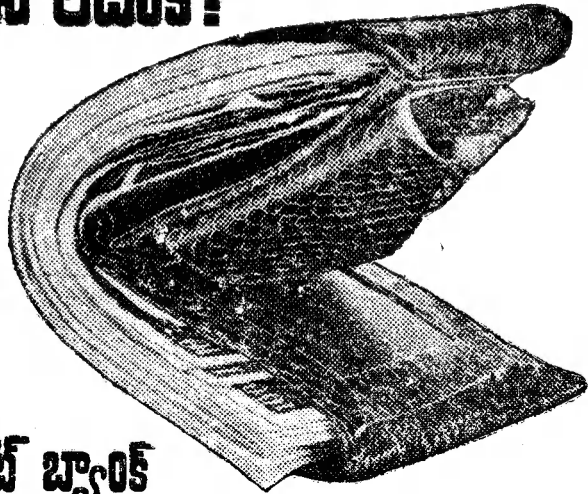
శ్రీ ముత్యాలరావు

జూన్ 19వతేదీ సాయంకాలం ద్వారకా
 హోటల్ జంటనగరానికి ప్రముఖులతో కల
 క్షిలాడి పోయింది. కారణం సామాజి
 యాలో రాయబారిగా నియమితులైన శ్రీ
 జె. జి. ముత్యాలరావుకు నీ ద్వారా
 సంరంధం. సాము గిరిడింట్లో ఆరితేరిన శ్రీ
 ముత్యాలరావు సోమలియాలో తమ పది
 లిని నిర్వహించడంలో బిబ్బంది పుండడం
 అనిపించింది. ఆయన కారన నేర్పుడుగా,
 పార్లమెంటు సభ్యుడుగా, కేంద్ర ఉప
 మంత్రిగా, సంతకుమారుడు సుస్థాన ప్రజా
 మండలి ఉద్యమంలోను, విదేశాలకు వెళ్ళిన
 వివిధ ప్రతినిధి వర్గాలలోను, అక్కరాజ్య
 న తి కార్య కలాపాలలోను చేసిన కృషిని
 తలచుకొన్నప్పుడు, ఆయన నితి కుశలతను
 నెలకొనకొన్నప్పుడు, సోమలియాలోన
 కాక, తక్కిన అఫ్రికా దేశాలను యన
 భారత ప్రతిష్ఠను సుప్రతిష్ఠించేయ
 గలరచే వాకు నమ్మకం కలిగింది. ఈ సమా
 వేశానికి అత్యంత సహించిన శ్రీ విం. ఆర్.
 శ్యాంరావు, శ్రీయుతులు నల్లూరి బరస
 రాజు, పి. నరసారెడ్డి, హయ్యగిరారాది,
 విం. చెప్పారెడ్డి, శ్రీమతి సుమిత్రా దేవి
 మొదలయినవారూ. ప్రసంగించినట్లు శ్రీ
 ముత్యాలరావు సమర్థత, రాజనీతిజ్ఞత,
 అనుభవం భారతవేశాన్ని, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ను
 కీర్తినుతం చేయగలనడం నిస్సంశయం

ఉ ప క్ర మి

బోద్దు వేస్తున్నారు. చెట్టుకు కట్టిన
 ఊయ్యలను ఊపుచూచి ఒక కార్మిక
 సుందరి 'ఊర్కో ఊడమ్మయ్య, ఊరేల
 దాము. కాకుంటే కదనోలు కట్టుకుందాము.
 అని శాలిపాట పాడుతూ. ఈ సమైక్య
 వాతావరణంలో ఇదేమిటి ఉప క్రితి - అని
 పింగిందేమో, తెల్లబోయి చూచాడు, సమా
 వేశం నుండి వస్తున్న సమైక్యవాదాలు

పప్పులో పట్టనంతగా డబ్బును కుక్కుకొని ప్రయాణం చేసే పనే లేదొక!

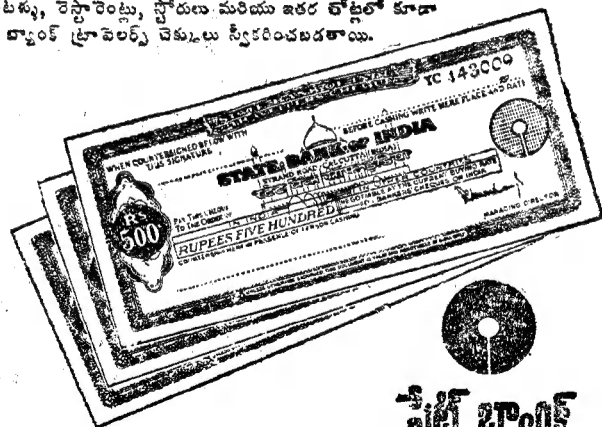
స్టేట్ బ్యాంక్ ట్రావెలర్స్ చెక్కులు ఇప్పుడు రూ. 500 విలువలో కూడా లభిస్తున్నాయి

పప్పులో పట్టనంతగా డబ్బును కుక్కుకొని ప్రయాణం చేసేటప్పుడుంటే ఇబ్బందులొందవచ్చు. రూ. 500 విలువ గల స్టేట్ బ్యాంక్ ట్రావెలర్స్ చెక్కులను కొంటే మాత్రం తక్కువ చెక్కులే చాలు గనుక నగదుగా మార్చుకొనేటప్పుడు పెట్టవలసిన సంతకాల కూడా తక్కువే. రూ. 50 మరియు రూ. 100 విలువలలో కూడా ఈ చెక్కులు లభిస్తాయి.

ఈ చెక్కులను వగదుగా మార్చుకొనేందుకు కాల పరిమితి ఏమీ లేదు... ఏవీ వాడకానికి కమిషన్ చెల్లించే పనే లేదు.

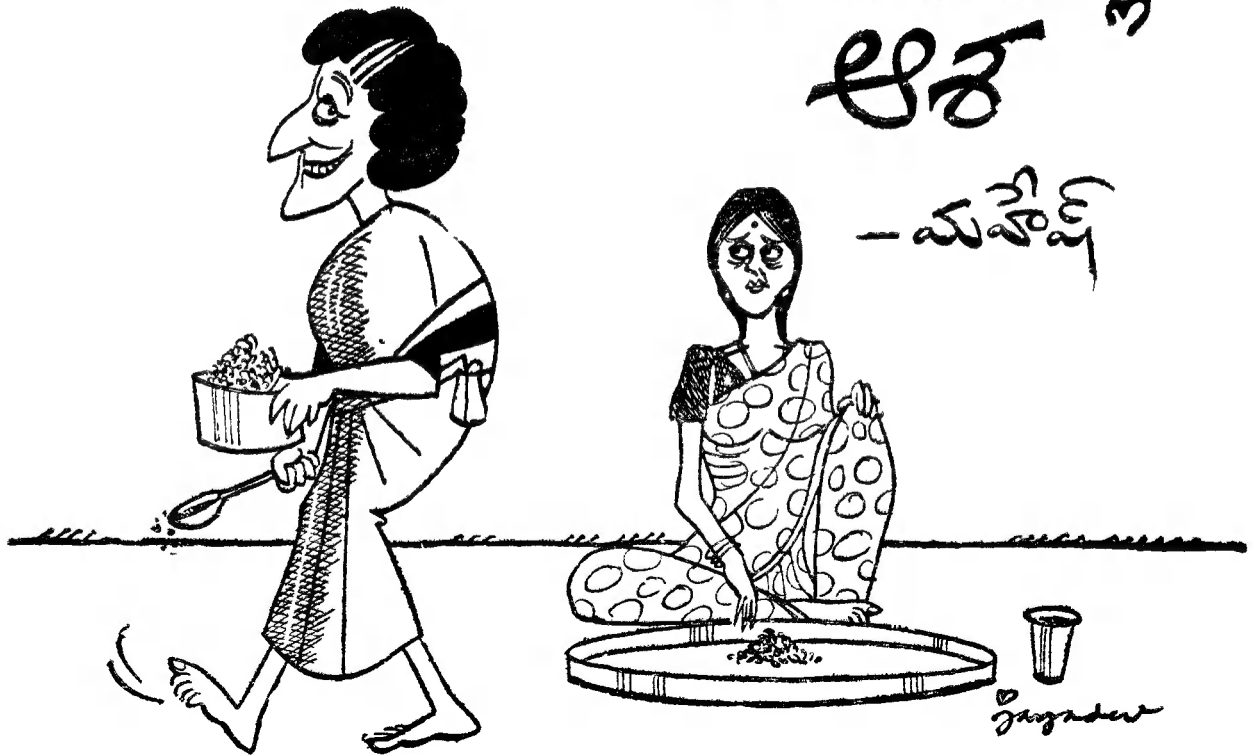
దేశమంతటా స్టేట్ బ్యాంక్ యొక్క ఆఫీసులలోవే కాకుండా పైన సూచించిన గుర్తును ప్రదర్శించే 3000కి మించిన హోటళ్ళు, రెస్టారెంట్లు, డ్రోదలు మరియు ఇతర రోల్లర్స్ కూడా స్టేట్ బ్యాంక్ ట్రావెలర్స్ చెక్కులు స్వీకరించబడతాయి.

స్టేట్ బ్యాంక్

మేకపిల్ల ఆశ

-మహేష్

* 'మనదేశం నుండి దారిద్ర్యాన్ని తరిమి వేస్తామనీ, సామాన్య ప్రజల జీవితాల్లో బాగు చేస్తామనీ, కాంగ్రెసు పార్టీ ముచ్చికం సమయంలో వాగ్దానాలు చేస్తే, అధికారం లోనికి వచ్చింది. కానీ ఆ కాంగ్రెసు పార్టీ పరిపాలనలోనే సామాన్య ప్రజల జీవితం నానాటికి దుర్భరమై పోతున్నది. విక్రమ చూసినా, నిరుద్యోగం, దారిద్ర్యం తాండవం చేస్తున్నాయి.' అన్నాడు చిదంబరం.

'సామాన్య ప్రజల - శ్రేయస్సు-కోసం ప్రభుత్వం శక్తివంతమైన కుండా యెన్నో శాసనాలు చేస్తున్నది అయినా, సామాన్య ప్రజల జీవితం బాగుపడడం లేదంటే దానికి ప్రభుత్వం మాత్రం యేం చెయ్యగలదు?' అని ప్రశ్నించాడు చంద్రలావు.

'నీ మాటలు వింటూంటే వెనుకటి ఒక వెంకాయమ్మగారు పొడిగింటావిడకు తప్పిన సమాధానం గుర్తుకు వస్తున్నది' అన్నాడు చూడమణి.

'ఏమిటా వెంకాయమ్మగారు సమాధానం వెంకాయమ్మగారు తన కోడలుకు పది

వం?' అని చంద్రలావు ప్రశ్నించగా చూడమణి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'ఒక వెంకాయమ్మగారి కొడుకుకు పెళ్ళి అయింది. కోడలు కాపురానికి వచ్చింది. అత్తవారింటికి వచ్చినప్పటికీ అక్కడ అక్కడ చిక్కిపోవడం ప్రారంభించింది.

అది చూసిన పొడిగింటావిడ 'ఏం వదినా? మీ కోడలు రోజు రోజుకూ చిక్కిపోతున్నది. నువ్వు భోజనం సరిగ్గా పెట్టుటం లేదా?' అని వెంకాయమ్మగారిని అడిగింది.

'అదేమిటి, వదినా? అలాగ ఆంటున్నావు? అది తెచ్చుకొన్న పది శేర్ల కంచం లోనే కదా దానికి భోజనం పెడుతున్నాను' అని వెంకాయమ్మగారు సమాధానం చెప్పింది' అంటూ చూడమణి చెప్పాడు.

'ఇంతకూ వెంకాయమ్మగారి సమాధానానికి, ప్రభుత్వం శాసనాలు చెయ్యడానికి సంబంధం యేమిటి?' అని అడిగి చిదంబరం.

శేర్ల కంచంలోనే భోజనం పెడుతున్నాను' అని చెప్పిందే కానీ యెంత భోజనం పెడుతున్నదో చెప్పలేదు. వెంకాయమ్మగారు కోడలుకు పట్టుడు మెతుకులే పెడుతున్నట్లయితే, ఆ కంచం పది శేర్ల దున్నా ఒకటే, పాతిక శేర్ల దున్నా ఒకటే కదా! అలాగే ప్రభుత్వం చేసిన శాసనాలన్నీ ప్రజలకు యెంతవరకూ మేలు జరిగిందనేది ముఖ్యంగా ప్రభుత్వం యెప్పుకొనరాదు చేపందనేది ముఖ్యంగా' అన్నాడు చూడమణి.

'నువ్వు చెప్పినదాన్ని ట్టి చూసే. కాంగ్రెసు పార్టీ తన యెచ్చుకొని వాగ్దానాలను వెరవేర్చడంలో నిపుంజ్ఞులని చెప్పవచ్చును. దేశంలోని పరిస్థితుల్ని పేద ప్రజలకు ఆరు భవిష్యత్తు మీదనే ఆశ లేకుండా పోతున్నది.'

'పేద ప్రజలకు తన భవిష్యత్తు మీదనే ఆశ పోతున్నదని చెప్పడానికి ఏలేదు. ఉదాహరణకు పాలేదనే తీసుకో! పెద్ద పెద్ద భూస్వాములందరూ పనిచేస్తున్న

పాలేళ్లందరూ తమ భవిష్యత్తు మీద యెంతో ఆశ యేర్పడింది. భూవరిమితి చట్టంవల్ల పెద్ద పెద్ద భూస్వాముల తాలూకు 'మిగులు' భూములన్నీ తమకు వస్తాయనుకొంటున్నారు. 'ఆ చెట్టుదగ్గర పొలం నువ్వు తీసుకో! ఈ చెరువుదగ్గర పొలం నేను తీసుకొంటాను' అంటూ ఆ పాలేళ్ళందరూ తమలో తాము ఆ భూముల్ని చాటాలు వేసుకొంటున్నారు. అందుచేత ప్రజలకు తమ భవిష్యత్తు మీద ఆశ లేకుండా పోతున్నదని యెలాగ చెప్పగలవు? అని అడిగారు చంద్రలావు.

'ఆ పాలేళ్ళ ఆశ మేకపిల్ల ఆశలాగే ఉంది.'

'ఏమిటా మేకపిల్ల ఆశ?' అని ప్రశ్నించాడు చంద్రలావు.

'ఒక మేకపిల్ల మందతోకలిసి మొట్ట మొదటసారి ఊరిక్కనే ఉన్న అడవిలోనికి వెళ్ళింది.

మేకపిల్ల అడవిలో కొన్ని మొక్కలను చూసి, 'అమ్మా! అమ్మా! యివేం మొక్కలు?' అని తల్లిని అడిగింది.

'అని తండ్రి మొక్కలు. నాటి పువ్వులు చాలా రుచిగా ఉంటాయి' అని సమాధానం చెప్పింది తల్లి.

'ఈ తండ్రి మొక్కలు. యింకెన్నాళ్ళలో పువ్వులు పూస్తాయి?'

'నాలుగైదు నెలల్లో పూస్తాయి.'

'అమ్మా! అప్పుడు నువం యిద్దరం ఈ తండ్రి పువ్వులన్నీ కడుపుండా తినేద్దాం' అని యెంతో ఆశగా అంది మేకపిల్ల.

పిల్ల అమాయకత్వానికి జాలినడుతూ మేక 'దీడ్డా! నాలుగైదు నెలల్లో పూసే తండ్రి పువ్వులను తిందామని నువ్వు యెంతో ఆశ వదుతున్నావుగాని ఈ రోపున నువం యెదుర్కోవలసి ఆవిడను గురించి ఆలోచించా? కొద్ది రోజుల్లో నవ యజమాని యింట్లో యెవో శుభాశ్చర్యం జరిగ

బోతున్నదని అందరూ అనుకోరున్నారని. అప్పుడు నువం కోంతమంది ప్రాణాలు కోల్పోవడం ఖాతం. లేనా నువ యజమాని యింటికి యెవరైనా అతిథులు వచ్చినా, నువ ప్రాణాలకు ముప్పు వస్తుంది. లేనా యీ రోపున అనిలో మనల్ని యేలోడేలైనా యెత్తకొని పోవచ్చును. ఇన్ని గండాలు దాటి నాలుగైదు నెలలు బ్రతికి ఉంటే అప్పుడు నువం యీ తండ్రి పువ్వులను కడుపునిండా తినవచ్చును' అని చెప్పింది అంటూ చూడమణి మేకపిల్ల మొక్క ఆశను వివరించాడు.

'అయితే ఆ మేకపిల్ల ఆశకూ, పాలేళ్ళ ఆశకూ పోలిక యేమిటి?'

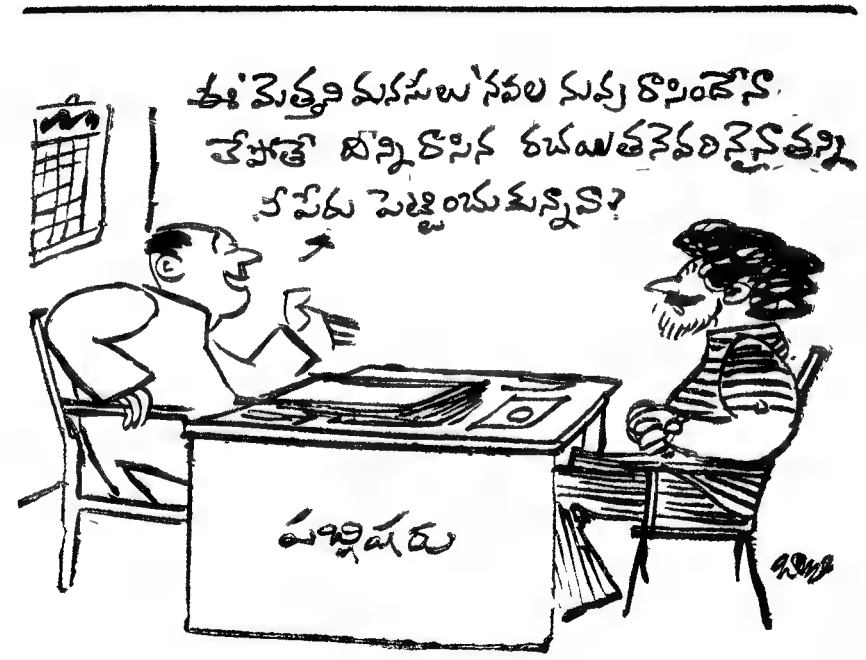
'ఆ మేకపిల్ల తండ్రి పువ్వులు తినడానికిముందు యెన్నో గండాలు దాటవలసి ఉంది. అలాగే పాలేళ్ళకూడా భూములు పొందడానికి ముందు యెన్నో అంకాలను దాటవలసి ఉంది' అంటూ చూడమణి యలాగే చెప్పాడు...

'భూవరిమితుల చట్టం ప్రకారం మిగులు భూములు ఉంటేకదా! నాటివి యీ పాలేళ్ళకు వందేది. అందుచేత మొట్ట మొదట భూస్వాములే 'మిగులు భూములు'

లేకుండా పోయినానే ప్రముఖంగా చెప్పాడు. అప్పటికే యింకా యేనైనా మిగులు భూములు ఉంటే రాజకీయ నాయకులు నాటివి తమ అనుచరులకూ, మద్దతు దార్లకూ వచ్చేటట్లుగా చేస్తారు. ఆ తరువాతకూడా యింకా మిగులు భూములు ఉంటే, ప్రభుత్వోత్సాగులు తమను నంత్తునీ పరచినవారికీ ఆ భూములు వచ్చేటట్లు చేస్తారు. ఇన్ని గండాలు దాటిన తరువాత కూడా 'మిగులు భూములు' ఉంటే అవి యీ పాలేళ్ళకు వస్తాయి. అందుచేత ఆ మేకపిల్ల ఆశలాగే లేనా, యీ పాలేళ్ళ ఆశ?' అని అడిగారు చూడమణి.

'అయితే, సామాన్య ప్రజల శ్రేయస్సు కోసం చేసే యీ శాసనాన్ని వ్యర్థమే?

'రాజకీయ నాయకుల్లోను, ప్రభుత్వోత్సాగుల్లోను అవినీతి, లంచగొండితనం ఉన్నంతవరకూ యీ శాసనాలవల్ల సామాన్య ప్రజలకు కలిగే మేలు యేవీ ఉండదు. అందుచేత దేశంలో రోజురోజుకు పెరిగి పోతున్న యీ అవినీతిని లంచగొండితనాన్ని అరికట్టడం చాలా అవసరం. అప్పుడే పేద ప్రజల జీవితాలు కొంతవరకు బాగుతుంటాయి' అన్నాడు చూడమణి.

తవిచూడండి, ఎనిమిదికోట్ల రూపాయలు దొరుకుతాయి!

★ వారిపాక్కి దక్షిణంగా కొన్ని మైళ్ళకి మహాన్ బే వస్తుంది. ఇక్కడ తరగని పేదబుద్ధులను నిదర్శనాలు లభించాయి.

కెప్టెన్ డిడ్ అనే దొంగకి సంబంధించిన ఆస్తి అంతా 'వోక్ ఆయిలండ్' లో వుందని తెలుసుకున్న ముగ్గురు సాహసీకులు ఆ నిధులను వెతకడ నికీ బయల్దేరారు. నిధులకు సంబంధించిన స్థలంలో ఒక పేట్టు వుంది. ఆ చెట్టు మొదట్లో కొన్ని సంకేతాలు వున్నాయి. కొమ్మలకి ఒక కప్పీ కూడా వేలాడుతూ వుంది.

(వంశంలో కల్లా పెద్ద నిధి అక్కడ దొరుకుతుందని అనుకున్నారు)

స్థలాన్ని కనుగొన్న ముగ్గురూ రహస్యంగా పారలూ గునపాలూ తీసుకుని బయల్దేరారు.

వది అడుగులు తవ్వక అక్కడ కర్ర చెక్కలు కనబడ్డాయి మణులూ లత్తాలూ వుండే చెక్క పెట్టె అని భ్రమపడ్డారు.

పెద్ద పెద్ద వోక్ దూలాలు మాత్రమే కనిపించాయి.

వాటిని తొలించి ఇంకా తవ్వడం మొదలుపెట్టారు. ఒక ఖరనై అడుగులు తవ్వక మళ్ళీ అలాంటి దూలాలే ప్రత్యక్షమయ్యాయి. నిరాశ వడకండా మళ్ళీ తవ్వకం. 30 అడుగుల లోతున మరి కొన్ని దూలాలు బయల్పడ్డాయి.

మొదట్లో నిదర్శనాల కలిగింది. అయినా పట్టు విడవలేదు. ఇంత రక్షణ వున్నదీ అంటే — అగ్రున ధనానులు వుండేదీలాని నిర్ణయించుకున్నారు.

ఇంకా అడుక్కి తవ్వాలంటే పారలూ గునపాలూ వదిలిరావు. మిషనరీ కావాలి. అందుకు డబ్బు కావాలి. ముగ్గురూ అయితే కొన్ని సంవత్సరాలు వడకండి. అందుచేత మరి కొంతమంది సమ్మకమైన వ్యక్తుల్ని కలుపుకున్నారు.

అలా తవ్వకం చేశామంటే వదేసి అడుగులకి ఒకోసారి దూలాలు బయటపడుతూ వున్నాయి.

తొంభాయి అడుగుల తర్వాత ఒక వోడ అడుగు భాగం కనిపించింది. దానిమీద ఒక పెద్ద రాతి నలక వుంది. ఆ నలక మీద కొన్ని సంకేతాలు ఉన్నాయి.

ఒక అయిరిష్ స్కూల మాస్టరు ఆ సంకేతాలకి అర్థం చెప్పగలిగాడు: 'సలభాయి అడుగుల క్రింద రెండు మిలియన్ పౌండ్లు పాతిపెట్టబడి వున్నాయి' అని.

సంతోషంతో ఆ రోజుకి పని మానేశారు. మర్నాడు ఉదయాన్నే ఆ స్థలానికి వచ్చారు. ఇంకేముంది? అప్పిన మేరంతా నీటితో నిండిపోయింది.

ఆ వక్కనే మరో గొయ్యి తవ్వారు. అక్కడ కూడా నీరు వచ్చేసింది. ప్రాణాలతో బయట పడ్డారు. వున్న డబ్బులూ అయిపోయింది. తవ్వకాన్ని కట్టిపెట్టేశారు.

1849 లో మళ్ళీ ప్రయత్నం జరిగింది. డెభ్యయ్యేళ్ళ వాగన్ అనే ఆయన ముఖాకి నాయకత్వం వహించారు.

ఈ సారి తవ్వకం వకదబ్బందీగా జరిగింది. ఒక గరి తవ్వకం వచ్చుట్లుగా తవ్వారు. అలా మిషన్ తో డిల్ చేస్తూ పోతూంటే కొత్త రకంగా అనిపించింది.

మాస్టే—డ్రీల్లింగ్ మిషన్ కి బంగారపు తునకలు అంటుపని వుండడం కనిపించింది.

వోక్ దూలాల అడుగున బంగారపు కడ్డీలు వున్నాయని అక్కడే పోయింది. కాని, వాటిని అంత లోతునుండి బయటికి తెచ్చేది ఏలా?

ఇలా అలోచిస్తూ వుండగానే తప్పిందంతా నీటిమయమై పోయింది. ఒక పెద్ద

ఉబ్బువల్లే అన్ని అనర్థాలు వస్తాయి నామన! అందేత ఉబ్బుమీద ఆసక్తి పెంచుకోవడం!

అనకట్ట లాంటిది ఏర్పడినది నటించి ఆయన పురో ఘోషించారు. ఈసారి విజయం తప్పదనుకున్నారు.

అంతా భోజనం చేస్తూ వుండగా పెద్ద శబ్దం వినిపించింది. వినివాళ్ళంతా చెల్లాచెదురు అయిపోయారు. అంతా కూడా తిపోయింది.

కొన్నాళ్ళకి వాగ్స్ చచ్చిపోయాడు.

1860 లో కూడా కొందరు దీన్ని తవ్వకానికి ప్రయత్నించారు. కానీ, లాభం లేకపోయింది.

1895 లో ఒక పదిహేడేళ్ళ కుర్రాడు ఛాలెంజర్ చేశాడు. తవ్వకం మొదలెట్టాడు.

126 నుంచి 170 అడుగుల లోతున ఒక కాంక్రీట్ ఛాంబర్ బయట వడింది. పీమెంట్ చేసి పుర్చుట్టుగా ఆపిపించింది.

అడుగుల పుర్చు పెద్ద నిధికి నీటితో రక్షణ కల్పించినట్టుగా అర్థమయింది. నీటిని అదుపులో వుంచడానికి, తవ్వకాన్ని కొనసాగించడానికి అతను ప్రణాళి అర్పించాడు.

1950 లో యెల్. ఆర్. వాప్స్ అనే అతను ఈ తవ్వకానికి సంబంధించిన పాత్రులని సంపాదించాడు.

ఈ నిధిని కెప్టెన్ కీడ్ పాలిపెట్టాడు అని ఒక వాదన వున్నా - క. జి. పి. యర్ల విడిచిపెట్టి పోయారు అనే ఆధారాలు కూడా వున్నాయని ఇతరు అంటున్నారు.

బ్రిటిషువారి వాస్తవికతం కాకుండా ప్రాచీన సైన్యం ఈ నిధిని దాచిపెట్టింది అనే వాదనకూడా వుంది.

ఈ మధ్య - బెన్గాల్ లో పెద్ద ఆయుక్ కంపెనీ అధినేత అయిన జార్జ్ జె. గ్రీన్ అనే వ్యక్తి ఒకసారి ప్రయత్నించి విఫలమయ్యాడు.

ఇప్పుడు ఈ వోక్ ఆయ్ లాండ్ ఒక పెద్ద టూరిస్ట్ డిస్ట్రాక్ట్ అయిపోయింది.

ఇప్పటికీ ఈ నిధి తవ్వకానికి వేర్వేరు జట్లు, సుమారుగా 60 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినట్టు సాక్షాత్తున్నది. అక్కడనుంచి అభించిందల్లా కొన్ని బంగారపు తునకలు మాత్రమే...

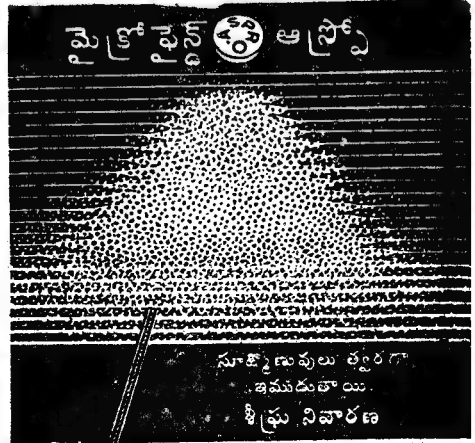
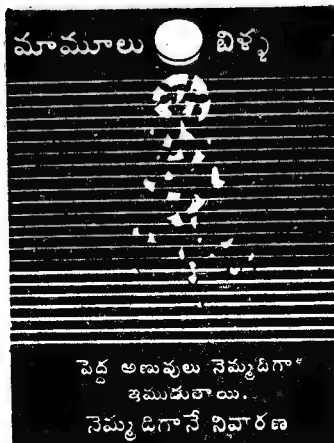
ఇంకా ఈ తవ్వకం జరుగుతూనే వుంది... జరుగుతూనే వుంటుంది...

(ఇంకా వుంది)

మైక్రోఫైన్ ఆస్ట్రాక్

త్వరగా కరుగుతుంది, త్వరగా ఇముడుతుంది

కనుకనే మామూలు బిళ్ళల కన్నా రెట్టింపు త్వరగా పనిచేసి నొప్పిని తొలగిస్తుంది.

మామూలు బిళ్ళల వలెగాక, ఆస్ట్రాక్ అతి సూక్ష్మమైన అణువులు త్వరగా ఇముడుతాయి; నొప్పిని కలిగించే చోటుకు శీఘ్రగతినీ చేరి సత్వర నివారణ కలిగిస్తాయి.

మైక్రోఫైన్ ఆస్ట్రాక్: తలనొప్పి • దిగు నొప్పి • జలుబు • పూ • కీళ్ళ నొప్పులు • గొంతు నొప్పి • పంటి నొప్పులకు వాడండి

మోతాదు: పెద్దవారికి: రెండు బిళ్ళలు, అవసరమైతే మళ్ళీ వేసుకోండి. పిల్లలకు: ఒక బిళ్ళ లేక మీ దాక్తురు సలహా ప్రకారం వేసుకోవాలి.

నొప్పిని అతి శీఘ్రంగా తొలగించడానికి ఆస్ట్రాక్ మాత్రమే మైక్రోఫైన్ చేయబడినది

వికోలన్ ట్రా కయారు

ఎమ్ ఆర్, విజయవాడ

మనం వాదనలో ఎక్కడు ఓడిపోతాం?
ఎదుటివాడు 'విశ్లేషణ' పూరుకున్నప్పుడు!

బి. కె. విలారు

సంస్కారం అంటే ఏమిటి?

నలుగురిలోనూ, ఒంటరిగానూ ఉన్నప్పటి మన ప్రవర్తనే—మన సంస్కారం. సభ్యతకల ప్రవర్తన కలిగి భ్రష్టమైన మనస్సుకి మేల్కొలుగుతుంటేది.

డి. జె. ఆర్, విశాఖపట్నం

ఎందుకంటే నలుగురు చేరితే చాలు ఆడ వానిని గురించి చర్చలకి దిగుతారు?

అది సహజమే రావుగారూ, కొన్ని విషయాలూ ఎప్పటికీ పాటడవు అందులో ఆడతనంకల ఆడది కనుక...

బి. బి. ఎస్, తుని

పిల్లలు ఏదీకప్పుడు అమ్మా అంటారే గాని నాని అని ఎందుకు అనరు?

నేడ దిద్దికంటి—అల్లి కనుక.

బి. కె. కె. నెరబెలు

మగవారి జీతం, స్త్రీ వయస్సు అడగ కూడదని అంటారేమిటి?

నిజం చెప్పురు కనుక!

బి. ■ షరీదాబాదు, హరియానా

మీరు శ్రద్ధావళిలో కనీసం అవతలి ముగ్గికి గౌరవం యిచ్చి చూట్లాడాలని కూడా తెలియని ప్రబుద్ధులకు సమాధానం ఎందుకు చెప్పారు? వాకోసారి చాలా బాధ కలుగుతుంది. మీరు రాసిన 'నే మించు ప్రేమకై' ఇప్పటికీ మనసులో మధురమైన నవలగా హత్తుకు పోయింది.

మీరు చెప్పింది నిజమే విజయగారూ. కాని అలాంటి ప్రబుద్ధులున్నారని—మీలాంటి వారి కెలా తెలుస్తుంది—నే సమాధానం యివ్వకపోతే అందుకు వారికి సమాధానం యిచ్చి అడిగేవారిని ఏమడిగినా గౌరవించాలన్న వా సభ్యత చెప్పకుండా మీకు చెప్పే న్నారు.

జి. ఎస్ ఆర్. బి. ఆర్, కొత్తగూడెం

వనితమైన ప్రేమ అనే పదానికి నిర్వచనం ఏమిటి?

అనిర్వచనీయమైనదే ప్రేమ. ఎవరికి తోచిన నట్లు— వారు దానికి నిర్వచనం చెప్పుకోవచ్చు.

పి. ఎస్ ఎమ్, అంజాజీపేట

నేటి మహిళల ప్రధాన సమస్య ఏమిటి? దానికి పరిష్కార మార్గం ఏమిటి?

మనస్థిర ప్రతీకడమే సమస్యగా వుంది. ఇంక దీనికి పరిష్కారం ఏమిటి వా ముఖం. తిరగ బడ్డమే! .. రాజకీయరంగంలోకి స్త్రీలు అధిక సంఖ్యలో ప్రవేశిస్తే తప్పించి— చాళం లేదు.

ఎస్. ఎస్. ఆర్, విశాఖపట్నం

ప్రేమించటం గొప్పకాదు. సేమించే బడినరాడే అదృష్టవంతుడు. నిజమేరాండీ?

కరెక్ట్!
ఎమ్ డి ఎస్ ఎస్, ?

జన్మి పన్నె, ట్యూబుస్ ఇన్ మూన్, బట్ రాట్ ఇన్ ది సి ఎవరు నేమి? చెప్పకొండి చూడ్తాం.

బాగుంది మా పూగో, మూడ్ క్యాసుపిల్లలా— అడుకుంటూ పుంటా రిలాంటి ఆటలు— తెలియక చెప్పలేక పోతే 'పూల్, పూల్' అని కేరింతు కొడుతూంటారు!!

జి. ఎమ్. ఎస్, పెనుమండ్రం

ప్రేమ అనురాగం తీర్మాతలు కరు దైనా ఏదో తీరుక జీవించ కలరు గాని ధనం లేనిదే నిమిషం గడవటం కష్టం ఎమంటారు?

నిజమే కాని ఒక్క డబ్బు పుస్తంతమాత్రాక జీవితం నిండగా రాగిపోతుందనీ అనుకో కూడదు.

డబ్బు : స్వంత సేవూ మరిషింగ్ గౌరవంగా మార్పారు డబ్బులేకపోతే అసహ్యంగా మార్చారు. ఎందుకు?

డబ్బు మహిమ అది. డబ్బువుంది కాతం— సాటివాడిని మరిషిగానైనా చూడక— డబ్బులేక పోతే బాంబూ, అంటూ చేయి కలిపే శత్రువత్వం. అందుకే కలిమిలోనూ కేమిలోనూ కూడా కాలూని నిలబడ గల్గాలి డబ్బువున్నప్పుడు ఎది సోయి తెన పుడు కృంగి పోడం— ఎలావరకే ఎన్నాం

జి. బి. ఆర్, హైదరాబాద్

మీరింత స్నేహిగా, మీ కిష్టం వచ్చి నట్లు నిలా పుండకల్గుతున్నారని? శ్రీ ర్యంగా వుంది.

నింలేదు తమ్ముడూ, నేనూ నా వాళ్ళూ ఒక ఒప్పందానికి కప్పం ఇరికి తోచిందే వారు అన వచ్చు వాకు వచ్చినది నేను చేస్తాను! బస్. గొడవే లేదు అవునా?

బి. ఎస్ ఆర్, సరసన్నపేట

ఈ పత్రికలో వా శ్రద్ధ తప్పించి రి కెత్త విధి?

నీ శ్రద్ధకి నే సమాధానం యిస్తే— అదే కదా!

సితికి అనితికి భేదం ఏమిటి? లేదు నీ పల్ల నీతి అనిపించినది ఎముటి

వాడికి తప్పకుండా అనినీతి అనిపిస్తుంది.

జి. ఆర్, తుని

ఏదైనా విషయాన్ని చెప్పేటప్పుడు నూటిగా, దుదసుక కాకండా, సున్నితంగా చెప్పే చిందిదంటాను. మీరేమంటారు? వా పద్ధతి— కీలేరిగి వాతా శ్రీ

... 100/- లకే 4 బ్యాండ్ ట్రాన్సిస్టర్

"యాషి కా" 4 బ్యాండ్ ఆల్ వలంట్స్ పోర్టబుల్ ప్రపంచంలో అందమైనది. అందరూ చర్చించేది, కోలేది మీరు అభిమాన సిగ్నల్, వివిధభారతీ-అందర్నూ, న్యూయార్క్, లాహోరు, డాకా వగైరా ప్రపంచపు స్పేషల్ అన్నియు వివరాలు అత్యంత అధునిక నమూనా. పగలదు. బలమైన సర్క్యూట్, వ్యవహారధురం, విస్తృతంగా వివరాలు. దీనికి మీ విరామ కాలంలో ఆర్డరు పొంది నెలకి రూ. 300 పొందండి. మా దారుకు ఓటరేచరుకు నేడే వ్రాయండి.

Atlas Enterprises,
2194, Kalyanpura, Delhi-6.

ఆయుర్వేద పద్ధతులచే తయారుచేయబడినది.

ఆనంద్ వాంసి

పాదముల్లో తిను, ముద్రములు, నారికురుపులు మానుము.

ANADHWAMSI
CORNS - LOTION
PERMANENT CURE FOR
CORN & HEEL PAINS
NARIBALLS
Rs. 2/75

తయారుచేసినందుకాదు

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య

ఆయుర్వేద కెమికల్ యిండస్ట్రీస్
డా॥ సరిదా వాంసి యిమ్మి E.M.P. చిదియివాడ.
చిదియివాడ, తుని
మాతృశ్రీ పబ్లికేషన్స్ విజయవాడ-2

పరోజితులు

ఇచ్చెపురపు జగన్నాథరావు

వర్సె అతని పల్నేమాసి, వోట్ చేసి, 'వీందుకు మీకనుమానం వొచ్చింది?' పూర్తికానలపించి ... ఆ లా గె ఉన్నాయని రెండుమాత్రలు జెన్స్కాన్లో మందూ అని ఆ డి గే డు శేఖర్ వగం లేచి పించింది.' తట్టుకుని, అతనివేపు తిరిగి, 'ఉదయం కూర్చుంటూ. శేఖర్ నీరసంగ వచ్చి, చేతులు కట్టుకుందు తీసుకున్నారా?' అంది, 'ఆ సీసాలు చూసి... ఈరాటికి వగం చచ్చి కూర్చున్నాడు.

'ఏం?' అంది నర్స్.
'లేదు' అన్నాడు శేఖర్.

'నేను ఈమాట దక్కరకీ చెప్తాను...' అంది నర్స్, మాత్రలు అందిస్తూ.

'వాకు నుండులు నేనుకోవాలని లేదు!' అన్నాడు శేఖర్, ఆమె రెండు చేతుల్నూ ఉన్న ముందుల్ని చూస్తూ.

'ప్లీజ్! మీరంత చిన్నపిల్లలు కాదు. నిజానికి వాళ్లేనయం - భయంతోనో, ప్రేమకన్నో, నేను చెప్పవట్టు వింటారు! కమాన్!'

నర్స్ అతనితం వెనక చెయ్యిపెట్టితల దిల్లి నోటిలో మాత్రలు వదేసి ముందు తాగించి వేవేక్స్ ఇచ్చింది. ఏం జరుగు తోందో అతని కర్మయోలోపున అతను ముందుతాగడం అయిపోయింది.

కోపం, ఆశ్చర్యం కలిసిన గొంతుకతో, 'నేను చిన్న పిల్లవాడినాకాదు!' అన్నాడు శేఖర్.

దిడువపుతో, 'అందరూ విన్నదేనా ఒక్కొక్కసారి చిన్నపిల్లలే అవుతూం దారు...' అంది నర్స్, రూములో అన్నీ పరిగా న్నట్టూ.

'కాని...మీరు ఇక్కడ కొత్తలాగ ఉన్నాడు!'

'అవును...ఈ స్టోర్ కి ఈ నెం రావడం లేదు'

'అందుకే చూడలేదు కాబోలు'

'అవును...మరేమైనా కావాలా?'

'ఏమిందో - ఈమంషులు తాగించ జుండాఉంటే చాలను!'

అతని నక్కబట్టలు నర్డుతూ, 'మరి మీకు నయం అవడం ఏలాగ?' అంది నర్స్.

'వాకు నయం కానక్కరలేదు...ఏమైనా ఫిరవాలేదు.'

'మరి ఇక్కడికెందకొచ్చారు? మీకు నిర్దేశ బ్రేకడాన్ ఏందుకు వచ్చింది?'

'అదేమీ వాకు తెలిదు...ఇక్కడికి రావాలని వాకు లేదు... మీకు తెలుసుకదా ... ఏవరి బలవంతానైనా ఇష్టంలేని వనలు చేస్తూ ఉంటాయి. నే నిక్కడికి రావడము అలాటి కారణమే...'

చాచి చూసుకుని, 'మరిక్కడ ఉన్నంత శేఖరా చూ వి ధి మే ము నిర్వర్తించక తప్పదు చవా!... మరో డబ్బెలో విజిటర్స్

ప రా జి తు లు

వాస్తావు - బట్టలు మార్చుకొండి. నేను దాక్టర్ని చూస్తాను' అంది నర్స్,

ఆమె వెళ్లబోతోంటే క్రిందకి దిగి విలబడి శేఖర్, 'దాక్టర్లతో ఏం చెప్తారు?' అన్నాడు.

'నర్స్ అని గురించి-వాళ్లు రిపోర్ట్ చేసి ఉంటే సరే, లేకపోతే...'

'లేకపోతే?'

'అయిన చూసుకుంటారు. ఇక్కడ డ్యూటీ విషయంలో చాలా ఖచ్చితంగా ఉంటారు.'

'నేను ఆ బద్దం చెప్పి వాళ్లుమీదకి రాకుండా చూస్తాను.'

నర్స్ నవ్వింది. 'నయ్యేదొంచండి ... కాని, లాభం ఉండదు. నా నంగతి వీళ్లందరికీ వచ్చేందేళ్లనుంచి తెలుసును ... మీ నంగతి తెలిసే ఉంటుంది!' అని, ఆమె వెళ్లిపోయింది.

శేఖర్ చికాకుగా అటూ ఇటూ వచారు చేశాడు - తనకి ముందలు తీసుకోవాలని లేదు. తనకి త్వరగా నయం కాకపోతే బాధ లేదు. అనలు నయం కాకపోయినా నిచారం ఏమీలేదు. చాలాకాలం జీవించాలి, ఆరోగ్యంగా ఉండాలని, తనకే కోరి కలూ లేవు.

ఏళ్లు తనకెందుకీలాగ బాధపడతారు? నర్స్ చేతిలో తాను ఓడిపోయాడు.

మిగిలినవాళ్లూ ఇంత అవ్యయంగా లేరు... 'తరువాత' తీసుకుంటానంటే కాదనలేదు.

అనలు తానిక్కడికి రాకుండా ఉండవలసింది...

కంపెనీవాళ్లంత బలవంతం చేసినా, బాదనే శక్తి ఉండి, సంవత్సరం గడిచింది. తన పనిలో పెద్ద లోపాలు ఏమీ లేక పోవడంతో డైరెక్టుకూడా ఏమీ అనలేక పోయాడు. తనవల్ల కంపెనీకి ఎంత లాభమో, వాతకే తెలుసును ... అందుకే, తాను వాగానే ఉన్నాననిచెప్పి వాళ్ల సూచనలని గౌరవంగానే తీరవ్వరించాలిగాడు తాను.

కాని, కాంతిని కాదనలేక పోయాడు, ఏందుకో, ఆమె తన జీవితంలో ఏవరికీ ఇవ్వకూడదనుకున్న స్థానాన్ని ఆక్ర

మించగలిగింది. అది తాత్కాలికమే ఒకరోజు-అనకోని పరిస్థితుల్లో ఆమెకి తాను వాగ్దానం చెయ్యడం జరిగింది, మాట తప్పడం తనకివడదు...

ఆమె ఇప్పుడు తనకేమికాదు-కాని, దాక్టరు వెళ్లమనేదాకా తానిక్కడ ఉండి వాగ్దానం నిలుపుకోవాలి.

కాంతి...

ఒకప్పుడు తాను ఆమెని ప్రేమించాడు జీవితంలో ఇంకెవ్వరినీ ప్రేమించకూడ దని నిర్ణయించుకున్నాక, రాగబంధాలకి కాలం దాటిపోయాక, తాను ఆమెకి చాలా దగ్గర అయ్యాడు. అమెకూడా తనకి దగ్గరగా వచ్చింది.

ఆమెని కలచుకున్నరోజు, తొలిసారి ఆమెతో మాట్లాడినరోజు, తనకి జ్ఞాపకం ఉంది. అప్పుడు అప్పుడూ ఆరోజు తన జీవితంలో ఉండి ఉండకపోతే, ఒకదానిలో సాగిపోతోన్న తన జీవితం మరోదారి పట్టి ఉండేదికాదని, ఈ గతుకులదారి తనకి మరి కొంచెం ఆకాంతిని కలుగజేసి ఉండేదికాదని అతనికి అనిపిస్తూ ఉంటుంది. ఆ వశ్యాత్వావమే జ్ఞానకాన్ని చెరిగిపోకుండా ఉందింది.

కమల్ బిందుకారోజు సార్టీ ఇచ్చేడు?

కమల్ సార్టీ ఇచ్చేందకు కారణం దేనికి? అతనికి బుద్ధి పుడితేనరి... సార్టీ: ప్రతినెలలోనూ కనీసం ఒకటి, తరుచు రెండు.

ఆ సార్టీలలో గెన్ను లెవరు మారినా మారనిది శేఖర్ ... ఇప్పుడు ఈ వర్షింగ్ హోమ్లో ఉండి అలోచించిచూస్తే, ఆ రాత్రులూ, ఆ రోదా, ఆ డిసాలూ, తెర మీద బొమ్మలలాగ కనిపిస్తాయి - అనన్త వంగ. కాని అప్పుడు అని చాలా వాస్తవాల.

సంవత్సరం అయింది ఆ సార్టీఅయినా తాను ఆరోజు మరి చిరాగ్గా ఉన్నాడు ఏందుకో! ఏదో చిన్న విషయమే అయి ఉంటుంది. ప్రతి విషయానికీ. కోపం తెచ్చుకోవడం, బాధపడడం, తనకి చాలా కాలంనుంచి అలవాటు పోయింది... అలా టేదే, మరునాటికి జ్ఞానకమే ఉండని ఏదో జరిగింది...

వచ్చిన గెన్నులు తనని వలకరించినా శేఖర్ ముఖంలో చిరాకు తప్పి మరేమీ కని

పింకక మొదటి గంటలోనే ను మూడు అండ్లూ అతన్ని తప్పించుకని తిరిగారు. శేఖర్ మామూలుకన్నా ఎక్కువ తాగడం జరిగింది.

కమల్ అతను కూర్చున్న చోటికివచ్చి, అతని పక్కన కూర్చుని, 'నిమిటి విశేషం, బ్రదర్? అలాగ ఉన్నావే?' అన్నాడు, మరొక గంటకరవాత.

'ఎలాగ ఉన్నావు?'

'లోకం అంతా నీ శత్రువుల్లాగ...'

'అది నిజమేకనక!'

'కాదని నీకు తెలుసు...'

'నాకు చాలా తెలుసులే—పో కమల్... నీ సుమానుకో. నాకు మర్రోడ్లంక్ ఇమ్మని అందులో సోదావర్దనీ చెప్ప...'

'శేఖర్!...నువ్వు కొంచెం స్లో అవు...'

'ఏం? నీ విస్కీ అయిపోతుందా?'

కమల్ సవ్వ, 'నువ్వీ స్పీడుతోసాగిస్తే నిజంగానే అయిపోతేలాగ ఉంది!... కొంచెం తిను నివ్వనా...' అన్నాడు. శేఖర్ అతనిమీద చిరాకుపడ్డాడు,

కమల్ పక్కన నిలబడి తనని వణికి లిమూవు అనిపించుడెవరో అనవసరంగా కలుగజేసుకోకపోతే, ఆహూటలు మరే ఫలితాలకీ దారితీసేవావు కాని అతను కమల్ భుజాలమీదికి వొంగి, 'కమల్! ఈ ఇల్లు నీదా? కాదా?' అన్నాడు.

'ఏం?' అన్నాడు -- గొంతుకలో కోపం విని కమల్.

'ఈయన శాంతిని ఇవ్వల్సి చేశాడు...'

'ఏమయింది?'

'శాంతి అతన్ని పలకరిస్తే, కనిపాడు.. స్పీక్స్ ఆఫర్ చేస్తే, క్రిందని వడేశాడు...'

శేఖర్ కి ఒక్కసారి తెలివి వచ్చినట్లు అయింది.

కమల్ అతనివైపు ఆశ్చర్యంగా చూసి, 'శేఖర్! నిజమేనా!' అన్నాడు.

శేఖర్ కి జ్ఞానకం లేదు. అలాటివని పరిస్థితుల్లో కూడా జరిగి ఉంటుందనీ, తన వనర్తన అంత కిందికి దిగజారి ఉంటుందనీ అతననుకోలేదు... చూచాయగా ఆ అపరిచితుడు ఆరగంట క్రిందట, నాలుగు క్రింకులకి పూర్వం తన తాగుడు గురించి ఏదో అనడం. తానతనిని 'షటవ్' అని చెప్పడం మాత్రం అతనికి జ్ఞానకం ఉంది.

'అదేం నిజం కదు కమల్!...తనమని

వేకి అనవసరం - ప్రవంగం దిక్కవే అని నేననడం, నో మూసుకోవడం మాత్రం విజం' అన్నాడు శేఖర్.

కమల్ వెంటనే ఏమీ అనలేదు -- అనలేకపోయి. శేఖర్ తన గ్లాసు లో మిగిలిన కొద్ది పానీయాన్ని గమనిస్తూ, జరిగినదాన్ని జ్ఞానకం తెచ్చుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

దిసరికి కమల్, అనతలి మనిషిని చూస్తూ, షా! 'నువ్వుచెప్పేది నిజమా?... శేఖర్ ని నాకు బాగా తెలుసును—అలాగ చేసి ఉంటాడని అనుకోను' అన్నాడు.

షా కోపంగా, 'అతనినంగతి నీకు తెలిదులే -- తెలిసినా ఉన్నకోవు...అతను ఒక--' అని కోపంగా ఆది, తాను శమించలేని మాట అన్నాడు.

చేతిలోని గ్లాసు బలంగా విసిరాడు శేఖర్.

అది వెళ్లి రెండడుగులు అవతల నిలబడి అదంతా గమనిస్తోన్న శాంతిమీద పడింది. పోలలో అంతా ఒక్కసారి విశృంఖలం ఆక్రమించింది.

శేఖర్ కి పూర్తిగా తెలివి వచ్చింది.

శమించరాని తప్పు చేసిన గుర్తింపు తాగిన విస్కీని ఓడించింది.

లేచి, ఊగుతూవు కాళ్ళమీద నిలబడి, 'అయావో సారి...' అని, టిక్ టిక్ వెళ్తదానికి రెండడుగులువేసి వడబోయాడు.

ఇద్దరు రెండువేళ్ళలా అతన్ని పడకుండా వట్టుకుని, వెట్టుమించి మిడికి, బెడ్డు నోకి తీసుకెళ్తారు.

చీకటి గదిలో దీపం వెయ్యగావో. శేఖర్ కళ్ళ అవ్వడే కనిపించినట్టు ఆ ఇద్దరినీ చూశాడు— ఒకరు కమల్. రెండోమనిషి శాంతి.

కమల్ అతన్ని మంచంమీద కూర్చోబెట్టి, 'శాంతి! మీరితప్ప శమించాలి...' అన్నాడు.

శాంతి ఏమీ అనబోయే లోపున గది తలపులు విసురుగా లోనుకుని షా లోపలికి వచ్చి, 'శాంతి! నువ్విక్కడ ఏం చేస్తున్నావు? జరిగినది చాలదా?' అన్నాడు, ఇద్దరు గొంతుకతో.

'నువ్వు వెళ్లు...' అంది శాంతి.

'నువ్వీ ఇంట్లోనే ఉండకూడదు ... ఈ గదిలో—'

అతి మెత్తటి శాంతి కంఠస్వరం ఒక్కసారి మారిపోయింది. 'నేవేం చెయ్యాలో, దిక్కడ ఉండాలో నాకు తెలుసు... నువ్విక్కడినించి వెళ్లు' అంది. అనవసరమైన ఆ కారిత్యం శేఖర్ కి చాలా అశ్చర్యం కలిగించింది.

ఉరిమినట్టు అందరివైపు చూసి, షా వెళ్లిపోయాడు. కమల్ ఏయిరకండిషనలో స్టిర్ చేసి, శాంతిని కూర్చోమని, పర్వం

బిల్ అడుక్కోక హావే
ఎడనో పనిచేసే బుత్కూడదా?

పనిచేసి
రిటైరయి
ఫ్యామిలీ
బోయో!

7/10/80

మని పిలిచి, స్పృహ, బ్లాక్ ఓఫ్ తెమ్మని చెప్పి, బయటికి వెళ్ళాడు. షేర్ వరువుమీద నిరసంగా జారి, 'శాంతి! రెండుసార్లు మీకు కష్టం కలిగించాను... ఒకసారా? రెండుసార్లా?' అన్నాడు.

'రెండుసార్లే...'

'షి చెప్పినది నిజమే వచ్చుచుంది!'

'అవును...'

'మిత్రాగ ఉమావణ చెప్పేది? ... ఏ పరిస్థితిలోనూ ఇంత అనాగరికంగా ప్రవర్తించానుకోలేదు...' అన్నాడు తడబడతూ.

ఆమె చీరా, బిల్లుజా తడిసి ఉన్నాయి. ఆ నంగలి గమించి మరీ సిగ్గుపడ్డాడు షేర్.

శాంతి ఏమీ అనలేదు. లేచి అతని పై నిప్ప అటు వదేసి, తువ్వలు తో ముఖంపై, మెడలపై ఉన్న చెమట తుడిచి, 'ఏలాగ ఉంది?... సాయంత్రంపై మిరు మామూలుగా లేరని గమనించాను' అంది.

'భరించలేని పిగ్గుగా ఉంది... మీరు నా బాధని ఈ పరిచర్యతో ఏక్కున చేస్తున్నారు ... కనీసం నన్ను నాలుగు తిడితే కొంత నయంగా ఉంటుంది' అన్నాడు తాను.

శాంతి చిరునవ్వుతో, 'మిమ్మల్ని తిట్టాలని లేదు - కానీ, మీరు అవసరంగా బాధపడకండి ... అందరూ ఏదో ఒక రోజున ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో పడేవారే!' అంది.

నర్సెంట్ కాఫీ, కొన్ని తిండిబండారాలూ తెచ్చాడు.

అతనికేదీ తినాలని తాగలనీ లేదు. కానీ శాంతి బలవంతా కాఫీ చాలా తాగాడు. బ్లాక్ కాఫీ.

విక్కి ప్రభావం తగ్గేసరికి మరోగంట పట్టింది. అప్పటికి పార్టీ ముగిసి అందరూ వెళ్ళారు. శాంతి అతని ఇంటిలో విడిచి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ తరువాత ఆమెని తప్పించుకుని తిరిగేడు షేర్... పార్టీకి వెళ్ళడమే కాక, తాగడం కూడా చాలావరకు తగ్గించేశాడు. ఆరోజు సంమటన జ్ఞానకం వచ్చినప్పుడు

పరాజితులు

డల్లా అతను పిగ్గుతో కుచించుకుపోయేవాడు.

నాలుగైదు వారాల తరువాత ఒకనాడు శాంతి టెలిఫోన్ చేసింది... ఆమె బర్త్ డేకి పార్టీ ఇస్తోంది. నలుగురైదుగురుమాత్రం వస్తారు. టీకి రావాలి తాను...

'సారీ శాంతి ... క్షమించాలి' అన్నాడు తాను.

'మనం ఇద్దరం ఉమావణతో కాలం గడిపేలాగ ఉన్నాము - ఈ మధ్య మీ రెక్కడికి పోవాలేదు గదా! రండి ... నాకు చాలాసంతోషంగా ఉంటుంది' అంది శాంతి.

తనకి వెళ్ళాలని లేదు. ఆమె మళ్ళీ చెప్పి, 'రాత్రి నాతో డిన్నర్ కి రండి... స్టీక్!' అన్నాడు.

శాంతి ఒక్కరిమీదం ఆగి, 'నరే!...' అంది.

'ఏమిదిదాటగానే వస్తాను'

'థాంక్స్...' అని ఫోను పెట్టేసింది శాంతి.

ఆరాత్రి ఇంటికి చేరేసరికి వెన్నెండు దాటింది - డిప్యూ - తరువాత వెర్నీ డ్రైవ్ లో తిరిగి, కొంతసేపు కూర్చుని.

తానిచ్చిన నెక్స్ట్ టీసుకోడానికి శాంతి ముందు ఒప్పుకోలేదు. ఆమె చిరకి అంగీకరించేసరికి తనకి ఏంతో సంతోషం అనిపించింది.

ఆ పరిచయం క్రమంగా రోజు కలను కొనేదాకా వచ్చింది - ఆమె ఒక్కరోజు కనిపించకపోతే తనకానీ లాడిపోయే వాడు తాను. ఆమెమీద అభిమానం క్రమంగా ప్రేమగా మారడం తనకి ఆశ్చర్యం కలిగించనూ లేదు. కానీ, శాశ్వతంగా ఆమె తనదిఅయితే, ఆమెకి శాంతి ఉండదు - పేరులోతప్ప; అని తనకి తెలుసును.

దానికి కారణం - తన చర్మితా, తన మనస్తత్వమూను. పుట్టుకనిచ్చి తనలో విచిత్రమైన ఒక గుణం ఉండేది - అది కారణం లేకుండానే వినరినైనా ద్వేషించగలగడం.

తనకి జ్ఞానంవచ్చిన దగ్గరినించి ఈ గుణం తనని ఆశ్చర్యపరచుతూనే ఉంది; అది సహజంకాదనీ, వాంఛనీయంకాదనీ తనకి తెలుసును. కానీ, కొంతమందిని

చూడగానే, వారితో రెండు మాటలాడే కుండానే వారిమీద తనకి ద్వేషం కలిగేది. మరీ చిన్నప్పుడు ఈ ద్వేషం తక్షణమూ అవతలి పిల్లలమీద (ఒక్కొక్కప్పుడు పెద్ద వాళ్ళమీద) వెయ్యి చేసుకునేలాగ చేసేది. పెరిగినకొద్దీ ఈ ద్వేషాన్ని అదవుతో వెట్టుడం నేర్చుకుని, ద్వేషాన్ని కొంత తగ్గించుకుని దైనందిన జీవితాన్ని గడుపుతూ వచ్చాడు. కానీ, ఆగుణం తనలో ఎప్పటికీ పూర్తిగా నశించలేదు.

ఆ తత్వమే తనని సంసారానికి అవర్ణ్యుడిగా చేసింది. ఏంత మంచిదైనా, ఏంత సహనంగానైనా, ఏ అడదీ తనలోఉన్న ఈ గణాన్ని భరించలేదు. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు, విధిగా ఆమె తనచేతిలో బాధ పడతుంది. జరిగేదంతా తనచేతిలోనూ ఉండదు... తనకతీతమైన ఏదోకత్తి తనలోని మానవతని హఠాత్తుగా మాయంచేసి, తన స్థానంలో ఒక దానవుణ్ణి ఉంచుతుంది. తాను నిస్సహాయంగా, వాడు ఏక్కడనించి వచ్చాడో అక్కడికి వెళ్ళేదాకా, వేచి ఉండడం కన్న ఏమీ చెయ్యలేదు.

ఆమెని పెళ్ళిచేసుకుని సుఖపడదామనే అనుకున్నాడు తాను. అంతకుముందు అడవాళ్ళతో తన పరిచయాలు ద్వేషంతోనే అంతమవుతున్నాయి. వాళ్ళు అందరూ తనకి ఆపులకారు. మానసికంగా వాళ్ళు తనకి దగ్గరకాదు కూడాను. వాళ్ళ స్వార్థంకోసం తన స్వార్థాన్ని వాళ్ళ సంతృప్తి పరచారు. గీత అలాగ కాదు.

ఆమెతో పరిచయం అయాక ఆమెని పెళ్ళి చేసుకుందామని తాను మనసారా కోరాడు.

అందరిలాగానే, ఆమెతో, తాను తిరిగి, యవ్వనంలో సహజమైన అసందాన్ని ఆమెతో చించుకున్నాడు. ఆమెచుట్టూలేనరో హఠాత్తుగా పోయిఉండడాన్ని కానీ, త్వరగా ఆమె వివాహం చేసుకుని ఉండేవాడు

మరొక ఆరునెలలు గడుస్తేపడింది వినాహం.

ఆ ఆరు నెలలలోనూ మూడు బాగానే గడిచాయి.

ఆ తరువాత...

ఆ సాయంత్రం మళ్ళీ జ్ఞానకం చేసుకోవాలనిపించ లేదు షేర్ కి. అయినా, అతనికి ఎన్నడూ ముందునించి తెలిస్తే,

అతనికి జ్ఞానం తెలిసి ఆ నియతం గేర్డ్ లో కలుసుకోడానికి ఆరునించి ఏడురు చూసి, అరున్నరకి ఆమె రాగానే, ఆమెని దూషించడం: ఆమె కన్నీళ్లతో ఏదో అనబోతే ఆమెని రెండుమీద కొట్టడం.

దానితో ఆ సంబంధం రద్దు అయి పోయింది:

తానూ రద్దు అయ్యాడ—చాలా మందికి. కొద్దుకన్నలో తాను 'గిర్టీ' ప్లీడ్ చేసి రెండువందల రూపాయల జైత్యానా కట్టాడు.

తరువాత...

తరువాత అమిత: అమెలోనూ పడ్డాడు—

* * *

శేఖర్ బంధనం తం గా ఆలోచనలని ప్రస్తుతానికి తెచ్చుకున్నాడు. జరిగిన వన్నీ జ్ఞానశాలగా తనకి కలిగించేది బాధకన్నా మరేమీ లేదుగా! 'పునరే మరణం' అనినట్టు, సయోగం, తన చేతులలో ఆ సంబంధానికి వినాశం, వియోగం. అంతే.

కాంతి...

తనని బంధనం త పెట్టి ఇక్కడ పెట్టింది.

వదిపానురోజుల క్రిందట.

అమెమీద తనకి అప్యాయత పాపపుణ్యం కొద్దీ, అది ప్రేమగా మారినకొద్దీ తనకి బెంగగానే ఉంది—తనలోని దానవుడు బయటికి వాస్తాడేమోనని.

కాని, ఇప్పటిదాకా అవాంఛనీయమైన దేమీ జరిగలేదు ... నెలరోజుల క్రిందట చాలాత్నుగా తనకి జీవితమీద కోరిక చావడం తప్ప.

అదే కాంతిమీద ఉదాసీనతని కలుగజేసింది. అన్ని విషయాలమీద అనవ్యం కలుగజేసింది.

చావాలిలేదు తనకి.

కాని, బ్రతకాని లేదు.

సంపూర్ణమైన ఉదాసీనత.

కాంతిని చూడాలనిలేక ఆమెని కలవడం మానేశాడు. ఆమె తనని వెతుక్కుంటూ వస్తే, కనిపించకుండా ఉండిపోయాడు. ఆరునెలలై ఆమె ప్రార్థనకి లొంగి తాగడం మానినా, మళ్ళీ తాగుడు మీద నివర్తితమైన కోరిక.

ఇంత ఉదాసీనతలోనూ ఆ కోరికని

అదుపులో పెట్టుకున్నాడు.

చివరికామె తనని వేలాడి పెట్టుకుని ఇక్కడ చేర్చింది— మొదటి వదిరోజులూ నాలుగునుంచి ఆరుదాకా ఉన్న విజిటింగ్ అవర్స్ పూర్తిగా ఇక్కడ గడిపింది... తాను ముఖావంగా ఏదో ఒకటిరెండు మాటలాడడం కన్నా చెయ్యకపోయినా. కొన్ని వారాల క్రిందట తనలో ప్రారంభించిన ఈ ఉదాసీనతకి కారణం అతనికి తెలియ— ఇకానికి ఆ విషయాన్ని గురించి అరిచి ఆలోచించానని అతనికి లేదు. దివ్యుడో బాటాత్నుగా, తనకి తెలియకుండానే, ఆమెనించి జాగ్రత్త దూరంగా పెళ్లిపోవడం ప్రారంభించాడు... అంతే.

ఈ నాలుగు రోజులలో కాంతి ఒక్క రోజుమాత్రం వచ్చింది—తొలినాడు రాత్రేననే పెరిఫోన్ చేసింది, ఆ ఫోనులో ఏదో అర్థమయినవి కాలేణంగా. మర్నాడు అయిదయ్యాక వచ్చి అరగంటలో వెళ్లిపోయింది, ఉన్న కొంచెంసేపూ ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్టు కూర్చుని. ఆ తరువాత ఆమె రానూలేదు, ఫోనుగూడా చెయ్యలేదు.

ముందర అతనికి రిలీఫ్ కలిగింది ...

తనని అంతగా కాంతి బంధించడం అతనికి

ఈ మధ్య చాలా అనంతమై కలుగజేస్తోంది. మరోవారం తిరిగకుండా ఈ పెరిఫోన్ వోమ్ విడిచి వెళ్లిపోవచ్చునని, తన పూర్వాశ్రమంలోకి మళ్ళీ ప్రవేశించి, అందోళనలేని జీవితం సాగించవచ్చునని అతని కనిపించింది. అన్నీ ఆలోచిస్తే, ఈ ప్రేమ ఏమిటి, తాత్కాలిక వ్యామోహం తప్ప? గీతనీ, అమితనీ తాను ఒకప్పుడింత గాఢంగానూ ప్రేమించలేదా? వాళ్ళని ఇప్పుడు మనసారా ద్వేషించ గలగలేదా?

కాంతిని ఇంకా తాను ద్వేషించడంలేదు; కాని, మరికొన్ని వారాల్లోనో, వెలెట్లోనో, ఆమెని ద్వేషించ గలుగుతాడు.

శేఖర్ గడియారం చూసుకున్నాడు... మరో వదినిమిషాలో నాలుగవుతుంది.

తనకోసం కాంతి తెచ్చివడసిన పుస్తకాలలో ఒకటి తినుకుని కుర్చీలో కూర్చుని చదివే ప్రయత్నం చేశా—కాని, అతని మనస్సులో ఏమీ పోవడంలేదు. పుస్తకం కిందనివడసే, మళ్ళీ గదిలో పదాగ్ని సాగించాడు.

ఇక్కడినించి త్వరగా వెళ్లిపోవాలి; కాంతి మళ్ళీ కనిపించకూడదు...

అమె ఈతోడకూడా రకుతా ఉంటే బాగుండును.

అతడు మళ్ళీ పెను చూశాడు... ఇంకా నాలుగుకి అరునిమిషాలు ఉంది.

అతనికి శాంతినిగురించి ఆలోచించాలని లేదు. కాని అమెనిగురించి తప్ప ఆలోచించ లేకుండా ఉన్నాడు.

కొద్ది నిమిషాలు శేఖర్ దృష్టివంతని పెరిపోనోమీద కేంద్రీకరింపజేశాడు. అది తనకి శాంతినించి సందేశం తెస్తే...

అతనంత తీవ్రంగా పెరిపోనోమీద దృష్టినిలిపివా ఏమీ జరగలేదు.

నాలుగయింటి:

దురో ఇరవై నిమిషాలతరవాత అయిదు...

ఇంక అగలేక అతను అమె ఇంటికి పెరిపోనో చేశాడు—కాని, అమె ఇంకా రాలేదని చెప్పేరు.

అమె అసీసుకి పెరిపోనో చేశాడు—

నాలుగు కాకుండానే అమె వెళ్ళిపోయిందని అక్కడనించి చెప్పేక అతనికి కొవం వచ్చింది. శాంతి ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయింది?

అమెవెంటో వస్తే బాగుండును...

మళ్ళీ గదిలో సచారచెయ్యడం ప్రారంభించాడు శేఖర్.

శాంతి ఎందుకు మారపోతోంది?

పరావీతులు

దీక్షాపకం వచ్చాడు. అతనికి అండర్లో పోస్టింగ్ వచ్చిందని విన్నాడు... కాని శాంతి ఆరాతితో అతనితో పూర్తి తెగతెప్పులు చేసుకుంది. మరి?

దీన్నియుగాలో గడిచాక ఆరయింది.

శాంతి రాలేదు:

సర్వేవచ్చి ముందులిచ్చి; డాక్టర్ని పిలిచింది. డాక్టర్ అతనికి సెడేటివ్ ఇచ్చి నిద్ర పోగొట్టాడు.

ఆ తరువాత నాలుగురోజులూ శేఖర్ చాలా మంచి పేషెంటుగా గడిపాడు...

శాంతి ఇంక రొదని నిర్ణయించుకున్నాక అతనికి కొత్త ప్రశాంతి కలిగింది. అతని దైహిక పరిస్థితి మారి, అతను అడగడానో డాక్టరు డిస్చార్జ్ చేశాడు.

అసీసుమంచి కొలిగ్నూ; ఇద్దరు డైరెక్టర్లూ వచ్చి అతనికి శుభాకాంక్షలుచెప్పి ఇంటికి తీసికెళ్ళేరు... అతని ఇంటదగ్గరే పార్టీ ఏర్పాటు చేశారు.

శేఖర్ తన రెండు డ్రింకులూ అయాక మూడోది గ్లాసులో వేసుకున్నా, తాగలేక పోయాడు... (సెండ్స్ సంతృప్తిగా అతన్ని పోవన చేశారు.

అంతలో - పెరిపోనోమీకి రాతి వంటి అయింది.

అప్పుడతను శాంతికి పెరిపోనో చేశాడు— ఈ కథకి అంతం అన్నప్పటికీ అవశం ఇవ్వాలేక.

అతనికి అమె కంజస్యరం వినిపించగానే, 'శాంతీ! నేను విన్ను డిస్టర్బ్ చేస్తున్నానా?' అన్నాడు.

శాంతి వచ్చి, 'లేదులే... ఏక్కడికింబి?' అంది.

'ఇంటినించి'

'బాగున్నానా?'

'చాలాను...'

'గుడ్...'

ఆ తరవాత నీయనలో అతనికి తెలియ లేదు. అమెని చాలా ప్రశ్నలు వెయ్యాలని అతనుకున్నాడు. కాని, అవన్నీ అసందర్భంగా అనిపించాయి.

నిశ్చయానికి అడ్డువస్తూ, 'శేఖర్!... ఇక్కడ చాలామంది ఉన్నారు. కాని, ఒక్క సారి నిన్ను చూడాలి...ఇప్పుడే. వచ్చేదా?' అంది శాంతి.

అతను ఆలోచనలో పడ్డాడు.

'పదినిమిషాలలో అక్కడ ఉంటాను.'

శాంతి పెరిపోనో పెట్టేసింది.

అమె వచ్చేసరికి అతని డ్రాయింగ్ రూమ్ ఇంకా చిందరవందగానే ఉంది; సిగరెట్లు పీకేలో నిండిన అష్-టేల్స్; ఖాళీ గ్లాసులూ అసహ్యంగా కనిపిస్తున్నాయి. శాంతివచ్చి సోఫాలో కూర్చుని 'ఈమధ్య నా ప్రవర్తన విచిత్రంగా కనిపించింది కాదా?' అంది ఉపాద్వాతం లేకుండా, 'అవును...'

'కారణం వినాలని ఉందా?'

'నీ ఇష్టం...'

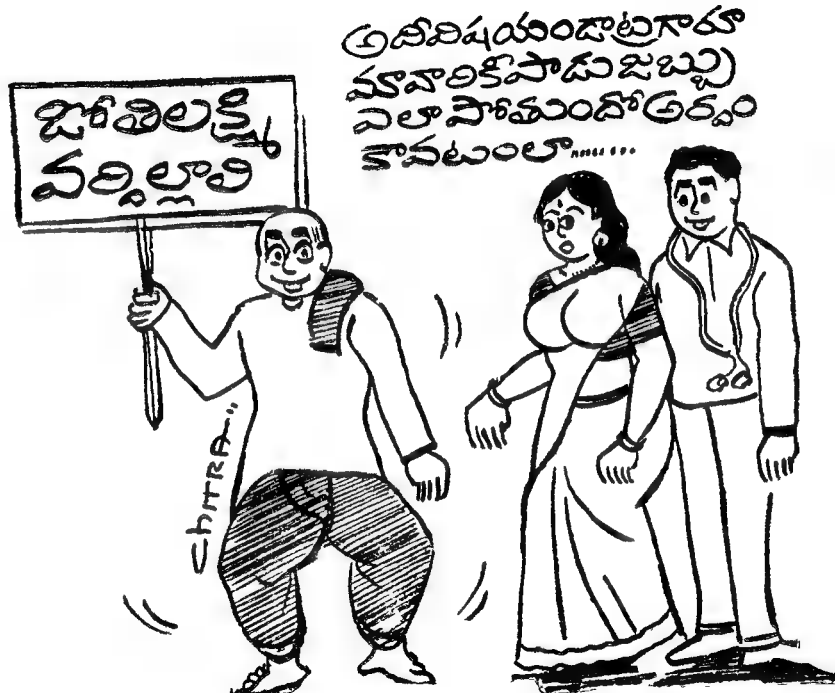
'చెప్పాలని ఉంది నాకు...మళ్ళీ మనం కలుస్తామని అనుకోకు—చెప్పనీ' అంది.

'చెప్ప' అన్నాడు శేఖర్, అటూ ఇటూ సచారచేస్తూ.

'నాకు ఏరుదుగాకూర్చో...ఇంత కదలిక చూస్తే నెర్వస్ గా ఉంటుంది నాకు.'

శేఖర్ అమె ముట్టాడుతున్న తీరకి శ్రద్ధపడి, అమెకి ఏరుదుగా కూర్చున్నాడు.

'థాంక్స్...శేఖర్, కమిలో ఇంబోడ్ పార్టీ నాటిస్తుంది - చా తా. దూ రం వచ్చే

అతను జవాబిచ్చలేదు.
'అలాతి నింజీ న్ను ప్రేమించాను...
అదీ నీకు తెలుసును...'
'అవును - కాని...'
'అదే చెప్తున్నాను. తరవాత నువ్వు
ప్రేమలోపడ్డావు - నీ ప్రవర్తన పూర్తిగా
మారిపోయింది. గౌరవనీయుడయిన
పోయావు'

'.....'
'అదే వాకు వదలు శేఖర్ - నాది
విచిత్ర ప్రవృత్తి అంటే అను. కాని,
మెత్తటి మనుషులంటే చీదరించుకుంటాను
నేను ... దానికి క్షమాపణ చెప్పడంలేదు.
ఏను అర్థమౌతుందనుకుంటాను.'

శేఖర్ లేచి నిలబడి, ఆమె కళ్ళల్లోకి
దూశాడు - అక్కడ మార్దవంగని, అమ
రాగం కాని కనిపించలేదు.

శాంతి తన బేగీతీసి, అనాదతనిచ్చిన
నెక్లెస్ తీసి అతనికి ఇచ్చేందుకు చెయ్యి
కాపుతూ, 'ఇది నాకు వద్దు శేఖర్ ...
మళ్ళీ ఉంచుకో' అంది.

'ఇచ్చినది తిరిగి తీసుకునే లోభం లేదు
శాంతీ!... మళ్ళీ ఉంచుకో' అన్నాడు
కోపంగా శేఖర్. అతని కోపం ఆమెమీద
కాదు. తన మీదనే.

శాంతి నవ్వి, 'నీకు చాలా ప్రియురాలి
ఉన్నారు కదా! విచిత్రైనా ఇయ్యి. నాకు
వగలమీద మోజు లేదు' అంది.

'కుదరదు'

శాంతి నెక్లెస్ పెట్టెలోఉంచి టేబిల్
మీద పెట్టి నిలబడి బయలుదేరుతూ, 'నీ
యిష్టం - కాని, అది నాకు పాములాగ
కనిపిస్తోంది. నేను నీ వరిస్థితుల్లోనూ
వట్టుకుని వెళ్ళను...గుడ్ బై!' అని, నెమ్మ
దిగా అడుగులు వేసింది.

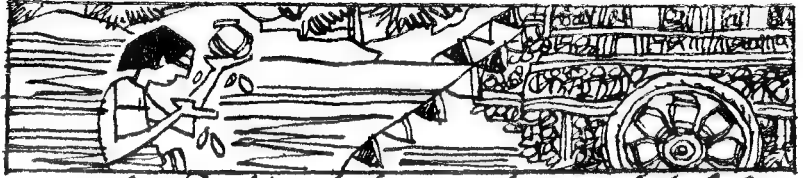
శేఖర్ ఆ పెట్టి చేతిలోకి తీసుకుని
కోపంగా ఆమెమీదికి విసరబోయాడు.

శాంతి ఒక్కసారి వెనక్కిమీసే, అతని
రౌండ్ గమించి క్షణమాత్రం నిలబడి,
మళ్ళీ ముందుకి సాగి, తలుపువీరి మళ్ళీ
వెనక్కి మూసింది.

అతను చేతిలో ఆ పెట్టితో అలాగే
నిలబడి ఉన్నాడు. వెళ్ళిరిస్తోన్న ఆమె
కళ్ళు మరింత రోపానికి దిగిపోయాయి.

అతను పెట్టిని గోడకివేసి కొట్టుకు.

సప్తవిధపాపాలు

ములుసువేంకటరమణయ్య - సర్వధర్మం

✽ మనం చేసే సమయంలో కొన్ని పుణ్య
కృత్యాలు, కొన్ని పాపకార్యాలు కూడా
ఉంటాయి. అందులో విక్రువ, తక్కువ
భేదాలు ఉండవచ్చును. ఆ భేదాలను
అంటుంది కనుసరిచగా పాపాలు ఏడు విధా
లుగా ఉంటాయని తెలుస్తుంది.

'ఏలెజ్జన్మకృతం పాపం

యచ్చ జన్మాంతరాద్విత్తమ్;

మనోవాక్యాయజం యచ్చ

జ్ఞాతాజ్ఞాతం చ యత్పునః;

ఇతి సప్తవిధం పాపం -'

అని ఆ భేదాలు చెప్పబడినవి. అని - (1)

ఈ జన్మలో నేనుకున్న పాపం (2) వెన
కటి జన్మలో చేసినది, (3) మనస్సువల్ల
కలిగినది, (4) మాట మూలంగా వచ్చి
నది, (5) శరీరంవల్ల చేసినది, (6) తెలిసి
చేసినది, (7) తెలియక చేసినది - అని.

మరం వీరిత ప్రయత్నించినా పాపాలు
చెయ్యకుండా తప్పించుకోలేము. ఈ జన్మలో
నంపాదించుకొన్న పాపం ఈ భేదాలతో
ఒకటి.

కడచిన జన్మలో చేసుకున్న పాప
పుణ్యాలు ఈ జన్మలోనూ మన పుట్టుక
తోనే ప్రాప్తిస్తాయి. అలా సంపాదించు
కున్నది జన్మాంతర పాపం.

పైకి చెప్పకపోయినా, మనస్సులోనే ఏ
కారణంచేత నైనా ఇతరులను టిట్టుకొన
డమో, నిందించడమో జరగవచ్చు అది
కూడా పాపమే! అది బయటికి తెలియని

పాపం!

ఇతరులపై ఉండే అనూయ, కోదం
వట్టుతేక మాటలమూలంగా వాటిని వ్యక్తం
చెయ్యడం వల్ల కలిగే పాపం మరొక రక
మైనది.

కోదంతోమ, ద్వేషంతోను చెయ్యి కలగ
జేసుకొని అర్జించే కోదం మరొక భేదం.

కొన్ని పాపాలను మనం, అని పాపాలని
తెలిసి, కూడా చెయ్యడం ఉన్నది. అట్టివి
జ్ఞాత పాపములు.

కొన్ని పాపాలను మనం పాపాలని తెలి
యకుండానే చేస్తాము. అట్టివి జ్ఞాతము
లైన పాపాలు.

ఈ రీతిగా సంభవించే పాపాల వల్ల
దుఃఖం కలుగుతుంది. రోగం కలుగు
తుంది. ఈ ఫలితాలు ప్రత్యక్ష రోచర
మైనవి.

ఈ శోక, రోగాలు - రథపరమి నాడు
స్నానం చెయ్యడం వల్ల వశిస్తాయట! అ
గాడు స్నానం చేసే సమయంలో

'యద్యజ్జన్మకృతం పాపం

మయా సప్తమ జన్మన్ము;

తస్మై రోగం చ శోకం చ'

మాకరీ హంతు సప్తమీ'

అని పలిస్తారు. మకర మాతపు సక్తమి రిచి
సప్తమి. నాటి స్నానం ఏడు జన్మలలో
చేసిన పాపాలనీ, రోగ శోకాలనీ నశింప
జేయాలని దీని అర్థం.

నెక్లెస్ బయటికివచ్చి, నేలమీద పడింది.

శాంతి ఆధాంగం చెందినట్టు ఆమె
ముఖం చూస్తే తెలిసి ఉండేది ... ఆ
వివరణల - మెదిలికే విచరితే, ఆ ఆశా
భంగం ఉండిఉండేది కాదు.

ఆమె వీరరంగా తలుపువేసి బయటికి
వెళిపోయింది

శేఖర్ ఆ మూసిన తలుపువేసి చూస్తూ

దలాసేపు నిలబడి. తరవాత పాపాలతో
కూర్చుని నెక్లెస్ వేలి దృష్టిని మళ్ళిం
చాడు

చివరికి నెమ్మదిగా నెక్లెస్ తీసి, డ్రాయిలో
వేదేసి, ఎలో డ్రింక్ గ్లాసుతో వేసు
కున్నాడు.

దాని దురీ చేదుగా ఉంది,

ఉంటుంది.

జరిగిన కథ

రమణమూర్తి, శేఖర్ బాబు స్నేహితులు. రమణ మూర్తి ఒక కంపెనీలో పని చేస్తున్నాడు. శేఖర్ స్టేట్స్ కి వెళ్లి బాధ్యతను తీసుకోవడానికి సహజంగా వచ్చి రమణమూర్తిని చూడడానికి వచ్చాడు. రమణమూర్తి బాధ్యత ఇందిర, సుమతి ఇద్దరూ సాగు స్నేహితులు. శేఖర్ కి పేకాటప్పి. రమణ మూర్తికి అలాంటిది కాదు. శేఖర్ రిజైన్ చేసి చూడరాదు మాత్రానికి ప్రయత్నాలు చేశాడు. మిత్రులు సహజంగా అవుతుంటే బయటపడింది ఇందిర పిల్లలతో. తండ్రి రమణ పేరుతో పిల్ల వాడూ రాయడం బాటనుండి కష్టం కలిగించింది. విడిగిన వ్యవహారాలని తాయర్ గారికి అప్పగించి తెల్లలు శిక్షించి తీసుకుని తిరిగి వచ్చాడు రమణ. శేఖర్, సుమతి వెళ్లిపోయినా ఇందిర అదేలా అంటు పోయింది. రాజారావుని ప్రేమించింది శిరి. ఆ విషయం అందరికీ తెలిసిపోయింది.

9

★ పై నల్ పరిశ్రమ దగ్గరకు వెళ్లి పనిచేసే లిఫ్టు ఇచ్చారు కాలేజీలో. అల్లరి చూచి అంతా నీరియన్ గా చదవ పోగారు.

రాజా వాళ్ళ వూరు వెళ్ళాడు. పదిరోజు లైంది. ఇన్ఫర్మేషన్లు రాజాని చూడక కాలేజీకి వెళ్ళివట్టి వట్టి వచ్చింది. పుస్తకం తెరిచినా— మూసినా చిరువత్సలు చిందులాడే వాగా మోము గుర్తుకు వచ్చా చదువు సాగడం లేదు. ఏదో అరోచిస్తూ బాల్కనీలో కాంతిగా తింటుంటే తప్ప పుస్తకం ముట్టుకోటం మానేసింది. పరధ్యానంగా విరాచిస్తూ ఉంటున్న రాణి వాలకం చూసి ఇందిర బాధపడింది.

‘ఏమిటమ్మా అలా వున్నావు? శ్రద్ధగా చదువుతున్నట్టు లేదు. ఈ నాలుగు రోజులు కాస్త కష్టపడతే, ఇంక విన్ను అడిగేవాళ్ళ వుండరు. ఒంటె కులాసాగా లేదా ఏం?’ అప్యాయంగా అడిగింది.

‘ఏమీలేదు వదినా—బాగానే చదువుతున్నాను’ తప్పించుకో మాసింది.

‘రాజాని మరింటికేసారి తీసుకు రమ్మ న్నాను — పరిశ్రమ కూడా అయిపోవస్తున్నాయి. సీనుకురాలేదే?’ రాణి మనస్సులో ఏమున్నదో తెల్పకోవాలని ఇందిర ప్రయత్నం.

‘రాజా వూళ్ళో లేదు వదినా — వచ్చాక తీసుకు వస్తాను’.

‘దొరికిపోయావు దొంగ— నీ పరధ్యానానికి ఇలా కారణం వచ్చుకున్నది ఇందిర. నాలుగురోజుల అనంతరం రాజా వూరి నుండి వచ్చినట్టు తెల్పి, రాణి అతడికి తన చేసింది.

‘దొంగలు వూరి నుండి వచ్చినా — దగ్గరం అవుతూనమ్మేంది. సాయంత్రం పార్కులో కలుస్తావా?’

‘సారి, నాకు చాలా బడలికగా వున్నది. ఏమనుకోకు రేపు కలుద్దాం, మాటలు పొడిగించకుండా ఫోన్ పెట్టేసాడు. ఆమె మనస్సు చిన్నబోయింది. తనవారెండురోజుల వరకూ అతడు దొరకలేదు. హాట్ టెక్ట్ కొరకు కాలేజీకి వెళ్ళిన ఆమెకు గేటు దగ్గర రాజా కనపడి వడి వడిగా ఆమె అడుగులు అతడి వేపుకు సాగేయి. ఆమె అభ్యర్థన కాదనలేక మూటలు పార్కువేపు పోవచ్చు అతడు. ఒక పక్కగా వున్న నిద్రగన్నేరు చెట్టు

నీడన ఇద్దరూ కూచున్నారు. అతడిలో మునుపటి పుత్తాహం లేదు. ఏటా చూస్తూ వూరం దాల్చాడు. అది ఆమెకు వింతగా అనిపించి తానై ముందుగా నలక రించింది.

‘ఏమి రాజా అలా వున్నావు? కులాసాగా లేదా? నాలుగురోజులని చెప్పి పదిరోజులుండిపోయావు. ఉత్తరమన్నా రాయలేదు. వన్నిలా వేధించటము నీకు నరదాగా వున్నదా!’ ఆమె కంఠాన దిగులు ధ్వనించి—కన్నుల్లో నీరు నుల్లు తిరిగింది.

అతడు తేలిగ్గా వస్తేస్తూ, ‘మొత్తానికి అమ్మాయివనిపించుకున్నావు, నాలుగు రోజులకే ఇలా అయితే ఏలా? అవసరమైనప్పుడు వియోగాన్ని భరించే ధీరత్వం వుండాలి. ఇప్పుడు వచ్చావుగా ఇంకెందుకు దిగులు’ ఆమె చేయి నొక్కుతూ అన్నాడు.

అతడి నవ్వులో—మాట తీరులో ఏదో లోటు కనిపించింది శిరికి. కాని అతడి నమ్రతలో తనకు వింతే తప్పి—సంతోషము విండి మైమరపించే మనస్సు మరోటి ఆలోచించనీయదు. పైగా ఇప్పుడు వియోగము అతడికి తనని సురింత చేరువగా చేసింది. ఉన్నేగంతో మరోభావాలు విగనవడుతూంటే అతడి మనస్సు భరించలేక పోతూంది. తన లేని అనురక్తితో అతడికి మరింత దగ్గరకు చేరి చెక్కిరి భుజానికానించి ‘వో...మైడి యర్ రాజా మైహర్స్ స్వీట్’ చెబితో కనకునలాడింది. అతడిచేయి ఆమె చెక్కిరి మెత్తగా నిమిరింది. కొంతసేపు ఇద్దరి మధ్యా వూరం...

‘చీకటి వడింది ఇక లేద్దామా?’ రాజా మాటలు పులిక్కిపడి.

అతని అవస్థ చికటి వడంబే! నను
శుంభో నాకు కాగమనమే తెలియ, నీవు
లేకపోతే కామే స్థంభించినట్లుంటుంది.
రాజా నన్ను వదిలి విన్నదా విక్కడికి
వెళ్ళవుగా! నన్నింట పిచ్చిదాన్ని చేస్తున్నావు
నీలో నిమి మహాత్మ్యం ఉన్నదే'. ఆమె వాలు
కన్నుల్లో వర్ష దుతువు గోచరించింది.

అతడు గంభీరంగా నవ్వుతూ, 'నీలో
వెన్న పమ్మోహనమే నాలో ప్రతిబింబి
మూడింది. చదువు మరిచి నీ చుట్టూ
వెన్నలా తిప్పుకుంటున్నావు—నువ్వు తక్కువ
దానిని కాదు' అన్నాడు.

'మాటలు తిప్పికొట్టుటంలో సునుడివే'
అని అతని చేయి అందుకుని లేచింది
ఇద్దరూ స్కూటరు దగ్గరకు వచ్చేరు.

'రాజా నాదో మాట' అర్థింపుగా అన్నది.
నిమిటన్నట్టు మాళాడు అతడు.

'మా ఇంటికి ఒక్కసారి రావాలి నువ్వు,
మా వదివ నిన్ను చూడాలనుకుంటోంది'
'ఎన్నా! ఏ వదివ — ఎందుకూ?'

'ఎమో—ఒక్కసారి వద్దా—మా వదివ
నిన్నేమీ కొరుక్కు తినదులే'

'నువ్వే కొరుక్కు తింటావేమోనని
భయం' గట్టిగా నవ్వేడతను.

'పరిహాసం కాదోయ్. ఏ జం గా నే —
వస్తావుకదూ' గోమంగా అన్నది.

అంతలో అతడి మొహం సీరియస్ గా
మారింది.

'ఇప్పుడు కాదు, చదవాల్సినది బోలెడు
వున్నది, మరోసారి చూద్దాంలే'

ఆమె ఏమనలేక పోయింది. అంతలో
వారిల్లు నమిసింది. ఆమె నక్కడ వదిలి
అతడు ముందుకు సాగిపోయాడు.

తరువాత రెండుమూడు పర్యాయాలు
ఆమె వారింటికి రమ్మని అడగటం అతడు
ఏవో కారణాలు చెప్పి దాటవేయటం జరి
గింది. అతడు కావాలనే ఏవో సాకులు చెప్పి
తప్పించుకుంటున్నాడేమోనని ఆమెకు
అనిపించినా మాటిగా అడగలేక పోయింది.

నరీక్షలు మొదలై—అన్ని ఆలోచనల్లో—

అలాటాన్ని చేనక్కూ నెట్టి నే కా యు
లాస్ట్ పరీక్షలు వ్రాసి విద్యార్థినులంతా
పుర్రాహంగా కబుర్లు నెన్నుకుంటూ
బస్ స్టాప్ వేపు వడససాగారు. చుట్టే పిక్కలే
ప్రొగ్రామ్ వేసింది. అంతా ఓ-కే అన్నారు.
శిరికిమాత్రం ఇద్దరిందేదు. రాజాని కలవా
లన్న కోరిక తీరవంగా వున్నది. వీలా
చెప్పాలా అని సంకల్పిస్తోంది. అంతలో

రాజా స్కూటర్ దూరంగా కన్పించింది.
మణివంక అర్థింపుగా చూసింది. అర్థం
చేసుకున్న మణి భావగర్భితంగా నవ్వుతూ
శిరి భుజం తట్టి 'నువ్వుండు శిరి— మల్లి
రేపు మరం వెళ్దాంలే' అన్నది. వాళ్ళ
నెంబరు బస్సు రావటంతో అంతా శిరిని
వెక్కిరిస్తూ బస్సెక్కిరి. 'హమ్మయ్య' అని
పూసరి పీల్చుకున్నది శిరి.

రాజా స్కూటరు దగ్గరకొచ్చి అగింది.
విక్కనున్నట్టు మాళాడు. అందుకొరకే
యే సరుమానున్న శిరి 'విక్కడికని'
అడగకుండానే వెళ్ళక కూచున్నది. సరాసరి

అతడి రూముకొచ్చి అగింది మూర్ఖుడొకాడు
'ఇదేమిటి ఇక్కడికెందుకు' తెల్ల
బొయింది శిరి.

'ఎప్పుడూ మా రూమ్ నీవు పావనం
చేయలేదు, అందుకు' తాళం తీస్తూ
అన్నాడు.

ఇదీ మంచిదే — అతడితో ప్రేమ
మాట్లాడవచ్చు నమకున్నది. కుర్చీ ఒకటి
ముందుకులాడి ఆమెని కూచోమని —
ఫ్లోస్టోలో కొఫీ రెండు కప్పుల్లోకివంచి
ఒకటి ఆమెకు ఇచ్చి—ఒకటి తను తీసుకుని
మంచంమీద కూచున్నాడు.

'హు... చెప్పి చిత్రమేమిటి? పేరర్పు
బాగా అప్పుడు చేశావా? ఈ మధ్యనమనం
కలవటమే వడలేదు. నామీద కోప
మొచ్చిందా?' అతడేమో అంటున్నాడు.
ఆమె నోటమాట రావటంలేదు. ఆమె
చునన్ను దిండుకో బెడరుతుంది. ఎప్పుడూ
పార్కులోనో, బీచిలోనో కల్చుకునేవారు.
చుట్టూ జనం వుండేవారు. కనకరైర్యంగా
వుండేది— ఇప్పుడీ గదిలో వంటరిగా ఇత
డితో— ఏదో భయం గొంతు వొక్కు
తుంది. నవంత్వరం పైగా ఇతడితో పరి
చయం వున్నది. ఇలా ఎప్పుడూ సంతోషంగా
పీంపలేదు. ఇప్పుడు దిల్లి న మాటలు
నోట్లొంది వూడినదడంలేదు. చివరికెలాగో
వుంది.

'మా ఇంటికి రమ్మని విప్పిపార్కు
పిల్చిరా రాలేదు. ఇంక మీ పూరెల్లి
జూతావు. మరి ఇప్పుడైనా రావా?'

'ఏందుకు మీ ఇంటికి?'

'ఏందుకేమిటి? మా అన్నయ్యకు —
వదిసకూ నిన్ను పరిచయం చేస్తాను.

'ఆ వెనకరం ఏమి వున్నది ఇప్పుడు!'

'వెనకరం లేదా? కాత్తగా మాట్లాడు
తున్నావేం రాజా.'

'కొత్తమిటి? వెనకరమేమిటి! నాకేమి
అర్థం కావటంలేదు' దగ్గిరగా వట్టి
అన్నాడు.

అతడికెలా చెప్పాలో తోచలేదు. కళ్ళన్న
దింది అలా చూస్తుండేపోయింది. అత
డామె భుజంమీద చేయివేసి మళ్ళీ అడి
గాడు.

'ఏగ్గుతో పెదాలు అదురుతుంటే —
తం వొంచుకుని. 'మన పెళ్ళి సంగతి'
దీనివినవడకుండా మెల్లిగా గొణిగింది.

చ రి తా ర్థ లు

గదిగోడలు అదిరేట్లు నవ్వేడు
'పెళ్ళా? మనకే! భలే జోక్' మళ్ళీ పెదం
ఒడి నవ్వసాగాడు.

ఆమె చిత్తరహితుంది.

కొంతసేపటికి నవ్వుటం ఆపి, 'రాజీ
వి వుండో సరదాకు అలా అన్నా
నని—ఇక ఆమాటే వట్టు కూర్చున్నావను
కోలేదు' అతడి మాటలకు ఆమె శిలా
ప్రతిమే అయింది. గుండెలయ తప్పినట్లు
—రక్త ప్రసారం నిలిచిపోయినట్లు.
ఏమిటో—ఏమిటో...కళ్ళ చీకట్లు కళ్ళు
తూలినదబోయి నిలదొక్కుకున్నది. ఆ
దిగ్భ్రాంతి నుండి తేరుకుందుకు కొన్ని ఏమి
షాలు వట్టింది.

ఆపలేని బాధ కంఠాన నుళ్ళ తిరుగు
తూంటే— 'సరదానా? ఇదంతా సరదానా
చెప్ప రాజా' పిచ్చిగా చూస్తూ అన్నది.

'ఏందుకంత ఫెర్ట్ అవుతావు? కాస్త
నింపాదిగా ఆలోచించలేవు! అసలు మీ ఆడ
వాళ్ళకన్న జబ్బే ఇది. కాస్త చదువుగా—
స్నేహంగా వుంటే చాలు... ఇక దాకపో
అర్థాలు కల్పించుకుని 'పెళ్ళో' అని ఏడ్చి
— స్నేహాన్ని వికృతంగా మార్చుతారు.
ఆడవాళ్ళ ఈ ఏడుపుతో, స్వార్థంతో
జీవితంలో ఏంతో ఆనందాన్ని;
అందాల్ని కోల్పోతారు. హాయిగా వింజాయ్
చేయవల్సి మ్మడెంటు రైఫో— ఇలాంటి
స్నేహాలే మధురస్మృతులుగా మిగులుతాయి.
పైగా అమ్మాయితో పరిచయాలు అమ్మాయి
లకదో గొప్ప కూడాను.'

'నీ గొప్పదనం కోసం నా మనస్సుతో
ఆడుకునే వంచకడననుకోలేదు' క్రోధంతో
కవీగా అన్నది.

'పోనీ ఇప్పుడైనా తెల్పిందిగా ఏం చేస్తా
వేమిటి?' క్యూరంగా నవ్వేడు.

'రాజా దిండుకిలా మనస్సుని బాధి
స్తావు? మనస్సుదిండుకిలా మారిపోయావు —
నీలాటిరాడి పాలనడటం నా దౌర్భాగ్యం'
ఏడవ సాగింది.

అతడు నిర్భక్యంగా తల దిగిపెట్టి కిటికీ
చేపు తిరిగి నీగిరెట్టు వెలిగించాడు.

అతణ్ణి చూస్తే ఆమెకదో భయం
అవహించింది. 'నిన్ను చూడక ఒక్క
రోజైనా వుండలేనన్నాడు. ప్రేమించా

నన్నాడు, పెళ్ళి చేసుకోకుంటానన్నాడు; నీ
కెందుకిలా మారిపోయాడు? మెదదు
మొద్దులాది—కళ్ళ మూసుకుని చెనక్కు
వారింది.

అతడి అడుగుల నవ్వుడికి కళ్ళవిప్పింది.
వాకిలి తలుపు గడియవేసి దగ్గరగా వచ్చివ
అతణ్ణి మాన ఏగిరి నిల్చున్నది. అతడు
బుజాల మీద చేతు—వేసి నొక్కి కుర్చీలో
కూలేసేడు. అతడి స్వర్ణ ఆమెకిప్పుడు
మైమరపు కలిగించలేదు. అతడి నవ్వుతో
పైశాచికత్వం గోచరించి భీతిల్లి — వణికి
పోయింది.

'రాజా నను వెళ్లిపోతాను' లేచి
నిల్చుచున్నది.

అతడి మొరలు చేతులు ఆమె చుట్టూ
దిగునుకున్నాయి. ఆ చేతుల మధ్య ఆమెకి
పూపిరి ఆడటం లేదు. అతడి పూపిరి
చెంపలకు తాకి కాలిపోతున్నాడు. అతడి
స్వర్ణకు వళ్ళంతా వడికిపోతుంది.

'వద్దు—రాజా— వద్దు— నీకు దణ్ణం
పెడతాను. నన్ను వదులు వెళ్లిపోతాను',
బ్రతిమలాడ సాగింది.

ఆమె స్థితి అతడికి సరవాగా వున్నది.

'ఇన్నాళ్ళ కల్చి తిరిగేం— ప్రేమించు
కున్నాం. ఈ మాత్రం అనుభవమైనా లేక
పోవటం ఏగ్గుచేటు. నీ అందం నన్ను
పిచ్చివాణ్ణి చేస్తే—అసకాశం కల్పిరాక దింత
విగ్రహించుకున్నానో తెల్సా—రాజీ మంచి
విగ్రహించుకున్నానా నామాట నిని నాకోరిక
తీర్చు. అల్లరి పెట్టావో అది నీకే ముప్పు.
నిన్ను రక్షించటానికి ఎవరూ లేరీక్కడ!
బలవంతంగా మంచం మీదకు తోశాడు;
ఆమె గింజకుంటూ— అతడి నుండి విడి
వడటానికి విశ్వప్రయత్నం చేస్తోంది. అత
డితో పట్టుదల, కోపం పెరిగింది. 'పోనీ

పెళ్ళి చేసుకుంటానులే. పెంకితనం
చేయకు' పోవనగా నవ్వేడు. ఆ నవ్వు
రాక్షస నవ్వులాగా ఆమెని అదర
గొట్టింది. 'పెళ్ళిచేసుకుంటే అప్పుడు
నీ ఇష్టం— ఇప్పటికీ మాత్రం న్ను
వంచేయి' కళ్ళనీళ్ళతో దినంగా ప్రాణేను
వడింది. అతడికి శాలి కలగలేదు. ఆమెతో
క్రోధం— ప్రేమం పెల్లుబికి, చేతు—
కాళ్ళ కొట్టుంటూ—గుప్పెల్ని బిగించి
అది నా మీద కోడూ చేసుగలాడ
సాగింది.

వూరివెలాగా ముక్కుమోరగావున్న ఈ అమ్మాయిలో ఇంత బలం ఏక్కడిదా అని అశ్చర్యపోయాడు. అమె పెనుగులాడుతున్న కొద్దీ అతడిలో చుట్టుదలపెరిగి మాన వత్సాన్ని మరచి— క్రూరంగా అమెని వశ వ్యక్తంవారి మాటలు చివరికామె అలంకరించింది. చేతులు కాళ్ళు గుడ్డ పేలికల్లా దొరికిపోతుంటే — నిశ్చూర కళ్ళతో నిస్సహాయంగా చూస్తూ—

‘దేవుడా నన్ను రక్షించు’ కనవడని భగవానికి రెండుచేతులాయెత్తి నమస్కారం చేసింది.

ఉత్తరు తురోద్భవులకు— భగవంతుడు పదా తోడుగుతుండి రక్షిస్తాడని అంటారు. అమె మొర భగవానుడు అలంకరించాడేమో?

వాకిలి తలుపు దబదబా చప్పుడైంది. అమె కళ్ళల్లో ఆక మెరిసింది. అతడి గుండె భయంతో క్షణం ఆగింది. అదే వెగిలా తలుపు కొడుతున్నదేనా? — ఇలా లాదం లేదనుకున్నాడేమో — వోడిపోన మొహంతో—కసిగా అమెనంక కాసి— వెళ్ళి తలుపు తెరిచాడు.

రాజా క్యారియర్ తెచ్చే కుర్రాడు, తల్లికి సున్నగవుండి అపూలు శలవు అడగటాని కొచ్చి వాకిట నిలబడ్డాడు.

‘శని నెధన— ఏం ముంచుకుపోయిందని ఇప్పుడే తగులబడ్డావు?’ తన కోపమంతా వాడిమీద చూసి చెంప చెళ్ళుమనిపించేడు.

తలుపు తెరిచిందే తడవుగా— అకలిగొన్న బెబ్బులి పంజానుండి— అప్రేంక కున్న లేడి కూసలాగా వాకిట్లోకి దూసుకుపోయింది శిరి. ఏలా ఇంటికి వచ్చిందో అమె కే తెలియదు. వచ్చానే సరాసరి తన గదిలోకి వెళ్ళి మంచంమీదవారి భోరున విడవ పొందింది.

రాత్రి భోజనాంవేళ...ఇందిర పిలవగా— పిలవగా తూలుతూ లేచి వెళ్ళి తలుపు తెరిచింది. శిరి వాల కం చూసి— నన్ను పోయింది ఇందిర.

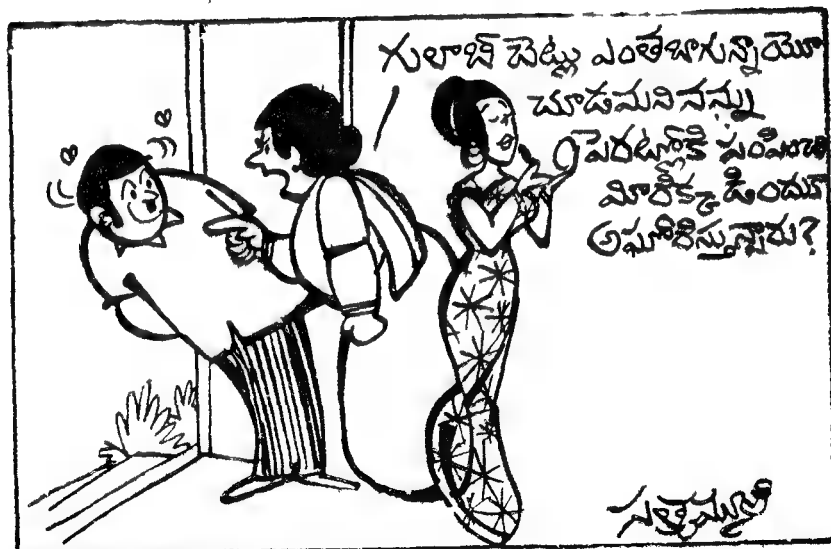
‘ఏమిటమ్మా యిలా వున్నావు’ వొళ్ళు కట్టచూసి ‘జ్వరం వచ్చిబట్టున్నది. సరిగ్గా విద్రలేకండా వరిక్షలకని చదివేవు నడి చేసిందేమో! రెండ్రోజులు రెన్ను తీసుకుంటే తగ్గిపోతుందిలే’ అని తల నొప్పి మాత్రం— కాపీతెచ్చి ఇచ్చింది. వదనమాట కాదులేక మాత్రవే—కుని కాపీ త్రాడి

వరున్న శిరికి తెల్లదారేసిరికి మూడునాలుగు డిగిల జ్వరంతో వొళ్ళుతెరిపిందా వడు న్నది. అర్ధంలేని కలవరింతలు—వుండివుండి వెక్కివెక్కి ఏడ్వటం అమె స్థితి ఇంట్లో అందర్నీ అదుర్దా పరిచింది. రామరాధు గాడు దగ్గిరేవుండి శ్రద్ధగా ట్రీట్ మెంటు చేస్తూ— ఇంట్లో అందరికీ ధైర్యాన్ని కలిగించారు. నాగనరేజ జ్వరం కాస్త తగ్గి మరుగు విద్రపోయింది. మరి రెండు రోజులకు కాస్త తేరుకున్నది— కానీ అలో చన్న అమెను వీడటంలేదు. పరివేదన మెదడును వుడికించేస్తోంది. రాజా గదిలో ఆకటి సంఘటన తల్పుకుని— తల్పుకుని కుమిలిపోతుంది. అది నిజమేనా? కల కాదు కదా. అన్న భ్రాంతి మనస్సువీడటం లేదు.

రాజా—రాజా? అతడి పేరు తల్పు కంటేనే హృదయం ఆనందంతో గంతు లిడుతుంది. ఇన్నాళ్ళ వరిచయంలో అతడెప్పుడూ హద్దుమీరలేదు. ఆరోజు ఏండుకలా జరిగింది. తన దౌర్భాగ్యమా! అతడి అవివేకమా? తనే సరైన విధంగా అడుగలేదేమో—తన ఉప్పదం కూడా కొంత వున్నదేమో!

విన్నోపార్థు — అశడు తన కళ్ళల్లోకి చూస్తూ— ‘డియర్ రాజీ నా హృదయ మంతటితనూ నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను. విన్ను తప్ప మరొకర్ని కలలో సహజం తలు వను—నన్ను నమ్ము రాజీ—ను నీవాణ్ణి’

తన అంతరం చుట్టూ పరికినోడు— నిశ్చయ కింతలా మారిపోయాడు. అమరాదంగా— అప్యాయతతో అతడు కోరికే నిరాకరించేది కాదేమో— ఏండుకంత మొరటుగా ప్రతే రించి— ఏంతలా అనవోస్యం చేశాడు? తను తల్పుకోలేక పోయింది. పవిత్రమైన ప్రేమను బుగ్గిసాలు చేసి— నివాళి నిధంగా బలాత్కరిస్తే— తనలా అన్యకో గాడు? ప్రేమించిన ప్రేమిడికైవా—పెళ్ళి కాకుండా సమర్పణ కావటం స్త్రీ దర్శా పికే విరుద్ధం— తనలా ధర్మమృతాలు కాలేదు. పూ...పూ...తన తప్పేమీ లేదు. అతను...అతనే!... వ్యక్తశక్యంగాని అతని ప్రవర్తన తల్పుకుంటే వాడతో, అనవోస్యతో పరవరిమూ ముడుచుకుపోలేంది. కానీ... కానీ. మనోహరమైన అతని రూపు—కురు వులూరే అతని సదాశోంది విరిసే నమ్మో హనకరమైన చిరునగవు — తల్పుకుంటే మనస్సు ఆనంద రసాద్విలో మునిగిపోతుంది. అడిగి రెండు సంవత్సరాల పరిచయం— పూలజల్లులాగా హృదయాన్ని పరిమళా వృతం చేసింది. ప్రవధమంగా తన ముగ్ధ మనస్సుని దోచుకున్న సుందర పురుష మూర్తి అతడే. ఆరాధనా భావం నిండిన తన మనస్సు, కోరికలు తీవలు సాగి చిచ్చు రింకే సమయానికి—దాదానిగా తుంచినేసి— హృదయాన్ని అతడు గాయపరిచిన మాట నిజమే యిరా అతణ్ణి మరచి తను బ్రతకలేదు, అతడి ప్రవర్తన ఏలా వుందని

రాజా - అతడు తనకు కావాలి; అతడితో
గడిపిన గత స్మృతులు పూర్వ దోరికలై -
హాయిగల్గి - ఒకానొక బాధా మధురమైన
విలక్షణ దశలో మరస్సు కొట్టుకుపోతూంటే
పిచ్చిగా మంచం మీద పడి పొరలెసాగింది.
చివరికి నిర్ణయానికొచ్చి - మెల్లగా లేచి
పోల్డోకి వచ్చింది. ఇందిర వంటఇంటిల్లో
పని చూచుకుంటుంది. పిల్లలు చిక్కడు
న్నారో - పోల్డో విప్రరూ లేరు. మెల్లగా
ఫోన్ తీసింది.

'మీకు ఫోన్ వచ్చిందండీ' ఇంటివారి
అబ్బాయి వచ్చి చెప్పితే రూమ్ నుండి
వచ్చి ఫోన్ అకడుకున్నాడు రాజా.

'హలో - మీరు కావాలి?'

'రాజా సున్నో?'

'అహో రాణీగారా! ఇంత సొబ్బు లే
నాతో తమరికేమిటి వని?' అతడి మాట
వాడి బాగాలగా దూసుకొచ్చి గుండెల్లో
గచ్చుకొంది కన్నీరు ఆపుకుంటూ

'అలా అనకు రాజా. నీతో కాక నాకేక
వివరితో వని వుంటుంది?

'మొన్నటి సంఘటనకు నేను చాలా నిచా
రిస్తున్నాను. పెరిదన్న ప్రసక్తివద్దు.
పరస్పరం జ్ఞమించుకుందాం' ఆమెమాట
పూర్తి కాకుండానే,

'నేను నిన్ను జమారూణ కోరలేదే?'
అతడి కంఠం కరుగ్గా పలికింది.

'పోనీ నేను కోరుతున్నాను. జరిగింది
మరిచి విప్పటిలా వుందాం.'

'చెల్చేసుకుని' పెళ్ళన నవ్వు.

'రాజా వన్నలా ఆనమానిస్తే నీకు
వారిగేదేమన్నావుంటే - అవశ్యం అలానే
కానివ్వు. కానీ - నా వేడికోలు తోసి
పుచ్చకు - డియర్ - ఇన్నాళ్ళ మన ప్రేమను
న్నదా కానీయకు - దాంపత్యజీవితంలో మన
ప్రేమ పండించుకుని ధన్యులమవుదాం -
కోరికవచ్చిన దాన్నని చుంకనచేయకు - నీకు
తప్ప మరొకరికీ నా మనస్సులో చోటు
లేదు - నన్ను నమ్ము రాజా' బాలిక ఆమె
కంఠం వణికింది.

'ఈ విషయాన్ని గూర్చి ఇక తర్కిం
చటం అనవ్వం - నా నిర్ణయానికి తిరుగు
లేదు. ఏదో కొన్నాళ్ళు సుదాగా కలిపి
తిరిగేము. ప్రేమ నే కైపుతో నొక్క
మంచి - అర్థంలేని వాగ్దానాలన్నో నేనుకో
వచ్చు; నాటకమాత్రం విలసలేదు. అది
అంతటితో మరచిపోవడం ఉభయ త్రా
శేమస్మరం. ప్రేమనేరు - పెళ్ళినేరు

చరిత్రా ర్థాలు

రెంటిరీ కలవటం దుర్లభం - అయినా నాకు
బోలేడు ఆశయాలు వున్నా. జీవితం
ఏంతో ముందుకు వెళ్ళాలి - రెండవేతులా
ధనం సంపాదించాలి. సదుగుణితా ప్రశం
శల కీరీటం పెట్టించుకోవాలి - మానాన్న
గారి ప్రేమతో నా - నాళ్ళ ముఖ్యమని చేసు
కుంటే - ఫారెన్ పంపుకనన్నాడు. ఆ
అమ్మాయి నీ ఆంతటి అందగత్తై కాక
పోవచ్చును. జీవితంలో కావాల్సినది అంద
మొక్కటే కాదు - కాళ్ళముందుకొచ్చిన
బంగారు అనకాకాన్ని - వదులుకుని - వృద్ధ
మైన ప్రేమకోసం తల్లి - దండీ - ధనం
లేని నిన్ను చేసుకుని నేను పొందబోయే
లబ్ధి ఏమీ వుండదు - అనలలాటి ఫూల్స్
వినరూ వుండరమకుంటాను. ఏదో నాలుగు
రోజులకల్పి తిరిగేమని, పెళ్ళి, పెళ్ళి -
అని వెంటపడటం నీకు సిగ్గుగా లేదూ!

'రాజా అలా అనుకు - నామాట కొంచెం
విను' దుఃఖంతో నోటమాట రాక తడ
బడింది.

'లేదు - ఇంక ఏనది లేదు - నువ్వు చెప్ప
వద్దు - ఇవాళే నేను మా పూరు బ్రతుకు
నెక్కడున్నాను. మన పరివర్యానికి గుడ్
బై' టక్కున పోను వెంటే శబ్దం.

'రాజా హలో... హలో... హ...లో...'
చేతిలో రిసీవర్ జారిపోయి స్పృశితపిప్పి
టెలిఫోన్ మీదికి ఒరిగిపోయింది శిరిష్...

* * *

కోయిల కూత

కోయిల కూయడేమి
అమని రాదదేమి?
అలుముకొన్న యిరుబు
తొలిగిపోయి మరల
వెలుగు రాదదేమి? ||కోయిల||
ముసురుకొన్న వెతలు
నమసిపోయి మరల
సుఖము రాదదేమి? ||కోయిల||
చీకు చింతలతో
చేదు తలపులతో
నతమతమై పోవు
నాదు మనసుతోన ||కోయిల||
-డా॥ చల్లా రాధాకృష్ణకర్మ

మదడరితా దురాభిమానం అనంతరం
రాజులని తన బ్రతుకుని పూహించడమే
దుర్భరంగా వున్నది. ఒకవిధమైన ఉక్మాద
స్థితిలో పిచ్చిగా కన్ననంకమానూ గదిలో
మంచాని కంట పెట్టుకుని విప్రరూ వరుండే
శిరిసిమాసి ఇందిర ఏంతో బాధపడింది.
'ఏమిటా?' అడిగితే చెరిగి వచ్చడమే
తప్ప జవాబులేదు. ఈ స్థితిలో ఆమెను
బలవంతం చేయడాని తనంతట తానే
చెప్పేరకు చేచివుండలని వోర్ని పహం
చింది ఇందిర.

రమణకు ఆసీను పరగ్గా పిక్కవగా
వుండటం కలవ - ఇంట వుండే టైము
తక్కువ అవటంవలన, ఇంటి విషయాలు
అతగా వట్టించుకోటంలేదు. పిల్లలంతా
శలవులకు సుమతివాళ్ళ పూరు చెల్లారు.
శిశి కోరినంత వంటరితనం లభించి
అనేకమార్గాల్లో లోపనలు పరిగెత్తి -
పరిగెత్తి అంటిపోయింది.

చివరికి ఇంతా వదిలకు చెప్పి గుండె
భారం దింపుకోటం ఒక్కటే మార్గమన్న
నిర్ణయానికి వచ్చింది.

వదిపానురోజు తరువాత అగాళే బైట
కొచ్చి వాకిట్లో పూంమొక్కల నుల్లి
కూర్చున్నది శిరి. రమణ కాంపు వెళ్ళేను.

పాపకు అన్నం పెట్టి నిద్రపుచ్చి, తమి
ద్దరికి వడ్డించి ఇందిర కేకపెట్టే - లేచి
లోపలకు వచ్చింది శిరి. ఇద్దరూ కబుర్లు
చెప్పకంటూ భోజనం చేశారు. అడ
బడుచులో ఈమాత్రం మార్పు వచ్చినం
దుకు ఇందిర ఏంత నో నంతోషపడింది.
ఇందిర వంటగది సర్దుతూంటే, శిరి ఏదో
పుక్తకం తీసుకుని పోఫాలో కూచున్నది.
వదివ వని ముగించుకుని, వచ్చాక - తన
మనోవేదన ఆమెకి చెప్పాలని అరాటంగా
విదురు చూస్తోంది. పేజీలు తిప్పుతోంది
గాని, ఆమె దృష్టి అందుమీద లేదు.
ఇందిరకు రాత్రివేళ వని ముగిసేక -
వరుండే ముందు తాళ్ళేపు రామాయణం
చదువుకోటం అలవాటు.

అనాథ అల్లాగే పనయ్యాక రామాయణం
చేతిలోకి తీసుకు కూచున్నది. ఆమెను
అటంకపరకలేక పోఫాలో జార్జీ వడి
వోనంగా వినసాగింది శిరిష్.

సీతాదేవి పరిత్యక్త అయిన మట్టం
చదువసాగింది ఇందిర.

(ఇంకా వుంది)

ఎన్. సామాజ్యం, ఒంగోలు

☀ చిన్నపిల్లలకు లివరు వచ్చినప్పుడు కనబడే లక్షణాలు ఏమిటి? దీనికి ఏమి చేయాలి? ఇది పెద్దవారికి కూడా వస్తుందా?

* కడుపు ఉబ్బరం, ఆకలి లేమి, మల బద్దం, వాంతులు, తరచూ జ్వరం రావటం, ముఖము, చేతులు, కాళ్ళు సన్నగా వుండి, కడుపుమాత్రం పెద్దదిగా వుండటం లివరు వున్న పిల్లలకి కనబడే లక్షణాలు ఇలా వటానికి చాలా కారణాలు వున్నా, ముఖ్యంగా కామెర్లు వచ్చిన తర్వాత, ఎక్కువగా గ్రైన్ నాటర్ లాంటి పదార్థములు వాడినప్పుడు, ఆహారంలో క్రొవ్వు పదార్థములు ఎక్కువయినప్పుడు, ఆహారంలో కొన్ని అసాధారణ పదార్థాల వల్ల ఈ లివరు పెద్దది కావటం జరుగుతుంది.

పెద్దలకి కూడా ఈ కారణాలవల్ల లివరు పెద్దదవచ్చును. ఎక్కువగా మధు పదార్థములను వుపయోగించేవారికి ఈరోగం తరచూ వస్తుంది.

టి. హనుమయ్య, వినుకొండ.

మూడు సంవత్సరాలుగా, కొన్ని పళ్ళు పుచ్చివాయి. ఎన్ని మందులు వాడినా పంటి బాధ తగ్గలేదు. పళ్ళు కదలబంటేదు.

* పిప్పి పళ్ళకి, దంతవైద్యుల సలహా ప్రకారం వైద్యం చేయించాలి. ఫిల్లింగ్ చేయటంవల్ల, ప్రారంభదశలో వున్న పళ్ళు నెప్పి పెటవు మరి ఎక్కువగా వున్నప్పుడు, పళ్ళు కదలకపోయినా దంత వైద్యులు ఇంజక్షన్లు చేసి తీసివేయగలరు. వైద్యం చేయించకుండా వుంచటం

వల్ల, మొత్తం శరీరానికి, క్రిములు వ్యాపి చెందటానికి అవకాశము వున్నది.

బి. సీత, పెద్దాపరం.

నా వయస్సు 19 సం.లు. సుమారు 4 సం.లుగా తల వెనుకభాగంలో పోటు వస్తోంది; అప్పుడప్పుడు వాంతులు, కళ్ళు తీపు వుంటున్నాయి.

* ఈ విషయాలను గురించి మీరు దగ్గరలో వున్న మ్యారాలజిస్టుకి చూపించండి. వారు, నేత్రవైద్యులు కలిసి కొన్ని ప్రత్యేక పరీక్షల ద్వారా రోగ నిర్ణయము చేయగలరు. అలస్యం చేయకుండా వైద్యం చేయించటం చాలా ముఖ్యము. మెదడులో ఏదైనా భాగములో వాపు, కురుపు మొదలయినవి వున్నప్పుడు ఇలా రావటానికి అవకాశము ఎక్కువ.

కె. రామేశ్వరం, మద్రాసు.

అపెండిసైటిస్ అంటే ఏమిటి? ఇది వచ్చినప్పుడు ఏమేమి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

* పెద్దప్రేవుల మొదటి భాగంలో వున్న చిటికెనవేలు ప్రమాణంలో వున్న భాగము (అపెండిక్స్) వాయటాన్ని అపెండి సైటిస్ అంటారు. ఇలా జరగటానికి, పురుగులు, గట్టిపడిన మలము దాని ద్వారమునకు అడ్డుపడటం ముఖ్య కారణం. అడ్డుపడినప్పుడు, ఈ భాగములో వుత్పత్తి అయ్యే ద్రవములు బయటికి పోవు.

ఈ రోగం వచ్చినప్పుడు శస్త్రచికిత్స ద్వారా తీసివేయటమే సరిఅయిన మార్గము. ఇలా కాకుండా, గోగికి విశ్రాంతి తోపాటు, శరీరానికి కావలసిన నీరు, లవణములు ముచ్చగునని ఇస్తూ, అక్రోమైసిన్, పెన్సి

లిన్ వంటి మందులద్వారా చాలామటుకు వుపశమనం కలిగించవచ్చును. అయినా, ఏ సమయంలోనైనా, శస్త్రచికిత్సకు తయారుగా వుండాలి.

డి. రా.కృష్ణ, విజయవాడ.

నా ఎడమచేతి బొటనవేలి మీద గోరు ప్రక్కన కొయలాగా లేది నొక్కినప్పుడు మాత్రం నెప్పి వుడుతుంది. అది నల్లగా వుండి నీళ్ళు తగిలినప్పుడు తెల్లగా అవుతుంది...

* దీనిని శస్త్రచికిత్స ద్వారా తీసివేయవచ్చును. ఏమీ ప్రమాదం లేదు మీ స్నేహితుని సలహామీద నైట్రిక్ ఆసిడ్ వుపయోగించితే వుండుపడి ఇంకా ఎక్కువ అవటానికి అవకాశము వున్నది.

ఎం. సత్యనారాయణరావు, మానికొండ.

నాకు 16 సం.ల వయస్సు. కొన్ని ఏండ్లుగా చేతివేళ్ళ వణుకుతున్నాయి శరీరం అంతా కూడా కొద్దిగా వణుకుతున్నట్లు అనిపిస్తున్నది.

* చేతివేళ్ళు వణకటం, నరాల బల హీనతవల్ల, టైరాయిడ్ గ్రంధి ఎక్కువగా పనిచేయుటం వలన కలిగే 'పాపర్ టైరాయిడిస్మస్' వల్ల, 'రుమాటిక్ కొరియా', వయస్సు పెరిగిన వారిలో పార్కిన్ సోనిజం, మొదలగు వాటివల్ల గవచ్చును.

సీరమ్ కొలెస్టరాల్, బి. ఎం. ఆర్, 131, పి. బి. మొదలగు పరీక్షలు వైద్యుల సలహామీద చేయించుకొంటే టైరాయిడ్ గ్రంధికి సంబంధించిన రోగ మైతే తేలుతుంది. ఇది సరిగా వున్నప్పుడు మిగిలిన రోగాలకు పరీక్ష చేయించుకొని తగిన మందులు వాడండి.

కె. ఎన్. శేఖరమారి, పెడరాజ్.

నా మెడమీద రూపాయబిళ్ల ప్రమాణంలో తామరలాగా వుండి, మందులు వాడినప్పుడు తగ్గినట్లుండి తిరిగి వచ్చుచున్నది.

* పైపైకి ఎన్నిమందులు వాడినా రోపనికి కూడా మందులు తీసుకోవటం ముఖ్యం. నల్లు వుపయోగించకూడదు 'గ్రైసోవిన్-ఎఫ్-పి 11' మాత్రలు కెనలాగ్. ఎస్' ఆయింట్ మెంటు ఒకేసారి పదిహేనురోజులపాటు వాడితే తగ్గుతుంది. మాత్రలు పూటకి ఒకటి చొప్పున మూడు పూటలు రోజుకి వాడాలి.

పెద్దకథ

ఎస్.ఎస్. ప్రకాశ్

తరువాత
కె.వి.ఎస్.

✱ ఉదయం తొమ్మిదిగంటలవేళ.

అప్పుడే వూరినుండి వచ్చిన సుజాత స్నానం ముగించి—వదిన సుమిత్ర ఇచ్చిన వేడి వేడి కాఫీసేవించి— పేరు తీసుకుని ఈజ్చెర్లో వాలింది.

ప్రయాణం బడలికవున్నదేమో. మెల్లగా కళ్ళు మూతలుపడ్డాయి.

‘ఇదేమిటిలా కుర్చీలోనే పవళించావు. లేచి గదిలోకి వెళ్ళి మంచమీద పడుకో పోయావు? సరేలే! ఎలాగూ పదకొండు గంటలైంది. కాస్త భోజనంచేసిపడుకుందువు గాని!! సుమిత్ర లేపితే బద్దకంగా కళ్ళు విప్పిన సుజాత.

‘అన్నయ్యవచ్చాడా? రానిద్దూ అందరం కల్సే తిందా!’ మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకున్నది.

‘మీ అన్నయ్య ఈ టైముకు రావటం ఎప్పుడన్నా చూశావా! ఆయనకు హాస్పటలే ఇల్లు, రోగులే ఆపులు. నీతో వంతేసు కుంటే మనకు శివరాత్రే—ఎవరినన్నా పెళ్ళి చేసుకోవచ్చుగాని—డాక్టర్లని మాత్రం ఛస్తే చేసుకోకూడదు. డాక్టర్లని చేసుకుంటే— తిండికి నిద్రకు నీళ్ళిదులుకోవాలిందే. ఈ సంగతి గట్టిగా గుర్తుపెట్టుకో అమ్మాయ్— రద్దూ మనం తినేద్దాం’ సుజాత మాటకు ఎదురుమాడకుండానే వంట ఇంట్లోకి వెళ్ళి ఇద్దరికీ కంచాలుపెట్టి వడ్డించింది సుమిత్ర

ప్రయాణం సంగతులు వదిలగా రికి చెప్తూ మెల్లగా తినిసాగింది సుజాత.

‘నీకు ఇష్టమని కాల్చి ఫ్లవరు ఆలు దుంపలు కలిపి కూరచేసేను మరి కాస్త వేసుకో’ అని వద్దన్నా బలవంతంగా వేస్తూ,

‘అన్నట్లు చెప్పటం మరచాను. ‘మాస్టారి పెళ్ళి’ అన్నది సుమిత్ర.

‘ఏ మాస్టారి పెళ్ళి?’ యాధాలాపంగా అడిగింది సుజాత.

‘మన మాస్టారే, జగన్నారాధరావు పెళ్ళి’ వింటున్న సుజాత పురిక్కిపడింది నోట్లో పెట్టుకోబోతున్న ముద్దజారి కంచంలో పడింది తత్తరపెట్టు కప్పిపుచ్చుకుంటూ మంచిసిళ్ళు త్రాగబోతే కొలబారి పుక్కిరి బిక్కిరైంది ‘కాస్త నెమ్మదిగా తాగు ఎందుకంత తొండర’ అంటున్న సుమిత్ర మాట వినిపించుకోకుండా—

‘ఇంకా చాలు పెరుగుపోపెయ్యే వదిలా’ అన్నది

'అదేమిటి కాస్తన్న తిలలేదు ఇప్పటి దాకా బాగానేవున్నావుగా ఇంతలో ఏమైంది' 'బాగా తలవేపుగావున్నది వదినా, రైల్వే బాగా రషగావున్నది నిల్చునేందుకైనా జాగా లేదు తెల్లవార్లు కన్నుమూయనేలేదు. కాస్తే పుడుకుంటేనేగానీ ఈ తలవేపువదు' అంటూ పిరున్నా సగమయినా తినకుండానే కంచంలో నీళ్ళుపోసి లెచిపోయింది సుజాత. 'ఇదిగో ఈ లెబర్ పిన్ననే నీకు వచ్చింది మాష్టారు శుభలేఖకూడా పంపేరు చూడు' అని కవరుతోపాటు వెడ్డింగ్ కార్డు కూడా సుజాతకిచ్చింది సుమిత్ర 'శుభలేక పంపేదా' ఎంత సాహసం! వెర్రిగా ఆ కార్డువంక మాన్మండిపోయింది సుజాత.

* పి. యు. సి పరీక్షలు వ్రాసి పాషేరుగా వచ్చిన సుజాతని చూస్తూ

'నిలావున్నది పేపరు, బాగా ఆస్పరు చేశావా! ఇవేగా లాస్ట్ పరీక్ష' అడిగేమ జగన్నాధరావు

'బాగా' అని నెమ్మదిగా అంటారేం మాష్టారు 'క్లాస్' వస్తుందని ఢంకామీద కొట్టి చెప్పచ్చు మాష్టారిదగ్గర శిష్యరికం పూరికే పోదులెండి' కిలకిల నవ్వింది సుజాత

'అయితే మాకు మంచి ఎర్టీపున్నదన్న మాట' నవ్వేడా జగన్నాధం

'రిజల్టు రానివ్వండి మీరుకోరినరీతిలో ఎంత గ్రాండ్ గా పార్టీ ఇస్తానో చూద్దురు గాని' కళ్ళు తిప్పింది.

'అబ్బో ఇప్పుడే పూరిస్తున్నావే! అవును గాని-తరువాత ప్రోగ్రామ్ ఏమిటోయ్' కుతూహలంగా ముందుకు వంగేడు.

'ఏమున్నది! పోయిగా తినటం- జాలీగా తిరగటం- అర్థరాత్రిదాకా స్నేహితుల్తో బాతాఖానీవేస్తు-కార్డులు ఆడుతూ వదిన చేత మెత్త మెత్తగా అప్పచ్చులు తినటం' పకవకా నవ్వింది

* దికాదు నెక్ట్ ఇయర్ స.గతి *

అంతవరకు అల్లరిగా, నవ్వుతున్న సుజాతమోము మబ్బులుకమ్మిన జాబిల్లిలాగా ముగ్ధబారింది. క్షణంసేపు అలాగే తల దించుకుని,

'ఇంక చదవనేమో మాష్టారు!' శబ్దం అతిమెల్లగా.

'దేమిటి' తెల్లబోయాడు ఆమె

నుండి మానమే జవాబు...

'వద్దు వద్దు-బ్రిలియంట్ సూ డెంట్ వి నీవేమానేస్తే ఎలా? బి. ఏ, లిచరేటర్ తీసుకో-క్లాస్ వస్తుందని నేను ప్రెమిస్ చేస్తాన్నాను నీకు క్లాస్ వచ్చేట్లు చూసే బాధ్యతవది' ప్రోత్సాహంగా భుజంమీద తట్టేడు.

'నాకంత అదృష్టం లేదు మాష్టారు' దిగులుగా స్పృహమె.

ఎప్పుడూ నవ్వుతూ. తృప్తి తూ గాలిలో ఎగిరే సీతాకోక చిలుకలాగా వుండే ఈ అల్లరి అమ్మాయిలో ఇంత దిగులు గూడు కట్టివున్నదే మా అని పిన్న బోలారు.

'ఏమ్మా సుజా-నీబాధ ఏమిటో నాకు చెప్పనూ?' లాటనగా అడిగేసరికి ఆ పిల్ల కళ్ళలో నీరు సుళ్ళు తిరిగింది.

అతమ అనుయంగా బ్రతిమలాడుతూ మళ్ళీమళ్ళీ అడుగుతూంటే ఇక తనబాధ దాచుకోలేక తలదించుకుని చెప్పసాగింది

* * *

నాకు నాలుగైదేళ్ల వయస్సు వున్నప్పుడే అమ్మను పోగొట్టుకున్నాను. తరువాత రెండేళ్ళకు వచ్చిన పిన్ని! 'సవతితల్లి' అన్న సార్థక నామధేయురాలు-కానీ నా అదృష్టం. నాన్న నన్ను అల్లారుమొద్యుగా కంటి రెప్పలాగే చూచుకనేవారు. దురదృష్ట వంశరాల్ని, నాకా అదృష్టము ఎక్కువ రోజులు నిలువలేదు. పాతల్లుగా గుండె పోటుతో నాన్న మరణించి నన్ను దిక్కు లేనిదాన్నిగా చేశారు

మాటాముల్లే నర్దుకుని-నా సంగతే తనకు పట్టనట్లు పిన్ని నిర్ణయగా నన్ను వంటరిగా వదిలి పుట్టినింటికి వెళ్లి పోయింది.

నాన్న పోయినప్పుడు చూడటానికి వచ్చిన మా పెదనాన్న కొడుకు శేఖరు అన్నయ్య - నా ద్వైతస్థితికి కరిగిపోయి దేముడులాగా ఆదుకుని నా కన్నీరుతుడిచి- తనతో తీసుకువచ్చాడు. అన్నయ్య నవ్వుద యూనికీ వదిన మంచితనం తోడై నన్నింత దాన్ని చేశాయి అందుకు నేను సదా వారికి కృతజ్ఞురాలిని, 'ఇంకా పై చదువులు చదివితే అందుకు తగిన వరుణ్ణితేవటం కష్టమని, ఇక్కడితో ఆపుచేసి ఎలాగో ఆమూడు ముళ్ళ వేయిస్తే ఇక తమ భారం తీరు

తుందని' వదిన ఆలోచన. అందుకు నేను బాధపడటంలేదు. ఇప్పటికే వారికెంతో రుణపడి వున్నాను. ఇకనైనా నాభారం తిప్పించటం, నా కర్తవ్యంగా! అందుకే సంతోషంగా-అన్నయ్య వదినల నిర్ణయానికి తలొంచుతాను వారేమీ నాకు అవకారం తలపెట్టటం లేదుగదా! నా భవిష్యత్తు చక్కగా తీర్చిదిద్దటానికి అన్నయ్య తాపత్రయం కూడాను నిజానికి నేను ఇంకా చదవాని పట్టుబడితే అన్నయ్య తప్పక వొప్పుకంటాడు. కానీ నాకే ఇష్టంలేదు కాస్త ఆలోచించగలిగే జ్ఞానం వచ్చాక మ. బాధ్యతలేవో మనం గుర్తించటం. మనకీ మంచిదికదా! నాకైతే చదవానివే వున్నది గానీ-కానీ...మాష్టారు నాలాటివార్లకు కోరిక బుండకూడదండీ. 'ఇంక మాట్లాడ లేక కంకం పూడుకుపోయి కన్నీరు చెంపల మీదకు జారింది.

కిటికీ రెక్కమీద ఒకవేయివేసి బైటకు చూస్తూ-ఆమె మాటలన్నీ విన్న జగన్నాధం తలతిప్పి ఆ పిల్లనంక చూశాడు. క్షణం అలాగే చూసి దగ్గరగా వచ్చి భుజాలమీద చేతులువేసి.

'సుజా! ఇప్పటిదాకా నీ బాధ్యత మీ అన్నయ్యది. ఇకనుండి నాది. నేను మీ అన్నయ్యతో చెప్తాను-' అతడి మాటను మధ్యలోనే అడ్డుకుంటూ 'అపో వద్దు వద్దు-మీకు పుణ్యముంటుంది' ఖంగారుగా అన్నది.

'పిచ్చిపిల్లా ఎందుకంత భయం ఏదీ నావంక చూడు' చిబ్బకాన్ని మునివేళ్ళతో లాకేడు.

మంచులో తడిసి విరిసివిరియని నంది వర్షనం పూవులాగా వున్న మొహమెత్తి బేలగా అతడివంక చూసింది. ఆ చూపు అతడి గుండెను కరుణతో ద్రవంపచేసింది. గభీర్న ఆమెచుట్టూ చేతులువేసి దగ్గరకు హత్తుకున్నాడు. ఆమె అతడి క్యాట్స్ నొదిగి వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది. దుఃఖోద్వేగం కొంత చల్లారేక తనచుట్టూ బిగిసిన అతడి చేతులు చూసి సిగ్గుపడి, అతడి చేతులు వదిలించుకుని దూరంగా జరిగింది.

'సిగ్గుపడకు సుజా-నేను మీ అన్నయ్యకు చెప్పే నిన్ను చదివించేట్లు చూస్తాను. అతరువాత కట్నం లేకుండా నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటాను. సరే! మీ అన్నయ్య

కట్నాలు ఇవ్వలేదని భయపడి చదువు మానేయకే—నీకు స్కాలర్‌షిప్ కూడా వచ్చేట్లు చూస్తాను—ఏం నామాటమీద నమ్మకంలేదూ? పోనీ ఇప్పుడే పెళ్లి చేసుకోనేమిటి—తరువాతే నేను చదివిస్తాను' అతడలా అంటూంటే ఆమెకు సిగ్గు ముంచుకొచ్చి—తూనీగలాగా వరుగుతీసింది.

అప్లికేషన్ పాఠమ్ తెచ్చి చేతికిచ్చిన అన్నగారి వంక సంభ్రమంగా చూసింది సుజాత. 'చూస్తావేమిటమ్మా, సంతకం చేయి' నవ్వుతూ అన్నాడు శేఖర్.

ఒక్కసారి అన్న మోహంలోకి చూసి తలవంచుకుని.

'ఇంక చదవలేను అన్నయ్యా—ఇప్పటికీ చదివింది చాలా' మెల్లగా భయం భయంగా అన్నది

'సుజా! ఏమిటి తల్లి ఎందుకిలా అంటున్నావు? మీ వదిన ఎవన్నా అన్నదా? నీకు త్వరగా పెళ్లిచేయమని వదిన అన్నదనుకో. ఈ బి. ఏ. అయిపోయాక చేద్దామని నేనే నచ్చచెప్పిను తను సరే అన్నది కూడాను. ఇంక నీకు సందేహమేమిటమ్మా!' 'బి మానంగా అన్నగారు అంటుంటే సుజాత కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగేయి.

'అలా అనుకు అన్నయ్యా—వదిన ఏమీ అంలేదు. నేనే చదవాలనుకోంటేందు ఇంత కాలం మీ అభిమానపు నీడతో ఆనందంగా పెరిగాను ఇంకా మీకు భారం ఎందుకు అన్నయ్యా' తలవంచుకొని నేలమీద కాలి వేలితో గీస్తూ మౌనంగా వుండిపోయింది.

'అదేమిటమ్మాయ్ భారం—రుణం అంటూ కొత్తగా మాట్లాడుతున్నావు. రూపాయపైసల్తో లెక్కలు రాస్తున్నావా ఏం?' వకవకా నవ్వింది సుమిత్ర.

శేఖర్ చెల్లెలి భుజంమీదచేయివేసి 'అవు నమ్మాయ్ మీ వదిన అన్నది నిజమే. ఎల్లాగూ లెక్కలు రాస్తున్నావు గనక ఈ బి. యే.కు ఆయే ఇర్దుకూడా రాసుకో చదువు అయ్యాక తీరుద్దువుగాని' తనూ నవ్వుతూ అన్నాడు శేఖర్!

'అప్పుడేనా, పెళ్లికూడా జరిగేక, కట్నం కూడా వద్దులో రాసుకుని ఏకంగా రుణం తీర్చి అత్తారింటికి వుడాయుస్తుంది' అన్నా—వదిన జతగా నవ్వుతూంటే సుజాత సిగ్గు నాసి వున్నకం మోహం కడ్డుపెట్టుకున్నది.

తెరచి మూసిన తలుపు

జగన్నాధరావు స్థానిక పాస్తూల్లో ఇంగ్లీషు టీచరు. శేఖర్ ఇంటికి వక్కనే వున్న ఇంటల్ ఒక గదిలోవుంటూ టీచరు వుద్యోగంచేస్తూ—బెనారస్ ఎం. ఏకి చదువు తున్నాడు అతడికి టీచింగ్ లో మంచి ప్రతిభవున్నది. ఎంత ఆర్థరిచేసే గడుకు పిల్లలైనా సరే అతడు క్లాస్ తీసుకునే సరికి—బుద్ధిమతులన్నే ముగించినట్లు కూర్చుని శ్రద్ధగా పాఠాలు వింటారు ఆ చుట్టుపట్ల ఇళ్లలోకూడా అతడికి మంచివాడన్న పేరున్నది. అతడి దగ్గర చదువుకుంటే తమ పిల్లలు బాగువద్దా రన్న ఆశతో ఆ చుట్టుపట్ల ఇళ్లల్లోని గృహస్థులను పిల్లల్ని అతడిదగ్గరకు ట్యూషన్ కు పంపేవారు. కానీ సవ చదువుకు ఆటంకమన్న పేరుతో—ఎక్కువమందిని చేర్చుకునేవాడే కాదు, మరి మొహమాట పెటే వాళ్లు ఏ ఇద్దరో ముగ్గురోతప్ప. పాయింట్ల వేళల్లో చిన్న పిల్లల్ని నలుగుర్ని చేర్చుకుని కథలు—కబుర్లు చెప్తూ కాల గడవటం అతడికదో సరదా!

సుజాత అన్నకొడుకు మురళి అయిదా రేళ్లవాడు ఎప్పుడూ మాష్టారిగదిలోనే వుండేవాడే. పెద్దచదివేవాడల్లే పలకాపుస్తకాలు చంకబెట్టుకుని వెళ్లి చాక్లెట్లు చప్పరిస్తూ—చిలిపికబుర్లతో మాష్టార్ని ఆటలు పట్టించి అల్లరి చేసేవాడు. ఒకరి బుగ్గలో—చక్రాలలాటి కళ్లు తిప్పుతూ చిలిపికబుర్లు చెప్పే ఆ పిల్లడంటే జగన్నాధాని కూడా ఎంతో ఇష్టం—వక్క-ఇల్లే కనక అస్తమానం అక్కడే ఆడుతూ పాడుతూవుండి ఒక్కప్పుడు అక్కడే నిద్రపోయేవాడు కూడాను. వాడికోసం అప్పుడప్పుడు సుజాత జగన్నాధం గడికి వెళ్లేది. అలా అతడితో అయిన పరిచయం—అప్పుడప్పుడూ తెలిసి లెక్కలు అతడితో చెప్పించుకోటందాకా వచ్చింది. అప్పుడమె స్కూలుపైసలు చదువుతోంది. తరువాత పి. యు. సి. లో చేరేక, జగన్నాధం దగ్గర ఇంగ్లీషు ట్యూషన్ కు చేరింది. శేఖరమే జగన్నాధాన్ని పిల్చి చెప్పేడు. 'మాష్టార్ మా సుజా ఇంగ్లీషులో బాగా పూర్తి—మీరు కాస్త చూడండి' అన్నాడు.

'మీరు అంతగా చెప్పారా! పాస్ చేయించే బాధ్యత నాది' హామీ ఇచ్చాడు జగన్నాధం. అల్లాగే తనమాట నిలబెట్టు కున్నాడు కూడాను,

'మాష్టార్ బి. ఏ. లో సీటు వచ్చింది' గలగలా నవ్వుతూ వచ్చిన సుజాతని అవ్వ యంగా చూస్తూ,

'మొత్తానికి గెలుపు సాధించావన్నమాట' నవ్వుతూ అన్నాడు.

'సరే పోటంటే లేకుండానే గెలుపు వరించింది మాష్టారి ఆశ్చర్యచన బల మండి' ఫక్కున నవ్వింది.

'నిన్ను చూస్తే వరించాలనిపించదూ' చిలిపిగా అన్నాడు.

ఆమె పెదాలు సిగ్గుతో ముడుచు కున్నాయి.

అతడే మళ్ళీ అన్నాడు.

'సరే సీటు వచ్చింది చాలా సంతోషమే—కానీ పి సై నవ్వడే నిజమైన గెలుపు. ఆ గెలుపు సాధించటానికి దీక్షతో కృషి సాగి చాలి 'అమ్మో నేను చదవలేను బాబూ' అన్న పిరికితనం మచ్చుకైనా మనస్సులో జొరనీయకూడదు. దేనికయినా ధైర్యం ఉండాలమ్మాయ్. ఆశయాలు సెరవేర్చు కుందుకు అవసరమైతే పోరాటమూ సాగిం చాలి. అందరి బ్రతుకులు వడ్డించిన నిస్తరిలాగానే వుండవు—కొందరి ముందు ఖాళీనిస్తరేవుంటుంది. మనమే ప్రయత్నించి మన విస్తరినిండా పంచభక్ష్యులు నింపు కోవాలి. నా సంగతి చూడు.

నేను ఇంటికి పెద్దకొడుకుని నా తరు వాత ముగ్గురు తమ్ముళ్ళు, నలుగురు చెల్లెళ్ళువున్నారు. యు. డి 'క్లార్క్ గా నాన్నగారు తెచ్చే జీతం పదిరోజులైనా చాలేదికాదు పెద్ద పెద్ద చదువులు చదివి ప్రతిభావంతుణ్ణి పించుకోవాలని—హాదా గల వుద్యోగం చేయాలని ఇంకా ఎన్నో కోరి కలు చిన్నప్పటినుండి నా మనస్సు నిండా పేరుకున్నాయి ఏం లాభం? నా న్నగారి స్థితి ఇందుకు పూర్తిగా విరుద్ధం. ఎల్లాగో తిసి తినకా స్కూలుపైసలుదాకా నెట్టించి ఇక నీ బ్రతుకు నీవే చూసుకో అన్నారు నాన్నగారు ఆరోజున ఒంటరిగా గదిలోపడు కుని ఎంత ఏడిచానో దేవుడికే తెల్పును. పొట్లాడి అయినా కాలేజీలో చేరాలన్న పట్టు దల పెరిగింది. అమ్మను బెదిరించాను.

నాన్నను (జతిమాలేకు, ఫలితం బూస్యం—
వారంరోజులు పిచ్చిగా ఎక్కడెక్కడో తిరిగి
వారాలు చేసుకున్నానా— అడుక్కుత్తి నా సరే
చదవాంట్లు పట్టుదలతో ఇంటికి తిరిగి
వచ్చాను ఇంట్లో అడుగుపెట్టానే చూసిన
దృశ్యం స్తంభిభూతుడైచేసి నా నవ
వాడులు కృంగడికాయి

మక్షాతంతో ఒక కాలు— చేయివదలిపోయి
మాట్లాడలేని స్థితిలో మంచానికంటుకు
పోయిన నా—ఆ ప్రక్కనే కొంగుతో కల్లు
వత్తుకుంటూ కుమిలి కుమిలి ఏడిచే అమ్మ
బిక్కుమొలకతో దిక్కులుచూసే తమ్ముళ్ళు
చెల్లెళ్ళు వాళ్ళు వసమోహాల్లో దీనత్యం
నా మనస్సుని కలచివేసింది నా పట్టుదల
పడలి—నంపారపు కాడి బుజాంకెత్తు
కున్నాను మైవరు చెళ్ళి చెళ్ళుని వయస్సులో
బడివంతులుగా చేరి ఇంట్లో పరిస్థితులు
కొంత కుదురుకున్నాక—మెల్లిమెల్లిగా చదివి
బి.ఎ. బి.యి.డి. అయి ఇప్పుడు ఎం. ఏ.కు
చదువుచున్నాను. ఇది పూర్తి అయితే నా
ఆశయం కొంతవరకూ పరిపూర్ణ—అంతే
సుజాతా దేవికయినా—చొరవ—పట్టుదలతో
ముందడుగువేయాలి అప్పుడే అనకాకాలు
మనకాళ్ళవగ్గరకుపెస్తాయి' ఆత్మవిశ్వాసంతో
పుల్నాపాంగా చెప్తున్న అతడివంక విచ్చిరిన
కళ్ళతో చూస్తూండిపోయింది సుజాత

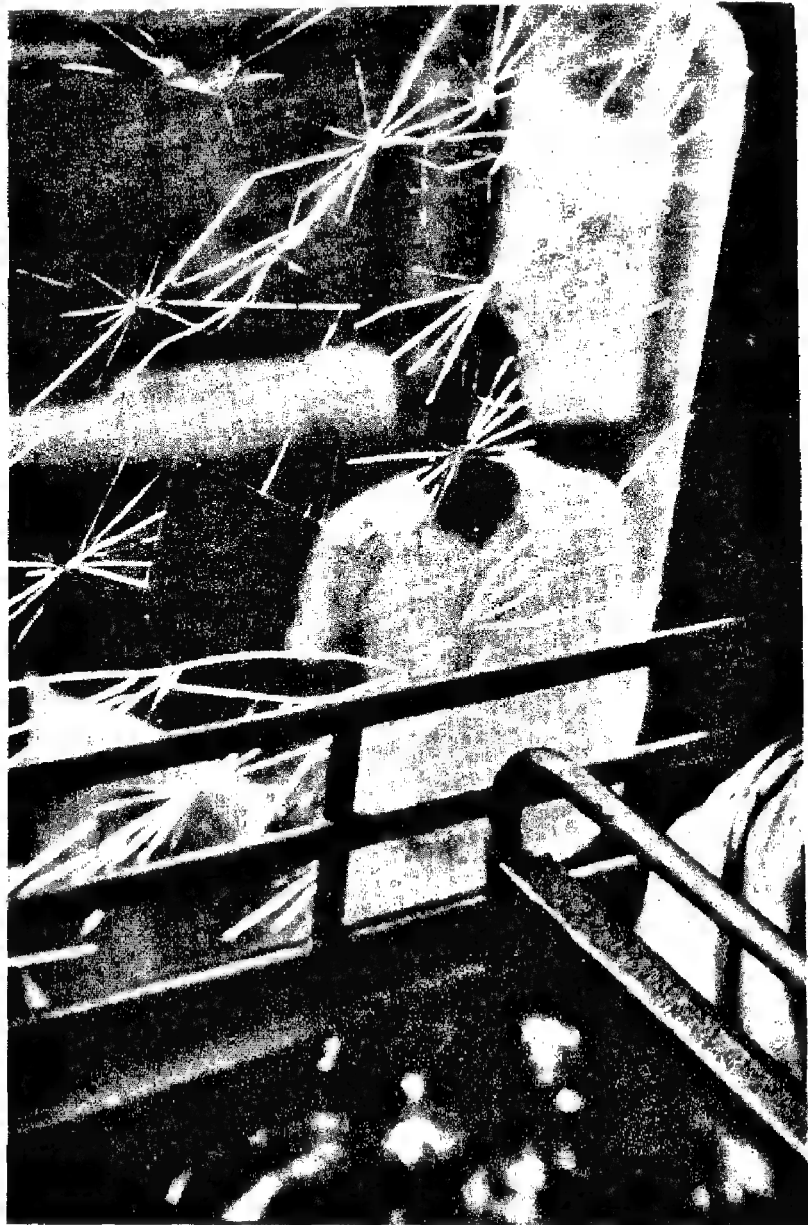
క్రమంగా వారిద్దరిమధ్యా సాన్నిహిత్యం
పెరగసాగింది రోజులో నగభాగం ట్యూషన్
పేరిట అతడి గదిలోనే గడవసాగింది అత
డికి స్కూలు ఆమెకు కాలేజీపున్న టైము
మినహా తక్కిన టైముం తా అతడితోనే
ఆమెకు లోకం రాత్రి ఏ వదకొండు గంట
లకో నిద్రకోసం తప్పనిసరై ఇంటికి
వచ్చేది 'ఇంత రాత్రి దాకా చదువేమి
టమ్మా అడవిల్లలు రాత్రిళ్ళు అలా తిర
క్కుడడు' అని వదిన సుమిత్ర
మందలిస్తే—

'చదవక పాస్ ఎల్లా వదినా, ఎక్కడో
తిరగటమేమిటి మాస్టారి దగ్గరేగా' అని
దబాయించేది అలా అని చదువు ఆగేదర్ద
చేసేదికాదు చేసినా అతడూరుకునేవాడు
కాదు

ఆమెకు సాకాలు చెప్పేటప్పుడు ఎంతో
గంభీరంగా—సీరియస్ గా చెప్పేవాడు ఆమె
అవుడవుడూ విలిసిగా అర్థమిచేసి—అతడి
శాంఖ్యం చెదరగొట్టాలని చూసేది,

'ఇదిగో అమ్మాయ్ ! ఏనిల్లా గొడవ
చేస్తే' వేనపలు మంచి వాళ్ళేకాదు,
చదపులో నిర్లక్ష్యం అసలు సహించమ—
బుద్ధిగా చదువకపోయావా? ఇదే శిక్ష'
అంటూ ఆమె బుగ్గ మెలిపెట్టేవాడు
'అమ్మో వదలండి మాస్టారు ఇంక
"ర్లది చేయమగా" అని బుంగమూతి
పెట్టి చేతులు కట్టుకున్న ఆ పిల్లను

చూస్తే అతడికి నవ్వు వచ్చేది. సాకాలు
చెప్పటం ముగిసేక అతడి సీరియస్ నెస్
చెదిరిపోయి మరో అవతారం దాల్చేవాడు
పుస్తకాలు తీసుకుని బుద్ధిమంతురాలేళ్ళ
తలవంచుకుని వెళ్లలోతున్న ఆమెను
గభాల్లా చేతుల్లో బిగించి కందిపోయిన
బుగ్గ అపీడ మెత్తగా ముద్దులు నింపి,
'నన్ను క్షమించు సుజా! మరి శ్రద్ధగా

అంధ్రరాష్ట్ర విభజన కోసం జరిగిన ఆందోళనకి గురైన ఆర్.టి.సి బస్సు
అద్దం అందంగా బిట్లు వేసి కూడా యింకా సమైక్యంగానే ఉంది.
(ఫోటో నళి చిత్రకారుడు శ్రీ సంవత్ కుమార్)

చదవకపోతే ఎలా? నా ఎమ్. ఏ. అయ్యే సరికి నీ బి. ఏ. కంప్లీట్ చేస్తే—అప్పుడు అందరి ఆశీస్సులతోనూ ఇద్దరం ఒకటై పోదాము. అప్పుడు నీ ఇష్ట మొప్పినంత అల్లరిచేద్దువుగాని, నిమ్మవద్దనే నాళ్లుండరు. మన ఇంట్లో పాప పారాడేదాకా నువ్వే పాపాయి' ఆమె ముంగురులు సరుదుతూ లాలనగా అంటూంటే—మైమరుపుగా అతడి కాగిట్లో ఒదిగిపోయి. 'నేను అదృష్టవంతు రాల్సి జగన్' మెల్లిగా గునగునలాడేది 'నేను కూడాను' అంటూ ఆమెను గట్టిగా గుండెలకు హత్తుకునేవాడు.

కాంతరంగం చెంగుచెంగున గంతు లిడుతూ వడివడిగా ముందుకు వరుగిడు తూంది.

సుజాతలో ఎంతో మార్పు నవ వికసిత మమసౌకుమార్యం ఆమె తనువెల్లా ఆక్రమించి హరివిల్లులాటే అందాల సోయగంతో మెరిసిపోతున్నది సుజాత. విడిగివిప్పరిన ఆమె

తెరచి మూసిన తలుపు

మనస్సంతా జగన్ రూపమే. అతడి సమక్షం ఆమెకు ఇహలోక స్వర్గం—అతడు కృష్ణుడు ఆమె రాధ. ఈ చిన్న గది వారికి—బృందావనమే. అతడి స్పర్శమూత్రానే పులకితులై—రంగురంగుల విహంగమై రెక్కలు విప్పుకుని ఏ సుందరతరసీమలకో ఎగిరిపోయి రాగరంజితమైన రమ్య బృందావన వారామ సీమల్లో విహరిస్తున్నట్లు భ్రాంతి కలిగేది. 'ఇది భ్రాంతికాదు. నిజమే సుమా' అని అతడి బిగికొగిలి ఆమెకు గారమైన వమ్మిక కలిగించేది.

సుమిత్ర పురిటికి పుట్టినింటికి వెళ్ళింది. ఇంట్లో వనంతా తన వరంకావటం వల్ల సుజాతలూషణ్ నకు వెళ్ళులాని వీలయేదికాదు. జగన్నాథమే వీరింటికి వచ్చేవాడు సుజాత అన్న శేఖర్ హాస్పటల్ నుండి ఏ వేళకో ఇంటికి వచ్చేవాడు. ఈ ఒంటరితనం ఇద్దరికీ మరింత ప్రోత్సాహమయిన ఊర్పుల

క్షణంలో సుజాత తన సర్వము—జగన్ పరం చేసింది. అతడామె ప్రేమదైవం ఆమె ప్రణయ స్వరూపిణి అయి అతణ్ణి ఆరాధించేది.

సుమిత్ర పాపను ఎత్తుకువచ్చింది.

సుజాతకు పైవలు పరీక్షలు దగ్గర కావటంతో ఏకాగ్రతతో చదువసాగింది. ఆఖరి పరీక్ష వ్రాసినపున సుజాత 'మాష్టాపూతపన్ను పూర్తి అయింది. ఇంక దేముడు వరమివ్వాలి' పుట్నాహంగా అతడి బుజాల మీద వ్రాలి, చెక్కెరికి చెక్కెరి రాస్తూ గోముగా అన్నది ఆమెను ముందుకులాగి తేతబుగ్గలు కందిపోయేట్లు గట్టిగా ముద్దు పెట్టుకుంటూ,

'ఓ-తప్పుకుండా నీవు కోరినన్నివరాలు ఇవ్వటానికి ఈ దేముడు సిద్ధంగానేవున్నాడు మరి నా తపస్సుకూడా పూర్తి అయేదాకా కాస్త వోపికపట్టు చిలకమ్మా' అన్నాడు నవ్వుతూ.

'పోండి మాష్టాపూ మీకన్నీ హాస్యమే ఇంకా వోర్పు నాకు చాతకాదు బాబూ. త్వరగా పరీక్షలు రాసెయ్యండి లేకపోతే నేను మీదగ్గరకు రానేరాను తెల్సా' అని చూపుడు వెలెత్తి బెదిరించి వెక్కిరించి తురున పారిపోయింది.

శలపుల్లో సుజాతమిత్రులంతా కల్పి—మద్రాసు—మహాబలిపురం—కంచి. వగైరాలన్నీ తిరిగిరావాలని ప్రోగ్రామ్ వేసుకున్నారు. వెళ్ళిరోజున చెప్పటానికి వెళ్ళిన సుజాతను కాగిట్లో బిగించి తియని ముద్దులతో ముంచెత్తి.

'నేనూ రెండురోజుల్లో బెనారస్ వెళ్తున్నాను. పరీక్షలు అవగానే అటునుంచే మా పూరు వెళ్లి—మా అమ్మా నాన్నలకు మన సంగతి చెప్పి వాప్పించి నువ్వొచ్చేసరికి తియ్యనివారై అందచేస్తానని అన్నాడు జగన్...

(ముగింపు వైవారం)

లాజిన్ .పెలు, ఈపి

మండ్రు నివారణ

5 శక్తివంతమైన మూలికాసారములతో తయారుకాబడిన పరిమిత తైలము

- 1. లా జి న్ రొసన కొద్ది గంటలకే మిమ్ములను చికాకుపజచే పిరిను చూచి, దురదను తొగట్ట హాకు అనందమును చేకూర్చును.
- 2. లా జి న్ కఠినమైన ముత్యము తొగట్టి, వెంట్రుకల కుదుళ్ళను బలపరచును.
- 3. లా జి న్ లక్షాధి మహాశాలచే ప్రళయించబడిన పిరి ముందు.
- 4. లా జి న్ ఒకసారి రొసన పిలుపుగా తొప్పును.

లా జి న్ అన్నిసార్లు రోజుకు.

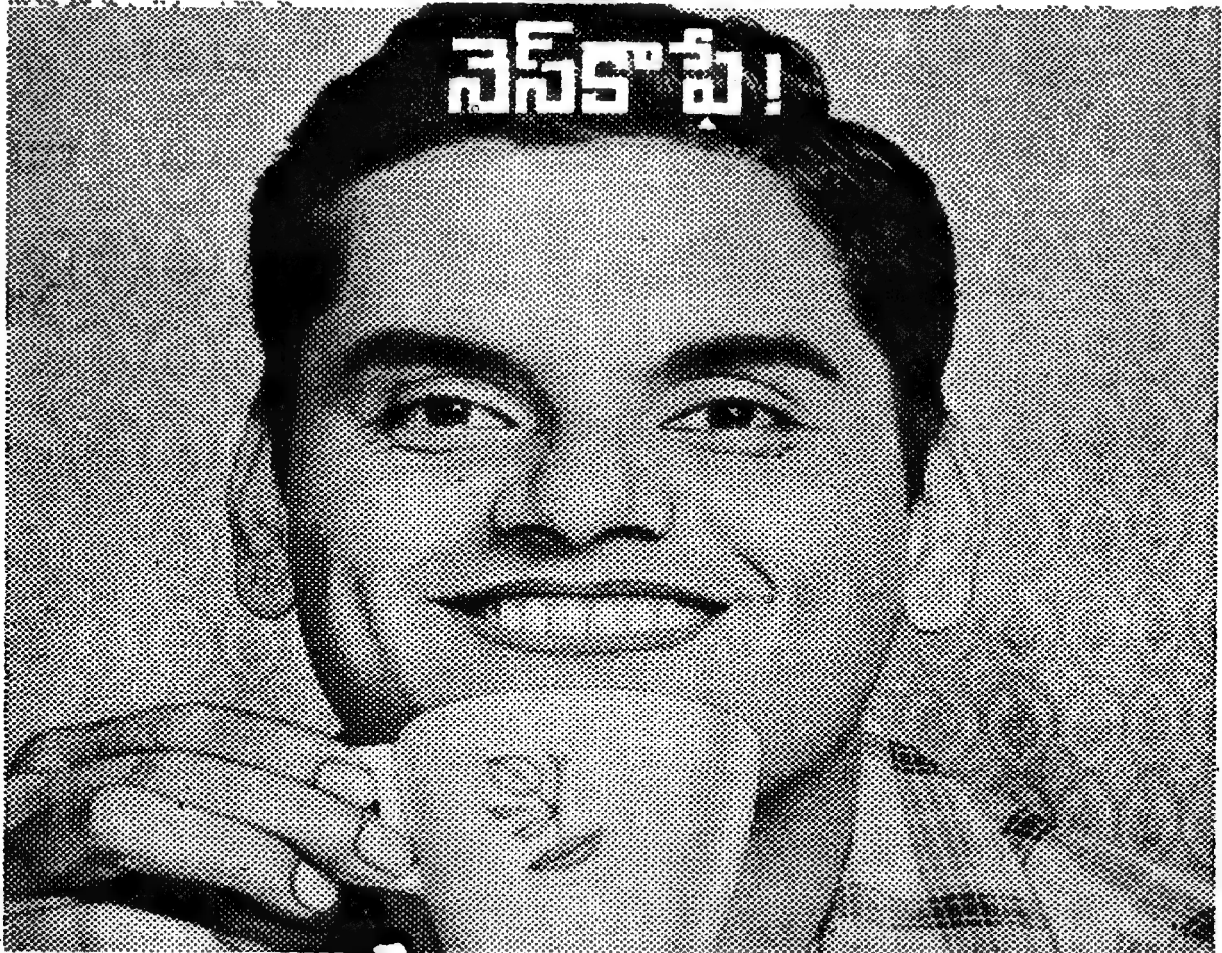

తయారుచేయునాడు

శ్రీవిజయాశ్రమమ్. రెవెన్యూ (అం.ప్ర)

రామనాథన్ క్రిష్ణన్ కి ప్రయమైన కాఫీ:

నెస్కాఫే!

“ఉత్తేజ కల్పనకు
దక్షిణాది కాఫీ
గింజలతో
తయారయిన
కాఫీకి దీటులేదు.
నా కాఫీ పెనాల్టరు...
నెస్కాఫే.”

అతని తెలుసు కాఫీకి అందనివనానికి
తెలిసినట్లు ఇతర ఇన్స్టంట్
కాఫీలన్నిటినన్న నెస్కాఫే
విశిష్టమని దానిని ప్రత్యేకం తనవంటి కాఫీ
కాముకులకోసం తయారు చేశారని
అత్యుత్తమమయి 100%
పరిశుద్ధమయిన దక్షిణాది
కాఫీ గింజలతో.

నెస్కాఫే

నెస్కాఫే బిక్కు ఫ్రయమైనవారికి ఆద్యంత ఫ్రయమైనది

ACHL-90(2) 233 TEL

ఏసుక్రీస్తు ఏమైనాడు?

✱ అవి 'మావపుడు, దానపుడు' నిర్మించే రోజులు ఒకరోజు ఉషశ్రీ చిన్నవరెడ్డి వీనస్ స్టూడియోకి వత్రికల వాళ్ళను పీలిచారు 'ఏసుక్రీస్తు' జీవిత కథను ఈస్ట్ మన్ కంర్లో భారీ ఎత్తున నిర్మించడంపని నట్టు చెప్పారు ఏసుక్రీస్తుగా శోభన్ బాబు నటించడానికి సమ్మతించినట్టు పాత్రికేయులకు తెలియజేశారు అందరూ చిన్నవరెడ్డిని అభినందించారు ఒక మహాత్ముని కథను నిర్మించడానికి నిర్ణయించినందుకు, చిన్నవరెడ్డిని ఆశీర్వదించారు ఇప్పుడు 'ఏసుక్రీస్తు' ఏమైనాడు? నిర్మాణ జాప్యం జరగడానికి కారణం ఏమిటి? ఈ ప్రశ్నలకు చిన్నవరెడ్డి యిచ్చిన సమాధానం

సినిమా

మానం. ఆయనకు తీయాలన్న తలంపు యిప్పటికీ వుంది కానీ, వేస్తాను అన్న వాళ్ళు వెయ్యాలిగా?

చిన్నివరెడ్డి చిత్రంలో కృష్ణ, శారద

సాంధ్యశ్రీ (ప్రాడక్ట్స్) నిర్మించబోయే రెండవ చిత్రంలో కృష్ణ, శారద నటించగలరట కథ, సినిమా అనుకరణ దర్శకత్వంను, చిన్నవరెడ్డి చేపట్టి యీ చిత్రాన్ని 'మనువు-మనసు' నిర్మాత పి. త్రినాధరావు నిర్మిస్తారు.

చంద్రకళ వింత వివాహం

ప్రేమించిన ప్రియుడు తనను కాదని డబ్బుకోసం పిచ్చిదాన్ని పెళ్ళి చేసుకున్నాడు.. ఏ డబ్బుకోసం అతడు తనను కాదన్నాడో ఆ డబ్బుకు తనే అధికారిణిగా మారటానికి ముసలివాణ్ణయినా సెన్సాడటానికి సిద్ధపడిందామె దగావడిన యువతి కృష్ణ వేణిగా చంద్రకళ, కథానాయకునిగా ప్రకాష్, వింతచేష్టలు చేసే పిచ్చిపిల్లగా విజయలలిత నటిస్తున్నారు, సాంధ్యశ్రీ వారి 'మనువు-మనసు'లో జూలై 25 నాటికి మూటీగో ఫూర్తవుతుంది సెన్సేటిబిల్లో విడుదల అవుతుంది కథ, స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వం పి చిన్నవరెడ్డి, నిర్మాత పి. త్రినాధరావు, తారకరామ విడుదల

పుష్పాంజలిలో శారద!

'పద్మవ్యూహం' చిత్రాన్ని అందించిన పుష్పాంజలి పిక్చర్స్ అధినేత ఇన్నారెడ్డి నిర్మించబోయే రెండవ చిత్రంలో కథానాయికగా నటించడానికి శారద అంగీకరించినట్టు. ఈ చిత్రంలో కృష్ణ, రాజు, చంద్రమోహన్ కూడా వుంటారని కథకుడు, దర్శకుడు అయిన చిన్నవరెడ్డి చెప్పారు.

నైకాబ్ ని పూనా వంటే పుడే శృంగం

'పద్మవ్యూహం' కథానాయకుడు, చిన్నవరెడ్డి తమ్ముడు చిరంజీవి ప్రకాష్ ను పూనా ఫిలిమ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ కి పంపాలన్న ఉద్దేశ్యం తనకున్నట్టు ఉషశ్రీ సంస్థాధినేత చెప్పారు

నటరత్న అంగీకారం

ఉషశ్రీ నిర్మించనున్న చిత్రంలో కథానాయకుడిగా నటించడానికి 'నటరత్న' రామా రావు అంగీకరించారట కథను ఉషశ్రీ వ్రాయు, దర్శకత్వాన్ని చిన్నవరెడ్డి నిర్వహించగలరని తెలుస్తోంది

లోగడ యీ సంవత్సరం నిర్మించిన 'పసిడి మనసులు, నిచిత్ర దాంపత్యం, మానవుడు దానపుడు' చిత్రాల్లో శోభన్ కథానాయకుడు అన్న విషయం పాఠకులకు తెలుసు

త్యాగద్యుగా నటనా స్రూత్!

'నాగేశ్వరరావు చేత వేషం వేయించి,

'పసిహృదయాలు'లో శారద

నేను డైరెక్ట్ చెయ్యాల్సి వుంది' అన్నాడు త్యాగయ్య పాత్రను మనోహరంగా పోషించిన చిత్తూరు నాగయ్యగారు ఆ పాత్రను చిరంజీవి నాగేశ్వరరావు అద్భుతంగా పోషించగలడన్న నమ్మకం తనకు వున్నట్లు చెప్పారు 70 ఏండ్లు నిండిన క్యారెక్టర్ నటుడు నాగయ్య 'విప్లవారాజు' ఎంత వికసించాడో అక్కనేని ఆయన అసాధారణ ప్రజ్ఞావంతుడు ఎలాంటి మేషం వేసినా, అందులో ప్రత్యేకతను చూపించ గల నమర్నాడు' అని నాగేశ్వరరావు నటనా కౌశలాన్ని ప్రశంసించారు నాగయ్య

నకో నింకల్లం !

మన తెలుగు తెర గర్వించదగిన మహా నటులు నాగేశ్వరరావు, రామారావుగార్లు ఇద్దరూ మూడు దశాబ్దాలుగా కథా నాయకులుగా ప్రజలను మెప్పించడం అంటే మాటలా? వరిశ్రమకు ఎంతగానో సేవ చేస్తూ, ప్రజలకు రోజూ రోజుకీ దగ్గరవుతూ వున్న రామారావు, నాగేశ్వరరావు గార్లను ఒకే వేదికపై సునంగా నమ్మా వించాలని వుంది నా కోరికను ఆ వర మేళ్యుడు అలకించి, ఏర్పాటు చెయ్యగలడు అన్న నమ్మకం నాకు వుంది' అన్నాడు వలభై ఆయిదేండ్ల తెరజీవితానికి అలవాటు పడ్డ నాగయ్యగారు

పల్లవి ప్రాడక్స్స్!

మదరాసు హాలివుడ్ లో వెలసిన మరొక సంస్థ యిది జగపతి, అన్నపూర్ణ, డి వి ఎన్, ఎన్ ఏ టి, విశ్వశాంతి, పి ఏ పి, గౌతమీ కోవకు చేరిన సంస్థ యిది ఈ సంస్థను ఆనంద్ బాబు అధినేత

ఎప్పుడూ ఆనందంతో పాక్టర్ రిమూవ్ అందరికీ సహాయపడతూ వుండడం ఆనంద బాబుకు అలవాటు ప్రముఖ నిర్మాత, దర్శక డు, స్టూడియో అధినేత అయిన ఎల్ వి ప్రసాద్ గారి కుమారుడు పరిశ్రమతోపి అన్ని శాఖల్లో పేరేషన్ అనుభవం వున్న మనసి

తెలుగులో ఎక్స్ థ్రియా 203

హిందీలో అఖండ విజయాన్ని సాధించిన 'ఎక్స్ థ్రియా 203' కథను తెలుగులో

తలపెట్టారు, పల్లవి అధినేత ఈ చిత్రానికి భూమిపాటి రచనను, మహదేవన్ సంగీతాన్ని, కృష్ణారావు కళను, వెంకటరత్నం ఛాయను, సంజీవి కూర్పును నిర్వహిస్తారు ఈ చిత్రం పూర్తి రంగులో తయారవుతుంది

అందరూ చొంగలే

అన్న పేరును స్థిరపరిచారు, 'ఎక్స్ థ్రియా 203' తెలుగు ప్రతికి, ఈ చిత్రానికి సినిమా అనుకరణ, దర్శకత్వంను 'దసరాబుల్లోడు, బంగారుబాబు' పేర్ల వి బి రాజేంద్రప్రసాద్ చేపట్టారు

తల పేట !

క్యారెక్టర్ నటులు ఎస్వీరంగారావు, నాగభూషణంగార్లు ధరిస్తున్న పాత్రలు, ప్రేక్ష

కులకు సరికొత్త రుచులను అందిస్తాయి. నాయకీ, నాయకులుగా లక్ష్మి, శోభన్ నటిస్తారు అన్నపూర్ణా విడుదల

అన్నపూర్ణాలో రామారావు

అన్నపూర్ణా డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో 'నటరత్న' రామారావు నటిస్తున్న చిత్రం విడుదలయ్యే మంచిరోజులు మన పరిశ్రమకు వచ్చాయి

ఆరు ప అరంభం!

నిర్మాత వుండరికాక్షయ్య నిర్మించే కొత్తచిత్రం షూటింగు జూన్ ఆరున ఏ ఏ ఎమ్ లో ఆరంభం అయింది మొదటిషీటు రామారావుపై చిత్రీకరించడం జరిగింది ముహూర్తానికి కృష్ణ

'దాక్టర్ బాబు'లో ఆ ఆరు ప

ప్రసాద్, రాజేంద్రప్రసాద్, ఆనంద్ బాబు, విజయా పూర్ణచంద్రరావుగార్లు వంద మూరి చిత్రనిర్మాతలు వచ్చి తుభాకాంక్షలు చెలిపారు.

వాణిశ్రీ-సరోజాదేవి :

ఈ చిత్రానికి గొల్లపూడి రఘుమూర్తి, హనుమంత పు సంగీతాన్ని, సత్యనారాయణ ఛాయాను నిర్వహిస్తున్నారు ముఖ్యపాత్రలను రామారావు, గుమ్మడి, కృష్ణారాజు, రాజ బాబు, ధూళిపాళ, అల్లు రామలింగయ్య, పాక్షి రంగారావు, వాణిశ్రీ, సరోజాదేవి, అంజలీదేవి, విజయలలిత పోషిస్తున్నారు ఇంకా పాత్రధారులుగా వుండే చిత్రానికి, బి వి ప్రసాద్ దర్శకత్వం

సినిమా

నెరవడం ముదానం

'మట్టిలో మాణిక్యం' తర్వాత రావలసిన మంచిరోజులు, యీసారి అయినా రావాలి అని ఆశిద్దాం

రాముడే—దేవుడు

అనగనగా ఒక చిన్న పల్లెటూరులో అమ్మ, నాన్నా లేని అవాధుడు అమాయ కుడు. చదువులేకపోయినా, సంస్కారానికి లోటులేని మనిషి అతన్ని ఏకాంత వరిచయ మున్నవారైనా, అతని జీవితాంతం మరచి పోలేరు అదే అతని విచిత్రవ్యక్తిత్వం అదే

అతని పవిత్ర మనసత్వం.

అతని పేరు రాముడే. అతను కొలిచే దేవుడూ రాముడే అందుకే నిరాధారంగా దొరికిన రాతిబొమ్మ రాముడికి గుడి కట్టిం చాలని జీవితాాయుగా పెట్టుకున్నాడు మన రాముడు తన కష్టస్థితితోనే కట్టిం చాలని రాముడిమీద భారంవేసి బస్తీకి బయలుదేరాడు నమ్మిన వాళ్లను దేవు డెప్పుడూ విడనాడడు అందుకే బస్తీలో ఒక బంగారు మనుతో చెలిమి కలిపారు అమె పేరు గారి ఒకేగూటి గువ్వల్లాగా, ఒకేతోట వువ్వల్లాగా గారి రాముడు మానసికంగా దగ్గరయ్యారు ఆ తర్వాత ఏం జరిగిందో తెలుసుకోవాలంటే ఫల్గుణా కంబైన్స్ వారి 'రాముడే దేవుడు' చిత్రం షూటింగ్ చేసి రాముగా చలం, గౌరీగా వాణిశ్రీ నటించారు పి ఏకామ్రేశ్వరరావు నిర్మించిన యీ చిత్రానికి బి వి ప్రసాద్ దర్శకుడు

జి.వి.జి. కళ

'దేవదాసు'లో స్వర్గీయ పి ఎన్ ఆర్ కుమారుడు వేషం ధరించిన, ప్రస్తుతం పత్రికా రచనచేస్తున్న జి వి జి కృష్ణ వ్రాసిన కథయే 'రాముడే దేవుడు' ఈ చిత్రానికి రాజశ్రీ మాలలను, సత్యం సంగీతాన్ని సమకూర్చారు 'హంతకులు—దేవాంతకులు' నిర్మాత ఏం కె రాధ నిర్వహణలో నిర్మిత మైన యీ చిత్రం లక్ష్మీ ఫిలింస్ ద్వారా విడుదలవుతుంది.

సంగీతమా? సాహిత్యమా?

గాతవో పిక్చర్స్ వారి 'వాడే—ఏడు' చిత్రానికిగాను, కవి దాశరథి యిటీవల ఒక పాటను వ్రాశారు ఆ పాటను, సుశీల, మంటసాలచేత పాడించారు, సంగీత పాఠశాల సత్యం.

ఆ పాటను రామబ్రహ్మంగారి ఆఫీసులో టేపుద్వారా విన్నాను ఆహా! ఎంత మంచి పాట ఎంత మధురమైన గానం వాకు 'నిర్దోషి' చిత్రంలోని 'మల్లియాలా, మాలిక లా' పాట గుర్తుకొచ్చింది ఆ పాటను ఎన్నిసార్లు విన్నా తనివి తీరని ఆనందం ఏర్పడుతుంది అలాంటి అనుభూతిని కలి గిస్తుంది, యిప్పుడు నేచేప్పిన పాటకూడా

'రాముడే దేవుడు'లో వాణిశ్రీ, తళం.

విరహ తాపాన్ని తెచ్చింది దుర్మనసన!

పు. 999

పూర్తి తంక రక్షణకు
కాల్గేట్ టూత్ ప్రిమ్
వాడండి
15 రకములలో ప్రతివారికి
అనువైనది లభించును

కాల్గేట్ డెంటల్ క్రిమ్ తో నోటి దుర్మనసను ఆపండి... రోజంతా దంతక్షయ్యాన్ని నివారించండి!

కాల్గేట్ 10 మందిలో 7 గురికి వెంటనే నోటి దుర్మనసను నివారించివేసి,
భోజనము అయిన వెంటనే కాల్గేట్ పద్ధతిలో వరుస తోముకొంటే ఎక్కువ దంత
క్షయమును, ఎక్కువ మందికి అరికట్టినదని దంతశాస్త్ర చరిత్రలో పూర్వము ఎప్పుడూ
ప్రకటనలవడనట్లు కాస్త పరీక్షలు నియోపించేయి ఎందుకంటే, కాల్గేట్ డెంటల్
క్రిమ్ తో ఒకసారి వరుస తోముకొంటేనే 85% వరకు నోటి దుర్మనస మరియు
దంతక్షయమును కలిగించే మూక్ష్య క్రిములు పోతాయి ఎంత చక్కని పెప్పర్ మెంట్
రుచి కూడ ఉంది—కాల్గేట్ డెంటల్ క్రిమ్ తో రోజూ వరుస తోముకొనుటకు
నిర్లభి యుష్టపడతారు!

కుర్రమైన, కాకా శ్వాసకు మరియు తెల్లగా
మెరిపే వళ్ళకు.
ఎక్కువ మంది జనులు ప్రపంచములో
ఏ యితర టూత్ పేస్ట్ కంటే
కాల్గేట్ నే కొంటారు!

'అటు చల్లని వెళ్ళు బాబీ
ఇటు వెళ్ళని చూపుకోమలి
నా మదిలో కలిగిన అంజడి
కోమలి! జాబీ!'

సాక్షి

కొత్త రచయిత

గోపీ ఎవరు?

అను పాటను వింటే సంగీతం గొప్పగా వుందా? లేక సాహిత్యం గొప్పగా వ్రాయబడిందా? అనిపిస్తుంది ఈ పాటను రామారావు మంజూరై దర్శకుడు యోగేశ్వర్ చిత్రీకరించారు.

గోతమ్ పిక్చర్స్ అమ్మిటా సంగీతం చాలా బాగుంటుంది నిర్మాత రామకృష్ణం గారికి సంగీత జానంవుంది అందుచేత పాటలు మధురమి మధురంగా వస్తాయి. 'వాడే—నిడు' చిత్రంలో సంగీతం స్కోరు చెయ్యడం తద్వారా ఇప్పటివరకు రికార్డ్ చెయ్యబడిన మూడు పాటలూ, ప్రజాదరణ పొందగలవన్న వమ్మకం వాకు వుంది.

పై చిత్రానికి ఎన్ ఎన్ లోల్ ఛాయను కృష్ణారావు కళను, వెంకటరత్నం ప్రాడ కృష్ణు నిర్వహిస్తున్నారు. కథ, మాటలు, సినిమా అనుకరణను డి. వి. పరిమలా సమకూర్చారు. ప్రధాన పాత్రలను వాగ భూషణం, సద్మనాథం, అల్లు రామలింగయ్య, పండరీబాయి పోషిస్తున్నారు. గోతమ్ విడుదల.

ప్రతిభాసంపత్తి, కవితా సమంతి వుండి కూడా వెలుగులోకి రాలేకపోతున్నారు, ఎందరో తాత్కాలికంగా అలాంటివారు కనిపిస్తున్నా. ఏదేని మంచిలోనా వాళ్ళకు రాకమానదు అలాంటి వాళ్ళే లోకాలు యదంతయు గోపీకి యిచ్చు డివ్యుడే వస్తున్నాడు.

వటుడు ప్రభాకరరెడ్డి నిర్మిస్తున్న 'గంధీ ఫుట్స్ డేజ్' చిత్రంలో 'గోపీ' అనే ఒక పాట రాయించారు, నిర్మాత ఆ పాటను ఎంత బాగా రాశాడనుకొంటున్నాడు, అగోపీ స్వరంలో మీరే వింటారుగా అంటే కవితా శక్తిని కొంతయినా వ్రాయడం నా ధర్మం.

'గంధీ ఫుట్స్ డేజ్
రఘురాముడే లిసరావ్యం
ఇది సమాజం, మన
అటు ప్రాంతేతం.'

ఈ పాటను సుఖిల పాడింది కోడండ పాటి సంగీత సాకధి. ఈ చిత్రానికి 'పండంటి కాపుతం' ఫేమ్ రక్తి దీపక్ దర్శకుడు.

ఇతడు లోగడ చాలా పాటలను, అనేక చిత్రాల్లో రాసియున్నాడు ముఖ్యంగా ప్రభాకరరెడ్డి యీ కవికి గుర్తింపు కలిగించే పాటను వ్రాయించారు 'పచ్చని పంపిరం'లో 'శ్రీధమవి, పాట వినే రాజు ఎవ్వరు, పండంటి కాపుతంలో 'మనా కవిత్వంవకే నన్నితా?' పాటలు గోపీ రచనా పటిమకు విదర్శనాలు.

వయస్సు చిన్నదే అయినా మనస్సులో పెద్ద పెద్ద భావాలు పుట్టన్న అయ్యే చాన్ని భగవంతుడు గోపీకి ప్రసాదించాడు.

శారదగా జమున

ప్రేమి పడంలోనేకాదు, త్యాగం చెయ్యడంలో కూడా స్త్రీకి సాటిలేదు అదికాలం ముండి నేటివరకు స్త్రీ సమాజంలో తాళక ప్రత్యేకస్థానం నిర్వహించి దాన్ని తాపాడుకొంటూ వస్తున్నది ప్రేమకు, శాంతికి నిలయమైన స్త్రీ లిల్లుకుంటే జీవించాన్నే లిల్లుక్రిందులు చెయ్యగలదు. ఈ ప్రాణస్నేహితురాలికి, ఎవరూ తన తప్పు కాకపోయినా, ఆ స్నేహితురాలి బిడ్డ కోసం తన జీవితాన్నే త్యజించడానికి సిద్ధపడింది త్యాగమయి శారద ఎందుకు తన జీవితాన్ని త్యాగం చెయ్యవలసివచ్చింది? దీనికి సమాధానం - పవిత్ర ప్రాడక్షన్స్ వారి 'పసి ప్పాదయాలు' చిత్రం యిస్తుంది శారదగా జమున నటించింది.

'పిల్లలు భగవత్ స్వరూపులు' అనెడి సిన్యా నిజాన్ని కమనీయంగా 'చిత్రించారు, దర్శకుడు మల్లికార్జునరావు మల్లెపువ్వు ఎంత గుణాలివ్వబిస్తుందో, మల్లికార్జునరావుగారి 'పసిప్పాదయాలు' చిత్రం అంత పరిమళ సౌరభాన్ని నవభారతాన్నింది.

'పసిప్పాదయాలు' చిత్రానికి రాజశ్రీ రచన, వెంకటేశ్ సంగీతాన్ని, ప్రకాష్ ఛాయను నిర్వహించారు ప్రధాన పాత్రలను కృష్ణ రామకృష్ణ, చంద్రకళ, సుమందిని, అల్లు రామలింగయ్య, కె. వి. చలం, విజయ భాను ధరించారు నవయుగ విడుదల.

పై చిత్రం తమిళంలో 'కనిముత్తు పాపా' పేరిట పందరోలు ప్రదర్శించబడింది. మూలకథను గుహనాథన్ వ్రాశారు.

'పసిపాదయాలు'లో కృష్ణ, జమున, కృష్ణంరాజు.

గోనగన్నారెడ్డిగా రామారావు!

నవశక్తి ప్రాడక్షన్స్ 'నటరత్న' రామారావుతో యీ చిత్రాన్ని నిర్మించదలచి నట్రు, ప్రస్తుతం కొత్తవాళ్లతో 'పీడలేని ఆడది' చిత్రాన్ని పూర్తిచేసిన వర్తమానం గంగాధరరావు చెప్పారు.

లోగడ రామారావుగారితో 'నిండు సంసారం, జీవితచక్రం' చిత్రాలను గంగాధరరావు నిర్మించి యున్నారు. హిందీలో కూడా హిట్ చిత్రాన్ని నిర్మించారు. ఆ చిత్రం పేరు 'ఏక్ నారీ ఏక్ బ్రహ్మచారి'. ఆ చిత్రానికి ప్రత్యగాత్మ దర్శకుడు-

రామారావు చిత్రానికి

ప్రత్యగాత్మ

'మంచి మనిషి' తర్వాత రామారావు నటించిన చిత్రాన్ని ప్రత్యగాత్మ డైరెక్ట్ చేసే అవకాశాన్ని ఎవ్వరూ కలిగించలేదు. ఇప్పుడు అలాంటి అవకాశం ప్రత్యగాత్మకు ఇవించింది

లోగడ నాగేశ్వరరావుతో 'సు' తో మొదలయ్యే సినిమాను నిర్మించిన కుటుంబరావు త్వరలో ప్రారంభించబోయే చిత్రానికి 'నటరత్న' నాయకుడిగా, ప్రత్యగాత్మ దర్శకుడిగా అంగీకరించారట,

కథ కూడా ఒకే, అయినట్టే సినిమా అనుకరణ, సంభాషణలు వ్రాయడం ప్రారంభం అయింది

ప్రేమలోపడ్డ

శోభన్ జయలలిత

మంచి, మానవత మనసుతో పెంచుకొన్న యువకుడు శోభన్ విదేశాలలో డాక్టర్ చదువును చదివి, స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చి నిస్వార్థబుద్ధితో, ఆనైము, పున్నైము ఎదుగని అమాయక ప్రజలమధ్య సేవచేస్తూ కొనసాగుతుంటున్న కొత్త పూసరిపోస్తూ జీవిస్తున్న ట్యాగజీవి శోభన్

అతని అడుగుజాడలలో నడుస్తూ, తన అమాయకత్వానికి అతని ట్యాగజీలితమ

జోడించుకొని, రాతింబవళ్లు అతని సేవలో పాలు వంచుకుంటుంది గారి.

ఆ పాత మనుషులు కలుసుకున్నాయి. మంచిని, మమతను వంచుకున్నాయి ప్రేమను పెంపొందించుకున్నాయి ఒక మధురకథాన ఒంటరిగా, జంటగా ప్రకృతి అందాల మధ్య కలుసుకున్నారు

'విరిసే కప్పులలో వేయి బాసలు బుచ్చువలె అవి వాగుండెలలో అల్లరిచేస్తున్నవలె' అంటూ ప్రేమానురాగబద్ధులై మైమరచి, సుఖసంతోషాలలో తేలియాడారు 'కట్' అన్నాడు దర్శకుడు లెనిన్ బాబు. ఈ రమణీయమైన దృశ్యం - 'డాక్టర్ బాబు' చిత్రంలో కనిపిస్తుంది శోభన్ గా శోభన్, గారిగా జయలలిత టించారు

రవీంద్ర ఆర్ట్ పిక్చర్స్ ఈస్ట్ మన్ కలర్ లో నిర్మించే 'డాక్టర్ బాబు' చిత్రం తమ్మారెడ్డి కృష్ణమూర్తి గల్లాపెట్టెను నింపడం తర్వాత ఈ చిత్రంలో రంగారావు, గుమ్మడి, రాజబాబు, నాగేష్, రాజనాల, విజయలలిత, లీలారాణి, జీ వరలక్ష్మి ముఖ్య పాత్రధారులు మోడుకూరి జాన్స్ రచన చలనచిత్రాపు సంగీతం, కన్నప్ప ఛాయాగ్రహణం, మార్న కళాదర్శకత్వం, సంజీవి కూర్పు నిర్వహించిన ఒక దాంతో మహాకటి సోటిపడ్డాయి ఇంట్లో ఒక ఎత్తు, లెనిన్ బాబు దర్శకత్వం ఒక ఎత్తు, అంటున్నారు సినిమా చూసిన వ్యక్తులు లక్ష్మి విడుదల

కృష్ణ చిత్రానికి 'శారద' దర్శకత్వం

కృష్ణ చిత్రానికి, శారద దర్శకత్వం ఏమిటి, అని మీకు సందేహం కలగొచ్చు ఇప్పుడు ఆంధ్రదేశంలో ఆ మోటు ప్రజాదరణ పొందుతున్న చిత్రం 'శారద'. ఆ చిత్రానికి దర్శకత్వం నిర్వహించినది కె విశ్వనాథ్ గారు. ఆ విశ్వనాథ్ ను తన తమ్ముడి చిత్రానికి దర్శకుడిగా పెట్టారు హీరో కృష్ణ

'దేవుడు చేసిన మనుషులు' నిర్మాణం పూర్తయింది అగస్టులో విడుదల అవుతుంది 80 చోట్ల ఈ చిత్రాన్ని ఈస్ట్ మన్ కలర్ లో నిర్మించారు, కథను వ్రాసిన జి. హనుమంతరావు.

శ్రీ హనుమంతరావు నిర్మించనున్న తదుపరి చిత్రానికి కథ, సినిమా అనుకరణ దర్శకత్వంను విశ్వనాథ్ నిర్వహిస్తారు ముఖ్యపాత్రలను కృష్ణ విజయలలితల సోషిస్తారు అప్పలాచార్య మాలలను, రమేష్ వాయిడు సంగీతాన్ని, స్వామి ఛాయాను, గోపాలరావు కూర్పును చేడతారు

కె ఎన్ వి దగ్గర కృష్ణ

బాక్సాఫీన్ దర్శకుడు శ్రీ కె ఎన్ ప్రకాశరావు దగ్గర, హీరో కృష్ణ ఒక

'పల్లెటూరిబావా'లో నాగేశ్వరరావు, లక్ష్మి.

చిత్రానికి పని చేస్తున్నాడు 'చిత్ర కుటుంబం' తర్వాత కె ఎన్ పి, కృష్ణ గార్ల కాంటినేన్స్ తయారయ్యే యీ చిత్రాన్ని లక్ష్మి చిత్ర నిర్మిస్తున్నారని గొల్లపూడి రచన చేస్తున్నారు.

కృష్ణపిన్నీ ఎం జి. చిత్రాలే

హీరో కృష్ణ సుపీంపి, నిడుదలకాబోయే ప్రతి చిత్రం, మి.మమ్ గ్యారంటీ చూపేట్టువిగావున్నాయి ప్రతిదాంట్లో ఒకే రకంవేషంగాక, వెర్రిటేషీలను ధరించాడు కృష్ణ ఆయనకు 'మాయదారి మల్లిగాడు' పెద్ద విజయాన్ని తెచ్చిపెడతుంది ఆదుర్తి కీర్తి మరింత పెరుగుతుంది యీ చిత్రంతో

లాగే టుడు బాలకృష్ణ సమర్పించే 'నేరము-శిక్ష'లోకూడా, కృష్ణది మంచి వేషం 'చెల్లెలి కాపురం'కన్నా మిన్నగా యీ చిత్రం ప్రజలను ఆకర్షిస్తుంది ఈ సంవత్సరాంతంలోగా విడుదలయ్యే కృష్ణ చిత్రం ఏదీ, నిర్మాతలను క్షోభపెట్టదు

జూలై 20 న స్నేహబంధం

శ్రీ వాణీ కంబైన్స్ నిర్మించిన 'స్నేహ బంధం' చిత్రం జూలై 20న అన్నపూర్ణా ద్వారా విడుదలవుతుంది ఎన్ వి సుబ్బారాజు నిర్మించిన యీ చిత్రానికి పి. చంద్రశేఖర రెడ్డి దర్శకుడు మాటలను దానిని నారాయణాపు రచించారు

'స్నేహబంధము, ఎంత మధురము
ఆది చెరగిపోదు, తరిగిపోదు
జీవితాంతము'

అనెడి సందేశాన్ని, యతివృత్తంగా లీసుకొని, కథను రాయడం జరిగింది, అన్నారు నిర్మాత సుబ్బారాజు

ఇటీవల యీ చిత్రం చూడడం జరిగింది. చిత్రానికి రాజబాబు హీరో అనిపించింది 'ఇల్లు - ఇల్లాలు' తర్వాత రాజబాబు హీన్యం 'స్నేహబంధం'లో గొప్పగా వచ్చింది

విశాఖల లాయరు!

ఈ చిత్రంలో విదాకుల లాయరుగా

సినిమా

రాజబాబు నటించాడు పేరుకు లాభలే గాని కోర్టుకు ఒక్కపూట ఆయన వెళ్ళడు, ఇంటిదగ్గర రిహార్సలు చేస్తాడు, కోర్టులో వాదించడానికి, కానీ, కోర్టుకు వెళ్ళడానికి జంకుతాడు మొదలబ్బాయిలు!

అతడికి నలుగురు మొదలబ్బాయిలు వున్నారు. ఒకడిపేరు దొంగరాముడు, రెండవవాడు పిడుగురాముడు, మూడవవాడు అగ్గిరాముడు, నాల్గవవాడు బండరాముడు తను కోర్టుకు బయల్దేరు సమయానికి ఒకడు తుమ్మడం, మరొకడు గోపిందా అడడం, యిలా అవశకునం చేష్టలు చేసి తండ్రికి నిరాశ కలిగిస్తారు. మొదలబ్బాయిల్ని కన్ను తల్లిగా రమాప్రభ నటించింది.

సత్యం సంగీతం

'స్నేహబంధం' చిత్రంలో సత్యం సంగీతం ప్రజలను ఆకట్టుకుంటుంది అన్నిపాటలూ, ప్రజాదరణ పొందే విధంగా సత్యం బాణీలను సమకూర్చాడు ఈ చిత్రానికి రామచంద్రుల ఛాయను, మహేష్ కూర్పును, చలం కళను నిర్వహించారు.

'గాంధీపుట్టినదేశం'లో ప్రమీల

ప్రధాన పాత్రలను కృష్ణ, జమన, కృష్ణం రాజు, లీలారాణి, రాజబాబు, రమాప్రభ, అల్లు రామలింగయ్య, రాధాకుమారి, సత్య నారాయణ, శ్రీరంజని, రావుగోపాలరావు, అశాంతి సువమ, కె వి చలం, పాతర్తి, కె కె శర్మ పోషించారు

లక్ష్మికి కొరడా దెబ్బ

పట్టువాసపు అలవాట్లకు, పాశ్చాత్య నాగరికతకు ప్రతిదూరం యీ లలిత ఏరికోరి యిష్టపడి, 'సల్లెటూరి బావ' ఏడుకొండల్ని పెట్టిచేసుకుంది.

ఆమె పల్లెలో కాపురంపెట్టిందన్న పేరే గాని, ఆ లో జీర్ణించుకుపోయిన అలవాట్లను దూరం చేసుకోలేకపోయింది.

ఆరోజు లలిత పుట్టిన రోజు ఆమె-తన మిత్రులను ఆహ్వానించి పెద్ద పార్టీనిచ్చింది. వచ్చి వాళ్ళ కన్ను, మిన్నుగానక తప్పకాగి, అక్కడ నివసించే అడపిల్లను బలాత్కారం చెయ్యబోతారు అప్పుడే యింట్లోకి అడుగు పెట్టిన ఏడుకొండలో ప్రళయకాల రుద్రుడయ్యాడు కొరడాతో బాది ఆ గుంపును తరిమేశాడు

తన స్నేహితుల్ని తన్ని తరిమివేసిన భర్తని మర్యాదలేని మనిషి అని అవేశంతో అనేసింది లలిత ఏడుకొండలు కోసం ఆఫ్ కోలేకపోయాడు కొరడాతో నాలుగు బాదాడు.

'ఏమిట, నీకూ, నీ బ్రతుక్కి మర్యాద కూడానా' అంటూ కరికొట్టాడు. 'కబ్, అన్నారు దర్శకుడు ప్రొగార్తీ ఈ దృశ్యం పి. ఏ. సి. సుబ్బారావు నిర్మించే 'సల్లెటూరి బావ'లో కనిపిస్తుంది ఏడుకొండలుగా నాగేశ్వరరావు, లలితగా లక్ష్మి నటించారు

'సల్లెటూరి బావ' చిత్రానికి భవిష్యటి మాటలను, చలనచిత్రపు సంగీతాన్ని, సెన్సరత్ ఛాయను, కృష్ణస్వామి కూర్పును నిర్వహిస్తారు. సవయంగ విడుదల

-శ్రీనివాస్ ●

మందారం అంటే మీకు విశ్వాసమేనా? అయితే మరింత విశ్వాసంతో వాడండి— ల్యూర్ ఆల్మండ్ హెయిర్ ఆయిల్ !

మీకు ఎందుకు ఇక జాబ్బులు గూర్చిన దిగులు :
చక్కని కేశపోషణ రహస్యం గుర్తించండి—
ల్యూర్ ఆల్మండ్ హెయిర్ ఆయిల్ మందారం
లాగానే సాంప్రదాయమైన వాడకంగల
బాదంకో ఈ హెయిర్ ఆయిల్ స్వచ్ఛంగా
తయారు చేయబడింది. దీనిలో ఖనిజాలు,
జాబ్బు పెరుగుదలకు సహాయపడు పోషక
పదార్థాలు ఉన్నాయి. జాబ్బు ఊదుట, తలలో
ఈపి, దురద-అన్నీ నివారించ బడతాయి.
నిగనిగ లాడే శిరోజు సంపద కోసం-వాడండి
ల్యూర్ ఆల్మండ్ హెయిర్ ఆయిల్.

అందమైన శిరోజు పోషణకు—ల్యూర్ ఆల్మండ్ హెయిర్ ఆయిల్ !

సిమి బ్యూటీ బులెటిన్

అందానికి చిట్కాలు

అందాల తార సిమి అందానికి, ఫ్యాషన్ కి తగిన చిట్కాలు తెలుపుతుంది వ్యక్తిగత మునున ప్రశ్నలకి సమాధానాలు ఇవ్వలేనవి తెలుపటానికి అమె దింకిస్తోంది! సాధారణంగా అందరికీ ఉపయోగంగా ఉండే ప్రశ్నలనే 'SIMI'S BEAUTY BULLETIN, Post Bag No 7117, BOMBAY 400014 కి పంపవచ్చు.

* ప్ర: మామూలుగా అబ్బాయిల జాబ్బు ఎలా పాడవుగా వుంటుందో నేనూ అలాగే జాబ్బు పెంచుతాను. కానీ, గాలి వేస్తే మాత్రం జాబ్బుంతా చెదిరిపోయి 'ప్రాంకిన్ స్పీస్' సినిమా జ్ఞాపకం చేస్తుంటాయి భయంకరంగా. నూనె పట్టించినా అసహ్యంగా తయారవుతుంది. ఏం చెయ్యమంటారు!

జ: సమస్యకి తక్షణ పరిష్కారం కావాలి అనుకుంటే గుండు కొట్టించెయ్యండి. కానీ సాఫ్ట్ వేలే నూనె రాయకుండా డ్రస్టింగ్ చేసుకోవడంలో ఒక వర్తతి అవలంబించండి. మరో విధానంకూడా చెబుతాను — లైవ్ షాంపూతో తలస్నానం చెయ్యండి. సహజంగా వుంటుంది. బాగా దువ్వుబడే జాబ్బుకు కూడా ఈ షాంపూను పువయోగిస్తే అందంగా కనిపిస్తుంది

ప్ర: రోజుకి ఏడు సిగరెట్లన్నా తాగుతాను. నా పెదవులు నల్లగా అయిపోయాయి. రక్షించండి.

జ: పొగత్రాగడం మానెయ్యండి. ఏల్లే దంటారా? మీ పూపీరిలిత్యులు తప్పితే తక్కిన చోటల్లా నల్లగా మాడిపోవడం ఖాయం. అంచేత నల్లగా మారిపోకుండా వుండడానికి వేరే దారి లేదు. పెనగపిండి కొంత రక్షించవచ్చు. ప్రయత్నించి చూడండి

ప్ర: నేను మధ్యగా పాపిడితీస్తాను. ఆ పాపిడి అంతకంతకు ఎడం ఎక్కువయి పోతున్నది ఇది బట్టతలకి నూచన అని మిత్రులు అంటున్నారు. దీనికి విమోచనం వుందా?

జ: పాపిడి తీసుకోవడం మూత్రానే బట్టతల అయిపోతే మనల్ని ఆ భగవంతుడే రక్షించాలి. మీ తలలో మరి ఏ యితరమైన లోపాలున్నాయో? మీ హెయిర్ స్టయిలిస్ట్ కి మొరపెట్టుకోండి.

ప్ర: నా చేతులు సన్నంగా వుంటాయి. అందంగా వుండాలంటే ఏం చెయ్యాలి?

జ: ఎక్స్ సైజ్ చేయండి. వెనక్కి ముందుకీ మడుస్తూ వుండండి. అందరి లోనూ చెయ్యకండి, మీదేదో మెంటల్ కేస్ అనుకోగలరు!

ప్ర: నావి పాడవుగా బాగా వుండే కాళ్ళే. కానీ కొంచెం సన్నంగా వుంటాయి దృఢ ప్లాంట్ ఏం చెయ్యాలి, ముఖ్యంగా చీలమండల దగ్గర...?

జ: సన్నబడాలన్నా దృఢ పర్ఫార్మన్స్ వ్యాయామం కావాలి. రెగ్యులర్ గా ఎక్స్ సైజ్ చేసేనట్లయితే మీ అవయవాలు

చక్కగా పొందికగా వుంటాయి. రోజూ పొద్దున్నే అయిదు నిమిషాల్లో తెమిలిపోయే ఒక ఎక్స్ సైజ్ చేస్తాను — వెల్లికిలా వేలమీద పడుకోండి ఒక కాలు వంచండి. రెండవ కాలు శరీరానికి సమకోణాతిలో విలపండి. పాదం సీలింగ్ కి సమాంతరంగా వుంచాలి అలా పైకి కిందికి కాలిని దింపుతూ వుండాలి. మీ బలం వున్నటయితే ఒకేసారి రెండు కాళ్ళూ చెయ్యవచ్చు ఇలాచేస్తే కాళ్ళు సన్నబడ్డంతగ్గుతుంది. దృఢత్వం వస్తుంది. చీలమండలు దృఢంగా వుంచుకోవాలంటే పాదాన్ని గుండ్రంగా తిప్పాలి (పైకి, పక్కకి, కిందికి) అలా రోజూ చెయ్యండి.

ప్ర: నాకు చెమట ఎక్కువగా పడుతుంది. ఎంత ఎక్కువగా పడుతుంది అంటే — టెలిఫోన్ లో మాట్లాడుతున్నా ననుకోండి — నా చెయ్యి నిశ్చలం ముంచెత్తి నట్టుగా అయిపోతుంది. ఒకటి గమనించండి, వేను ఎంతో ఆరోగ్యంగా వున్నాను. డాక్టరు దగ్గరకి వెళ్ళమని సలహా యివ్వకండి. నేను విసుగెత్తి పోయాను మీకే మన్నా తెలిస్తే చెప్పండి.

జ: మామూలు పాడర్లు, సబ్బులూ పరిష్కరించలేని చెయ్యలేని సమస్య మీది. మీకు యిష్టమైనా లేకపోయినా డాక్టర్ ని చూడడమే మంచిది మీ గ్రంథుల్లో ఏదో లోపం వుంటుంది. డాక్టర్ లే దాన్ని సరి చెయ్యగలుగుతారు.

✱ రాఘవ అలిసిపోయి యింటకొచ్చాడు. విధి అరుగుమీద ఆడుకుంటున్న బాబి తండ్రిని అల్లంతదూరం నుండి చూస్తూనే వురిగెను తూ వెళ్ళి—

‘నాన్నమ్మ! నాన్నగారొచ్చారు!’ అన్నాడు సెంబరండా. బాబినోట ఆమాట వింటూనే —అయ్యో... రాఘవ వచ్చాడా?’ అంటూ ఆత్మతగా లేచి రాబోయింది రామాయమ్మ. అప్పటికే రాఘవ రోవలికి వచ్చి కదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

‘నాన్నమ్మ! నాన్న రాగానే వెలితే బదు పైనెలు యిస్తానన్నావుగా’ అన్నాడు బాబి రామాయమ్మ కొంగుచివర వుండేసి పెట్టుకున్న బదుపైనెలు మనవడి కిచ్చి వంపిస్తూ, ‘అంచగొండి వెధవ — నాన్న ఆఫీసునుండి రాగానే చెప్పరా!’ అంది. ‘బదు పైనెల్లివా?’ అన్నాడు. ‘ఊ!’ అనేసింది తను. ‘గుంట వెధవ గుర్తు పెట్టుకున్నాడు’ అని అనుకుంటూ వచ్చు కుందానడ.

బయటికి వస్తాడేమో అంటూ వదిలి పోయి చూసి తనే గదిలోపలికి వెళ్ళింది రామాయమ్మ. కుర్చీలో వెనక్కివాలి కళ్ళు రెండు మూసుకొని కుడివేల్తో నుదురు వొత్తు కంటున్నాడు రాఘవ. కొడుకు వా స్థితిలో చూసేసరికి రామాయమ్మ చెప్పినన్నా చెప్పలేక బయటికి వచ్చేసింది. అదంతా ఓకంట గమనిస్తున్న జానకి గ్లాసులో కాఫీ పోసుకొని గదిలో కొచ్చింది. రాఘవ చేతిని కళ్ళకడ్డంగా పెట్టుకొని వదులుస్తాడు.

కాలి నవ్వుడివల్ల ఎవ్వరొచ్చారో తెలిసి కూడా అలాగే వుండిపోయాడు రాఘవ. జానకి కాఫీగ్లాసును టేబుల్మీద పెట్టి రాఘవ నుదురు తాకి చూస్తూ,

‘ఏమిటి అలా వున్నారా?’ అంది. జవాబియ్యలేదు రాఘవ. కళ్ళకు అడ్డంగా పెట్టుకున్న చేతిని తొలగిస్తూ—

‘అలా వున్నారే?’ అంది తిరిగి.

‘ఊహించు...’ అన్నాడు రాఘవ. అతణ్ణి మరెంత బలవంత పెట్టి, తెలుసుకోవడం ఇష్టంలేక—‘కాఫీ త్రాగి కాసేపు పడుకోండి’ అంటూ కాఫీగ్లాసు అందించింది. రాఘవ వగొనగా కాఫీ త్రాగి గ్లాసు తిరిగి యిచ్చేసాడు జానకి గ్లాసు అందుకొని గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది. రాఘవ లేచి మంచం మీద వాలిపోయాడు.

రాఘవ కళ్ళమూసుకున్నాడన్న మాట

గాని చెవుల్లో ఆఫీసు మాటలే దిగు చేయాలి వుంటుంది’ అన్నాడు. రైతుత్తున్నాయ్.

‘ఈ సారి యిలాంటి తప్పు జరగడానికి నేను పై అధికారులకు రిపోర్టు చేసా. వీల్లేదు. పై అధికారులకు రిపోర్టు చేయడం చేసుకొని — ఏమవుతుంది? వెధవ

ఉద్యోగం దొరికింది అంతేకదా! అయినా
తను కొదవని చేసాడా ఏమిటి ఆ తప్పు?
ఆ కోటివధన పెంపు పెట్టి తన ప్రాణం
తీసుకున్నాడు. అసలు ఆరెళ్ళు సర్వీసులో
ఒక్కనాడు... ఒక్క చిన్నతప్పు చేసాడా?
ఇదంతా ఆ కోటిగాదనల్లే వచ్చింది. వెధవ!
పెళ్ళాం పుట్టింటికి వెళ్ళిందని చెవకే
చెళ్ళాడు. అలాంటి వెధవ—పెళ్ళాన్ని నోదిరి
పుండలేనివాడు అసలు ఏందుకు ఉద్యోగం
చేయాలి? దించక్కా పెళ్ళాం కొంగు
వట్టుకొని తిరగూడమా?

‘ఏప్పుడో వారం రోజుల్లోతం సంపించా
ల్సిన అర్థంబులెరు పెల్లో పెట్టి,
తనకోమాటమాత్రం అయినా చెప్పకండా
అడుగున పడేశాడు. తనకేం తెలుసు?
దివరికి, వాడు నెలరోజులుగా పెండింగ్లో
వుంచినవన్నీ ఏల్లెనంతవరకు పూర్తిఅయిం
దనిపించాడు. నంతకంతకోసం ఆఫీసుదగ్గరికి
చెల్చిపోయాయి. కాని... ఆ లెటర్కోసం,
అంతగా దిగరాలో?’

‘ఇది ఆఫీసుకున్నావా? యిల్లా? వారం
క్రితం సంపించాల్సిన పుత్తరం ఇప్పు
డటయ్యా సంపించేది? కనిపించడంలేదూ?
‘అర్థంబు’ అని. ఏందుకు? ఈ ఉత్తరం
తెమయానికి సంపించకపోతే?’ అంటూ
గట్టిగా రంతె...సారి..అరిచాడు,

‘అది నాసీటు కాదండీ! కోటిళ్ళరెపుది.
ఆ పుత్తరం అర్థంబు అని యిండాకనే
చూసాను. పైల్లో అడుగున పడేశాడు’
అని తానెంత చెప్పినా వినిపించుకుంటేనా?

‘రాఘవగారూ! మీరు పిన్నియర్గా
వచ్చు చేస్తారని నాకు తెలుసు. అందుకే
మీకీ నని అన్నచెబుతున్నాను. శ్రమ అను
కోకుండా కాస్తా కోటిళ్ళరెపుగారి సీటు
కూడా చూడండి. అని ఆరోజు బ్రతి
మాలిన’ ఆఫీసు—

ఈనాడు నేను తప్పకయెలదు మొత్తం
అంటే వినించుకున్నాడా? వినిం కో
లేదూ! పైగా న నాలో చేస్తున్నట్టు
‘ఏందుకు?’ అన్నాడు. అంటే— ఈ
పుత్తరం అర్థంబుని తెలిసి చేయలేని నీ
అతుకెందుకు, నీ బి. ఏ. డిగ్రీ ఏందుకు
అవలు నీకీ ఉద్యోగం ఏందుకు అనేగా?

‘ఏ...యిక్కాకు ఏలాంటి మాట
వెద్దాడు. ఇదంతా ఆ కోటిగాడి వల్లే
జరిగింది’

ఈ బ్రతుకు చాలు !

‘ఒరేయ్! రాఘవా! చచ్చి నీ కడుపున
పుడతా! నా సీటు చూడమని ఆఫీసు
అడిగితే ఒప్పుకోరా నా తండ్రి! నీకు
పెళ్ళయింది కదురా! పైగా పిన్నియర్ని.
నాదాద నీకు అర్థంకాదని కాదు. కాని...
నేను జానియర్ని. పెళ్ళయి అరునెలు
కాలేదురా. మా ఆడ పుట్టింటి కెళ్ళి
వారం దాటింది. నా బాధ, ఈ వారం
రోజులుగా నా ఆవేదన, నూటిగా చెప్పా
లంటే నా విరహం నీతో నిడమర్చి చెప్ప
లేను. అయినా నీకు అనుభవం వుంది
కదురా చిట్టి! ఈమాత్రం పుణ్యం కట్టు
కోరా బాబ్బాయి’ అని బ్రతిమాలాడు.

నిజమే అంటూ జాలిండి దయకలిచి
ఒప్పుకున్నాడు. కోటిళ్ళరెపు తనను ఏల్లెనీ
నంత పనిచేసి, పదిరోజుల పెంపు పెట్టి
వెళ్ళాడు. వారం రోజులు పెళ్ళాం
పుట్టింటిల్లా వుందని వీడు పదిరోజులు
పెంపు ఏందుకు పెట్టాడో అర్థంకాక,
ఆఫీసు అడగ్గానే ఒప్పుకున్నాడు.

తీరా మంచికిపోతే చెను ఎదురైంది. ఆఫీ
సరు అలా తిడాడా? మళ్ళంగా ఆ లేడి
టైపిస్టు ముందు. ఆ అమ్మాయి నవ్వింది.
అప్పుడు... నిజ గా ఆఫీసు తిట్టిన దాని
కంటే ఆ అమ్మాయి అలా నవ్విందకు
తన గుండె నింత బాధపడి పోయింది. ఆ
బాధ ఆ ఆఫీసుకు తెలుసా? ఉహం...
ఆ కోటి వెధవుకు తెలుసా? అర్థం చేసు
కుంటాడా? ఉహం...లేదు.

‘ఏ...వెధవ బతుకైపోయింది...వ్చే...’
బాధగా, విసుగ్గా విట్టారాడు రాఘవ.

ఆ రాత్రి భోజనాల వేళ వరకు రాఘవ
అలా కూర్చుండి పోయాడు. మధ్యలో బాబి
గడు వోసారి వెళ్ళి పంకరించి మాట్లా
డించానని ప్రయత్నించి మారు పంకకుండా
ఉరిమి చూసిన తండ్రిని చూసి, దిక్కు
మొహం నేనుకొని బయటికి వచ్చేశాడు.
‘అబ్బాయ్ అలా వున్నాడేం జానకి?’
కొడుకు దగ్గరికి వెళ్ళలేక కొడలిని అడిగింది
రామానుమ్మ.

‘నాతో కూడా ఏం చెప్పడం లేను
అత్తయ్యా!’ అంది జానకి.

‘భోజనానికి వచ్చారా?’ అంది జానకి
వచ్చి.

‘నీతో నిజమే రాఘవా! అబ్బాయ్
చూచాడు రాఘవ భార్యకుంక.

‘ఒక్కడికే తీసుకుకమ్మంటారేమిటనీ’
అంది చిన్నగా నవ్వుతూ.

‘నీకు నవ్వుగానే వుంటుంది. అనలు
ఆఫీసులో నాకెంత ఆనూనం జరిగిందో
నీకు తెలిదు’ కనుదుకున్నాడు రాఘవ.

‘అలిగి కూర్చోవడానికి ఇది ఆఫీసు
కాదు. నేను ఆఫీసురును కాను. యిది
యిల్లు. మీ ఆఫీసుగోడన యింట్లో
ఏందుకుగాని భోజనానికి లేపండి’ అంది
తిరిగి.

‘ఊ... గోడన అక్కల్లేదు కాని...
వెళ్ళిరించటం చేసవవుతుండే?’ అన్నాడు
రాఘవ.

‘అసలు విషయం చెప్పకపోతే ఏలా
అర్థం అవుతుంది? అడిగినా చెప్పకుండా
అలక పొన్ను...కాదు అలక కుర్చీ విక్సా
రుగా అందుకే అక్కల్లేదన్నాను’ అంది
అలెన్సివక్కనే కూర్చుంటూ.

‘ఇంతకీ ఏం జరిగింది?’ అంది.

‘... కోటివధన చేసాడు ఇంత’ అన్నాడు
తలా తోకా తెలికుండా! జానకికేం అర్థం
కాలేదు.

‘ఆ చెప్పేదో అర్థం అయ్యేలా చెప్ప
కూడదటండీ!’ అంది ఏనుగుమొహంవేసి.

‘ఏం? ఇంగ్లీషులో చెబుతున్నావా?’
అన్నాడు రాఘవ. తప్పు బాధ జానకి అర్థం
చేసుకోవడం లేదనే బాధ తప్ప, తనెం
చెబుతున్నాడో అర్థం చేసుకోక.

‘ఇంగ్లీషులో చెప్పినా బావుండేదామా!
తెలియని భాష. అంతగా వరిచయంలేని
భాష కాబట్టి బాధ వుండేది కాదు. చెప్పిన
దానికి ఊ కొద్దై అయిపోయేది. తెలుగులో
చెబుతున్నా అర్థంకావడంలేదు అంటే...’
రాఘవ మొహం దిగబాధడంలో వెక్కిన
వచ్చేసింది.

‘ఆ కోటి వెధవ చేసాడు ఇంత’
అన్నారు. ఏ కోటివెధవ? ఏం చేసాడు.
పైగా ఒక్కవెధవ, పదివెధవ, ముప్ప
వెధవ, లక్షవెధవ కోటివెధవ అని వుంటా
రేమిటండీ?’ నాకు తెలికడుగుతాను’ అంది
జానకి అమాయకంగా మొహంపెట్టి.
తెలిసిన తెలియనట్టు చూస్తూ, రాఘవను
నవ్వింపాలని.

అంత కోపంలోను రాఘవకు నవ్వు

వచ్చింది. అయినా తన మాటలకు అలా
వది అర్థాలు తీసి, అమాయకంగా తెలి
వలు అవడం గుర్తుకొచ్చి, అదంతా
తేవలం తను వచ్చడానికి అని అర్థమై,
సీరియస్ గా మారిపోతూ నిరాకు వడితూ-

‘నీకంతా వేళాకోళంగా వుంది కదూ!’
అంటూ మొహం పెక్కుకు తివ్వకున్నాడు
రాఘవ. భర్త అలా పరిపిల్లవాడిలా అం
గడం చూస్తుంటే జానకి నవ్వు వచ్చింది.
అంతలోనే జాలేసింది. అతని భుజం మీద
చేయివేసి, మొహాన్ని తనవైపు తిప్పుకొని
తం నిమిరుతూ.

‘కోపం వచ్చిందా?’ అంది. కన్నలోకి
చూస్తూ, జానకి ఆ మాటలతో ఏం
మహత్వం వుందో కాని, చాలాసార్లు, అలా
లాలనగా అడిగేసరికి, మింత కోపంలో వున్నా,
తక్కున జరిగింది మర్చిపో, కదిసిపోయే
వాడు రాఘవ. ఈసారి అంతే అయ్యింది.

‘ఛీ... వెధవ బతుకై పోయింది జానకి!
ఏమిటో!’ అన్నాడు మెల్లిగా.

‘ఛ... అసీసులో ఏదో గొడవ జరిగిందంత
మాత్రం అలా అనుకుంటారా? చూడండి!
మీది వెధవ బతుకే?’ అంది అతని
మొహాన్ని రెండువేతుల్లోకి తీసుకుంటూ.

‘చెప్పరే? రాజా బతుకు కాదూ!’
అంది, రాఘవ మాట్లాడలేదు. జానకి
మొహంలోకి చూస్తూ తృప్తిగా నవ్వాడు.

‘ఇంతకి అరలు విషయం చెప్పేరు
కాదూ!’ అంది జానకి. నిలాగైతేనేం రాఘవ
చెప్పేదంతా అర్థం చేసుకొని లేలిగ్గా నవ్వే
పింది జానకి.

‘నీకు ఎప్పుడూ వుందా జానకి?’
అన్నాడు రాఘవ.

‘మీ ఆసీసురు అలా మీరు చెప్పేది ఏం
కంటే తిట్టడం తప్పే. కాని మీరిలా
తంచుకొని బాధపడడం బావులేదు’ అంది.

‘అరలు ఆ కోటి వెధ... అదే కోటిళ్ళు
రావు రాని! వాడివని చెబుతాను. పెళ్ళాం
కొం వెట్టుకు తిరిగి వెధవకు ఉద్యోగం
ఏందుకో కనుక్కుంటా! వాళ్ళ బుద్ధిలేని
వెధవ. పిగ్గులే!’...

‘మీకు మహా వున్నట్టే! మొదట్లో
మీరు అంతేగా’ అంది జానకి.

‘ఛ... వాడిలా నేను, అంతలా నీ కొంగు
వెట్టుకొని తిరిగి... జానకి. నేను మొదటి
మండి కూడా చాలా...’

‘మగ్గుమరతులు అవునా? అంటూ
నవ్వేసింది జానకి.

‘మరే... మీరు నిజంగా బుద్ధిమంతులు...
బోల్డు మంచివారు. అవునా? ఒక్కసారి
వచ్చి వెళ్ళుచు నాన్నగారు రామ్మన్నగారు
కదూ, వెళ్ళి వదిరోజు...’ జానకిమాట
పూర్తికాకముందే వాడవుడిగా లేచాడు
రాఘవ.

‘పదవోయ్ జానకి! వడ్డించేద్దువు కాని,
నేను నాలుగు చెంబులు పోసుకొని వచ్చే
స్నానూ’ అంటూ వడిచాడు.

‘అయ్యింది! అబ్బాయిగారికి?’

‘వెడితే షర్వోయ్! నీకే బాధ. అమ్మకు
చేతకాదు నీవని చేయలేదు. వేళకు ఇంట్లో
కాకపోతే చోటలోలోతీంటే ఆరోగ్యం నరిగా
వుండదని కం దా రు వ డు తూ నవ్వు
రానల్సిందే’ అన్నాడు.

‘ఊ... అరలు వెంపను అని చెబుతూ!
నాన్నగర్లకి వెళ్ళాకా నేపలలు మీగురించి
కంగారుపడను.’

‘అం... నాకు తెలుసులేవోయ్! అయినా
నా వెలిగని నిమ్మ వెళ్ళింటేమాత్రం
వెళ్ళావా! వెళ్ళడం ఇష్టంలేక, తర్వాత
మీద తోస్తావ్ కాని’ అంటూ జానకి
బుగ్గమీద చిటికేసి, హుషారుగా ఈవేస్తూ
బాతరూమ్లోకి వెళ్ళిపోయాడు రాఘవ.

‘రాఘవ! నీకువచ్చే పార్లమెంటుండి మంచి
రోజు లోస్తాయటరా. ధనలాభం, పుత్ర
ప్రాప్తి. (వమోషను వస్తాయట) అంది
భోజనంచేస్తూ, రామాయమ్మ - రాఘవ
కాస్తా హుషారుగా కన్పించడంతో వచ్చి
నవ్వుతీసుండి అవుకున్నా, యిక అవుకో
లేనట్టుగా.

‘ఏవరు చెప్పారమ్మా?’

‘మధ్యాహ్నం కామాక్షమ్మగారింటికి
జ్యోతిష్కుడు వచ్చాడతే.’

‘వాడి మొహం!’ అన్నాడు రాఘవ
తెలిగ్గా తీసిపారేస్తూ.

‘నీ పెళ్ళాం అలాగే అందిరా బాబు!
కాని... ఏ ఫుట్టలో ఏ పాముందో? కామా
క్షమ్మగారికి జరిగినవన్నీ చెబుతుంటే
అతను నిజమే అంది. నువ్వు కూడా
చూపించుకోవే అమ్మాయ్ అంటే నీ
పెళ్ళాం వింటేనా? నాకు నమ్మకం
లేదత్తయ్యా! అనవసరంగా సావలా దండన
అంది’ కోడలివంకచూస్తూ రామాయమ్మ.

చిన్నగా నవ్వుకుంది జానకి.

‘నాచేయి చూపి నీ గురించి చెప్పాడురా
రాఘవ! నీ చెయ్యి చూస్తే యంతెన్ని
విషయాలు చెబుతాడో అని, రేపు అది
వారం కదూ! రమ్మన్నాను. మవ్వుంటా
వుగా!’ అంది.

నీకంటే అతికింపని విధానం చూస్తే
అడ్రాడుకున్నది దాంగ సర్టిఫికేట్ మో
సరిపిస్తోంది!

'వాగురించి ఏం చెప్పాడు?'

'మిస్ట్రీ ఉద్యోగం చేస్తున్నానని చెప్పాడు. అర్థికశోషణవల్లే మిస్ట్రీ చేయాలి. తరువాత చదవలేకపోయానని చెప్పాడు. దివ్య వ్యతిమింధిని నీ కొడుకు పెద్ద బుద్ధులు కలవాడని చెప్పాడు. ఈ బొద్దుల తరువాత ధనలాభం, పుత్రప్రాప్తి అని చెప్పాడురా! యింకా ఏమి చెప్పుకుంటుంది నీకో కొడుకు...యింకా త్వరలోనే పుత్రప్రాప్తి అని కూడా చెప్పాడురా!' అంది సంతోషంగా.

'పుత్రప్రాప్తి కూడానా?' అంటూ భార్యకంటే మానూ, నవ్వాడు రాఘవ. అప్పటికే వచ్చే నవ్వు నావుకోవడానికి విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్న జానకి భర్త అలా చూడడంతో బయటికి వచ్చేసింది ముచిసిక్కుంటూ.

మర్నాడు మధ్యాహ్నంవేళ రాఘవ మంచంమీద వడుకోని పేరలు చదుపు కుంటూ వర్ష మధ్య, చాప మీద కూర్చొని తన చొక్కాకు బొత్తములు కుడుతున్న జానకితో వినకున్నా వింటున్నట్టు ఊ...అంటున్నందుకు పొప్పెడిగా వారలు, పివిమా కబుర్లు చెబుతున్నాడు.

'రాఘవా!' అంటూ రామాయమ్మ గట్టిగా పిలిచడంతో, కంగడగా పేరలు కట్టుకో పెక్కి పిలిచే బయటికి వెళ్ళాడు రాఘవ.

'అడుగోరా! జ్యోతిష్యుడు!' అంటూ వరండా మెట్టెక్కి వస్తున్న మనిషిని చూపెట్టింది.

'వాకెందుకమ్మా? చెప్పాల్సినది ఏన్నే చెప్పాడుగా!' అన్నాడు. విన్న విదో చెబుతుంటే విన్నాడన్నమాటే కాని, అంతగా అలోచించలేదు రాఘవ.

'అది కాదురా! నీ చేయి చూస్తే యింకా ఏకైకా చెబుతాడు' అంటూ అతను రావడంతో, అతని కూర్చోపెట్టి విడుదుగా రాఘవ ప్రక్కనే కూర్చుంది.

విధిలేక కూర్చున్నాడు రాఘవ. విలాగైతేనేం ఆరగంటసేపు చెప్పినమాట వాదనాసాదు చెప్పి లేవడతను. సావనా...లేమిలో చేసుకొని.

'నవ్వు చూపించుకోరాదుటే జానకి!' అంది రామాయమ్మ.

'వాకెందుకు అత్తయ్యా!' అంటూ

ఈ బతుకు చాలు !

జానకి మొండికేయడంతో అతను వెళ్ళి పోయాడు.

'నిజంగానే కొన్ని విషయాలు నరిగ్గా చెప్పాడు కదూ జానకి!' అన్నాడు రాఘవ. చివ్వుగా నవ్వేసింది జానకి.

'నవ్వుకావెందుకే?' అంది రామాయమ్మ చిరాకుగా.

'నవ్వుక ఏం చేయను అత్తయ్యా. చివ్వు మీకు చెప్పారా! యింకా చెప్పింది అదే కదూ! మీ వొడుగు బొట్టులేదు. మీ ప్రక్కన నాన్నమ్మా! అంటూ పిలిచే బాబుని చూసాడు. నవ్వు చూసాకా, ఆ జ్యోతిష్యుడే కాదా. దివరైనా చెప్పగలరు. మీ అబ్బాయికి మాత్రం ఏలేషించి ఏం చెప్పాడు? ప్రమోషన్ మాట చెప్పడెరుగు. కాని...ఆ మాత్రం లాభం వచ్చే విషయం చెప్పకపోలే వాళ్ళకి గడిచేదెలా?' జానకి మాటలకు నిర్బంధ పోయిందామె.

'ఇప్పుడు రోజంతాగా బాగా లేనది చెప్పాడు కాదూ!' జానకి అన్నాడు రాఘవ. రామాయమ్మ వెళ్ళిపోవడంతో.

'ఏం? ఏందుక బాగాలేవు? మనమేం ఇబ్బంది వడడం లేదే?' అంది జానకి.

'ఇంట్లో ఇబ్బందులు కావాయ్...చివ్వు మా ఆఫీసు...' రాఘవ అమాయకత్వానికి జానకి నవ్వుతూ,

'దాల్చెద్దురూ! మీరు మరిను. నీనుతో జరిగిన చివ్వు గొడవకు మీ రింతగా ఆసక్తివడం...'

'సో... ప్రమోషన్ వస్తుందని అన్నాడూ?' అన్నాడు.

'అలా...మీ మాట ప్రకారం, మీ ఆఫీసు తిడుతున్నాడని, రోజులు బాగాలేనది అంటున్నాడూ? ఈ ప్రమోషన్ రావడం...'

'అదికాదు జానకి! ఆ ధ్య అనుకున్నారలెద్దూ అంగడు. ఫీసు నాపేరు రికమెండ్ చేసాడని...కోటిగాలు వెళ్ళి వారం రోజులేగా అయింది. అయినా చివ్వునేగా అతను అలా చినుక్కున్నది.'

'ఇది మరి బాగుంది. యిండాకా రోజులు బాగా లేవడానికి ఆఫీసురు తిట్టాడని ఉదాహరించారు. ఇప్పుడు ఇదేనా? ఏమో! మీకు నమ్మకం వుండేమో కాని నాకే మాత్రం నమ్మకంలేదు.'

'ఏమో! నాడు అలా చెబుతుంటే నాకెంతో నమ్మకం వుంది.'

'వాడేం చెప్పాడో నాకర్థం కా లేదు. విరుదుగా కప్పించే చెప్పడం కూడా గొప్ప వేమిటి? అయినా నా కలాంటి చాటిమిద నమ్మకం లేదు' అంది చివ్వుకంటే జానకి.

'రేపును రంగులన్నెల్లో చూసి, గొప్పగా ఊహించుకొని పొందిపోవటం, రేపు ఇంత కంటే విపరీత పరిస్థితులే విడుకైతే క్రుంగిపోవటం వో విధమైన బంహితే' 'రేంటు చివ్వు ఆక పెంచుకోనా జానకి? విరాళాపాపా నవ్వు?'

'లేదు. నేను ఆకాదినే రేపు వుందని, వుండుందని, ఉండవనే అనుకుంటాను. కాని...ఇలా వుండాలని అనుకునే ముందు, నేటి మన కృషి, ప్రయత్నం అందరా వేసుకొని, ఊహించి, ఆకాదినే తప్ప మరేవిధంగా కాదు. ఈనాడు ఆరు కున్నది, రేపు జరగాపోతే, ఈనాడు రేపు మనముందు ని బడి నవ్వుతుంది. ఆక్షణాల్ని చినుక్కొనే కత్తి అందరిలో వుండదు, అందుకే...'

'మిస్ట్రీ రేపు విలా వుండాలనుకుంటున్నావో?' అన్నాడు రాఘవ నవ్వుతూ.

'ఇలాగే...ఈరోజులాగేవుంటే చాలు.'

'అప్పురంతోషిని జానకి! అంతేకాదు రేపు మరన్నే పరిస్థితికి తట్టుకోలేని భీరువుని'

అతని మాటలకు జానకి సాలోచనగా చివ్వుగా నవ్వేస్తూ—'వేసు మీకు భీరువులా కప్పిస్తున్నారా?' అవట్టు అతని మొసాం లోకి చూపింది.

మరో రెండురోజుల్లో ప్రమోషన్ విషయం తెలిసిపోతుందని ఆఫీసులో తెలియడంతో, రాఘవ జ్యోతిష్యుని మాటలు గుర్తుకొచ్చాయి.

సాయంత్రం ఆఫీసునుండివస్తూ, ఆంధ్రాస్థానకు దాటాకా గార్డెన్ కెడు రుగా వుమెన్స్ కాలేజీ గోడారగా ఓచోట కూర్చున్న చింతజోష్యం చెప్పే వ్యక్తిని చూస్తూనే ఆడియాడు, పనిపై సరికైన బంతో చింత పేర్చిన ముక్కులో నుండి ఒక గళకంముక్కు తీసి ఇవ్వడంతో చేయిచాపి చూపించాడు, చాలా సార్లు అని యందు కొందరు అలా చేతులు చాచి కూర్చొని వుండడం చూసి, 'చ...బుద్ధి

లేను! అంటూ చిరాకుపడ్డ శ్రీనివాసాచార్యులు అలా చేయి చూస్తుంటే ఓ క్షణం సిగ్గు వేసి మరుక్షణంలో వనసును సరిపెట్టుకున్నాడు రాఘవ నాడు ఏమిటేమిటో చెబుతుంటే రాఘవకేం అర్థం కాలేదు 'నాకు ప్రమోషన్ వస్తుందా? రాదా?' అన్నాడు.

'ఓ...తప్పకుండా వస్తుంది, ఇదుగో చేయి... ఈ చేతిలోని ఈ రేఖవుంది చూసారా బాబు... ప్రమోషన్ రేకేసింది ఈవారం అంతా గురుబలం బాధించింది. ధనలాభం, ఉద్యోగాభం, సుఖలాభం...' యింకా ఏమిటేమిటో అంటుంటే తిరిగి తన సాత్రవల్నే అడిగి రాఘవ.

'బాబుగారూ! అనుమానంవకండి! వస్తుంది. మీకు రాకపోవడం ఏమిటి? తప్పకుండా వస్తుంది' అన్నాడు.

రాఘవ సంతోషపడిపోయాడు, జేబులో నుండి పావలాతీసి వాడి చేతిలో పెట్టి ముగ్ధుగా యింటికే వెళ్లి, కూనిరాగం తీస్తూ గదిలోకి అడుగుపెట్టాడు.

'నాకు ప్రమోషన్ వస్తోందోయ్' అన్నాడు కాపీ తీసుకువచ్చిన జానకితో.

'నజంగనా!' అంది సంతోషంగా జానకి.

'ఊ...చిలక జోష్యంవాడు చెప్పాడు - ఇందాకా' అంటూ జరిగింది చెప్పాడు. జానకి భర్త మొహంలోకిదూసి మరేం మాట్లాడకుండా ఖాళీగాను అందుకొని వెళ్ళిపోయింది.

'జానకి! ప్రమోషన్ వస్తే కనీసం యాభై రూపాయల జీతం పెరుగుతుంది మనకు ఇప్పుడు వచ్చేజీతం సరిపోతోంది కదూ! అంటే ఆ యాభై రూపాయలు మిగులన్న మాటేగా! మొదటిసారి ముగ్గురు కొనుక్కో అన్నట్టు నీకు ఒక వాచి కొనివ్వాలని నా కెన్నాళ్ళుగానోవుంది జానకి! నీ అందమైన చేతికి వాచి పెడితే మరి అందంగా వుంటుంది. అన్నట్టు బాబి గాడికి మూడేళ్ళు దాటిపోయాయి కదూ! ఈ వేసవి అయిపోయాకా స్కూల్లో చేసేద్దాం. వాడి చదువుకు ఇప్పటినుండే దాచాలి మరి.'

నిద్రపోసియుకుండా ఒకటే నెలబరంగా చెబుతున్న భర్తను కనూ వుండిపోయింది జానకి, తల్లి ఏమీ అనలేక, ఏలా వారిం

చాలో తెలిక, లోలోపలే బాధపడిపోయింది: అర్ధరాత్రివేళ మెలకువవచ్చింది జానకి, లేచి కూర్చుంది. ప్రశాంతంగా నిద్ర పోతున్న భర్త మొహంలోకి దూసింది. అమాయకత్వం మూర్తిభరించినట్టున్న భర్త మొహాన్ని చూస్తూనే ఆమె మనసంతా జాలితో నిండిపోయింది.

ఇంకా రాని ప్రమోషన్, వస్తుందో, రాదో, భవిష్యత్తుగా తెలియని ప్రమోషన్ గురించి ఆతను కనే కలలను, నాటిని నటిపత్నం చేసుకోవడానికి, జ్యోతిష్యుడు చెప్పే మాటలను నమ్మడం చూస్తుంటే ఆతను అంతగా దిండుకు నమ్ముతున్నాడో అర్థంకాలేదు జానకికి.

జోష్యం చెబుతాననే ఏ వ్యక్తికాని, చేయి చూసి, శుభం జరుగుతుందని చెబుతాడే కాని, అశుభం, నష్టం జరుగుతుందని చెప్పాడు - చెప్పలేదు. అలాంటప్పుడు అందరికీ శుభాలే జరిగితే కన్నీళ్ళకు చోటుంది? బాధలకు, అర్థమేది? కనీసంరాంకే కట కటలాడిపోయే మధ్యతరాలి కుటుంబాలు, మరుక్షణానికి అర్థం చెప్పలేక, రేపుకు

రూపం దిద్దలేక పోతున్నప్పుడు, భవిష్యత్తును రంగులకలలో చూపిస్తే దారిలేని జీతాలు, ఏలా నమ్ముతారు? ఒక్క పూటకు రూపం దిద్దలేకపోయినవారు, భవిష్యత్తును దింతో అందంగా ఊహించు కోవడానికి విక్రమించుకున్నారా? అ బంగారు భవిష్యత్తు ఏలా వస్తుందన్న కూడా అలోచించనివారు, అందంగా మ్రాతం ఏలా ఊహించుకోగలుగుతారా? పురాణాలే వేడలు ఏలా నిలస్తాయను కంటారూ? పూరిగుడి సే నిలనదే? మరి జీవిత అమాటేమిటి?

'సువ్వు చాలా మోరంగా అలోచిస్తున్నావ్ జానకి! కలతలు, కన్నీళ్ళల్తో ముగ్గు పోయే జీవితాలు రేపటికి రూపం చెప్పలేని జీవితాలు భవిష్యత్తు బంగారు బాటలో ప్రయాణం చేస్తుందంటే నమ్మక విరాళ పెంచుకోమండ అవ్వాయం' అంది మనసు. 'కాని... అధారం లేకుండా, కృషి, ప్రతిష్ఠం లేకుండా ఏ క్షణిడీ నుండో బంగారు భవిష్యత్తు ఊడినదుతుందని అనుకోని నమ్మడం, నమ్మి ఆశలు పెంచు

మనోహర పనివల్లు జీతాలు పెంచమన
ఒకటో నాడవ చెప్పన్నాడు - కొన
ఎక్కడనుంచి తెచ్చి పెంచోదా!

గ్రహణి, సంగ్రహణి హరిములు

[కడుపునొప్పి, ఆననము తీపుకలిగి—నీము లేక రక్తం మిశ్రమమయి విరేచనాలయే అతి సార రోగినికి గ్రహణి అంటారు., ఆంగ్లంలో దీనికి 'డిసెంట్రీ' అని అంటారు. విషమ పరిస్థితోపుష్ప గ్రహణి రోగినికి సంగ్రహణి అంటారు. ఆధునిక వైద్యనడుపాయం అందు బాటులో లేనివారు ఈక్రింది ప్రాచీన వైద్య చికిత్స పద్ధతులతో యుక్తమయిన దానిని ఆచరిస్తే తప్పక ప్రయోజన ముంటుంది.]

1. పిప్పళ్లు, కోంటి, విషబొడ్డి, నల సుగంధిపాల, చిన్నములగ్గ, పెద్దములగ్గ, చిత్ర మూలం, కొడిసెక్కారం, పంచలవణములు అనగా సైంధవ లవణం, సోపరలవణం, కూడా అంటారు. సంస్కృతంలో ఇంద్ర బిడారులవణం, నముద్రలవణం, బెద్దిద లవణం | వీనిని సమభాగాలుగా తీసుకొని మెత్తగా చూర్ణంచేసి—పూటకు ఆరతుల మెత్త చూర్ణాన్ని పెరుగుమీది తేటలో కలిపి రోజూ మూడు పూటలా వారంరోజులు సేవిస్తే గ్రహణిరోగం నివృత్తిస్తుంది.

2. పంచలవణములు సజ్జ్వరం, యవ క్షిరం, మిరియాలు, పంచకోలములు, అరతులమెత్త చొప్పున రోజూ మూడు అనగా కోంతి, పిప్పలి, పిప్పలిమూలం, పూటలా మంచినీళ్ళతో సేవిస్తే గ్రహణి వెన్యం, చిత్రమూలం | వోము, ఇంగువ అనువానిని సమభాగాలుగా తీసుకొని మార్దిఫలరసంతోగాని, దానిమ్మపళ్ళరసంతో గాని నూరి—కుండుగింజంతేసి మాత్రలు చేసి—రోజూ మూడు పూటలా ఒక్కొక్క మాత్రను మజ్జిగతో వారంరోజులు పుష్ప కుంటే గ్రహణి రోగం నివృత్తిస్తుంది.

3. ఒక నీరుల్లి పాయలో ఒకగోధుమ గిలబెత్తు నల్లమందు వుంచి—కుమ్మలో ఉడికించి—రెండుమూడురోజులు ఉదయం, సాయంత్రం తింటే రక్తగ్రహణి పారిస్తుంది. ఒక నీరుల్లిపాయను నన్నంగా ముక్కలుకొని ఆ ఉల్లిపాయంత వెన్నకలిపి తింటేగ్రహణి, రక్తగ్రహణి నివృత్తిస్తాయి. రోజూ మూడు పూటలా తినివాలి.

4. రెండు లేదా మూడు జెన్నుల అరటి పువ్వుల రసంతో పెరుగు కలిపి రోజుకు మూడు సార్లు వారం రోజులు పానంచేస్తే రక్తగ్రహణి నివృత్తిస్తుంది.

5. ఉసిరిక కాయల రసాన్ని పూటకు ఒకటి లేదా రెండు జెన్నుల చొప్పున రోజూ మూడుపూటలా వారం రోజులు పానంచేస్తే రక్తగ్రహణి, పురాణరక్తగ్రహణి నివృత్తిస్తాయి. వచ్చి ఉసిరిక కాయలు లభ్య మవక పోతే ఉసిరిక వరుగు కషాయాన్ని మోతాదు రెండు లేదా మూడు అవున్నుల చొప్పున పానం చెయ్యవచ్చు. పూటకు రెండు లేదా మూడు అవున్నుల ఉసిరిక ఆకుల లేక కషాయంతో పావుతులం మెంతులు కలిపి రోజూ రెండు పూటలా కొన్నాళ్ళు

సేవిస్తే పురాణ రక్తగ్రహణి నయమవుతుంది. 6. కలివేపాకులను వచ్చివిగాని, నేతిలో వేయించినవి గాని [సుమారు రెండుతులముల ఎత్తు | దినమునకు రెండు సార్లు, తింటే రక్తగ్రహణి పారిస్తుంది.

7. ఒక జెన్ను కొడికపాలచెక్క కషాయంతో —అరగోధుమగింజంత నల్లమందు కలిపి నాలుగు గంటలకొక మోతాదుచొప్పున యిస్తే రక్త విరేచనాలు కడతాయి. కాని ప్రేవులలో పుండయ్యే రక్తగ్రహణికి ప్రారంభంలో దీనిని యివ్వకూడదు. ఈ కొడిక పాలచెట్టును 'పెద్ద అంకుడుచెట్టు' అని కూడా అంటారు. సంస్కృతంలో ఇంద్ర బిడారులవణం, నముద్రలవణం, బెద్దిద లవణం | వీనిని సమభాగాలుగా తీసుకొని మెత్తగా చూర్ణంచేసి—పూటకు ఆరతుల మెత్త చూర్ణాన్ని పెరుగుమీది తేటలో కలిపి రోజూ మూడు పూటలా వారంరోజులు సేవిస్తే గ్రహణిరోగం నివృత్తిస్తుంది.

8. మిరియాలును మెత్తని ముద్దగా నూరి, యిండువకాయంతేసి పుండలుచేసి—పూటకు ఒకటిగాని, రెండుగాని రోజూ మూడు పూటలా మజ్జిగతో సేవిస్తాం లే సేవిస్తే గ్రహణిరోగం పారిస్తుంది. 9. చింతగింజల చూర్ణాన్ని పూటకు ముద్దగా నూరి—అందులో గోళికాయంత వెన్న—అంతే పరిమాణం గల పటిక పంచదార చూర్ణం కలిపి రోజూ మూడుపూటలా కొది రోజులు తిన్నట్లయితే రక్తవిరేచనాలుకడతాయి.

10. లేతదానిమ్మ ఆకులు గుప్పెమతెచ్చి ముద్దగా నూరి—అందులో గోళికాయంత వెన్న—అంతే పరిమాణం గల పటిక పంచదార చూర్ణం కలిపి రోజూ మూడుపూటలా కొది రోజులు తిన్నట్లయితే రక్తవిరేచనాలుకడతాయి. 11. చిన్న నిమ్మకాయంత వెన్నలో, ఒక నీరుల్లి పాయ ముక్కలను, మెంతులను సరి నమానంగా కలిపి అయిదారు రోజులు రోజూ మూడు పూటలా తిన్నట్లయితే గ్రహణి రక్తగ్రహణి పారిస్తాయి.

12. నేరేడు చెట్టుయొక్క మాను చెక్క కషాయాన్ని రెండు లేదా రెండున్నర జెన్నుల చొప్పున అరేసి గంటలకొకసారి పానం చేస్తే గ్రహణి రక్తగ్రహణి నివృత్తిస్తాయి. 13. నాలుగు లేక అయిదు గోధుమ గింజల ఎత్తు జాణికాయచూర్ణాన్ని నేతిలో దోరగా వేయించి—అరగోధుమగింజ ఎత్తు నల్లమందు అందులో కలిపి—రోజూ మూడు పూటలా మూడు లేదా నాలుగు రోజులు సేవిస్తే గ్రహణి, రక్తగ్రహణి కడతాయి.

14 గ్రహణి, రక్తగ్రహణితో తీసు కుంటున్నవాళ్ళు తగిన పద్ధతం చెయ్యాలి. తియ్యదానిమ్మవళ్ళు, నేరేడు వళ్ళు, అరటి వళ్ళు, ఉసిరిక వళ్ళు తింటూంటే రోగం క్షిప్రంగా నయమవుతుంది. పాలగుండభావ, సగుణవ త్రాగడం మంచిది. | పిల్లలకిచ్చే మోతాదు వయస్సున కనుగుణంగా తగ్గించాలి. | సేకరణ అకుండి నారాయణమూర్తి

ఈ బ్రహ్మకవి బాటలు!

కోవడం, అవివేకం.

'అదృష్టం వున్నప్పుడు'

'అదృష్టం అనేదివుంటే వాళ్ళు చెప్పి వన్నడు వరించి కాకపోతే తరిమేస్తుందా? ప్రతివారికి అదృష్టం వరిస్తే, దురదృష్టవంతులే కరువైపోతారు. వాళ్ళు ఏజాన్ని చెబుతున్నారంటే అంతే కదూ మరి.'

'నిజం అయినా కాకపోయినా, విరాళ నిండిన మనిషికి ఓదార్పు, రేనటమీద ఆశ కల్పించటం.'

'ఓరిధంగా నేరమే. రే వటి గురించి కలలుకంటూ మురిసిపోయే రాఘవలాంటి వాళ్ళు చాలామంది వుంటారు. వాళ్ళు అనుకున్నది రేపు కానవ్వదు, వీడురయ్యే వరిస్తే తులకు తట్టుకోగలరా? జోస్యాన్ని నమ్మి కలలుకనే బలహీనత పుస్తావ్వేవ్వరు అనుకున్న వనుకున్నట్టు ఆరగక వివరీత పరిష్కతులెదురైతే తట్టుకోగలరా? రేవటి మీది ఆక, నేడు మనిషిని పొందించినా, రేపు కుంగించదన్న నమ్మకమేమిటి? అలాంటప్పుడు, ఆ బలహీనులకు చేయూత యివ్వేది దివ్యుడు?'

రాఘవది మరి సుస్థితమైన మనసు: అమాయకత్వం, మూర్తిభవించినట్టువుండే రాఘవ, రేపు ... రేపు అనుకున్నది జరగక పోతే వింత బాధపడతావా? అనుభవమీద తెలమకున్న జానకి తోలోపలే వింత బాధ పడిపోయింది.

రాఘవ, జోస్యాన్ని చెరిగా నమ్మడం జానకికి ఇష్టం లేకపోయింది.

మర్నాడు రాఘవ అసీనునండి వస్తూనే మరో వార్త చెప్పాడు.

'దానక! నాకు ప్రమాషన్ గ్యారంటీ తప్పక వస్తుంది. ఇలాక అసీనుకు ఓమూగ ఆతను వచ్చాడు. అతను కూడా అలాగే చెప్పాడు.'

'మీ కొక్కరికే చెప్పాడా? ప్రమాషన్ వస్తుందని?' అంది జానకి.

'వెంకట్రావు రామారావు యింతా యిద్దరి ముగ్గురు చూపించుకున్నారు: వాళ్ళకుకూడా చెప్పాడట. అయినా వాళ్ళ మొహం! చర్చిస్తూ, సీనియారిటీ లేనివారికి ప్రమాషన్ ఎలా వస్తుంది?' అన్నాడు

అవకే తల్లికుండా వస్తుందన్న నీమాట.
 'ఏం? అతను చెప్పినప్పుడు, మీకు వచ్చి,
 వాళ్ళకెందుకు రాదూ?' మాటిగా జానకి
 అడగడంతో,

'అలా...రాదని కొడు. ఇప్పుడుమాత్రం
 వచ్చేది నాకే. ఆ తర్వాత బహుశా వాళ్ళకు
 రావచ్చు.'

'ఏమో! వాళ్ళకే వస్తుందేమో!'

'అంటే.....నాకు రాదనా?' కోపంగా
 అడిగాడు రాఘవ.

'వాళ్ళకి రాకూడదనా?'

'ఏమిటి జానకి! నువ్వు మరి అన్యాయంగా ఆలోచిస్తావ్. వాళ్ళకు సర్వీస్ సీనియారిటీ లేదు. నా లాగా సీనియర్ వర్కర్లు కాదు.'

'అందరూ తమగురించి ఆలోగే అనుకుంటారు.'

'ఈ విషయంలో నేనేం నాగురించి గొప్పలు చెప్పడం లేదు. అయినా నువ్వు చాలా విండుకు మాట్లాడుతున్నావ్ నా కర్తవ్యం కావడం లేదు.' అన్నాడు చిన్నబోతూ.

జానకికూడా అలామాట్లాడడం ఇష్టం లేదు కాని...భర్తకుతోడుగా తాను సంబరపడితే, రాఘవ అమాంతం కళ్ళు తెరిచే కంటలు కంటుంటాడ, అని జానకికి బాగా తెలుసు. అందుకే భయం కూడా.

'మాడండీ! ఈనాడు అఫీసులోనే కాని వ్వండి, మరెక్కడా కానివ్వండి, సిస్టయర్ గా చేసే వర్కు కాని, సీనియారిటీ కాని కాదు; పేట కుబడో, లంచమోకావాలి అలాంటప్పుడు మీరు అమాయకంగా సర్వీస్ లేదని; వర్కు చేయని, రాదని విండుకుంటుంటారు. మీ మాట ప్రకారం, జోన్యం విజమే అయితే ప్రమోషన్ అందరికీ వస్తుంది. లేకుంటే ఏ వ్యరికి రాదు. అంటే జోన్యం అబద్ధం అన్నట్టేగా.'

'అంటే—కోపంగా అడిగాడు రాఘవ.

'మీరు అమాయకంగా ఆలోచిస్తూ, నాడి మాటలు, వీడి మాటలు వట్టుకొని ఊరికే మన్ను పాడు చేసుకోకండి...' జానకి మాటలు పూర్తి కాకముందే రాఘవ విసురుగా ఎదుటికి వెళ్ళిపోయాడు.

'వ్వు.....మిత అన్యాయం, అక్రమం అంటూ గొణుక్కున్నాడు రాఘవ.

రెండు రోజులుగా ముఖావంగా వున్న

భర్తలో మిత వాదనలకై ఊరుకొంది జానకి. ఆనాడు రాఘవ, అసీను మండి వస్తూనే గదిలో కూర్చొని అలా అవడంతో మౌనంగా విని, విననట్టే ఊరుకొంది.

'చూసావా జానకి! మిత మని జరిగిందో!' అన్నాడు. తలెత్తి ఏమిటన్నట్టుగా చూసింది.

'వెంకట్రావు అసీనులో చేరి రెండు సంవత్సరాలేగా అయ్యింది. వాడికి ప్రమోషన్ వచ్చింది. వాడసలు ఐక్య తెట్రో స్పెల్లింగ్ తప్పలేకుండా రాయలేడు. కానీ అంటూ నిట్టూర్చాడు. జానకి మాట్లాడలేదు. ఓ సారి భర్త మొహంలోకి చూసి

చెప్పిపోయింది:

రాత్రి భోజనాలప్పుడు నగం లేని తిరిగి కుండా పళ్లెంలో సిక్కు పోసి వెళ్లిపోతున్న భర్తను చూసి చాలా బాధ పడిపోయింది జానకి.

జానకి గదిలో కెళ్తేసరికి, కిటికీ ద్వారా కుర్చీ లాక్కుని కూర్చొని ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు రాఘవ. అతని మొహంలో బాధ, నిరాశ, న్యస్తంగా కన్పించాయి జానకికి. దగ్గరగా వెళ్లి అడిగింది— 'అలా వున్నారేం?' రాఘవ మాట్లాడలేదు. రెండో సారి లాంఛనగా అడిగినా లాభం లేకపోయింది:

'జానకి! నన్ను విసిరించక వెళ్తున్నా!

అయిదేం
 ఆయన పక్కాట
 గెల్చిన డబ్బులూ
 కట్టాడంటారు!

చుక్క

అన్నాడు. జానకి మరింత రెట్టించి అడగ లేక వెళ్లిపోయింది.

అర్ధరాత్రి లేచి కూర్చుంది జానకి. చీకట్లో రాఘవ యింకా అలా కుర్చీలో కూర్చుని వున్నాడు. ఆలోచనలో ముగిసి, లేచి జానకిని గమనించని రాఘవ, చూపుతూ లైటు వెలగడంలో ఉలిక్కిపడి తల తిప్పి చూసాడు.

‘మరింకా పడుకోలేదా?’ అంది దగ్గరగా వెళ్లి.

‘నిద్ర రావడం లేదు జానకి!’ చాలా మెల్లిగా అన్నాడు రాఘవ.

‘దీనిని? వాంటో బావుండలేదా?’ అంది అసలు విషయం తెలిసినా.

జానకి ప్రశ్నకు నన్నేమో, ‘వాంటో బాదు’ నను బావులేదు. అసలు..... ఈ బ్రతుకే బావు లేదు జానకి’ అన్నాడు నిరాశగా.

ఈ బ్రతుకు చాలు!

అతని మాటల్లోని అర్థం తెలుసుకొని, నిరాశ వర్ణం చేసుకొని విజృంభణ భావంతో పోయి, అంతలోనే మామూలుగా అయిపోయింది జానకి.

‘జానకి! అంతా అన్యాయం. వ్య. తెలిపి కూడా నేనెందుకలా వెళ్లిగా ఆశించానో అర్థం కావడంలేదు. నువ్వు చెబుతూనే వున్నా. పిచ్చినమ్మకాలలో విప్పి ఊహించుకొని, ‘ది నై న్ని ఆశలు అల్లుకున్నాను. ఓహ్ ... ఛ ... వెధవ బతుకై పోయింది.’

చలుకున్న రాఘవ నోటిని మూసి పింది జానకి.

‘నిరాశను ఎదుర్కొనే శక్తి వున్నప్పుడే ఆశను పెంచుకోవాలి. ఈనాడు కలలుకనే జ్ఞానం రేపు పరిహసిస్తుంటే, కోరింది

అందలేదనే బాధకంటే ఈ పరిహాసమే, పరిహాసించే జ్ఞానమే భరించడం కష్టమైపోతుంది. అందుకే.’

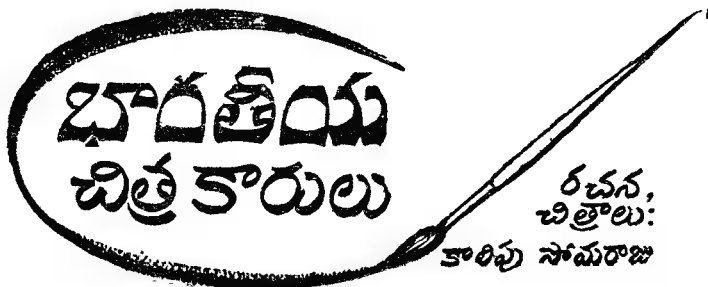
‘నిజమే జానకి! కాని...’ అని ఒప్పుకుంటూనే, కాసేపు మౌనంగావుండి ‘అనలేం జరిగిందంటే—’

‘పద్మా! నాకేం చెప్పిద్దా! నాక్కా వల్పింది ఒక్కటే— ‘రేపు’ లేదనికాదు. వుంది. ఉండాలి. ఉండాలని ప్రతిపక్ష కలలు కనాలి. కాని ఆ కలలు పరిధిని మించక అవధిని దాటనంతవరకే క్షేమ కరం. కాని... ఆ పరిధినిదాటి, పిచ్చినమ్మ కాలలో, చదువుకున్న చదువును సైతం మరచి, వానికి చేయూతనిచ్చి, ప్రాణం పోసి, రంగుల్లో చూస్తే, ఆ తరువాత విడుదలమై పరిస్థితులు మనిషిని నిరాశా వదుడిగానే కాదు, ప్రాణంవున్న శవంగా మారుస్తాయి. అందుకే మీలో ఆ బల హీనత వుండకూడదు.

నిరాశను ఎదుర్కొనే ధైర్యం కలిగి వుండడమే ఆశించడానికి పెద్ద అర్హత. అనుకున్నది, ఆశించినది అందినా, అందకున్నా, చలించకుండా వున్నంతకాలం బ్రతుకు వింతో అందంగా, మధురంగా లేలిగా వుంటుంది’ అంది జానకి.

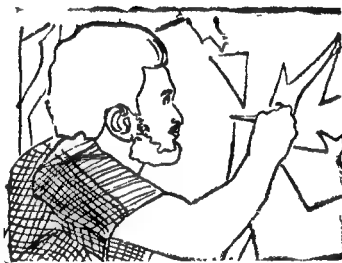
‘చూడండి! మనకేం లోటుని వెధవ బతుకై పోయిందంటున్నారా? మనం ఏంతో హాయిగా, వినో కాపురాలకంటే మరి శాంతిలో కాపురం చేసుకుంటున్నాం. కలతలులేని కాపురం వునది. కడుపునొందా తింటున్నాం. నలుగురికి పెట్టలేకపోయినా, ఏడుటివారిముందు చేయి చాచకుండా, సంసార చితికిపోవడానికి కారణమయ్యే అవ్వలలేకుండా వుంటున్నాం. మనకు పెద్ద దిక్కుగా అత్యున్నత, మనోధైర్యమన్నది వున్నాడు. మనకేం తక్కువైందని? ఏం లోటుందని? మనం చాలామందికంటే తింతో హాయిగా వుంటున్నాం— కాదా! మనకి బ్రతుకు చాలదా?’ అంది. జానకి, రాఘవ మొహాన్ని రెండువేళ్ళతో తీసుకొని అతని కళ్ళలోకి అనురాగంగా చూస్తూ.

‘వును. మనకి బ్రతుకుచాలు! నువ్వు లోడుగావున్న ఈ బ్రతుకుచాలు జానకి’ అన్నాడు రాఘవ. జానకి కళ్ళలోకి అమాయకంగా చూస్తూ, జానకి తప్పిస్తూ, నవ్వేసింది.

ప్రసన్న

(జనవరి: 1935) శ్రీ ప్రసన్నగారు కథాధ్యాపకులవద్ద శిక్షణ పొందలేదు. బ్రహ్మ చట్టకొడం మాత్రం వివరించడం వేర్చుకున్నారు. వీరు దృశ్య చిత్రకారులు. అయితే ‘రియలిస్టిక్ లేండ్ స్కేప్’ కాలేదు. అంచేత వీరు ప్రకృతిని చూస్తూన్న నమయంతో ‘స్కేప్’ వేయరు. ఆ తర్వాత తన మనోవేతనం ముందు మెరపులా మెరచిన ఆ యాదృశ్యాన్ని చిత్రీకరిస్తారు. హిమాలయ చిత్రమాలను రచించేరు. అందుకే వీరు రెండుసార్లు హిమాలయాలలోకి వెళ్ళేరు.

జపాంగీరు ఆర్ట్ గేలరీలో 1962 లో వీరి చిత్రాలు మొట్టమొదటగా ప్రదర్శించబడ్డాయి. ఇప్పటికీ ఏడుసార్లు ప్రదర్శితమయ్యాయి. బాగా ఆకర్షించడం, పాఠకత్వం చదవడం వీరి హాబీలు.

మేకత:- పుత్తి వ్యాపారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. ప్రయాణాలు ఫలిస్తాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగుంటుంది. నత్తన పొంగుతూ లభిస్తుంది. స్త్రీరాష్ట్ర వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. మిఠాయి దివరకు తీసిన ప్రయత్నాలు యిప్పుడు ఫలిస్తాయి.

స్త్రీలకు - వంతోపకరమైన సమాచారం అందుతుంది. నూతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు.

వృషభి:- మీ ప్రయత్నాలకు అటంకాలు వస్తాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. వారంమధ్యలో ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. విద్యావైఖ్య వికరంగాల్లో మీ కృషి రాజిస్తుంది. ప్రయోజనం గల పరిచయాలు యేర్పడతాయి.

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగుండదు. దైవ కార్యాలు వెరవేరతాయి.

మిథుని:- వ్యాపారంలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. సోపానంలో గౌరవం బాగుంటుంది. వారం మధ్యలో ఉద్యోగంలో కార్యభారం పెరుగుతుంది. అనవసరమైన శ్రమ కలుగుతుంది. వారం ఆఖరులో తిరిగి అనుకూల పరిస్థితి యేర్పడుతుంది.

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. ప్రయాణాలు వాయిదా పడతాయి.

కర్కాటకి:- వృత్తే శ్రమమీద అనుకూలత లభిస్తుంది. సోపానంలో వాడ ప్రతివాదాలు తగవు. రావలిన దబ్బు సమయానికి అందుతుంది. ప్రయోజనం గల పరిచయాలు యేర్పడతాయి. వారం ఆఖరులో ప్రయాణం మీది ప్రయోజనం నుంచే కలిగి కావచ్చును.

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. అడం జరం కోసం వ్యయం చేస్తారు.

సింహం - వ్యాపారంలో ఆదాయం బాగుంటుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది. అనవసరమైన సంరక్షణ కలుగుతాయి. వారం ఆఖరులో మీ ప్రయత్నాలు సులువుగా వెరవేరతాయి.

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. సోపాన కళాంగంలో భృతి లభిస్తుంది.

తన్మూ:- అన్ని వ్యవహారాల్లోను ఫలితం సామాన్యంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. వారంమధ్యలో పుత్తిలో సూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. విద్యావైఖ్య వికరంగాల్లో మీ కృషి రాజిస్తుంది. వారం ఆఖరులో యితరుల నిమిత్తం శ్రమకు గురి కాగలరు.

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. బంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు.

వారఫలం

13-7-1973 శుక్రవారం మొదలు

19-7-1973 గురువారం వరకు

తుల - అధికారుల వలన జరగవలసిన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. ప్రయాణాలు ఫలిస్తాయి. సోపానంలో గౌరవం బాగుంటుంది. మీ మంచితనమే మీకు యిబ్బందిని కలిగిస్తుంది. వారం ఆఖరులో పుత్తి వ్యాపారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు - పుణ్యకార్యాలు చేస్తారు. వివాద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

వృశ్చికం - మీ ఆలోచనలు ఫలిస్తాయి. నూతన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాలు బాగుంటాయి. వారం ఆఖరులో మీ కార్యక్రమాల్లో అడ్డుపడి అధికంగా ఉంటుంది.

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. నూతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు.

మెషు:- పుత్తిలో సూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. సోపానంలో గౌరవం బాగుంటుంది. భాగస్వాములలో కలిసి చేసే వ్యాపారాలు లాభిస్తాయి. రావలిన దబ్బు సమయానికి అందుతుంది. రాజకీయ వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. ప్రయాణాల్లో చనలు చేస్తారు.

మిథుని - మీరు శ్రమపడినా ఫలితం దక్కదు. మీ తాలూకు వస్తువులు సోపానము. వారంమధ్యలో వ్యాపారంలో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. నూతన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. సమయానికి యేదో ఒకవిధంగా దబ్బు చేతికి వస్తుంది.

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగుండదు. బంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు.

కుంభం - ఇదివరకు మీరు చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. ప్రయాణాలు బాగుంటాయి. వారం మధ్యలో వికాకులు యేర్పడతాయి. ఉద్యోగంలో యోవరిని విశేషంగా వమ్మరం తగదు. వారం ఆఖరులో పుత్తి వ్యాపారాలు బాగుంటాయి.

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది. సోపాన కళాంగంలో భృతి లభిస్తుంది.

మిథుని:- అన్ని వ్యవహారాల్లోను గౌరవం బాగుంటుంది. నూతన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. వారం ఆఖరులో లాభం రావలసిన వ్యవహారాల్లోనే నష్టం రావచ్చును.

స్త్రీలకు - ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. దైవ కార్యాలు వెరవేరతాయి.

— మహేశ్వ —

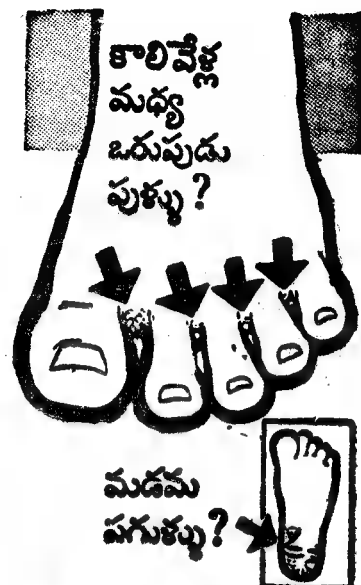
దేవి పిలు

వాడందీ ముఖ్యంగా అలెక్స్ మేన్, త్రమముగాకాక పోయిన, బాధతో కూడిన, లేక అగిహాయనబహిష్టకు పట్టిరిలెను అగిహాయనబహిష్టకు
SEALED PACKING 28 & 14 TABLETS
AVAILABLE AT ALL CHEMISTS
MFRS. SEENU & CO., MADRAS-81

ఎలెక్ట్రిక్ - రేడియో గైడ్

రిలెక్ట్రిక్ యింజనీరింగ్, రేడియో రిపేరింగ్, రేడియో మెకానిజం, రేడియో అండ్ రింగ్, రిలెక్ట్రిక్ సూపర్ వైసరి, ఒయరింగ్ పూర్తి కోర్సు మొత్తం రూ. 50 లకు బ్రాన్సిస్టర్ తయారించుట కూడా నేర్పకొండి. ఎలెక్ట్రిక్ వర్కుషిపు ప్రారంభించండి (800 వి.ఆ.ఎ.లు) ధర రూ. 12-50, వి.పి.సి. వార్షికు రూ. 2.

MANJUSHA INTERNATIONAL (WAPM)
New Delhi-110062

లిచెన్ సా

వాడంది

021613ATG

లిపి సంస్కరణ

✱ తెలుగు ముద్రణ అమలులోనికి వచ్చిన తర్వాతనే తెలుగు లిపికి ఒక నిర్ధారణ స్వరూపం వచ్చిందంటున్నారు. బ్రవును అప్పటిముద్రణ సాంకేతికదృష్టికి లిపిని సంస్కరించటానికి పూనుకొన్నాడు.

ఈ రోజుకు కూడ అమలులో వున్నది జయనచేసిన సంస్కరణే, 'బ్రవును క్రవాడి.' అంతవరకు అక్షరం క్రింద మాత్రమే వుంటున్న క్రవాడిని ప్రక్కకు తీసుకు రావటం జరిగింది. అచ్చులో ప్రక్కవ వుండటానికి మనం అలవాటు పడినప్పటికీ అక్షరం క్రిందనే మనం వ్రాస్తూ వుంటాము.

ఆయన చేసిన సంస్కరణలు కొన్ని ఈరోజు ముద్రణలో కనుపించక పోయి నప్పటికీ ముద్రణ దృష్టికి అని అవునర మేమో అని అనిపిస్తోంది. 'న' 'ప' లకు 'త' 'ప' లకు వున్న దగ్గర పోలికవల్ల స్పృహమయిన తేడా అచ్చులో మార్చించ టానికి 'స' 'ప' లకు మధ్య ఒక గీత మార్చించాడు.

'ఊ' కు 'ర' వుచ్చారణలో వున్న సాపీ స్యృప్తి బట్టి 'ఊ' అవునరంలేదని తాము వ్రాసిన యింటువులో వాడలేదు.

తెలుగువారే లిపికి, ముద్రణా లిపికి కొన్ని కొన్నిచోట్ల తేడా కన్పిస్తున్నప్పటికీ దానిని గమనించకుండానే సాగిపోతున్నాం.

'త':—వ్రాతలిపిలో ప్రక్కగీత వున్నప్పటికీ, అచ్చులిపిలో ప్రక్కగీత లేకపోవటం వలన 'త' కు 'ర'కు దగ్గరపోలిక వచ్చింది.

మొ, మో, మొ, మో :— 1920 ప్రాంతంలో అచ్చును తెలుగుపుస్తకాలు చూస్తే 'మొ, మో' లాగే 'వా' ఫోన్లు వున్నాయి.

ఈ అక్షరాలు గూడ ఒక సిద్ధాంతం మీద లేవన్నట్లు కనిపిస్తోంది. 'ఎ' కరంకు 'ఉ' కారం కలిపితే ఒకారం అవుతుందన్న సిద్ధాంతం 'మో' కు వర్తించలేదు. ఉకారం లేకుండా 'ఎ' కారంకు ఒక దీర్ఘం

తోనే 'మో' అయింది. కాని వ్రాత లిపిలో 'ఊ' కారం ఈరెండు విధాలుగా వ్రాయటం అమలులో వుంది.

'ఐ' త్వం:— 'ఐ' ఒక క బిం లో 'హల్లు' పైన (అచ్చు) వుంటుంది. హల్లుక్రింద వచ్చేది మరి ఇంకొక హల్లు మాత్రమే. కాని 'ఐ' త్వం కబిం లో మాత్రమే ఈ స్మాతం వర్తించదు. ఈనాటి రచన లలో 'ఐ' త్వం అవునరం లేకుండా గూడ వ్రాస్తున్నారు. ఏ అభ్యంతరం లేకుండానే సాగిపోతోంది.

ఈమధ్య వచ్చిన లిపి సంస్కరణ:— మోనో మిషనులకు వీలుగా క్రిందవచ్చే వత్తును అదే లయినులో కొద్దిగా ప్రక్కకు జరవడం జరిగింది.

'క్ష':—ఈమధ్య కేయారయిన టయిపు మిషనులలో 'క్ష' కు బదులు 'క' క్రింద 'ష' వత్తుతో న రి పె ట్ట టం మనం చూస్తూనే వున్నాము.

ముద్రణవలన బాషలోవచ్చిన మార్పులు కొన్ని వున్నాయి. 'ధ':—'ధ' కు 'ధ' కు తేడా చుక్కమాత్రమే. ఈమధ్య చుక్క చదివేటపుడు స్పష్టంగా కన్పించకపోవటం వలన రాసురాసు 'ధ'ను 'ధ' గా వలకటం అలవాటు పోయి వ్రాయవల్సి వచ్చేటప్పటికీ 'ధ' గనే వ్రాస్తున్నా 'కధ' 'సధకము' మొదలయిన మాటల వుచ్చారణే మారి పోయింది.

'చ' 'చ':—అచ్చులో ఈరెండు అక్షరాలు చూపించటం కష్టం. అంటే ముద్రణ టయిపులో నీటికి గుణింతపు అక్షరాలు వుండక. 'చ' గుణింతం పైన బాడి కట్టుకోవటం శ్రమగనుక రాసురాసు వాటివాడకం తగ్గిపోయి 'చ' 'జ' లనే 'చ' 'జ' లగా వుచ్చరిస్తున్నాము.

ముద్రణదృష్టికి వచ్చిన లిపి సంస్కరణే తాకుండా రచయితలు, గ్రామ్యునిద

వున్న అభిరుచితో ఎన్నో వర్ణక్రమసంస్కరణ లను ప్రవేశపెట్టుతున్నారు. దానివలన కొన్ని అక్షరాల అవునరంలేకుండా పోయింది వ్యాకరణరీత్యా 'పు' లో 'త' - వ త్తు 'క్రవాడి' కలిపివున్న వత్తు అక్షరం యెక్కువ వచ్చేది. కాని ఇప్పటి రచనలకు అ అక్షరం అవునరం లేదు. 'ఊ' వాడకం రాసురాసు తగ్గిపోతోంది. 'గు'రము, వ్రాసినప్పటికీ బాగానే వుంది.

'జ' 'జ' ల వాడకం ఇప్పుడు లేనే లేదు. 'వెలపలలిక' ను గుర్తు పట్టు గలిగినవారు ఈనాడు వింతమంది వున్నారు? తలకట్టు లేని 'క్ష' వత్తు వుంటుందని తెల్సినవారు వింతమంది వున్నారు.

ఇన్ని మార్పులతోనూ ముద్రణ సాంకేతిక సౌలభ్యంకోరకు వచ్చిన మార్పులు రెండ మాత్రమే.

మొదటిది:—బ్రవును 'క్రవాడి.'

రెండవది:—క్రిందవచ్చే వత్తు ప్రక్కకు జరగటం.

ఆనాటికివున్న చేతికంపోజింగును 'బ్రవును క్రవాడి' కొంత శోలికచేసి ఒకే క్రవాడి నాలు గయిదు నయిజాల అవునరం లేకుండానూ, అక్షరం క్రింద రెండువత్తులు యెక్కువ వల్లిన అవునరాలి వేలికజేసింది.

క్రింద వచ్చే వత్తు ప్రక్కకు రావటం వలన టయిపులో (కంపోజింగు అక్షరాల) మూడు నయిజాలు (మూడుబాడిలు) అవు నరం లేకుండా ఒకే నయిజాలోనే అన్ని అక్షరాలువుండి, కంపోజింగులో వుండే 1000 అక్షరాసు నగానికి తగ్గించబడ్డాయి.

ఈనాటి ముఖ్యవసరమయిన ముద్రణా వేగంకి, టయిపు రయిటింగు అవునరానికి గాని ఈరెండు మార్పులు సరిపోతాయా అన్నది ఇప్పటి నమస్క.

తెలుగు ముద్రణకు ముఖ్యమయిన నిరోధ కాలు.

మొదటిది:— అక్షరాల సంఖ్య విక్రమ

జ్ఞాపకము

రెండవది:— అక్షరం క్రింద అక్షరం రావటం:

అక్షరాన సంఖ్య తగ్గించవలసిన అవుసరం వుందన్నది విశదీకరించుచు. ఇది ఏలా తగ్గించాలి అని అలోచనకుముందు అన్ని అక్షరాలు ఏలా వచ్చినాయో తెలియకొనవలసింది.

ముద్రణ దృష్టి:— పాల్కులు 36 ప్రతిపాల్కు గుణితాలు $12 \times 12 \times 36 = 432$. ఈ 432 పాల్కులకు క్రింద వత్తులు నమోదనందుకు ఏలుగా వేరే నమూనా (ఎఫ్ వాచ్) లో తయారుచేయబడ్డ అనే అక్షరాలు 432 అంటే పాల్కుల 864.

అచ్చులు	19
ప్రక్కవ వచ్చే వత్తులు	20
క్రిందవచ్చే వత్తులు	28
తెలుగు, ఇంగ్లీషు అంకెలు	20
విరామ చిహ్నాలు	15
గుర్తులు	14
స్రీ, శ్రీ అక్షరాలు,	
స్పెషల్స్, క్యాబ్జు మొ.	20

1000

వాడుకలో లేకపోయినవి సోగ ఈరోజుకి ముద్రణలో మిగిలిన అక్షరాలు 1000. ముఖ్యముగా ఇక్కడ గమనించవలసిన విషయం ఇంకోకటి వున్నది.

పాల్కులు 36 కు గుణితపు గుర్తులు తలపడ నస్తూ వుంటాయి. కనుక ముద్రణలో $36 \times 12 = 432$ పాల్కులు అయి వాయి.

అక్షరం క్రింద వచ్చేవత్తు ప్రక్కకు తిరిగినట్లుగా సరిగా అక్షరంపైన వుండే గుణితపు గుర్తుకొద్దిగా ప్రక్కకు జరగ గలిగిన సంస్కరణ అమలుతోనికి వస్తే పాల్కులు $36 + 12 = 48$ అవుతాయి. అవగా 864 పాల్కులు వత్తులు ప్రక్కగా జరగటంవలన 432 కు తగ్గటం, గుణితపు గుర్తులు ప్రక్కకి జరగటంవలన పాల్కులు— 48 లోనికి వస్తాయి.

13-7-73

ఇంకోక ముఖ్యసంస్కరణకు నూచన:— మహావజ్రాలకు వేరేవ్యూహాలు (ఖ, మ, త, ధ, ధ) లేకండా అనలు అక్షరానికి ప్రక్క గీత పెట్టటం ధ, ధలో లాగ. అగీత అక్షరం ప్రక్కనే వుండాలిగాని క్రింద వుంటే అక్షరాలు తగ్గవు.

ముద్రణలో గాని టయిపింగులో గాని ముఖ్యమయిన సాంకేతిక సూత్రం:— అక్షరంకు పైనగాని క్రిందగాని ఏ చేర్పులున్నప్పటికీ అక్షరానంఖ్య పెరగటమే కాకుండా వేగనిరోధకంగా తయారవుతుంది.

తెలుగు ముద్రణలో ఇంకో అనూతం వుంది. ముద్రణలో 'ప్రతి లైన్ లోనూ సుమారు వాల్సొనంతు క్రింద వచ్చే వత్తులకు నిర్దేశించబడింది. కాని అచ్చయిన ఏ లైన్ లోను క్రిందవత్తులు ఏరెండో మాత్రమే నస్తూంటాయి. దానివల్ల ఏంత న్నలం వృధా పోతోందో మనం గుర్తించటం లేదు. క్రిందవత్తును అక్షరం లయనులోకి తీసుక రావాలని 'మల్లంపల్లి కమిటీ' వారి సూచనకాండా చాలమంది వారిలో ఏకీభవిస్తున్నారు. ఈ మార్పువలన ప్రజానీకానికి తక్కువధరలో పుస్తకాలు లభిస్తాయి.

ముద్రణదృష్టి తెలుగు లిపిలో పెద్ద

సంస్కరణలు అక్కరలేకుండా తీవ్రాత్మా మార్పులు వాయి.

1. గుణితపు గుర్తులను అంద వికారము గాకుండా అక్షరం పైనుంచి అయినలోనే కొద్ది ప్రక్కకు జరవటం.
2. మహాపాఠాలకు వేరే అక్షరాలు లేకుండా ప్రక్క గీతతో సరి పెట్టడం.
3. వాడుకలో తగ్గుతున్న అక్షరాలను తీసివేయటం.
4. క్రిందవచ్చే వత్తులను అక్షరం లయనులోనికి తీసుకోరావడం.

ఈ నాలుగు సూచనలవలన ఫలితాలు:—

1. తెలుగు లిపి ఈనాటి అవుసరమయిన ముద్రణా వేగనికి, టయిపు టైపర్లకు అనువుగా 100 అక్షరాలలో యిముడ తుంది.

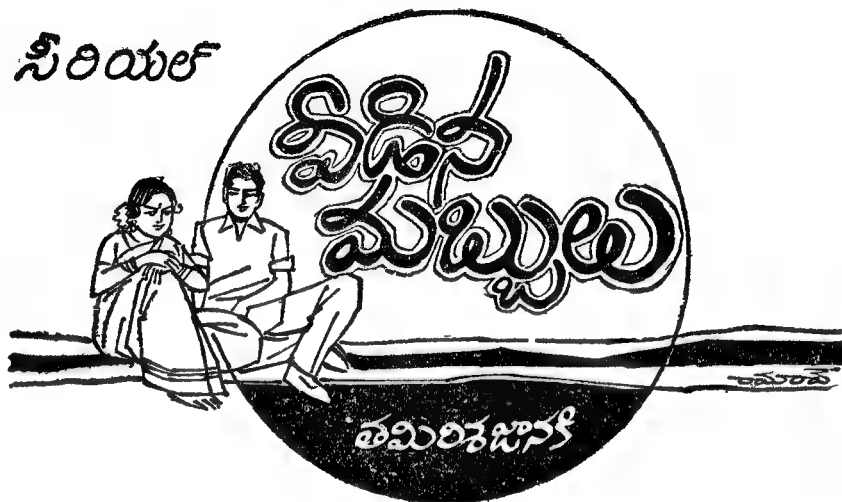
2. తక్కువ ఖజీలో విక్రయమేబదుల పట్టటం, అచ్చయిన పుస్తకాలవలన సుమారు మూడవంతు పైగా తగ్గుతుంది. చేతికంపోజింగులో అక్షరాలు కొద్దిగా విక్రయ పుస్తకపుటికి తేలికగానే పొందుతుంది. గమక గ్రాంథిక రచనలకు చేతి కంపోజింగ్ అమలులో పునరుజ్జీవము.

—కె. వి. కొండయ్య

మహారాష్ట్రలో మహారాష్ట్ర - డ్రెస్
భారత్ లో - కరెంటు లో - ఎంత
రాత్రుగా పంటం వాడ చెప్పలేదు!

అంబేద్కర్ జయంతి

జరిగిన కథ

నిలయ చెట్ల లోకం లోగంతో తీసుకుంటున్న మునలకంటి ఒకడనాడు. సంతోష బాధల అంతా నిలయదే. ఆమె ఒక అపీనులో పని చేస్తున్నది. ఆ అపీనులోనే పని చేస్తున్న బాన్సులరావు ఆమెని పెళ్లాడతానన్నాడు. కాని, కుటుంబ పరిస్థితి దృష్ట్యా నిలయ అంగీకరించలేదు. లోకకి సినిమాలో పేరు వచ్చి, ఆమెకి తగిన వాడే మోహన్. సినిమాలో కార్మికులని లోకని దాని తీసుకు వచ్చాడు మోహన్. నిలయా మధూ ఒకరినొకరు ప్రేమించుకున్నారు. కాని మధు తల్లి అందుకు నమ్మించలేదు. వేరే బంధం గురించి చెప్పింది. మధు తల్లిడిల్లియాడు. లోక గర్భవతి అయ్యాక మోహనే పిల్లిపోయాడు మోహన్.

7

* అలా ఉన్నాడే రూపి?

చిన్నగా నిట్టూర్చి, ఒక్కక్షణం నిలయ కళ్ళల్లోకి చూసి తల దించుకుంది రూపి.

‘వాకో నమస్య వచ్చి పడింది. నువ్వే మైన నంబో చెప్పగంవేమోనని వచ్చాను.’ ఈ మధ్య నిలయతో మాట్లాడేటప్పుడు ఇంగ్లీషు మాటలు విరివిగా వాడటం తగ్గింది. దానివల్ల రూపి కబుర్లు నవ్వుతూ అనిపించి వింగలుకుతోంది నిలయ.

‘ప్రేమిటో చెప్ప. ఆయనా నీ కేం తమిళంనాయి బాబూ!’

‘వేవోతన్ని ప్రేమించాను. నా స్వేచ్ఛా

గారా తన్నయ్య అతను. అతను కూడా నన్ను...’

మాట మధ్యలోనే అడుకుంది నిలయ: ‘ఓహో! ప్రేమ పుణమా? మామూలు పాత కథే...’

‘పెద్దవాళ్ళి పెళ్లికి ఒక్కటంటారన్న అశ మాకు లేదు. అతను క్రిష్టియన్. వేరే ఊరేదైనా వెళ్లిపోవాం అంటాడతను. ఇంకా ఉద్యోగస్థానంలో ఉన్నాడు. వినరికి తెలియకుండా ఈ ఊర్నించి వెళ్లిపోయి రిజిస్టరు మేరేజీ చేసుకోడం తప్ప గత్యం లేరం లేదేమో ననిపిస్తోంది నాక్కూడా. నువ్వేమంటావు?’

‘అడిగవు కనక చెప్తున్నాను రూపి. ఇటువంటి పెళ్లిళ్ళు విక్కడోగాని నిల దొక్కకోవు: అత నింకా న్యతంత్రంగా సంపాదన మొదలుపెట్టలేదు. ఇంకా ఒక ఉద్యోగం అంటూ లేకుండానే, తన కాళ్ళ మీద తను నిలబడలేవాడు నిన్న వెంటే నుకుపోతే ఏలా పోషిస్తాడు? ఆర్థిక సమస్య ముందు ప్రేమ తలొంచక ఉన్నదు. పైగా లేచినాచ్చిన ఆడదంటే, లేవదీసుకుపోయిన మొగడికి పైతం కొన్నాళ్ళకి అల సైపోతే అందులో ఆశ్చర్యపోవల్సిందేమీ లేదు: నుండే చెప్పినాగా! విక్కడో కొన్ని సంసారాలు మాత్రం జీవితాంతం ఏ కలతలూ లేండా ఉంటే ఉండవచ్చు. సాధారణంగా తల్లిదండ్రుల కిష్టం లేని పెళ్లి చేసుకుని, వాళ్ళకి దూరమైన మొగడిలో కొన్నాళ్ళకి వాలావరణం, పరివరంలు కల్పి న్నవరం తెస్తాయి: వీందు కిలా

చేశారో? అన్న ప్రశ్న అతనిలో ప్రతిధ్వని మ్మంటుంది. భార్య ఏం మాట్లాడినా, ఏం చేసినా అందులో లేని లోపాలు కనబడటం మొదలు పెడతాయి. ఫలితం..... ఇద్దరి మధ్య సామర్యం ఉండదు. ఏవో పెద్ద పెద్ద మాటలు చెప్పేస్తున్నా పని శ్రమ పోతున్నావా?’ ఒక్కక్షణం అడింది నిలయ. రూపి మాట్లాడకపోవటం చూసి మళ్ళీ అనే అంది.

‘పెద్దవాళ్ళని ఒప్పించేందుకు మీ రిద్దరూ వీందుకు ప్రయత్నించకూడదూ! వాళ్ళ చేతుల మీదుగా మీ పెళ్లి జరిగితే మీకూ మరణ్యంతి వుంటుంది. నీ భర్తకి ముందు ముందు నువ్వు లోక అయ్యే అవకాశం ఉండదు. పెళ్లయిన మరణ్యం వింటి కన్నవాళ్ళతో బంధాలు తెంచుకో నక్కర్లేదు.’

‘నిజమే. నువ్వు చెప్పింది బాగానే ఉంది కానీ...’

‘మీ నాన్నగారి విషయంలో నా కను మారం లేదు రూపి. మనసులు కలిసిన మనుషు కాదనే మార్కట్యం ఆయనలో ఉందని నాకనిపించదు. ధైర్యం చేసి మనసులో మాట చెప్పి చూడు. మారు తున్న కాలాన్ని బట్టి మనసులు మార్చుకోక తప్పదని గ్రహించగల రాయనో. రూపి నుఖంలో వెలుగు కనిపించింది: నిలయ చేతులు వచ్చుకుని మృదువుగా వొక్కింది. ‘నా కిప్పుడు కొండెం మనశ్శాంతిగా ఉంది. ధైర్యం చేసి నాన్నగారితో చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తాను’ అంటూ చిరు నవ్వుతో వెళ్లిపోయింది రూపి.

‘అలా తిరిగొద్దాం రా!’

‘నేను రాను’

‘ఏం వీందుకు రావు? ఇద్దరం కలిసి విన్నపార్లు చెప్పలేదూ ఏకాదుకీ. ఇవాళే మైంది?’

‘ఇప్పుడు బుద్ధి వచ్చింది కనకవో రానంటున్నాను. మీరు వెళ్లండి.’

‘నేను వెళ్లలేక నువ్వు రమ్మనట్టేదు. సరదాగా ఇద్దరం వెళ్దామంటుంటున్నాను.’

‘రాను. నేను అడవాన్ని మొగడిలా బయట ఏకారుకి వెళ్లకూడదని యివాళే తెలుసుకున్నాను. అక్కడే కూర్చున్న

మళ్ళీ దమ్మి చైతాని మానె లోపలికి వెళ్లి పోయింది వరలక్ష్మి.

జరిగిన భాగత మేమిటో ఊహించుకో గలిగిండు భార్య రాని. అడిరాళ్ళు బయటకి వెళ్ళడం గురించి అయిష్టంగానూ, కోపంగానూ తల్లి ఏదో అని ఉంటుందనీ, అందురే బాధతో వరలక్ష్మి రానంటోందనీ అర్థం చేసుకున్నాడు.

'చీ! వెదకకొంప. వెళ్ళి నంతవరకూ 'పెళ్ళివేసుకో' మని చెబితో పోడు. చేసు

కున్నాక నుఖం; శాంతి లేకుండా చెయ్యడం.' చిరాకుగా చెప్పుల్లో కాళ్ళు దూర్చి బయటకి వడిచాడు. ఏక్కడికి వెళ్ళాలో నిలిచి ఆలోచన లేకుండానే నడక పొగించాడు. విసుగుతో చిరాకుతో తలవేప్పి మొదలైంది. హఠాత్తుగా తన వీధిలో నడుస్తున్నాడో గమనించాడు. మరో వది ఆడు లో ఉంది విజయ ఇల్లు. పోనీ కాసేపు నాల్చింటో కూర్చుంటే...తనకి కాస్త మార్పు...ఒంటరిగా నా అవ్వరాళ్ళు

లేకుండా ఉంటున్న మనసి. ఏదో కాస్త కాలక్షేపం...పైగా ఏదో యోగక్షేమాలు కనక్కన్నట్టు ఉంటుంది...కానీ నిమిషముకోడు ఇదా! ఏమనుకుంటుంది? ఏదో స్నేహితుడిగా కాసేపు కబుర్లు చెప్పాడను కుంటుంది...అంత కంటే ఏమను కుంటుంది!

చిన్నగా శబ్దం చేస్తూ, తలవై కొట్టాడు.

'ఏమదా!' అంటూ తలుపు తీసిన

వివాహ సంబంధాలు

స్త్రీ, పురుషులకు వివాహ సంబంధాలు తుదిర్పబడును. వివరములకు మీ స్వంత ఆడను గల 20 పైసల కవరు తెంటనే వెనండి.

రై రెక్టర్,

వివాహ సమాచార కేంద్రం
36-108ఎ, పేట, కర్నూలు-1.

సెయింట్ ఆన్సన్ ఇంగ్లీష్

నిడదవోలు

నిడదవోలు

1973-74 విద్యా సంవత్సరము

శాంతి నికేతనమును బోలిన పరిసరములు, మనోరమ కలిగించు మామిడి తోటలో విశ్రాంతి 2 అంతస్తుల భవనం. అనుభవం గల ఉపాధ్యాయుని బృందం. చక్కని బోధన. విశాల మరియు అలంకరణలు, సీక్రెటరీ, విజయవాడ, విజయవాడలో గల మా పాఠశాలల పేరు ప్రఖ్యాతులు, విద్యవంతులకు తెలుప నక్కరలేదు. మరియూ నవీన సదుపాయములు గల వనతి సౌకర్యం కలిగియున్న మా పాఠశాలలో, లోయరు కె. జి. నుండి 6 వ తరగతి వరకూ ప్రవేశములు ఇవ్వబడుచున్నవి. వివరములకు:-

రివరెండ్ సిస్టర్ సుపీరియర్

సెయింట్ ఆన్సన్ ఇంగ్లీష్ మీడియం స్కూలు,
నిడదవోలు: పి. గో. జిల్లా. (ఆంధ్రప్రదేశ్)
ఫోన్ నెం: 154.

ప్రతి గొప్పవాడి వెనకా ఆడది వుంది ?

మగవాడి భవిష్యత్తుకు స్త్రీ అవసరం !
దాంపత్యంలో విసిగి వేసారిన దంపతుల

మూగ బాధ - స్త్రీలకు హెచ్చరిక

అంబిడిప్పుడి కొత్త నవల

మరో భార్య కావాలి

వెం. రూపాయి యాభై పైసలు.

విడుదలైంది! కిలాడి ఆత్మయ్య

వెం: రూపాయి యాభై పైసలు.

—మీ ఊర్లో విజయము అడగండి—

జలజ ప్రచురణలు, విజయనగరం-3.

విడిసె ముట్టులు

నిలయ భాస్కరావుని మామూనే కొద్దిగా అశ్రద్ధనడిసే మాట నిజం.

'రెండే' అంటూ పక్కకి తప్పుకుని దోపి అబ్బింది.

'అశ్రద్ధనోతున్నారా! ఇలా వచ్చినందుకు' అంటూనే నిలయ మాపించిన కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

'అబ్బే! అశ్రద్ధమెందుకూ?'

'కారణం ఏం లేదులేండి. ఈ రి కే లోచక బయల్దేరినవాడిని ఇలా మీ ఇంటి కొచ్చాను.'

బదు నిమిషం తర్వాత లోపలికి వెళ్ళి కాఫీ కలిపి తీసుకొచ్చింది.

'నే నిన్నుడే తాగి బయల్దేరాను.' అన్నాడు భాస్కరావు మీ రెవరవరంగా శ్రమ తీసుకున్నా రన్నట్లుగా మామూ.

'బాబోయ్! తా గొచ్చా?'' వేళాకోళం చేస్తూ నవ్వింది నిలయ.

తనుకూడా ఆ వపులో శృతి కలిపాడు భాస్కరావు.

అప్పుడే ఇంట్లోంచి బయటికొచ్చి విక్టోరియా వెళ్తున్న విశ్వనాథంగారికి విశ్వనాథంగారి నవ్వులూ వినిపించాయి. కిటికీలోంచి భాస్కరావు కనపడ్డాడు కూడా. పళ్ళు పటపట కొరుకుతూ ఇంటికివైచే మామూ ముందుకి నడిచాడు. అది గమనించిన నిలయకి ఆ క్షణంలో తన ఒంటరి బ్రతుకుమీద చెప్పలేని కోపం పుట్టింది.

నా అనే వాళ్ళుగానీ, మరో తోడుగానీ ఇంట్లో లేకపోతే అడగాని జీవితం విభత మలకనవుతుందో మరింత బాగా అర్థమవుతోందనిపించింది. కానీవు కలుగు చెప్పిన తర్వాత 'తలనెప్పిలో' మీ ఇంటి కొచ్చాను. ఇప్పుడు పూర్తిగా తగ్గిపోయింది.

ఏ మందూ అవసరం లేకుండానే. వస్తాను మరి.' అంటూ లేచాడు భాస్కరావు. అతడు వెళ్ళగానే వీధి తలుపు గడియనేసి వంటింట్లోకి నడిచింది నిలయ. లోచక నలు ఈగల్లా ముందుకువచ్చాయి. భాస్కరావు నిలా తనింటికి వచ్చి వెళ్ళినట్లు తెలిస్తే ఆఫీసులో వాళ్ళు తనని ఈ మాత్రంగా నైనా బతకరిస్తారా? ఇప్పటికే ఏన్నో మాటలు రించాల్సి వస్తోంది. లేనిపోని

ఊహించుకుని తానుద్దర్చి కలిపి ఏవేవో

అంటూనే ఉన్నాడు. ఇలా రాకపోకల కూడా సాగించాడంటే ఇంకీ ఉద్యోగం చెయ్యడమే కష్టమవుతుంది. భగవాన్! ఎందుకీలా పరిశీలిస్తావు...మధు తనింటికి వచ్చినా, తిరిగినా ఇరుగు పొడగువాళ్ళ మాటలు తను అంతగా లక్ష్య పెట్టలేదు. కారణం...

అతను తనని ప్రేమించాడు. పెళ్ళిచేసుకుంటా నన్నాడు. అందుకని తా మిద్దరూ ఒకటి కాబోతున్నప్పుడు లోకుల మాటలకి భయపడటం ఆనవసరం అనిపించింది.

కానీ...భాస్కరావు...పెళ్ళయిన నా దుఃఖం ఒక్క ప్రేమామే తప్ప ఏ ఇతర భావమూ తను మధ్య లేకపోయినా కూడా అనవసర అపోహలతో అతని కుటుంబంలో కలతలు రేగడానికి అవకాశం ఉంది...భగవంతుడా! ఎందు కిలాంటి పరిక్షలు పెడుతుంటావు! మధుని పెళ్ళాడి అతని కుటుంబంలో కలతలు రేపటం ఇష్టంలేక, అతని ఉత్తరాలకి జవాబు లివ్వకుండా గుండె రాయిచేసుకోవల్సి వచ్చింది. పాపం! ఎంత బాధపడుతున్నాడో మధు. 'ఇంతలోనే ఇలా ఎందుకు మారిపోయింది నలయ. నన్ను నుచ్చిపోయిందా' అని వింతగా కుమిలి పో న్నాడో ఏమో! కానీ...కన్నులు..నదు తనని మర్చిపోవాలి. అతన్ని పెళ్ళాడి, కన్నవాళ్ళకి దూరంచేసే కంటే తను దూరంగా తప్పుకోడం మంచిది. ఏదో నాలోజాలు బాధపడినా తర్వాత కాల క్రమేణా మర్చిపోయి తన అంతస్తుకి తగ్గ అమ్మాయిని పెళ్ళాడి ఏ గిడవా లేకుండా పోయిగా ఉంటాడు.'

వేకవకా ఏవరో నవ్వి నట్టయింది నిలయకి. తన మనసే తనని ఎవరూ ఏమిస్తూన్నట్లు ప్రాంతాధిని కెంతోసేపు పట్టలేదు.

'ఏచ్చినారా! నీ అంత తెలివితక్కువ వాళ్ళవరూ ఉండరు. అందిన అద్భుతాన్ని కాలదన్నకునే నీదోట వాళ్ళ నెమనాలి? ఇంత మండిగా అలోచించే నీ దోటి వాళ్ళకి జరిగే మందేమీ ఉండదు. ఎవరి కోసమూ నీ ప్రేమని త్యాగం చెయ్యాలనుకోవడం అనివేకం కాదూ!'

బాధగా కణతలు వొక్కుకుంది నిలయ. 'కాదు. అనివేకం కాదు.....ముమ్మాటికీ కాదు. జీవితం సాఫీగా సాగడానికి, లేనిపోని నమస్సులు తలెత్తకుండా ఉండడానికి తను

అంటూనే ఉన్నాడు. ఇలా రాకపోకల కూడా సాగించాడంటే ఇంకీ ఉద్యోగం చెయ్యడమే కష్టమవుతుంది. భగవాన్! ఎందుకీలా పరిశీలిస్తావు...మధు తనింటికి వచ్చినా, తిరిగినా ఇరుగు పొడగువాళ్ళ మాటలు తను అంతగా లక్ష్య పెట్టలేదు. కారణం...

అతను తనని ప్రేమించాడు. పెళ్ళిచేసుకుంటా నన్నాడు. అందుకని తా మిద్దరూ ఒకటి కాబోతున్నప్పుడు లోకుల మాటలకి భయపడటం ఆనవసరం అనిపించింది.

కానీ...భాస్కరావు...పెళ్ళయిన నా దుఃఖం ఒక్క ప్రేమామే తప్ప ఏ ఇతర భావమూ తను మధ్య లేకపోయినా కూడా అనవసర అపోహలతో అతని కుటుంబంలో కలతలు రేగడానికి అవకాశం ఉంది...భగవంతుడా! ఎందు కిలాంటి పరిక్షలు పెడుతుంటావు! మధుని పెళ్ళాడి అతని కుటుంబంలో కలతలు రేపటం ఇష్టంలేక, అతని ఉత్తరాలకి జవాబు లివ్వకుండా గుండె రాయిచేసుకోవల్సి వచ్చింది. పాపం! ఎంత బాధపడుతున్నాడో మధు. 'ఇంతలోనే ఇలా ఎందుకు మారిపోయింది నలయ. నన్ను నుచ్చిపోయిందా' అని వింతగా కుమిలి పో న్నాడో ఏమో! కానీ...కన్నులు..నదు తనని మర్చిపోవాలి. అతన్ని పెళ్ళాడి, కన్నవాళ్ళకి దూరంచేసే కంటే తను దూరంగా తప్పుకోడం మంచిది. ఏదో నాలోజాలు బాధపడినా తర్వాత కాల క్రమేణా మర్చిపోయి తన అంతస్తుకి తగ్గ అమ్మాయిని పెళ్ళాడి ఏ గిడవా లేకుండా పోయిగా ఉంటాడు.'

వేకవకా ఏవరో నవ్వి నట్టయింది నిలయకి. తన మనసే తనని ఎవరూ ఏమిస్తూన్నట్లు ప్రాంతాధిని కెంతోసేపు పట్టలేదు.

'ఏచ్చినారా! నీ అంత తెలివితక్కువ వాళ్ళవరూ ఉండరు. అందిన అద్భుతాన్ని కాలదన్నకునే నీదోట వాళ్ళ నెమనాలి? ఇంత మండిగా అలోచించే నీ దోటి వాళ్ళకి జరిగే మందేమీ ఉండదు. ఎవరి కోసమూ నీ ప్రేమని త్యాగం చెయ్యాలనుకోవడం అనివేకం కాదూ!'

బాధగా కణతలు వొక్కుకుంది నిలయ. 'కాదు. అనివేకం కాదు.....ముమ్మాటికీ కాదు. జీవితం సాఫీగా సాగడానికి, లేనిపోని నమస్సులు తలెత్తకుండా ఉండడానికి తను

అంటూనే ఉన్నాడు. ఇలా రాకపోకల కూడా సాగించాడంటే ఇంకీ ఉద్యోగం చెయ్యడమే కష్టమవుతుంది. భగవాన్! ఎందుకీలా పరిశీలిస్తావు...మధు తనింటికి వచ్చినా, తిరిగినా ఇరుగు పొడగువాళ్ళ మాటలు తను అంతగా లక్ష్య పెట్టలేదు. కారణం...

అతను తనని ప్రేమించాడు. పెళ్ళిచేసుకుంటా నన్నాడు. అందుకని తా మిద్దరూ ఒకటి కాబోతున్నప్పుడు లోకుల మాటలకి భయపడటం ఆనవసరం అనిపించింది.

కానీ...భాస్కరావు...పెళ్ళయిన నా దుఃఖం ఒక్క ప్రేమామే తప్ప ఏ ఇతర భావమూ తను మధ్య లేకపోయినా కూడా అనవసర అపోహలతో అతని కుటుంబంలో కలతలు రేగడానికి అవకాశం ఉంది...భగవంతుడా! ఎందు కిలాంటి పరిక్షలు పెడుతుంటావు! మధుని పెళ్ళాడి అతని కుటుంబంలో కలతలు రేపటం ఇష్టంలేక, అతని ఉత్తరాలకి జవాబు లివ్వకుండా గుండె రాయిచేసుకోవల్సి వచ్చింది. పాపం! ఎంత బాధపడుతున్నాడో మధు. 'ఇంతలోనే ఇలా ఎందుకు మారిపోయింది నలయ. నన్ను నుచ్చిపోయిందా' అని వింతగా కుమిలి పో న్నాడో ఏమో! కానీ...కన్నులు..నదు తనని మర్చిపోవాలి. అతన్ని పెళ్ళాడి, కన్నవాళ్ళకి దూరంచేసే కంటే తను దూరంగా తప్పుకోడం మంచిది. ఏదో నాలోజాలు బాధపడినా తర్వాత కాల క్రమేణా మర్చిపోయి తన అంతస్తుకి తగ్గ అమ్మాయిని పెళ్ళాడి ఏ గిడవా లేకుండా పోయిగా ఉంటాడు.'

వేకవకా ఏవరో నవ్వి నట్టయింది నిలయకి. తన మనసే తనని ఎవరూ ఏమిస్తూన్నట్లు ప్రాంతాధిని కెంతోసేపు పట్టలేదు.

'ఏచ్చినారా! నీ అంత తెలివితక్కువ వాళ్ళవరూ ఉండరు. అందిన అద్భుతాన్ని కాలదన్నకునే నీదోట వాళ్ళ నెమనాలి? ఇంత మండిగా అలోచించే నీ దోటి వాళ్ళకి జరిగే మందేమీ ఉండదు. ఎవరి కోసమూ నీ ప్రేమని త్యాగం చెయ్యాలనుకోవడం అనివేకం కాదూ!'

బాధగా కణతలు వొక్కుకుంది నిలయ. 'కాదు. అనివేకం కాదు.....ముమ్మాటికీ కాదు. జీవితం సాఫీగా సాగడానికి, లేనిపోని నమస్సులు తలెత్తకుండా ఉండడానికి తను

అంటూనే ఉన్నాడు. ఇలా రాకపోకల కూడా సాగించాడంటే ఇంకీ ఉద్యోగం చెయ్యడమే కష్టమవుతుంది. భగవాన్! ఎందుకీలా పరిశీలిస్తావు...మధు తనింటికి వచ్చినా, తిరిగినా ఇరుగు పొడగువాళ్ళ మాటలు తను అంతగా లక్ష్య పెట్టలేదు. కారణం...

అతను తనని ప్రేమించాడు. పెళ్ళిచేసుకుంటా నన్నాడు. అందుకని తా మిద్దరూ ఒకటి కాబోతున్నప్పుడు లోకుల మాటలకి భయపడటం ఆనవసరం అనిపించింది.

కానీ...భాస్కరావు...పెళ్ళయిన నా దుఃఖం ఒక్క ప్రేమామే తప్ప ఏ ఇతర భావమూ తను మధ్య లేకపోయినా కూడా అనవసర అపోహలతో అతని కుటుంబంలో కలతలు రేగడానికి అవకాశం ఉంది...భగవంతుడా! ఎందు కిలాంటి పరిక్షలు పెడుతుంటావు! మధుని పెళ్ళాడి అతని కుటుంబంలో కలతలు రేపటం ఇష్టంలేక, అతని ఉత్తరాలకి జవాబు లివ్వకుండా గుండె రాయిచేసుకోవల్సి వచ్చింది. పాపం! ఎంత బాధపడుతున్నాడో మధు. 'ఇంతలోనే ఇలా ఎందుకు మారిపోయింది నలయ. నన్ను నుచ్చిపోయిందా' అని వింతగా కుమిలి పో న్నాడో ఏమో! కానీ...కన్నులు..నదు తనని మర్చిపోవాలి. అతన్ని పెళ్ళాడి, కన్నవాళ్ళకి దూరంచేసే కంటే తను దూరంగా తప్పుకోడం మంచిది. ఏదో నాలోజాలు బాధపడినా తర్వాత కాల క్రమేణా మర్చిపోయి తన అంతస్తుకి తగ్గ అమ్మాయిని పెళ్ళాడి ఏ గిడవా లేకుండా పోయిగా ఉంటాడు.'

వేకవకా ఏవరో నవ్వి నట్టయింది నిలయకి. తన మనసే తనని ఎవరూ ఏమిస్తూన్నట్లు ప్రాంతాధిని కెంతోసేపు పట్టలేదు.

శక్తియందుకున్న వద్దతి నరి ఆయనదే. అంతకు మరో మంచి మార్గం లేదు. అతన్ని పెళ్లాడితే, డబ్బుకోసం అతన్ని వల్ల వేసుకుందన్న నింద వచ్చినా రావచ్చు తనకి. కానీ...తానీ మధుకే తన మనస్సు అంకితమై పోయింది. మధుకేతప్ప మరెవరి వైనా తను పెళ్లి చేసుకోగలడా? అనంభ వం...జీవితాంతం ఇలాగే ఉండిపోవాలి... 'పెళ్లి గురించి ఆలోచించకూడ దంతే.' కిటికీలోంచి చల్లని గాలి వీస్తున్నా కూడా ఆలోచనల వేడితో నిలయ ఒంటి మీద దెనుట్లు పోశాయి.

మర్నాటి అఫీసులో అడుగుపెడుతూనే 'రామనాథంగారి భార్య కిరణనాయిలు పోసు కుని అంటించుకు చచ్చిపోయిందన్న' పిడుగు లంటి వార్త వింది నిలయ.

'ఎంత నరకయాతన అనుభవిస్తుండక పోకే అటువంటి ననివేస్తుంది చెప్పండి' సమ్మతిగా అప్పుడు భాస్కరావు

'అంటే!' అంది నిలయ కళ్ళు పైకెత్తి మరింత ఆశ్చర్యంగా.

చిన్నగా నవ్వాడు భాస్కరావు 'ఓ! మీకాయన గురించి పూర్తిగా తెలియదు కదూ అందుకే అవిడ అత్యుత్సాహంతో ఆశ్చర్యపోతున్నారు. సనీవార్త విని కొంచెం కూడా ఆశ్చర్యపోలేదు సుమండీ! మీకు రామనాథంగారి గురించి తెల్సింది చాలా తక్కువ. ఇంట్లో రాక్షసుడంటే ఆయన. భార్యని ఒక పురుగుకింద చూస్తాడు వోరెత్తితే పిల్లల్ని పెళ్ళాన్చి ఇతకతంతూ ఉంటాడు. జల్సాలకేం తక్కువ లేదండీ. తనివ్వు వచ్చినట్టు ఖర్చుపెట్టి కోరికలు తీర్చుకుంటుంటాడు. వాచ్చే జీతం అంతా ఆయనే తగలేస్తుంటే ఇల్లునడవడం అవిడ గారి తరంటండీ! అవిడ కుక్కిన పేనులా వడుండాది. ఇవేటిలా చేశారని అడగటానికి వీలేదు. ఊళ్ళో యువగారికో (పియూ)లు కూడా ఉపలెండి వాచ్చే జీతం ఏమూల కండి అటువంటివాడికి. వెనకాల ఆస్తులా ఏ న్నారా? ఆ ఒక్క సాతకం సాతకం తప్ప మరేదీ లేకయ్యే వెనక. పిల్లలకి నరైన తిండి ఎట్లా లేకపోయే ఒకళ్ళా ఇద్దరా వరన ఆరుగురాడపిల్లలు. దివంగుండంగా ఇప్పుట్లా నెట్టుకొచ్చింది ఇలాలు. ఇంకె న్నాళ్ళు చెప్పుకోగలదా సంతకం'

'అయినాకూడా అనిదీవని చెప్పుకుంద

ఉండాలింది.' నిట్టుట్టింది నిలయ.

'భలేవారే! అలా అంటారేమిటి అంతా విని కూడా!

'జానండీ అవిడ పోవడంవల్ల పిల్లలకి తల్లి రక్షణకూడా కరువై పోతుంది కదా! పైగా అవిర లేకపోవడంతో ఎంకా విచ్చల విడిగా ప్రవర్తించడానికి మార్గం చూపి వట్టయింది కదా ఆ మహానుభావుడికి.'

'నిజమే!' తల వంకించాడు భాస్కరావు.

'మనదేశంలో ఇటువంటి కథలు అంత

మయ్యే దెవ్వుడో! నష్టంగా తనలో తన అనుకుంటూ తన నీచునైపు వదిలిపెట్టి నిలయ.

కాలం ఎవరికోసమూ ఆగకుండా వది గెత్తుతూనే ఉంది. రామనాథంగారుపెట్టిన పెంపు పూర్తయిపోయింది. ఆ నీ సు కొన్నున్నారు. ఆ యన్ని చూపి ఆశ్చర్య పోయింది నిలయ. భార్యపోయి అప్పుడే చాలా విశ్రయనట్టుందాయన ప్రవర్తన. క్రింది గుమాస్తాలతో విక్రయ గా జోకులేసి మాట్లాడుతూ పెద్దగా నవ్వుతున్నాడు.

కె. టి. కృష్ణమూర్తి అచ్చారిగారి

"మేల్ మాయిల్ మందు"

నల్లరంగు, యిరంగు, పాడూ, దబ్బరూ, గడ్డి, మరియు చెడ్డనీస వ్యాపించినందున ఏర్పడు యిముగు పుట్టించు రణములు మొదలగు

దీర్ఘకాల వర్మరంగములకు ఉత్తమ నివారణ

వివరములు

పద్ధతాక్రమే కె. టి. కృష్ణమూర్తి అచ్చారి & సన్స్

5/22, మేల్మాయల్. (P. O.) N. A. Dt.

R.S.

DAVAL

INK REGD.

దయాల్ ఇంక్

BEST FOR ALL PENS

DAVALBAGH INK FACTORY

KAKINADA

‘బాబ్బా- అనే చిన్న అడ్డుకూడా తొలిగి పోయింది. ఇంక నాకు పూర్తి స్వేచ్ఛ దొరికింది’ అన్నట్టుందాయన తీరు. ఇది వరకులేని కాంతి, ఆనందం ఆయన ముసాలలో స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

‘లోపలికి వస్తూనే ‘నీ బుబుబు బిప్పటికీ తీర్చుకోలేదు నిలయా!’ అంటూ నిలయ చేతులు రెండూ గట్టిగా పుచ్చుకుంది ఝాన్సీ.

‘ఏమిటి సంగతి’ నవ్వుతూ ఝాన్సీని మంచంమీద కూర్చో పెట్టి తమకూడా పక్కనే కూర్చుంది నిలయ.

‘నీ బుబుబు బిప్పటికీ తీర్చుకోలేదు నిలయ,’

‘అబ్బ! అసలు సంగతి చెప్పుకుండా నూటిమాటికీ బుబుబు అంటావేమిటి?’ దిరుకోవంతో చిన్నగా నవ్వింది నిలయ.

‘నీ నలహావల్లే నేను అమ్మా నాన్నలలో జాన్ గురించి చెప్పడం, నాన్నగారు జాన్ చాల్సింటికీ వెళ్ళడం జరిగింది.’

‘నాన్నగారు వెళ్ళారా, చాల్సింటికీ’ నిలయ గొంతులో ఆతృత ధ్వనించింది.

‘అ! చెళ్ళడం రావడం అన్నీ అయ్యాను’ చిన్నగా నిట్టూర్చింది ఝాన్సీ.

‘జాన్ నాన్నగారు మా పెళ్ళికి ఒప్పకోలేదు. ‘నాతో మాట్లాడనలసిన అవకాశం లేదు. మా నాన్నగారితో మాట్లాడండి. అయినేం వెళ్తే అదే నా ఉద్దేశం కూడా’ అంటూ తప్పించుకుని బయటికి వెళ్లిపోయాడు జాన్.’

ఆశ్చర్యంతో నోట మాట రాలేదు నిలయకి.

తలొంచుకుంది ఝాన్సీ. ‘నువ్వే నా ప్రాణం అన్నట్టు అంత ఇదిగా మాట్లాడిన జాన్ విజ న్యరూపం తెలిశాక అటువంటి వాడిని నమ్మినందుకు పిగ్గులోనూ, బాదలోనూ కుమిలి పోతున్నాను.’ ఝాన్సీ కళ్ళలో తళుక్కున మెరిశాయి నీళ్లు.

‘జాన్ మాటలు నమ్మి, అతను ఏకైకానికి తీసికెళ్తే అక్కడికి వెళ్ళి ఉంటే నా గతి ఏమయ్యేదో! నాలుగు రోజులు మోడ చూపించి ఆ తర్వాత ఏ కానిజ్జోనో వచ్చేసిందిగా వాదిలేని వెళ్ళిపోయాడు. నా గతి అదోగతి అయ్యేది. ఏంటో మంచి వాడని నమ్మాను. నేనంటే అతనికి ప్రాణ మనుకున్నాను. నిన్ను నలహా అడగాలం నేపిల్లుంది, జాన్ అసలు తననం బయట

విడిసే ముబ్బలు

వేసింది. ఎందుకే నీ మేలు మర్చిపోలేంబు న్నాను నాన్నగా రింటికొచ్చి సందతి చెప్పగానే అమ్మ ఏమందో తెల్సా? ‘క్రైస్తవుల బాబ్బాయిని అబ్బడిగా తెచ్చుకుందుకై నా మనం ఒప్పుకున్నాం, నరిపుచ్చుకున్నాం కానీ నాళ్ళ మాత్రం నాళ్ళ కలం కాని అమ్మాయిని చేసుకుందుకు ఒప్పకోలేదు చూశావా’ అంది.

కాసేపయ్యాక మెల్లగా అంది నిలయ ‘అమ్మా నువ్వే కష్టపెట్టాలికి గురి కాక ముందే దేవుడు చల్లగా చూసినందుకు నాకూ సంతోషంగానే ఉంది. అన్నీ మర మేలుకే అనుకుని సంతృప్తి పడా లంతే. ఇంక అతన్ని నీ మనసులోకి రానివ్వకు. మర్చిపోడానికి ప్రయత్నించు. అది అంత తేలిక కాదు, కానీ తప్పదుగా మరి!’

చిన్నగా నవ్వుడానికి ప్రయత్నించింది ఝాన్సీ. ఆ నవ్వులో జీవం లేదు. ‘నా కొకటి అరేపేసింది. ఈ మగళ్ళని నమ్మడ మంత బుద్ధి తక్కువ ఇంకోటిలేదు. అసలు వెళ్ళే చేసుకోకూడదు.’

‘పెళ్ళి చేసుకోకుండా ఒంటరి బతు క్కవడం మాత్రం తేలికనుకుంటున్నారా?’

‘భగవాన్!’ నిట్టూర్చింది ఝాన్సీ. ‘నువ్వెన్నయినా చెప్పి. మరపిచ్చిన నాబోటి దానికే తెలుస్తుంది ఈ బాధ.’

‘పిచ్చిపిల్లా నీకుతోడు నేనూ ఉన్నాను. రోజూ మరసులో తుఫాను రేగుతున్నదాన్ని. లోలోనే అనుకుంది నిలయ.

‘జాన్ న్యరూపం తెల్సిపోయాక అతని మీద ఏంత కోపంగా ఉందో చెప్పలేను. కానీ అలా అని అతన్ని పూర్తిగా మర్చిపో గల శక్తి లేదు నాకు. మనసారా ఆరాధించిన మనిషియ్యి. వృద్ధయంలో తిమ్మ చేసు కున్న రూపమయ్యి! నాన్నగారి గట్టి ప్రయత్నం చేసి తొందర్లోనే ఏదో ఒక సంబంధం తీసుకోవచ్చేస్తారు.’

‘మంచిదేగా! ట్యూలోనే...’

‘నువ్వు అలాగే అంటావా?’

‘మరింకేమిసాలి? పిచ్చిపిల్లా కాలం మాన్చలేని గాయం ఉంటుందంటావా?’

‘అంతేనా’ శాలిగా చూసింది ఝాన్సీ.

ఇద్దరూ కాసేపు విడిసే లోదనల్లో వారుండిపోయారు.

యెటువంటి వాడో తెల్సిపోయాక, అతనికి తనమీద మోజే తప్ప ప్రేమ లేద తెలిశాక కూడా అతని కోసం ఎందుకు బాధ పడాలి తను. అతన్నే తబ్బుకుంటూ మిగిలిన జీవితమంతా ఏందుకు కుమిలిపోగలిగి? ఝాన్సీ మనసు వేగంగా పరిపరి విధాల ఆలోచిస్తోంది.

‘కాలం మాన్చలేని గాయం ఉండక సోపయ్య! ప్రేమించిన వాడిని మర్చిపోమ్మని ఝాన్సీ కైతే నలహా ఇవ్వగలిగింది గానీ ఆ పని తను చెయ్యగలదా! అమ్మా! తబ్బు కుంటేనే గుండెనలిగే బాధ... మధు ఏంత మంచివాడు? మధుని చేసుకోలేకపోతే మరొకరిని చేసుకోడం అన్నది అసంభవం. నా కంకితమైన మనసు మరొకరికి అర్పించడ దున్నది కల్లు. కన్యగా ఒంటరిగానే ఈ జీవితం దిన్ని బాధలైనా వడి నెట్టుకు రావాలి తప్ప మధుని ప్రతిష్ఠించుకున్న ఈ వాదయంలో మరొకరికి స్థానమివ్వడం జరగదు. అంతే...’

ముందగా ఆలోచనల్లోంచి లేరున్న ఝాన్సీ నిలయని తట్టి పిల్చింది. ‘ఏమిటో పిలిచినా పలకకుండా అంత దీర్ఘాలోచనలో పడ్డావు.’

‘అబ్బే! ఏం లేదు!’

‘అనవసరంగా నా గొడవతో నీ మనసు కూడా కష్టపెట్టినట్టున్నాను.’

‘అదేం కాదు.’

‘సరే! మరి నే వెళ్తాను.’ అంటూ లేచింది ఝాన్సీ.

ఆ రోజు కావల్సిన సరుకులు కొనుక్కుని దగ్గర దోవన ఇంటిముఖం వట్టింది నిలయ. కొంచెం దూరం నడిచేసరికి ఒక పెంకుటింటి వరండాలో విసురుబా అటూ యిటూ పచార్లు చేస్తున్న రామనాథంగారు కనపడ్డారు. ఏదో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నట్టుందాయన మొహం. అయిని రోడ్డుమీద చూస్తూనే వరుగులాంటి వడకతో రోడ్డు మీద కొచ్చారాయన.

‘రక్షించారు. మీరు కనపడ్డారు. ఒక్క సారి లోపలికొస్తారా?’ విస్తుపోయింది నిలయ.

‘మా పెద్దమ్మాయి నేను పేసినసింది వోచ్చేటప్పటికి విడుస్తూ కూర్చునంది. ఏమిటి కారణం అంటే మాట్లాడదు. ఏంత సేపడిగా నీమి చెప్పల్సింది. ఏం చెయ్యాలో తోదక, దాని దగ్గిర్చుంది పమా

దానం రాక చిన్నప్పటినుండి. నేనంటే చచ్చి
భయం లేండి దానికి. అందుకే వివిట్
కారణం చెప్పట్లేదు భయపడుతోంది. ఇది
బాబుతో ఆయితే చెప్పేదేమో! కాస్త
దాన్ని ఊరుకోబెట్టి ఆసలు నంగితేమిటో
కనుక్కోగదా?

బాదనలేక పోయింది నిలయ. ఆయన
మీద గౌరవంతో గానీ అభిమానంతో గానీ
ఒప్పుకోలేదు. రాక్షసుడిలాంటి తండ్రి తప్ప
తల్లి లేని ఆ పిల్లమీద బాలితో లోపలికి
వదిలింది. కానీ ఇరుగుపొరుగువాళ్ళు ఇది
వరకటినించి బాగా ఎరుగువ్వరాళ్ళు చుట్టు
పక్కల ఉండగా వాళ్ళెవర్నీ ఈసాయం
కోరకుండా తనని చూడగానే ఏందుకు
పిలిచారన్న అనుమానం మూతం చోటు
చేసుకుంది మనసులో.

'అదిగో! ఆ గదిలో ఉంది' తుడిచేపు
గది చూపించి ఆయన వీధిలోకి వెళ్ళి
పోయారు. మెల్లిగా ఆ గదిలో అడుగు
పెట్టింది నిలయ గోడకానుకొని, మోకా
ళ్ళల్లో తలదూర్చి కూర్చున్న ఆ అమ్మ
యినీ చూడగానే సానుభూతిలాటి దేదో
గుండె నొందింది నిలయకి. అడుగుల
చప్పుడుకీ తల్లి చూపిందామూయి.
దక్రాత్లాంటి ఆ కళ్ళు ఆకర్షించాయి
నిలయని. నీళ్ళు నిండిన కళ్ళని చటుక్కున
కొంగుతో అడ్డుకుని, తడబడుతూ లేవ
బోయింది. 'పరవాలేదు కూర్చో!' అంటూ
తన కూడా ఆ అమ్మయి కెదురుగా
వూర్చింది నిలయ. 'క్రింద కూర్చున్నాను.
చాప వేస్తాను' అంటూ అంత విచారం
లేనూ లేవబోయిందామూయి.

'పరవాలేదు' అంటూ ఆపిపించి
నిలయ.

'నీ పేరేమిటి?'

'జయ.'

'చూడు జయా! నేను నీ అక్కలాంటి
దాని. నాలో నానమిప్పి చెప్పడానికి
నందేహించకు. అప్పట్ను నేనెవరో నీకు
తెలియదు కదూ! మీ వాన్నాగురు వనిచేసే
ఆఫీసులోనే, నేనూ ఉద్యోగం చేస్తున్నాను.
నెను తప్ప మా ఇంట్లో మరెవరూ లేరు.
ఒంటరిదాని. నా పేరు నిలయ నేనంటే
కెళ్ళంటే మీ నాన్నగారుచూసి పిల్వారు.
నువ్వెందుకో ఏడుస్తున్నావని, ప్రశ్నించి
కారణం ఏమిటో కనుక్కోమని అడిగారు.
నాకు మీ నాన్నగారి గురించి అంతా తెలు
చున్నా. నేను మీ అక్కచెల్లెళ్ళు నెనర్నీ

'గర్ల్ ఫ్రెండ్స్ తో సబ్జెక్ట్ గురించే చర్చిస్తాను'

'డాక్టర్ డాక్టర్ని పెళ్లి చేసుకో
వడం బాధం వుంటుంది. కానీ, నేను
చేసుకోమ'—అన్నాడు స్టాన్లీలో ఏం.
బి. బి. బిన్. ఫోర్మియల్ విద్యార్థి
బిన్. క్రిష్ణ.

'మీ రెండుకు చేసుకోరు?
స్టూడెంట్ లైఫ్ లో కొంతమంది మెడి
కల్ స్టూడెంట్లు ప్రవర్తన తెలుసు
గనకరా?' అనేదిగాను.

'మంచి బాబుడు రాము' లాంటి
క్రిష్ణ నా ప్రశ్నకి వ్యవధానం పెంకిం
చాను.

క్రిష్ణంబకర్

'మెడికల్ స్టూడెంట్లు చెప్పకో
వడం గొప్ప. ఈ గొప్పకోసం చదివే
వాళ్ళుకూడా పుర్రారు...' అన్నాడు
విద్యార్థుల గురించి చదువు మీద
ఆసక్తి గురించి అడిగినప్పుడు.

'రేగింగ్ వుండాలి. జూనియర్ గా
పున్నప్పుడు నమ్మ రేగ్ చెయ్యకపోతే
చామంది పీనియర్లు తెలిసివుండరు.
ఈ రేగింగ్ లో ఒక రకమైన ఆండర్
స్టాండింగ్ ఏర్పడుతుంది' అన్నాడు.

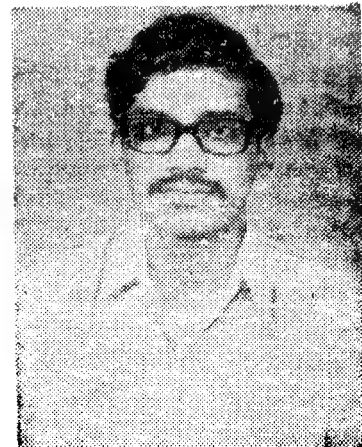
గర్ల్ ఫ్రెండ్స్ తో సబ్జెక్ట్ గురించి
మాత్రమే మాట్లాడే ఈ యిది
బాలుడు విప్రదా సెయిల్ కాలేదు.
పినిమాలు తక్కువగా చూస్తాడు.

అసలు మాడనిరాడికందే లెక్క.

శివాజీగణేశన్ తప్పితే అభిమాన
దారులు లేరు.

విగరెట్టు తాగడు. వా స్టైల్ లో
వుండటం లేదుగనక ఇతర అలవాట్లూ
లేవు స్నేహితులూ తక్కువే.

తిరిక సమయాల్లో 'కె' పి 'కుమార్'
అని కాయాను. గీమా వుంటాడు.

ఎన్. క్రిష్ణన్

'మెడికల్ కాలేజీలో అడ్మిషన్
కష్టం. కానీ, నీకు మెరిట్ వల్లనే
సీట్ వచ్చింది. ఇది చాలా కాన్ఫీరీ
విద్యుత్ కేషన్' అన్నాడు.

కోర్సు పూర్తి కాగానే పి.జి. చెయ్యా
లని—డ్రగ్గీ రాగానే గ్రామాలకి వెళ్లి
మధ్యతరగతి, బీదవాళ్ళకి సేవ చెయ్యా
లని క్రిష్ణన్ ధ్యేయం.

—నీకరాజ్.

చూడకపోయినా, మీ అమ్మగారు పోయిన
వార్త విని మీ అందర్నీ తలెత్తకుని చాలా
బాధ పడ్డాను' జయ భుజంచుట్టూ
చెయ్యవేసి దగ్గరికి తీసుకుంది నిలయ.

వెన్నది ఆకొగిట్లో ఒడిగిపోయిందిజయ.

'చెప్ప జయా! నువ్వెందుకు బాధపడు
తున్నావో చెప్ప.'

కళ్ళల్లో నీళ్ళు కొంగుతో తుడుచు
కుంది జయ. 'మా ఇంట్లో అందర్లోకీ
నేనే పెద్దదాని. ఎలిమెంటరీ స్కూలు
చదువు తప్ప మరే చదువూ ఏరగను.
తొమ్మిదో ఏటనించి ఇంట్లో అమ్మకి

వసుల్లో సాయం చెయ్యడం, చెల్లెళ్ళని
అడించడం ఇవేనా అనుభవాలు. అప్పటి
నించి ఇప్పటిదాకా అలాగే ఒకే బాటలో
నడుస్తోంది బండి. ఏటా చీపు అమ్మ
పోయాక ఇంకా బాధ్యతలూ, వసులూ
విక్కువయ్యాయి.' ఒక్కక్షణం చెప్పడం
ఆపింది జయ. 'వసులెక్కవయినా, బాధ్యత
లెక్కువయినా నేను బాధపడలేదు. ఆ రికి
'నాన్న నాకు పెళ్లిచెయ్యడా అసలు' అన్నది
కూడా నా బాధకి కారణం కాదు.'

మరేమిటన్నట్టుగా చూపిన నిలయ
కళ్ళల్లో త్వరగా కారణం తెలుకోవాలన్న
ఆత్రుత కదలాడింది. (ఇంకా ఉంది)

విమానంపై

6వ తేదీ బొంబాయి నుంచి కలకత్తాకు వెళ్తున్న బ్లోయింగ్ విమానం విూద పడుగుపడిందట. ఆ పొలుకు విమానం తానెగురుతున్న ఎత్తు నుంచి 300 మీటర్లు గుటుక్కున దిగిపోయిందట. ప్రయాణీకులందరూ తమ తమ స్వీట్లొంచివిగిరి క్రిందపడి, గోలపెట్టారట. విమాన చోదకులు మాత్రం విమానాన్ని ఒడుపుగా నేలకు దింపారట. విండోషీల్డు, రాడార్ పరికరాలూ దెబ్బతిన్నా ఆ విమానశాంతా క్షణ విమానాశ్రయంలో సురక్షితంగా దిగిందట. 145 మంది ప్రయాణీకులు బ్రతుకుకప్పునా అనుకున్నారు.

అరటివండుకారిణంగా హత్య!

రాజ్ కేసేపేటకు సమీపంలో వున్న స్వామి నాథపురంలో సీతారామన్ వో రాత్రి ఏడు గంటలు ప్రాంతంలో వో అరటి పళ్ళ కొట్టుకువెళ్ళి, పళ్ళ కొనుక్కుని తింటున్నాడట. ఈలోగా అక్కడికి కోదండం అనే అతను వచ్చి అరటివండో టిమ్మని కొట్టువాడిని అడిగితే సీతారామన్ యిచ్చాడట. దాంతో వారిద్దరికీ మూఁగామాలా పెరిగిందట. అవేళంలో కోదండం అక్కడందుబాటులో వున్న క్షరం కత్తిలో సీతారామనని పొడిచి చంపేశాడట.

ఎడుకొండలవాడి అదాయం పెరుగుదల

ఏడుకొండలవాని నే అదాయం 47 లక్షలట. బొంబాయిలో మే నెల అదాయం 45 లక్షల 50 వేలట. అనగా యీ మే నెలకు లక్షలూర పెరిగిందన్నమాట.

అయ్యో! ఏడుకొండలవాడుంటే వెంకటేశ్వర స్వామింటే!

ఇంక నొక్క నిమిషికేవలం ఘాటృడు

హోటల్ దూమ్ లో రెండుశవాలు

బెంగుళూరు కాలనీపాలెంకోని వో హోటలుకు యిద్దరు వ్యక్తులు వెళ్ళి, తాము రామకృష్ణ మిల్స్ మధురకు చెందిన వారమని చెప్పి వో రూము తీసుకున్నారు. ఆ మర్నాడు వారు తలుపులు ఎంతసేపటికీ తీయకపోయేసరికి, ఆ విషయంలో పోలీసులు కలుగజేసుకుని తలుపులు పగలేసి చూశారట. లోపల వో యువకుని శవం ప్యాసుకు వ్రేల్చాడులోందట మరో యువకుడు స్వపాతిష్ఠి వంపం మీద పడున్నాడట. అతను విషం త్రాగి వుండుండాని పోలీసు అభిప్రాయపడ్డదట.

లారీ ప్రమాదం, ఎన్. ఐ. మరణం

లావేరిపాక్కానికి చెందిన పోలీసు పబ్ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీరాములు అనే ఆయన ముద్రాసుకు స్కూటరు మీద వెళ్తుండగా దారిలో శృంగవారిపత్రం అనే చోట వో పెట్రోలు లారి ఢి కొందట. ఆ ఢికి శ్రీరాములుకు విపరీతమైన గాయాలయి—వైద్య సహాయం లభించేలోగానే చనిపోయాడట. శ్రీరాములుకు 26 ఏళ్ళట!

చిన్నపిల్లలు-గర్భిణీప్రావాలు!

అండన్ లో గర్భిణీవాలు చాలా చిన్నపిల్లలు కూడ చేయించుకుంటున్నట్టు అక్కడి టెక్నాలు తెల్పాయట. 1971 లో గర్భిణీవాలు చేయించుకున్న వారిలో 2298 మంది పదహారేళ్ళల్లోపువారట. 11 ఏళ్ళ వయసున్న ముగ్గురు అమ్మాయిలు, 12 సంవతరాలు అమ్మాయిలు పదహారు మంది, 13 ఏళ్ళవాళ్ళు 77 మంది, 14 ఏళ్ళవాళ్ళు 529 మంది వున్నారు. మొత్తం ఏడు 1,26,777 మంది గర్భిణీవాలు చేయించుకున్నారు—రికార్డు తెక్కనివి మరన్నుండవు! వైవాక్! దేశం గొడ్డ పోయింది!

అతనికం టెఫునుడు...

పాకిస్తాన్ కు చెందిన ముల్తాన్ లో యునైటెడ్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ బహిరంగ సభను చిన్నాభివృం చేసి బీభత్సం గావించడానికి ఖుల్ట్ పార్టీవారో మూడొందల సంచల నిండా పాములను, తేళ్ళను సిద్ధపరచుకున్నారు. కానీ వాటి అవసరం లేకుండానే, అంతకుమించిన తెలివైన పోలీసులు ఆసభ ఏర్పాటు చేసుకున్న నందిరినీ, కుర్చీలను తీసిపారేశారట. సభ

జరగజేళ్ళకుండా— అసతనికరటే నును దాచంట మళ్ళవుంటే యిదే కాబోలు!

పోతపాలవల ప్రమాదం

ఏడాదిలోపు పసిపిల్లలకు పోతపాలు పోయడం చాలా హానికరంమనీ, దానివల్ల పిల్లల మూత్రపిండాలూ సరిగా పనిచేయవనీ, ఆ తరువాత పెదడు కూడా దెబ్బ తింటుందనీ బ్రిటనుకు చెందిన వో డాక్టరుగారన్నారట. కనీసం మొదటి మూస్తెల్ల వరకైనా తల్లిపాలే పిల్లలకు శ్రేష్ట మని ఆయనన్నారు—శ్రేష్ట మేగాని వుండద్దా!

మూడవ మృతం

న్యూయార్క్ లో రివరెన్ట్ జిమ్మికే, విలియమ్స్ అనే ఆయన, బుల్ ఫోర్ట్ ఫాక్స్ అనే ఆయన విషం త్రాగి, మరణించారట. వీరిద్దరూ, 'విషం త్రాగివా,

సుస్వ ఆమతంలా చేరరాదు!

విషజంటువులు కరచినా తమకు ఏలాటి అపాయమూ కలుగ'దని నమ్మే వో మరొకరికి చెందిన వారట—అదేం సుతం!!

పుట్టబోయే శిశువు అడా-మగా!

గర్భస్థ శిశువు అడోమగో నికచ్చిగా తెలుసుకనే వివాసం మీద వైద్యశాస్త్రం విపరీతమైన కృషి చేస్తున్నదట. గర్భిణీ స్త్రీ గర్భంలోకి వో నూడి గచ్చి, గర్భస్థ శిశువు చుట్టువున్న అమనియోటికి ద్రవాన్ని కొంచెం బయటకు తీసి, దాన్ని ప్రయోగా లో చూసి, పుట్టేదిసిల్వోపిల్లాడోతేలిపోతుందట—ఇంతెందుకు గర్భిణీ స్త్రీ తలతోంచో పేను విరి, దాన్ని గచ్చిమీదపేసి, దానిమీద కొంచెం యిసుక పోయండి. —పేను ఆ యిసుక కుప్పై నుంచి వస్తే మగపిల్లాడు, పక్కనుంచి నుంచి నేలబారగా వస్తే ఆడపిల్ల — యీ ధియరీ మా అమ్మమ్మ ఏనాడో చెప్పి పదిమందిచేతా రై టనించుకున్నది.— ఇ పుట్టబోయే కైండాఫ్ సైన్స్—యూ సీ!

తండ్రి ప్రేమ

తరువైందని వమా రై ఆత్మహత్య

పుత్తంకరైకు చెందిన కొట్టాయ అనే గ్రామం లో 40 ఏళ్ళ అమ్మాయి అనే విధవ తన ముగ్గురు పిల్లలతోనూ పుంటుండేదట. వక్క గ్రామంలో పున్న ఆమె తండ్రి ఒకనాడు ఆమె యింటికి వచ్చి ఆమె కూతురు పాప్తానీ తన కొడుక్కు యిచ్చి పెళ్ళి చేయమని అడగాడట. తన కూతురికా పెద్దమని పెన్నా అవలేదని, అనక పెళ్ళి విషయం ఆలోచించ వచ్చని అమ్మాయి అన్నదట. దాంతో తండ్రి కూతు ళ్లకు మాటలేదాలోచ్చి పోల్సాటవరకూ వెళ్లేసరికి భోజనం చేయకుండా ఆ తండ్రి వెళ్ళిపోయాడట. అమ్మాయి మనస్సుగాయపడి తనకీ బ్రతికి నిష్క్రయో జనమనుకుండటం. భర్తలేని తనకు తండ్రి ప్రేమ కూడా కరువయ్యందని ఏడ్చిఏడ్చి ఆరాత్రి గ్లాసుడు పాలలో విషం కలిపి కూతురు పాప్తానీకి, రెండో కొడుకు తంగవేలకు యిచ్చి తానూ త్రాగిందట. అనక ముగ్గురూ ఒకే మంచం మీద పడుకున్నారు. సేనిమా నుంచి వచ్చిన పెద్దకొడుకు గోవిందరాజు తలుపు తట్టితట్టి విసుగెత్తి తలుపు విరక్కొట్టి రోవలకు వెళ్ళిచూస్తే, తల్లి, చెల్లెల్లా, తమ్ముడూ ఒకే మంచంమీద చనిపోయిన్నారు.

సినిమావీల్చి-

భర్త చీవాట్లు-భార్య ఆత్మహత్య

బెంగళూరు మోగడిరోడ్డు ప్రాంతంలో నివ సిస్తున్న 20 ఏళ్ళ శాంతలక్ష్మికి సినిమా పిచ్చులు. రోజూ సినిమా కెళ్తాండేదట. ఇది ఆమె భర్తకు నచ్చక,వారిస్త్తాండేవాడట.కానీ ఆమె వినిపించుకునేది కాదట. వో రోజు పదిగంటలూ చూసి యింటికి తిరిగొచ్చిన శాంతలక్ష్మిని ఆతను నానామాటలూ అని ,ఇలా సినిమాలు చూస్తే కొంపెం ఎత్తిరిల్లుతుంది' అని చీవాట్లు వేశాడట. దాంతో ఆమె మనసు గాయ పడి, భర్త పువ్వుగానికి వెళ్ళాక, పురిపోసుకుని నిండు ప్రాణాలు తీసుకుంటట.

నిడకలో కొత్తరికార్లు

పూనా మునిసిపల్ స్పిర్ట్స్ క్లబ్ లంలో హార్బన్ సెంగ్ 164 గంటల 55 నిమిషాలపాటు ఏకధాటిని నడిచి 1961 లో వైరోబిల్ గిల్బర్ట్ రోబ్ 161 గం టలు నడచి వున్నదని ప్రపంచ రికార్డును బ్రద్రలు కొట్టవల పాకేశాడట. అంట 171 గంటలు నడుద్దామని ప్రారంభించి, డాక్టర్ల సలహామీద ఆ పని విరమించి, 164 గంటల 55 నిమిషాలకు తన నడక ఆపు చేశాడట.

బాంగ్లాలో

భాంట్ జోకర్లం-భిషానీ నిరసన

బాంగ్లాదేశ్ వ్యవహారాలన్నిటిలోనూ భారతదేశం జోక్యం కల్పించుకొడాన్ని నిరసిస్తూ జాన్ ఆరవ లేదీ నుంచి భారతదేశపు వస్తు పులనన్నటిని బహిష్కరించి తీరాలని బంగ్లాదేశ్ జాతీయ అవామిపార్టీ నాయకుడు సుప్రదా అబ్దుల్ హమీద్ భాన్ షాని అక్కడి జన

వాసిని కోరటం- భిషా వ్యాపారాలలోనూ, బ్యాం కుల నిర్వహణలోనూ, ప్రభుత్వ వాణిజ్యసంస్థలు పని చేయాల్సిన తీరుల్లోనూ బంగ్లాదేశ్ అధికారులకు టెక్స్ టనిష్టదానికి భారదేశ్ శం సర్వసిద్ధంగా వుందని చవాన్ అన్నారు- మరిదేవెప్పా! వపుచ్చు: కల్చిల్ త్ (బూయాత్ అన్నారార్యులందుకే!

దొంగతనానికి ఉరిశిక్ష!

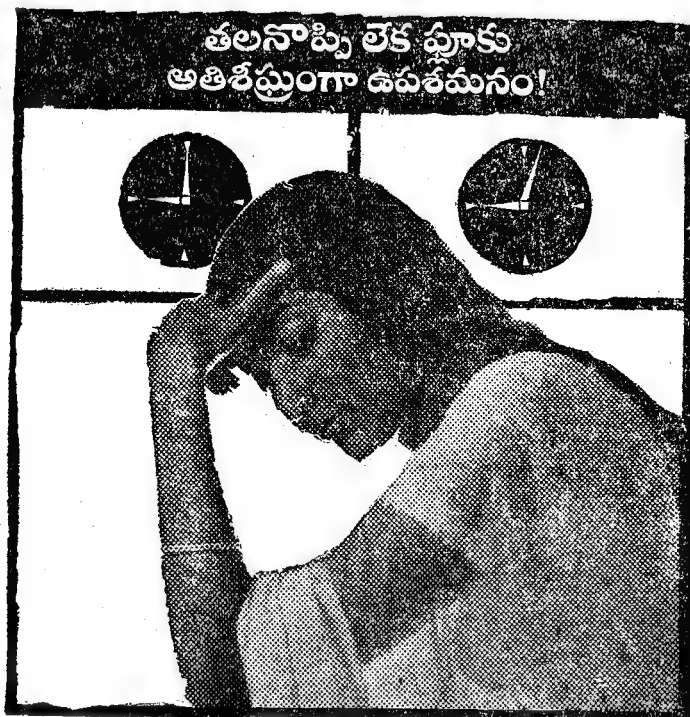
జావెరి (గుల్బర్గా) గ్రామ సమీపంలో ఆపూరికి చెందిన వో ముగ్గురు వ్యక్తులు సిద్ధ పుదేవపు అనే హరిజన యువకుణ్ణి పట్టుకుని పురితీసి, అతను గిలగిల తన్నుకునేవరకూ కావలా నిండున్నాడట. ఈ హరిజని యువకుడు ■ పూల్గో కొన్ని యిత్రడి పాత్రలూ, ధాన్యం దొంగతనం చేశాడన్న నేరం మీద ఆ ముగ్గురూ చేరి ఆతనికి పురి శిక్ష ఖాయ పరచి, అమలుజరిపారట. పోలీసులా ముగ్గుర్ని నిర్బం ధంతోకి తీసుకున్నారు.

న్యూయార్క్ వెళ్తున్న నిటరాజు విగ్రహం ఏట్టవేత

75 లక్షలు విలువజేసే నాలుగడుగులెత్తున్న సటరాజువిగ్రహాన్ని కలకత్తా నుంచి న్యూయార్క్ కు ఎవరో రహస్యంగా పంపుటాంటే అక్కడి విమానా శ్రయ అధికారులు టక్కున పట్టికారటం- 8 వ తేదీరాత్రి జరిగింది.

భార్యని చంపిన భర్త

19-9-72వ తేదీన కోటలపల్లికి చెందిన బిబాలరంగయ్య అనే ఆయన తన భార్య లక్ష్మిదేవమ్మ ను చంపి, వెలుపమడుగు అనే గ్రామంలో పూడ్చిపెట్టా పెట్టాడట. ఈ విషయం కోర్టులో నిర్ధారణయి నందువల్ల అడిషనల్ సేషన్సుజడ్జి బి.ప్రసాదరావుగా రాలానికి మూడేళ్ళు కఠినశిక్ష విధించారట.

తలనొప్పి తక్ ఫ్లూకు ఆతిశేషంగా ఉపశమనం!

శాలోఫెన్ బాధానివారిణి మాత్రలు

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి తయారీ

శాలోఫెన్ తలనొప్పి, ఫ్లూ, పంటనొప్పి, ఒళ్ళ నొప్పలకు అతి నిశ్చయంగా, శీఘ్రంగా ఉపశమనం కలిగిస్తుంది. ఇది నిరపాయకరమైనది. శాలోఫెన్ డాక్టర్ల సిఫారసుచేసి వటువైన ప్రక్రియ కలిగియుంది.

FOS/AS/1920 TEL

✱ ఆకాశం అందంగా ఉంది. అమ్మాయి లండనా అందని కారం ఆ తయారొత్తావు కాలంలో ఆకాశం కన్నా అందంగా అగుపించేది ఇంకేముంది? అరబిలో ఆ మాటే అన్నాను, నవ్వంది—'మీ ఉద్దేశం?'— 'దురుద్దేశం కాదు—' 'దురుద్దేశాలు మీకు చేతకావు—' 'దేంక్స్'— అన్నాను, నవ్వంది. 'కొందరు అమ్మాయిలైనా కొంత అందంగావైనా వ్యవగలుగుతున్నారు లాంటి—నాలంటి వాళ్ళం ఇంకా బ్రతి కుండ గలుగుతున్నాం.....' నిగ్గును వచ్చులో నోక్కి వట్టింది 'ఇవార ఇన్జనరల్ అడవాళ్ళని—ఇన్ వర్టి క్యూల్ నమ్మ—అనమావం చేస్తున్నారు—' 'అనమానమా?—అంత మాట!—' 'హా—నహాన—' 'బ్రతికించారు—'

'ఇంతకీ మీరనేమిటి? మోడరన్ గర్ల్స్ లో అందం తగ్గిపోయి అంకారాలు పెరిగిపోతున్నాయి—అంతేగా?—' 'నా అభిప్రాయాన్ని మీరు మాత్తలంగా ఉపన్యసించారు—' 'దేంక్స్ ఫర్ ది కాంప్లిమెంట్', మళ్ళీ నవ్వంది— 'అడవాళ్ళు! మాత్తల దృష్టి ఉందని అవ్వకున్నారు—' 'తప్పకుండా ఉంది. కాని, మరీ విక్ర వగ ఉంది — మనిషిని మనిషిగా కాక అస్థివంశరంలా చూడడాక్—' 'అదిగో—మళ్ళీ—' 'హరి—' రెండు క్షణాలు మౌనంగా దొర్లి పోయాయి. 'రెండు క్షణాలు మౌనంగా దొర్లి పోయాయి—' అన్నాను నాచి మానకుంటూ. 'మీరు కథలు కావాలి ది.' అంది నవ్వుతూ— 'కథలు వడివే వాళ్ళు కథలు రాయు— అనందరావు,

లేరు—' అన్నాను. 'మితో ఇకమీద 'మాట్లాడను —' అంటూ లేచి నిలుచుంది. 'చిరంతా దుమ్ము వట్టింది—' అంటూ దులుపుకుంది, 'దుమ్ము కాదు—ఇంక—' 'నా బుర్ర ముసక—' 'హెయిట్ నోస్తోంది గవును—' 'ఉన్న తెలివి ఈస్టా పోతోంది — హెయిట్ వస్తోందంటే—రాదూ మరీ—' ఇద్దరం వెరిగా నవ్వుకున్నాం. 'యూనివర్సిటీ కాంపస్ లో మనకన్నా డెరివాళ్ళుంటారనుకోమ—' అంది, తలెత్తి మక్కుల్ని మామ్మా వాయిగా గలి పీలుస్తూ. 'వేననుకుంటాను—', అన్నాను. నా ధోరణి అలాంటి గనక అరుణ అశ్చర్యపోలేదు. 'ఏనరుంటారు?—' అంది, 'మిస్టర్ అనందరావు...' ఉలిక్కిపడి, రాత అని తలెత్తాడు

మేడవో కళ్ళు రోషంగా మెరుస్తూ వ్వాలు 'మిస్టర్ అనందరావ్—ప్లీజ్ గో బ్యాక్ ది క్లాస్-ఇఫ్ యూ హావ్ గట్టి వీని అదర్ వర్క్—' మేడవో గొంతు కూడా రోషంగా ఉంది.

రాస్తూన్న కాగితాలూ; ప్యాంటీకి దుమ్ము కాకుండా బెంచి మీద వరుచుకున్న కర్చీపూ తీసుకుని క్లాసులోంచి వెళ్లిపోయాడు అనందరావు.

ఆ తరువాత కథకు వీలా పడిపోవాలి తెలియలేదు అనందరావుకు. మేడవో తనని క్లాస్ లోంచి వెళ్ళిపోమ్మన్నందుకు బాధగా లేదు. తొలిసారిగా క్లాసులో కథ రాయానికి ప్రయత్నించి పెయిల్ పోయానే అని విచారించాడు. సోసీలే—తనకు దొంగతనంగా వుంటున్న చెయ్యడం చేతకాదు—అంటూ వమాధాన వడ్డాడు.

ఇంతకీ అసలు నెంగులేమిటంటే అనందరావు క్లాసులోనే అక్షర అనే అమ్మాయి ఉంది.

అరుణ అందంగా ఉంటుందా లేనా అని అనందరావు దిన్నడూ ఆలోచించలేదు. ఆ మాటకొస్తే ఏ ఆడపిల్ల అందం గురించి గానీ అతను వట్టిండుకోలేదు. అతనికి ఆ కోరిక లేదు తీరిక అంతకన్నా లేదు.

అరుణ చాలా కొంటే పిల్ల.

ఇంకా చెప్పాలంటే—దొంగ పిల్ల.

ఆ నేత మేడవో క్లాసుమొదలైన కొద్ది నిమిషాలకీ, (వక్కనే కూచున్న మోహనాపు తన నోట్ బుక్ లో ఇలా రాసి అనందరావుకు చూపించాడు!

'బజ్జీ ఇంగ్లీష్ ద్రామాకాక్ నేరే ఏదో పుస్తకం చదువుతోంది చూడు—'

('బజ్జీ'—అరుణకుగల ముద్దుపేర్లలో ఒకటి—ఇంకొందరైతే మరి ముద్దుగా 'బిస్సీ'—అని కూడా రిఫర్ చేస్తూంటారు—)

చూశాడు అనందరావు. అవును, విజమే! అరుణ నేరే ఏదో పుస్తకం చదువుంటోంది. అది తెలుగు పుస్తకమని శుభంగా తెలుస్తూనే ఉంది. కానీ, దానికి వేసిన అబ్బుమాత్రం పెద్దమనిషి తరహాగా ఉంది. అందుకే మేడవో దాన్ని కనిపెట్టలేదు.

ముందు బెంచిలో మొదలుగా కూచున్న అరుణే అంత దైర్యంగా పాఠాలు వ్రాసి

పాఠాలు చదువుతూ ఉంటే తనుమాత్రం ఈ మేడవో చెప్పే ఇంగ్లీష్ ద్రామాబోర్ను భరించలేకపోతూ కణతలు వొక్కుకుంటూ విందుకు కూచోవాలి? అనుకున్నాడు అనందరావు. అందుకే క్లాస్ లోనే కథ రాయడం మొదలుపెట్టాడు. కథలో మొదటి మూడులైన్లూ రాకాక హీరోయిన్ పేరుకీ అరుణపేరే పెట్టుకున్నాడు.

పేజీ తిప్పడానికి కలం దిత్తడం తప్ప; మొదలు పెట్టినాడు మొదలుపెట్టినట్టు ఒకటిన్నర పేజీలు వరసరలాడించేశాడు. కానీ, ఏముంది—అంతలోనే వట్టుబడి పోయాడు!

రైబరికివెళ్లి పెక్స్ పుస్తకంలో ఒక చాప్టరు చదివాడు. క్యాంటీనుకు వెళ్లి మంచివిళ్ళు తాగాడు. సిగరెట్టు వెలిగించి 'క్వీన్స్ రోడ్' (అది అమ్మాయిల హాస్టల్ రోడ్డుకీ అబ్బాయిలు ఉంచుకున్న పేరు) మీద వస్తూండగా 'బొంబాయి' మని సైరమ కూసింది.

నిమిషాలమీద అమ్మాయి లందరూ దిం దిలమంటూ క్లాసులోంచి వెళ్ళేశారు. అర్జింథ దూరామ్మంచే తన ఆడక్లాసు మేట్లనుచూసి, (శ్రీశ్రీ ఫోకలో సిగరెట్టు లాగుతూ తల వ్రక్కకి తిప్పుకున్నాడు అనందరావు. తనని చూసిందో లేదోగానీ, అరుణ ఆడస్టేషనరీరాండ్రలో దివరీలోనో ఏదో మాట్లాడుతూ విందుకో వెళ్ళుతోంది. గీతాంజలి, అమృతపిల్ల, (శ్రీలక్ష్మి (శ్రీలక్ష్మి వాళ్ళలో ఉందా లేదా?) కూడా కిక్కిరిం కిక్కిరిమంటూ నవ్వారు. తననిచూసి నవ్వ లేదు కదా అనుకోలేదు అనందరావు. చాలా విషయాల్నో దివ్యర్షి కేరేచెయ్యక పోవడం అనందరావుకు అలవాటే!

తరువాత మోహనాపు చాలా బాధ వడ్డాడు 'అనవసరంగా మేడవో దగ్గర చెడ్డ అపిండుకున్నానే—' అని వాపోయాడు.

అనందరావు నవ్వేశాడు.

'నా బాధ అదికాదు—కథ పూర్తి కాలేదే—అని' అందామమకున్నాడు. కానీ, అనలేదు.

అంటే మోహనాపు ఆశ్చర్యపోతాడు: ఆశ్చర్యవదే మలాల్ని చూడడం అనంద రావుకు ఇష్టం లేదు.

'ఇష్టం ఉన్నా లేకన్నా మొదలుపెట్టిన పని వివరంగా చెయ్యడం అనందరావు అలవాట్లో ఒకటి. ఏదైనా పని మొదలు పెడితే అది పూర్తయేదాకా అతనికి ఏకాంతి ఉండదు. రాత్రి తాను నిద్ర అవులండదు.

అయితే ఇప్పుడెలా?

ముందుగా స్టాట్ సిద్ధం చేసుకోవాలి కథ రాయడం అనందరావుకు అలవాటు లేదు. మొదలుపెట్టిన కథ ముగింపునకి పోవడంకూడా అతనికి అలవాటు లేదు.

దురైలా?

స్టాట్ తయారుచేసుకోకుండా పాటా తుక్కు క్లాసులో మొదలుపెట్టి ఒకటిన్నర పేజీలో ఆపేసిన ఆ కథ గతి ఏమిటి? రాసిన కాగితాలు చించి పారేద్దామనుకున్నాడుగానీ, నిండుకో అతని మనస్సు (అంతరాత్మ నెంజరి అటుంచి) అప్పకో లేదు. అప్పటికే యాభై కథలదాకా వ్రచు రించిన అతని అనుభవానికి అలా చెయ్యడం తలవంపు అనిపించింది.

అసలు కథలూ మొదలు కాకపోయే గొప్ప; తీరా మొదలయ్యాక అది ఏదో ఒక పడక నడిచి ఏదో ఒక మయ్యుతిరిగి పిల్లాగో ఓలాగా అంతంకావాలి కదా?!

అరుణ కథలో విజంగా తల నొప్పి వచ్చింది అనందరావుకు. 'మేకవ్వం పిల్ల—అనవసరంగా దాస్తాండుకు తెచ్చి నా కథలో పెట్టుకున్నాను?' అని తనని తాను తిట్టు కున్నాడు. అరుణ పేరు పెట్టుకున్నంత మాత్రాన అనిదే కథనాయక కావాలి దిక్కుడుంది?—అనకున్నాడు. కానీ, దింత కొదమకున్నా అనిపించిన కథలోని హీరోయిన్ని తలుచుకునే సరికల్లా అరుణ అరుణగానే కళ్ళ ముందు కనిపిం తోంది.

అరుణ అరుణగా చాలామంది కళ్ళ ముందు వెదులుతుందని అనందరావుకు తెలుసు. ది. ఏ. మూడోసారి తప్పి నాడటో సారి మళ్ళీ వరీక్షంకి కూర్చునే మనస్థితి దుర్భి యూనివర్సిటీకి వచ్చి హాస్టల్ లో 'పెయింగెన్స్ గా జేరి రోజు సాయంత్రాలూ అతి ప్రేమంగా ముసాల్తై (అరుణ క్యాంటీన్ కు వస్తుందని తెలిసి) క్యాంటీన్ కి పోజులు కొట్టి నరేంద్ర; అరుణను గురించి ఆ విశేషాల్నో చెప్పడమనుకున్నాడు

తెల్ల వెంట్రుకలుండవ
 పొగడడం మాకు ఇష్టంలేదు. కానీ మా "క్లెమ్
 రంజన్" ఆయుర్వేదిక్ సెంటర్ ఆయిల్ తెల్ల
 వెంట్రుకలను వల్లగా మార్చును. మొదట తెల్ల
 వెంట్రుకల వల్లగా మార్చు, అటుపై నల్లని
 వెంట్రుకలే వచ్చును. ఈ ఆయిల్ జ్ఞానకళక్తి
 కంటిమార్పు వృద్ధి పరచును. లాభంపొందినవారు
 1000 పైగా మాకు వ్రాసి యున్నారు.
 లాభంలేకున్న దబ్బు వాచును. ధర రూ. 10/-
 Prem Trading Co. (V.N.)
 P.O. Katri Sarai (Gaya)

35 సం॥ అనుభవం
నరి బేజమ్మ బుడ్డలు బేజమ్మలు
మొదలగు వ్యాధులకు అపరేషన్
లేకుండా గాఢంబగా బాగుచేయబడును
ఆంధ్ర కౌశిక్ ఆసుపత్రి
 గౌరిగుడి నయ బస్ డిపో ఎదుట,
 ఛాన్సీ మందిర్ రోడ్, ప్రొడరాబాద్-12 ఆంధ్ర
 ఆఫీస్ ఫోన్: 42870 ఇంటి ఫోన్: 38544

ఆరోగ్య శాస్త్రములకు
 మహా శక్తి ఆధారపడునని
 ఆరోగ్య శాస్త్రములకు వరిపితులలో
తొంద్ర
 జ్యోతిషము, మంత్ర ప్రసమునకు
గర్భ రక్షక
 కవిత్వము, మంత్ర రక్షకమునకు
మాదిఫల రసాయనం
 ప్రవాహంతరం బలమునకు, స్త్రీరవృద్ధి
సాభాగ్య శాంతి
 68 సంవత్సరములకు పైగా
 ప్రసిద్ధి పొందిన ఔషధములు.
తేనె కుటీరం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
 మదరాసు-14.
 విజయవాడ
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (విజయవాడ)
 విజయవాడ

కథ

జెకొస్టానేషియన్ టేవ్ రికార్డర్ లా మెదలో
 రికార్డు చేసుకుంటూ ఆయా వివరాలన్నీ
 (సొంత కవిత్యంతో నహా) అవిడ చెప్పుకొట్ట
 ఊదుతూ— అవిడ నోటి నుండి ఊడివడే
 ప్రతిమాటకీ చందకాంతి కోసం చకోరంలా
 నిరీక్షిస్తూ— టెక్స్టు బుక్కు, నోట్సు,
 గైడ్సు— అవిడ విడి కోరితే అది తడాల
 మీద నల్లయి చేసే రమేష్, 'అరుణ
 గురూ — భలే అమ్మాయి గురూ — భలే
 ఉంటుంది గురూ—' అంటూ బుర్ర కడ
 దళంలో పనిచేసిన వాడిలా తనకు తానే
 తందావులు చెప్పుకునే తెలుగు విం. వి.
 ప్రభాకర్—...ఇలా చాలా మందికి అరుణ
 పట్ట ఆసక్తి ఉందని ఆ నందరావుకు
 తెలుసు.
 కానీ, ఏం లాభం?
 అరుణ హీరోయిన్ గా పనికిరాదేమోనని
 సందేహిస్తుంటే ఈ అబ్బాయిలు అసలు
 పైడ్ హీరోలుగా కూడా పనికిరాదేమో
 అనిపించేలా ఉన్నారు.
 మూడున్నర వారాలు కుప్పీలు పట్టి
 అరుణకో లా తెటర్ రాశాడు నరేంద్ర.
 రాశాడేగాని దాన్ని పోస్ట్ చెయ్యలేదు. ఇంకె
 వుటికీ చెయ్యకు కూడా. పోనీ—తన కథలో
 నరేంద్ర తెటర్ పోస్ట్ చేసేపట్టు రాద్దామా
 అనుకున్నాడు అనందరావు. కథ తమ రాసి
 నంతవరకూ 'వేసు' అనే రాశాడు. ఇంత
 వరకూ హీరోయిన్ హీరోని ఫీల్ తోనూ
 సంబోధించలేదు. కాబట్టి హీరో వినరైనా
 కావచ్చు. నరేంద్ర కావచ్చు—కాకపోవచ్చు.
 ఇంకో నరేంద్ర కావచ్చు, మరో రనీంద్ర
 కావచ్చు—
 నరేంద్ర పేరు పెడితే నరేంద్ర సంతో
 పిస్తాడు. కానీ, కథ చదివితే అరుణ
 సంతోషించడేమో! అరుణ కొంచెం
 పొట్టిగా ఉంటుంది. కానీ, నరేంద్ర
 అరుణ కన్నా (కనీసం ఒక అంగుళం)
 పొట్టిగా ఉండి, అతను ఆమెకు తమ్ము
 డేమో అనిపిస్తాడు. ఛా — నీళ్ళిద్దరికీ
 ఈడూ జోడూ సరిగ్గా కుదరదు.
 అదోపాటిన్నీ — అరుణ విం. వి. పై నల్
 అయితే—నరేంద్ర బి. వి.-ఇంకా ఫెయిలే!
 ఈ జంట అన్నలేమీ బాగులేదు. అదీకాక,
 అరుణ కోసం ఉత్తరం పోస్ట్ చేసేపాటి

ధైర్యం కూడా లేని నరేంద్ర-తను రాసే
 కథకి హీరో ఔతాడా?
 కాలేదు.
 రమేష్ చాలా మంచివాడిలా కనిపిస్తాడు;
 కానీ, 'చాలా మంచివాడు' కాదు ఒట్టి
 'కొంచెం 'మంచి' వాడు. కాకా రాయుడు.
 అరుణకూ అతనికి మంచి జంట. (కాళి
 దాసు ఉపమానం ఉపయోగిస్తే—) నల్ల
 మబ్బులో బంగారు మెరుపు మెరిసేపట్టుం
 టుంది...రమేష్ నవ్వు చూస్తే అనంద
 రావుకు మంట. అనభ్యాం కూడా ను
 మొదటి నుంచి హీరోయిన్ తో మంచిగా
 ఉండి ఆమెను నమ్మించి చివరికి మోసం
 చేసే పాత్ర అతనికి ఇవ్వచ్చు. తప్పకండా
 ఇవ్వచ్చు, అన్నడు వాడు 'విలన్' అవు
 తాడు గానీ హీరో కాదే! ప్రస్తుతం
 కథకి కావాలింది హీరో! హీరో—హీరోయిన్.
 ఏర్పడితే—అనందరావుతో ఆ తరువాత కదా
 విలన్!!—ఇప్పుడే ఏం తొందరొచ్చింది?
 అనందరావు రమేష్ ను అనతికి నెట్టే
 శాడు.
 ప్రభాకర్ కి అరుణ అంటే ఇష్టం;
 విందుకంటే అరుణ ఒక అమ్మాయి
 కాబట్టి, నెల్లికాని ఏ అడదైనా సరే
 ప్రేమకు అడ్డుకాలేనని అతని సిద్ధాంతం.
 అమ్మాయి దా విందుకు — అల్లంత
 దూరాన ఒక చీర కప్పిస్తే చాలు అతను
 ప్రేమించెయ్య గలడు. చీర కనిపించడం
 దాకా కూడా అనందరావు లేదు—గాజు గల
 గల విసిపిస్తే చాలు — ప్రేమలో. పడిపో
 గలడు. ప్రభాకర్ లాంటి వాళ్ళి కథకి
 హీరో చేసెయ్యడం సుఖమే! కానీ, ఆ
 సుఖపులోంచి చాలా చిక్కులొస్తాయి.
 అన్నడు ప్రభాకర్ హీరో ఔతాడేమోగాని,
 అరుణ హీరోయిన్ కాజాండు. ప్రభాకర్ కు
 గల అనంభ్యా ప్రేయసీ బాల లిస్టులో
 అరుణ అతిసులభంగా 'ఫేడాల్' అయి
 పోతుంది. ఏదైనా ఒక్కకుంటాడు గాని
 కథలో హీరోయిన్ని హీరో 'డామిసేట్'
 చెయ్యడం మాత్రం నహించలేడు
 ఆ నందరావు. ప్రేరం లే
 అతనికి పక్షపాతం. హీరోకేసుం
 దయ్యో?—ఏమీ లేదు. నవ్వులన్నా, ఊకు
 లున్నా, ఏడుపులున్నా; ప్రేమలున్నా,
 సెక్సున్నా, త్యాగలున్నా — అంతా హీరో
 యిన్ తోనే, పాఠకుల పింపటి యెప్పుడూ

హీరోయిన్ చేసి పుణ్యం ది గానీ, హీరో
చేస్తుండడు—అడ పాతకల్లోనైతే మరీని —
అదీ అనందరావు (తెలుసుకున్న) ధీరీ.
అనందరావు మొదటిలో డ్రైవమోలు
లిగిగాయి.

మొదలైన కథ పూర్తి కాకుండా అగ
కూడదు. తను చచ్చునా నరే — కథని
పూర్తి చెయ్యాలి. హీరోయిన్ అరు
ణనే చంపేస్తే ?

ఏలా చంపడం? అనలేందుకు చంపడం?
అను మొదలెట్టిన ధోరణి చూస్తే
అరుణ ఏంట్ పోయిగా చలాకీగా నవ్వుతూ
తల్లితూ (పిగ్గునడుతూ కూడా) ఉంది.
హీరో, అంత అమాయకురాలిని ఏందుకు
చంపడం ? ఏలా చంపడం ?? అమెకు
జీవితంలో నమస్య అంటూ కూడా ఏమీ
ఉన్నట్టు లేవే!

మెరుపు కొట్టినట్టుయింది.
అనులు తన కథలోనే నమస్య ఉన్నట్టు
లేదే !? ఏలా? మరలా?

నమస్య లేకపోతే సంఘర్షణకక్కడిది ?
సంఘర్షణ లేకపోతే క్లయిమాక్స్ యెక్క
డిది ?—

బాబూ—ఈ కథ ఒక నమస్య అయి
కూతుందే !

కథావ్ ! — బాగుంది—కథలో నమస్య
లేదు గానీ, కథే నమస్యగా వుంది.

అవును మరి—ఇది కథకడి కథ—
(కంపోజిటర్ పారబాలు లేదు — పైది
కరెక్ట్—) కానీ, ఇంకా చెబితే—
ఇది కథకుడి వ్యథ.

కూవ్యం లోంచి ప్రారంభమైన కథకి
అరుణ హీరోయిన్ అయి కూతుంది. ఏలా
గైతా నరే — కథ పూర్తి అయి తీరాలి.
లేకపోతే కథకుడుగా అనందరావు 'అత్త
లోకంలో దివాలా' తీసిపోతాడు.

కథ జరగాలంటే కల్పన ఉండాలి.
కల్పన కుదరడం లేదు. మరైతే ఏం
చెయ్యాలి ?

* * *
అరుణెల్లా తర్వాత ఒకదినం రాత్రి ఒక
ఊటి వెన్నెం కురిసే దామిద నోత్రటి
వరుపుమీద తెల్లటి దున్నటిని వ రి చి
నరుద్దతూ ఒక యువతి అడిగింది 'నేనొక
టడుగుతాను—ఏమీ అనుకోరు కదూ?—'
అలాటైన నరధ్యానంతో పిట్టగోడ

నక్కగా నవార్లుచేస్తూ సిగరెట్టు పొగ
మేపూల్ని వెన్నెల్లోకి వ దు లు తూ న్న
యువకుడు అ చూట దివిపించుకోలేడు.

'ఏనుడోయ్—మిమ్మల్నే—' అందమె
అతనికి దగ్గరగా వచ్చి.

'ఏమిటి?—'

'ఒక వంగలి అడుగుతాను—ఏమీ అను
కోకుండా చెబుతారు కదూ?—'

'అడగు—'

'మీరు నన్నెందుకు వెళ్ళి చేసుకు
న్నారు?—'

'అంటే?—'

'అంటే—నేను ... మీకు ... ఏందుకు
వచ్చాను?—'

యువ దు— అనందరావు...యువతి—
అరుణవేపు వింతగా చూశాడు. నిట్టూ
ర్నాడు. 'అదంతా ఒక పెద్ద కథ—',
అన్నాడు.

'అయితే చెప్పరు కదూ?—' అంది
అరుణ.

'చెప్పడానికేముంది ? మనం ప్లాన్ లోలో
ఉండగా ఒకదినం ద్రామా చె తూ మేడమ్
వచ్చు క్లాసులోంచి సంపించేసింది—
గుర్తుందా?—'

'లేకేం ? జానికి ఆ క్లాసు నాకు
చెడ్డబోరు కొట్టింది—నేనూ ఏదో పేరే
పుస్తకం చదువుకుంటున్నాను—అవును—'

అనంతరంలో జరిగిన నాటికలహోదోలో
'రాజీనామా' నాటికకు దర్శకత్వం
వహించి ఉత్తమ దర్శకుడుగా జహు
మతి పొందిన డాక్టర్ వి. జి. వి.
నరసింహారావు.

మీరప్పుడప్పుడో రాస్తున్నట్టున్నట్టు కదూ?
ఏమిటి రాస్తున్నారు?—'

'కథ—'

'ఏమిటి?—'

'అవును, కథ—'

'—అయినా క్లాస్ లోనా కథలు రాలు
డం?—'

'క్లాస్ లో కథలు జరిగితే రైలుగాన్లు
రాస్తే కచ్చో?—ఇంతకీ అది మనకథే—'
అరుణ అదేలా చూసింది.

'జం - నమ్మ - అది మన కథ—'

నమ్మిందో లేదోగాని నమ్మింది అరుణ.

అమె నవ్వు (కొంత అంగంగా ఉంటుం
దని మొదలు తెలుసు గాని) అంత అం
దంగా వుంటుందని అంతవరకూ తెలియదు
అనందరావుకు.

తెల్లనివెన్నెల్లో అమె నవ్వున వింతగా
మెరిసింది.

అమె కళ్ళు ఆకాశం వేపు చూస్తూ
ఏచుకున్నాయి.

'ఆకాశం అదంగా వుంది కదూ?...'
అంది అరుణ పారవశ్యంగా.

ఉలిక్కి పడ్డాడు అనందరావు: నిలుపురా
నణికిపోయాడు.

అతని శరీరం మీద రోమాలు విక్సే
బొడచుకున్నాయి. ఏదో వట్టరాని కిర్రం
వల్ల అతని కళ్ళు చప్పున మెరిశాయి: అతని
అనందానికి కారణమేమిటో అతనికి చెప్పనే
గుర్తు రాలేదు. ఆ నాడు క్లాస్ రూములో
తను రాసిన కథలో మొదటి వాక్యం అతని
మనస్సులో లీలగా మెదిలింది.

అతను కల్పించింది ఏమిమైందా?

లేక,

నిజాన్నే అతను కల్పించాడా??

మనోనేత్రం ముంధు దృక్పాలు దృక్పాలు
కదిలి పోతూండగా అరుణ వంక అలాగే
చూస్తూ చలనం లేని రాతిబొమ్మలా చాలా
సేపు ఉండిపోయాడు అనందరావు.

తన మాటకీ అతని న మా ధా నం
ఏమిటో వట్టిం చుకో కుండా చేతలు
వెనక్కి ఆన్చి ముఖం పైకెత్తి ఆకాశం
లోకి చూస్తూ ఇంకా అదే పారవశ్యంతో
తనకు తానే చెప్పుకుంటోంది అరుణ—

'ఆకాశం అం...దం...దా ఉంది...'

[illegible]

అదే ప్రాంతాన్ని పునరుద్ధరించడానికి ప్రయత్నించారు. అయితే అది సాధ్యం కాలేదు. అందుకే అది వివరాలను అందించడానికి ప్రయత్నించారు. అయితే అది సాధ్యం కాలేదు. అందుకే అది వివరాలను అందించడానికి ప్రయత్నించారు.

గొర్రు ముంపు వకటించుకొనే వంపుటాల్లా వేమి
యంతలో వెయి తిరికొలిచి గుంపిరినాగియు అను
కోరింటున్నాను.

నంగ మేళ్ళర స్తోత్రము

వెం. రూపాయి. రమణ: అంశరెడ్డి, వెంకట
నారపు రెడ్డి, (వరలంకు - సోయా పరమాజము,
నిరస్తాభాయుని వల్ల. (సోమ్య) కడప జిల్లా.

పాపము తీరవలసి అని మేర (గామంలో వున్న నంగమేశ్వరుని) నూరు పీచ వర్షాల్లో (ప్రాల్లిం చేరు, (శీ అంటే రెడ్డి వెంకట వారపు రెడ్డి గారు) పగలో పదిగ గడ్డాద్దపనికి, కామాక్షికి, మేగ గోపాలపనికి, వెంకటేశునికి, రామచంద్రునికి శిరావ నేయునికి, తారతాంబకు కూడా వర్షాల్లో కై మేపి, గుండ కర్త, “పర్వదేవి నమస్కరితా, కేశవం ప్రతి గవ్యుతి”—అను అర్చన కి ని, తనకి నివ ను ప్రతి దింబింబ చేసెను.

చంద్రశేఖర కవితం

అఖండ సీతా రామశాస్త్రి, అమృతాంబ
— 100 — కర్మ కు: 39 — కా న కి రా వ్:
పిశ్చిపిరి, వచ్చి, మాంబళం, మద్రాసు — 35
చెం దశరథుని వరంగా రచయిత నాటకములు
పద్యాలలో, తన ముద్రపులో కలిగిన వివిధ అం
శాలను నివరించేరు. ఈ కలకంలో వర్తమానా,
సంజీవబా, వారాల మధ్య మధ్య అంశాలు,
అవధానం, అంశాల మధ్యమధ్య నై రుద్రాం
శాలానాలో, ఏకశక్తిలో కవితలో వివిధ విక
రాలు, నమ్రపూ రచయిత కంక గూఢంలో
సమయం గూఢంలో నమోదాన బూఢంలో చెం ద
శరథుని! నివేదిత ము.

చం.దమోళి కళకం

౧. మూని రత్నం. రిపోజ్ నెయి— ౩. మూని
స్త్రిమి వాయుడు, కాపేరి రత్నం, (సెన్స్) తిరు
త ని రాజా, వెంగళా, తిరు, తమిళనాడు.

కందుకూరి అంధ యువకుడు, రా. పే. తరవానీ, తెలుగు భాషాభ్యాసినీ, తగిన వసతి లోకర్యాలు చేసి పాఠశాల, ఇంజనీరింగ్ వంటివి అందుకొని, మేరులోడం, కవితా వ్యాపరగిరి అల వరయోడం, వకంపి వీయమై వ కన్నీ.

ఈ యువకుడు ఇంతటి పౌర్ణవం క్రి వెంకటేశ్వర స్తుతి, వంశము, దండకము, వ్రాసేటట్లు, ఇది వారి రెండవ కృతి. దీనిలో మాటల ప్రయోగము చుట్టడి లేదు. కీర్తనలో మానవ దర్పాలు, వివరింప బడినాయి.

—అవంతి—

కళారాధన మూడవ పాఠకోశము

తెలుగు సంపత్కరులు విజయచరితంగా వైదిక
గణ పుత్ర ప్రదర్శనల దాదాపు 50 ప్రాంతాల్లో
యన్ని ప్రేక్షకుల అలరించిన కళారూపం (మత
సంఘ) పర్వేట్ డాన్స్ పర్టీ జూన్ 17 వ తారీఖు
పాల్వకోటలో జరుపుకున్నది. ఆ సందర్భంలో పాత్ర
శిక్షణకు ప్రత్యేక పుత్ర ప్రదర్శన ద్వారా
చేశారు.

కుమారి విద్యయశ్చ జానపద వ్యూహం

కుమారి విజయలక్ష్మి

దక్షిణి వాహనాలు ప్రకటించి ప్రభుత్వ
 రంజించవలసింది. కాక మిగతా వర్గపుత్రం మెచ్చుకో
 చ్చుంది. ప్రభుత్వం ప్రకటించి వర్గపుత్రం, కుమారి
 వివాహాల పాత పాటలు, ప్రకటించి
 ముఖ్యమంత్రి వారం ముగించి వచ్చి చెప్పాడు.

క్రమితి ౩. రాజేశ్వరి అవస్థలలో పేర్లపొంద
నందుకున్న ఈ కళారాధన ద్వారా పొందే, తమ
భావలలో కూడా నృత్య ప్రదర్శనలను గుర్తు తెచ్చు
తరు 'మేళ' కుంటి కూడా ఉంటున్నది.

(b. 2)

అనురాగం కన్నా హాయి ఇవది, ఆత్మబంధువు కన్నా బంధువైనది.
ఒక్కటే ఒక్కటన్నది- అదే స్నేహబంధమన్నది.

సాహిత్యబంధం